

TEISIPÄEV, 2. SEPTEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.05.)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

4. Sotsiaalkpakett (esimene osa) (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni ja nõukogu avaldused sotsiaalkpaketi (esimese osa) kohta.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Härra asepresident, daamid ja härrad, kaks kuud tagasi võttis komisjon vastu uuendatud sotsiaalkmeetmete kava. See on koostatud eesmärgiga aidata liidul lahendada sotsiaalseid probleeme, millega Euroopa 21. sajandil toime tulema peab. Kava sisaldab ambitsioonikat ja sidusat sotsiaalkpoliitika valdkonna meetmete kogumit, mis võimaldab eurooplastel ära kasutada neile avatud võimalusi.

Nagu juba varem märgitud, arutasid tööhõive ja sotsiaalkpoliitika valdkonna ministrid uuendatud sotsiaalkmeetmete kava juuli alguses Chantilly's sotsiaalnõukogu mitteametliku kohtumisel.

Mul oli hea meel saada aruanne selle kohta, et liikmesriigid võtsid uuendatud sotsiaalkmeetmete kava vastu positiivselt, ning ma ootan huviga järeltulekut, mis peaksid nõukoguni jõudma käesoleva aasta lõpuks. Mul oli juba võimalus esitleda kõnealust paketti esimeeste konverentsil ning tööhõive- ja sotsiaalkkomisjonis. Samuti on kätte jõudnud sobilik aeg põhjalikuks aruteluks siin parlamendis. Olen veendunud, et tänane arvamuste vahetus aitab meil jõuda konsensuseni küsimuses, millist sotsiaalkset Euroopat me Euroopa kodanike jaoks ehitada soovime.

Sooviksin teile meenutada siiani toimunud arenguid. Kõnealune keeruline pakett on kahe aasta jooksul tehtud ühiste jõupingutuste tulemus. Komisjon on teinud koostööd kõikide huvitatud isikutega, sealhulgas töötajate ja tööandjate, kodanikuühiskonna, liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike organite esindajatega. Pakett moodustab sidusa terviku, rõhutades seoseid teiste valdkondadega, nagu haridus, tervishoid, keskkond, infoühiskond ja majandus, ning näitab selgelt, et majanduslikud ja sotsiaalsed eesmärgid on ühe ja sama mündi kaks poolt ning peavad toimima tihedas koostöös inimeste kasuks. Tegemist on ambitsioonika paketiga, mis püüab pakkuda praktilisi lahendusi inimeste muredele ning parandada nende elutingimusi. Tegemist on ka väga laiaulatusliku paketiga – suurimaga, mille komisjon kunagi korraga vastu on võtnud –, koosnedes raportiga esitatud 18 algatusest. Lisaks on arutamisel veel väga erinevate teemadega seotud 20 algatust.

Täna käsitleme kahte meetet: kavandatud direktiivi diskrimineerimisega võitlemiseks ning Euroopa tööõukogude moodustamise läbivaadatud direktiivi. Esiteks sooviksin ma siiski öelda mõned sõnad kõnealuse paketi aluspõhimõtete kohta.

Uuendatud sotsiaalkmeetmete kava tugineb kolmele peamisele põhimõttele: võimalused, juurdepääs ja solidaarsus. Meie, eurooplased, hindame üksikisikute väärtust ning soovime, et kõigil oleksid oma potentsiaali saavutamiseks võrdsed võimalused. See tähendab takistuste kõrvaldamist, millest inimesed peavad üle saama, ning tingimuste loomist, et võimaldada kõigil haarata kinni pakutud võimalustest, austades siiski samas Euroopa mitmekesisust ning vältides lahkkelisid.

Eurooplaste usuga võrdsusesse kaasneb ühine usk sotsiaalsesse solidaarsusesse: solidaarsus põlvkondade ja uskude vahel, tipus ja põhjas olijate vahel, rikaste ja vaesemate liikmesriikide vahel ning samuti solidaarsus meie naabrite ja sõpradega teistes maailma osades, sest solidaarsusel on tähtis roll nii Euroopa Ühenduse toimimises kui ka meie suhetes teiste maailma riikidega.

Daamid ja härrad, nagu te teate, erineb praegu ELis diskrimineerimise vastase õigusliku kaitse ulatus sõltuvalt diskrimineerimise põhjustest. Diskrimineerimine ei piirdu siiski vaid ühe valdkonnaga. Seepärast oleme paketi osana teinud ettepaneku direktiivi kohta, millega keelustatakse diskrimineerimine vanuse, seksuaalse sättumuse, usutunnistuse ja puude alusel väljaspool tööhõivevaldkonda. Horisontaalse direktiiviga pakutakse liikmesriikidele, majandusüksustele ja kodanikele kõrgeimal tasemel selgust ja õiguskindlust.

Kõnealune eelnõu on vastuseks parlamendi korduvatele palvetele ning vastab poliitilisele kohustustele, mille komisjon ametisse asudes võttis. Tegemist on paindliku õigusaktiga, mis põhineb juba liikmesriikide poolt vastu võetud ja olemasolevatesse eeskirjadesse sisse viidud põhimõtetel.

Sooviksin rõhutada, et kõikide diskrimineerimise põhjustega ühte moodi võitlemine ei tähenda, et kõikides valdkondades peaks kohaldama ühesuguseid eeskirju. Näiteks kindlustuse ja panganduse valdkonnas on võimalik vanuse või puude alusel kohaldada teistsuguseid lähenemisviise. Selliste erinevuste jaoks peavad siiski olema veenvad põhjendused ja usaldusväärsed statistilised andmed. Vanematel inimestel on jätkuvalt võimalus nautida soodushindasid ühistranspordi ja kultuurisündmuste puhul ning jätkuvalt on võimalik piirata juurdepääsu teatud kaupadele rahvatervise kaitseks, näiteks alkoholi müüki alaealistele.

Direktiiviga on hõlmatud kõikide kaupade ja teenuste pakkumine ning see käsitleb nii ettevõtjaid kui eraisikuid, kuid vaid sel määral, mil tegemist on kaupade ja teenuste kaubandusliku pakkumisega.

Direktiiviga kehtestatud kohustused on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, mis sisaldub nii mõlemas olemasolevas diskrimineerimisvastases direktiivis kui ka ÜRO puuetega inimeste konventsioonis, mille on allkirjastanud nii liikmesriigid kui Euroopa Ühendus.

Direktiivi eelnõuga keelatakse diskrimineerimine, kuid samal ajal austatakse teisi põhiõigusi ja -vabadusi, sealhulgas era- ja pereelu puutumatust ning selles vallas vastu võetud õigusakte ning samuti usu- ja ühinemisvabadust.

Teine probleem, millele ma sooviksin tähelepanu juhtida, on romide diskrimineerimine, mille komisjon on korduvalt hukka mõistnud kui ELi põhimõtetega kokkusobimatu tegevuse. Pakett sisaldab avaldust meie uuendatud kohustuse kohta tagada võrdsed võimalused ning võidelda diskrimineerimise vastu ning samuti komisjoni töödokumendi ühenduse vahendite ja poliitika kohta romide kaasamiseks.

Tegemist on vastusega Euroopa Ülemkogu 2007. aasta detsembri palvele, et komisjon peaks olemasolevad poliitikasuunad ja vahendid läbi vaatama ning esitama nõukogule aruande tehtud edusammude kohta.

Komisjoni töödokumendi kohaselt on olemas vajalikud õigusaktid ning rahalised ja kooskõlastamisvahendid ning neid kasutatakse, kuid siiani mitte piisaval määral. Uuendatud sotsiaalmeetmete kava sisaldab mitmeid algatusi, mille eesmärk on parandada liidu suutlikkust reageerida muutustele tulemuslikumalt. Oleme veendunud, et Euroopa sotsiaalsel dialoogil ja Euroopa tööõukogudel on selles eriline roll. Euroopa tööõukogude direktiiv on juba mõnda aega vajanud ajakohastamist.

Praegu on liidus 820 tööõukogu, mis esindavad 15 miljonit töötajat. Hiljutised juhtumid näitavad siiski, et nad ei tee oma tööd ning sageli ei teavitata töötajaid või nendega ei konsulteerita seoses ettevõtte ümberkorraldamisega. Seepärast on algatuse eesmärk tugevdada riikideülesel tasandil ettevõtete sisese sotsiaalse dialoogi rolli.

Tegemist on tasakaalus eelnõuga, mis peaks tagama, et töötajate esindajaid teavitatakse piisavalt ning nendega konsulteeritakse enne, kui võetakse vastu otsuseid neid mõjutavate asjaolude kohta, ning mis peaks võimaldama ka ettevõtetel globaliseerumisega kohaneda.

Loomulikult eelistaks komisjon kasutada lahendust, mida kõigepealt oleksid arutanud töötajate ja tööandjate esindajad, kuid asjaolu, et meil ei õnnestunud neid möödunud juunis veenda istuma laua taha aruteludeks, sundis komisjoni vastu võtma eelnõu omal algatusel.

Me hindame sellegipoolest ühist kirja, mille töötajate ja tööandjate esindajad saatsid augustis nõukogule ja parlamendile. Hindame mõlema poole jõupingutusi, et jõuda kokkuleppele selle keerulise teema osas ning mul on hea meel, et nad olid nõus kasutama komisjoni eelnõu oma edasise töö alusena. Ma tõesti loodan, et parlament peab esimesel lugemisel meeles töötajate ja tööandjate esindajate tehtud praktilisi ettepanekuid. Usun, et jõuame otsusele kiiresti. Komisjon püüab võimaluste piires seda teed kergendada.

Nüüd pean ütlema mõned sõnad globaliseerumise mõjude kohta. Ettevõtte ümberkorraldamine on mõnikord vältimatu, kuid mõju töötajatele ja nende perekondadele võib olla väga valuline. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eesmärk on aidata sellistes olukordades. Siiani on fond aidanud leida uue töökoha

7250 töötajal. Me võime sellega rahul olla, kuid tuleb tagada, et fond oleks kättesaadav kõikidele, kes sellest kasu võiksid saada.

Sotsiaalmeetmete kavas sisalduvas aruandes öeldakse, et igal aastal eraldatud 500 miljonit eurot kasutati 2007. aastal vaid 4%. Seepärast peab kaaluma, kuidas parandada fondi tegevust.

Tööjõu liikumise osas sooviksin öelda, et 1996. aasta direktiiv töötajate lähetamise kohta toetab teenuste vaba liikumist ning pakub ka kaitset töötajate kuritarvitamise küsimuses ning tagab neile põhiõiguste järgimise liikmesriigis, kuhu nad lähetatakse. Seda küsimust käsitlevad Euroopa Kohtu hiljutised otsused on tõstatanud mitmeid küsimusi. Reaktsioon neile on üsna õigustatud ning me peame neile küsimustele koos vastused leidma. Selle teema arutamiseks kutsun ma 9. oktoobril kokku foorumi, kus seda keerulist probleemi arutavad poliitilised organid, töötajate ja tööandjate esindajad, Euroopa institutsioonide esindajad ning õiguse ja majanduse valdkonna eksperdid.

Loomulikult võtab komisjon jätkuvalt kuulda kõiki märkusi, kuid hetkel ei näe me põhjust direktiivi muutmiseks. Igal juhul tagame siiski, et lepingus sisalduvad põhivabadused ning kodanike põhiõigused ei oleks vastuolus.

Daamid ja härrad, käesolev uus sotsiaalmeetmete kava kinnitab Euroopa Liidu kohustust edendada Euroopa jaoks tugevat ja tõelist sotsiaalset dimensiooni, sotsiaalset Euroopat, mis vastab meie kaaskodanike ootustele. Loomulikult ei ole see võimalik haridusmõõdet kaasamata, mis on väga tähtis. Seoses sellega sooviksin mainida järgmist kolme dokumenti:

1. nõukogu soovitus noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopas;
2. teatis „Parandada 21. sajandiks vajalikke pädevusi: koole käsitlev Euroopa koostöökava“;
3. roheline raamat: „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused“.

Meie ühine soov on tugevdada ja süvendada Euroopa sotsiaalset mõõdet. Paketis sisalduvad 18 meetet kujutavad endast esimest sammu meie jõupingutustes selles suunas. Tean, et võin loota teie peale, kelle ülesanne on esindada rahva häält, et te kaalute neid ettepanekuid ja poliitilisi dokumente põhjalikult ja hoolikalt. See on äärmiselt tähtis nende tuleviku jaoks.

Xavier Bertrand, ametis olev eesistuja. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, oleme siin, et rääkida sotsiaalsest Euroopast. Seda me kavatseme teha ning mul on hea meel teha seda täna Euroopa Parlamendi ees, kellel on Euroopa institutsioonilises struktuuris peamine roll ning kes on tähtis partner, kellega eesistujariik Prantsusmaa soovib teha võimalikult tihedat koostööd.

Olen seda ka varem öelnud ning ütlen veel kord: 2008. aasta on aasta, mil sotsiaalne Euroopa taas ellu ärkab. Usun, et see on midagi, mida kõik meie Euroopa osalised näha soovivad. Luxembourgis juuni tippkohtumine ja Chantilly' kohtumine juulis on verstaapideks sel teel. Soovime väga, et eesistujariik Prantsusmaa tegeleks Euroopa sotsiaalmeetmete kava läbivaatamise küsimusega, millest volinik Špidla just rääkis. Tegemist on kõige tähtsama küsimusega, mis nõuab meilt, et suudaksime määratleda Euroopa sotsiaalse visiooni ja väljendaksime seda visiooni konkreetsetes tegevustes. Chantillys toimunud arutelud, milles parlamenti esindas meie komisjoni esimees härra Andersson, võimaldasid meil veel kord kinnitada mitmeid ühiseid väärtusi, mida me kõik jagame ning mis on täpselt need, mis määratlevad Euroopa ambitsioonid sotsiaalpoliitika valdkonnas. Nendeks väärtusteks on sotsiaalne dialoog, põlvkondadevaheline solidaarsus, vaesuse ja diskrimineerimise vastane tegevus, sooline võrdsuslikkus, sotsiaalkaitse, kutsealane liikuvus ning üldhuviteenuste tähtsus sotsiaalse ühtekuuluvuse ja sotsiaalse vastutuse tagamisel ettevõtluses ja tööstuses. Just need väärtused annavad Euroopa sotsiaalmudelile selle originaalsuse ning neid pannakse tähele nii Pekingis, Washingtonis, New Delhis või isegi Brisbane'is.

Chantilly kohtumine andis meile võimaluse tuletada maailmale meelde, et need väärtused on Euroopa arengustrateegias ja Lissaboni strateegias kesksel kohal. Teiste sõnadega oli Chantilly kohtumine meeldetuletuseks, et see sotsiaalne mudel ja need ühised väärtused moodustavad Euroopa tugevuse meie globaliseerunud maailmas.

Miks? Sest teadmistel põhinevat, uuenduslikku majandust saab üles ehitada vaid siis, kui keskendutakse kindlalt inimkapitali arendamisele ja elukestvate õppele. Sest majandus tervikuna kaotab, kui terved elanikkonna kategooriad on pikka aega tööelust kõrvale jäänud ega saa panustada heaolu loomisse ega oma juurdepääsu kaupadele ja teenustele. Sest töötajad on tootlikumad, kui neil on head töötingimused ja sotsiaalkaitse, mis leevendab raskeid lööke, mida elu kaasa toob.

Majanduslik areng ei tähenda sotsiaalse arengu ohverdamist, kaugel sellest. Ma ei ole ainus, kes neid kahte lahutamatuna näeb. Sotsiaalse arenguta saab majanduslikul arengul varem või hiljem vähem otsa. Seega peab Euroopa arenema mõlemal rindel: oluline on nii majanduslik areng kui ka sotsiaalne.

Koos selle veendumusega, mida me ühiselt taas kord kinnitasime, võtsime arvesse ka teist asjaolu: Euroopa sotsiaalset mudelit peab muutma, kohandama vastavalt globaliseerumisele, kliimamuutusele, demograafilisele muutusele ning Euroopa ühiskondade kasvavale mitmekesisusele. Seepärast peame kohandama oma tööturgusid ja kehtestama kaitstud paindlikkuse, see tähendab uut liiki turvalisuse ja paindlikkuse nii tööjõule kui ka tööandjatele.

Ning asjad arenevad. Alguses mõiste „kaitstud paindlikkus“ hirmutas inimesi, muutis nad murelikuks. Kuid nüüd kujutab see endast Euroopa ideaali, mille poole püüvad kõik osalejad, sealhulgas tööturu osapooled. Väljend on muutunud tavapäraseks, igapäevaseks mõisteks, mis tõestab, et asjad tõesti muutuvad ning et mõtteviisid muutuvad.

Üks asi, mida tuleb teha, kui soovime oma sotsiaalmudelit edendada, on tagada sotsiaalne ühtekuuluvus meetmetega, mille eesmärk on võidelda vaesuse uute vormidega, eelkõige seal, kus need mõjutavad lapsi. On aeg ühendada jõud, et valmistada meie ühiskonnad paremini ette selleks demograafiliseks muutuseks, tugevdades põlvkondadevahelist solidaarsust ning tagades, et inimestel oleks juurdepääs kõrgetasemelistele sotsiaalsetele üldhuviteenustele.

Kõnealune kohandamisprotsess on käigus olnud nüüd juba mõned aastad. Tänu komisjoni, ministrite nõukogu, Euroopa Parlamendi ja tööturu osapoolte algatustele teeme edusamme teatud algatuste osas, mis vastavad päevakohastele Euroopa muredele. Kuidas me võimaldame Euroopas samal aja töötajate liikumisvabadust ja ühtlasi kaitseme nende liikujate tööalaseid õigusi? Kuidas me parandame ümberkorraldatavate tegevuste juhtimist, kaasates kogu Euroopa tööjõu? Kuidas me tagame, et inimestel oleks võimalik töötada ja seega olla osa ühiskonnast ning mida me saame teha diskrimineerimise tulemuslikumaks kõrvaldamiseks?

Need püüdlused jätkuvad kogu Prantsusmaa eesistumise jooksul. Ja ma ütlen seda täiesti ausalt, et seda eelkõige seepärast, et saavad valimised tähendavad, et 2008. aasta teine pool on meie viimane võimalus tagada selle parlamendi ametiaja jooksul tulemused mitmetes küsimustes. Peagi annavad meie kaaseurooplased meile valimiskastide juures hinnangu.

Euroopa inimesed ootavad tulemusi. Seda tõestavad ka reageeringud Euroopa Kohtu viimastele otsustele. Tegemist on valdkonnaga, kus Euroopa Parlament saab meid aidata, ning neid valdkondi on veelgi ja ma käsitlen neid ka lühidalt.

Esiteks, Euroopa tööõnukogude direktiivi läbivaatamine, millest Vladimir Špidla just rääkis. Tegemist on tähtsa ettevõtmisega, mis tugevdab sotsiaalset dialoogi Euroopas. Praegust direktiivi kohaldatakse enam kui 14 miljoni töötaja ja 820 tööandja suhtes. Direktiivi läbivaatamine suurendab neid arve veelgi.

Chantilly kohtumisel said kokku Euroopa Ametühingute Konföderatsiooni ja ühenduse *Business Europe* esindajad, et kuulata oma seisukohti komisjoni esitatud läbivaadatud dokumendi kohta. Nad olid ettepaneku kui töödokumendiga rahul ning ütlesid, et on valmis läbi rääkima lahkkelisid põhjustavate punktide üle. Praegu viimistletakse lõplikult mitmeid ühiseid ettepanekuid, millest nad peagi teada annavad.

Kui see peaks teostuma, kui tööturu osapooled esitavad ühised ettepanekud direktiivi läbivaatamise kohta, aitab see kaasa meie tööle ning parlamendi ja nõukogu tööle. Seega miks mitte jõuda niipea kui võimalik kokkuleppele esimesel lugemisel? Ning kui tundub et kokkulepe saavutatakse, miks mitte isegi juba aasta lõpuks?

Meie töö teise keske punkti osas: loomulikult pean ma mainima direktiivi ettepanekut, mis käsitleb kaitset diskrimineerimise eest väljaspool töökohta ja mille komisjon samuti 2. juulil vastu võttis. Seda arutati Chantilly kohtumisel laialdaselt ning eesistujariik avas juuli alguses selle teksti suhtes kõnelused. Selles küsimuses konsulteeritakse parlamendiga, kuid ma peaksin mainima, et diskrimineerimise nelja alust hõlmavas komisjoni ettepanekus on võetud arvesse resolutsiooni, mille parlament võttis vastu eelmisel kevadel Elizabeth Lynne raporti alusel.

Kolmas, samuti palju tähelepanu pälvinud küsimus oli sotsiaalsed üldhuviteenused. Kõik liikmesriigid räägivad neist. Nad kõik räägivad samast asjast, isegi kui nad mõõndatavasti ei ütle täpselt sama asja. Kuid Lissaboni lepingu protokollil vastuvõtmine ja Altmarki paketi hindamine annab meile võimaluse mõelda panusest, mida need teenused annavad Euroopa sotsiaalsesse ühtekuuluvusse, ning vajadusest tagada nende

teenuste kõrge kvaliteet ning sellest, kui tähtis on anda neile kindel õiguslik raamistik. Loodame töökaardi kallal töötada komisjoni ja kõigi teistega, kes soovivad anda oma panuse, et määratleda mitmed vahe-eesmärgid, et edusammud selles äärmiselt tähtsas küsimuses jätkuksid.

Siis on veel loomulikult direktiivid ajutise töö ja töötaja kohta. Mõlema puhul on pall Euroopa Parlamendi poolel teiseks lugemiseks. Peame püüdma vältida lepitusmenetlust. Miljonid Euroopa ajutised töötajad ootavad kannatamatult ajutist tööd käsitleva direktiivi jõustumist ning mõnele liikmesriigile avaldatakse survet, et nad lahendaksid valveaja küsimuse. Seega saan ma vaid julgustada parlamenti meid ka selles küsimuses õigeaegselt kursis hoidma, mis juhtub mulle väga hästi teada olevate tasakaalustavate teguritega. Aga ka siin on inimestel meie suhtes ootused ning kõigi pilgud on meile pööratud.

Liikuvuse küsimuses olen ma ka teadlik vajadusest jõuda kokkuleppele sotsiaalkindlustusskeemide kooskõlastamise rakendusmääruse osas.

Eesistujariik Prantsusmaa vajab neis erinevates küsimustes konkreetsete tulemuste saavutamiseks Euroopa Parlamendi toetust. Neid tulemusi – te küll teate seda, kuid ma kordan seda siiski – ootavad kannatamatult Euroopa inimesed, kes soovivad meilt Euroopa sotsiaalse visiooni poole püüdlust, et tuua kasu nende igapäevaelu ja muuta Euroopa suuremal määral osaks igapäevaelust. Täna me teame, et me ei vaja vähem Euroopat, vaid rohkem Euroopat. Me teame täna väga hästi, et me ei vaja vähem sotsiaalset Euroopat, vaid sotsiaalsemat Euroopat. Daamid ja härrad, me teame väga hästi väljakutseid, millega peame hakkama saama.

Joseph Daul, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Härra juhataja, ametis olev eesistuja, komisjoni president, volinik Špidla, daamid ja härrad, Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide fraktsioon hindab kõrgelt sotsiaalset õiglust. Euroopa sotsiaalsete mudelite toetamine on üks meie prioriteete üha enam globaliseerivas maailmas. Ning sel põhjusel tervitan ma fraktsiooni PPE-DE esimehena komisjoni ettepanekut uue sotsiaalpaketi kohta. Kõnealune dokument pakub mõningaid vastuseid meie ühiskonnale äärmiselt tähtsatele küsimustele, nagu demograafiline muutus, globaliseerumine ning vaesuse vähendamine.

Minu fraktsioon leiab, et komisjon peaks minema veelgi kaugemale ja võtma konkreetsemad meetmed. Vaesuse leevendamine, tööturult kõrvalejäänud elanikurühmade tööhõivesse kaasamine, töötajate liikuvuse edendamine ning töötajate hariduse ja koolituse parandamine – need on küsimused, mis nõuavad Euroopa Liidult ja selle liikmesriikidelt eriprogramme, konkreetseid meetmeid ja tugevat pühendumist.

Demograafiline muutus on meie majanduse suurim väljakutse. Pensioniea ületanud töötajatele, naistele, noortele ning eelkõige puudega isikutele – üldiselt kõigile, kes on pikka aega tööturult eemal olnud – tuleb anda uus võimalus. Me peame aitama neil inimestel tööd leida või naasta tööle. Seepärast soovime konkreetseid meetmeid elukestva õppe edendamiseks.

Isikud, kellel on töö, seisavad jätkuvalt silmitsi ebavõrdsusega. Oleme väga mures meeste ja naiste jätkuvate palgaerinevuse pärast. Seda ei tohiks Euroopas 2008. aastal eksisteerida. Samamoodi tuleb pakkuda asjakohaseid hoolekandevõimalusi, et aidata inimeste ühitada töö- ja pereelu. Seega kutsume komisjoni ja nõukogu üles võtma selles küsimuses konkreetseid meetmeid. Minu fraktsioon on vastu mis tahes liiki diskrimineerimisele. Seepärast kiidame heaks komisjoni kavatsuse kõrvaldada asjakohastes õigusaktides eksisteerivad möödahiilimisvõimalused. Eelkõige tuleb tõhustada tegevust puudega inimeste vastase diskrimineerimise vallas.

Daamid ja härrad, me usume, et kõige tulemuslikum vahend sotsiaalmudelite toetamiseks sel globaliseerumise ajastul on majanduskasv. Kuid oleme veendunud, et Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamiseks peame edendama ettevõtlust ja tööstust, sest just ettevõtlus on see, mis aitab põhimõtteliselt kaasa töökohtade loomisele. Peame parandama ettevõtja mainet Euroopas ja julgustama noori looma oma ettevõtteid. Samuti peame julgustama konkurentsivõimelist keskkonda oma ettevõtetele, andes eritoetust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes on töökohtade loomises esirinnas.

Seda meeles pidades palume kõikidel valdkonna osalejatel töötada Euroopas suurema kaitstud paindlikkuse nimel. Mõiste on oma väärtust tõestanud neis riikides, kes on selle vastu võtnud. See võimaldab ettevõtetele paindlikkust, mida nad vajavad, et olla rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised, ning kaitseb samal ajal töötajaid. Tervitan komisjoni kavatsust edendada sotsiaalset dialoogi. Meie jaoks on usaldusel põhinev partnerlus ettevõtetes võtmeks nende edule turul.

Daamid ja härrad, praegustes lepingutes on sotsiaalküsimused ikka veel peamiselt liikmesriikide pärusmaa. See võib ja peab muutuma, kuid selle ajani peame lähtuma subsidiaarsuse põhimõttest. Meil ei ole valikut. See ei takista komisjoni läbi viimast mõjuhinnanguid, milles mõistetakse hukka ebavõrdsus ning püütakse hinnata mis tahes uue kavandatava õigusakti sotsiaalseid tagajärgi. Ma tõesti palun tungivalt komisjonil seda

teha. Meie ees seisvad sotsiaalsed ja ühiskondlikud väljakutsed on märkimisväärsed: peame reformima oma majandusi ning kohandama neid, et olla konkurentsivõimelisemad, nii et vähem inimesi elaks kõrvalejätuses. Sotsiaalsed edusammud ei ole võimalikud majanduskasvuta, kuid majandus ei saa olla konkurentsivõimeline sotsiaalsete edusammudeta. Fraktsioon PPE-DE on nüüd rohkem kui varem otsustanud saavutada tulemusi.

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, eelmiste kõnelejate – volinik Špidla, ametis oleva eesistuja härra Bertrandi ja teie, härra Dauli – sõnavõtte kuulates võidakse järeldada, et kõik on korras. Te teete ilusti edusamme ning 2008. aastat jäädakse mäletama kui aastat, mil taaskäivitati Euroopa sotsiaalmudel.

See kõik kõlab väga hästi, kuid reaalsus on karmim. Jah, tegelik pilt on hoopis midagi muud. Tegelikul pildil laiub Euroopa Liidus sotsiaalne ebavõrdsus. Kasumid on suuremad kui iial varem, samas kui palgatasemed langevad. Palgaerinevus kujutab endast üha laienevat kuristikku. Euroopa Liidus tavainimesi tabava ostujõu langemise näol, mida raskendab energiahindade äärmuslik kasv, on tegemist tõelise vaesustamise programmiga. See on probleem, millega peame Euroopa sotsiaalmudelis tegelema ning seda mitte ainult ilusate sõnade kaudu. Härra Špidla, teie algatus on hea ning me tervitame seda.

Daamid ja härrad, käsitleme üksikasjalikult oma seisukohti erinevate ettepanekute kohta. Seepärast võin ma esitada mõned peamised märkused selle kohta, mida me ootame Euroopa sotsiaalmudelilt. Kui inimestel Euroopa Liidus – mis tahes riigis – oli 15 aastat tagasi tunne, et midagi on valesti või et mõni ammu kehtestatud riiklik norm oli ohus, vaatasid nad Euroopa poole, et see asjad korda ajaks; nad tundsid vajadust Euroopa raamistikus asjad õigeks muuta, sest inimesed uskusid tollal, et Euroopa eeskirjad pakuksid Euroopa raamistikus kaitset, mis ületaks riigipiirid.

Proovi sa täna, 15 aastat hiljem, kellelegi öelda, et me teeme asjad Euroopas korda. See sisendaks töötajatesse hirmu, sest nad usuvad, et see Euroopa oma praeguse asetuse juures ei suuda neile enam sotsiaalkaitset tagada.

Kui te peatute hetkeks, et analüüsida Iirimaa referendumit ja seda, kuidas hääletasid noored, siis te näete, et need inimesed peavad Euroopat suurepäraseks mõtteks. Kuid kui nad vaatavad, kuidas see täna sel päeval korraldatud ja seatud on, ei ole nad sellega rahul. Kuna oleme alustamas valimiskampaaniat, on õigustatud küsida, miks 15 aastat tagasi valitses selline optimism Euroopa sotsiaalpoliitika tuleviku osas ning miks täna valitseb selline pessimism. Meie vastus sotsiaaldemokraatidena peab olema selline, et Euroopat valitsevad parempoolsed. Minister, te esitasite sotsiaaldemokraadile kohase kõne; see, mida te ütlesite, oli suurepärane. Kuid millise seisukoha võttis teie valitsus nõukogus töötaja direktiivi osas?

(Aplaus)

Teie valitsev partei on Euroopa Rahvapartei liige ning selle partei liikmeks olevate parteide hulgast tuleb suurem enamus Euroopa Liidu valitsusjuhte. Komisjonis on nende hulgast pärit absoluutne enamus volinikke ja ka komisjoni president. Euroopa Rahvapartei on selle täiskogu suurim fraktsioon, kuid teid kõnelemas kuuldes võiks arvata, et teil polnud midagi pistmist Euroopa sotsiaalse arengu kängujäämisega. Parempoolsed valitsevad Euroopat, mida juhitakse vales suunas ning seda olukorda tuleb Euroopa valimistel parandada.

(Aplaus)

Teil saabub hea võimalus meid õigele rajale juhtida, kui saabub aeg rakendada teie kavandatud meetmeid. Nagu te ütlesite, on Euroopa sotsiaalmudel üks meie prioriteete. Meie fraktsiooni jaoks on see kindlasti nii! Mida inimesed tõsiselt Euroopa Liidus kardavad? Kontrollimatuid finantsturge. Kontrollimatuid riskimaandusfonde ja investeerimisfirmasid, mis ostavad ühe või teise ettevõtte, saavad kasu selle varadest ja viskavad selle töötajad tänavatele – lihtsalt selleks, et maksimeerida investorite kasumit.

Minu auväärne kolleeg Paul Nyrup Rasmussen on meile esitanud väga hea raporti. Vajame selles küsimuses kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamist, et komisjon saaks teha algatuse riskimaandusfondide ja investeerimisfirmade reguleerimiseks. Kes on see, kes keeldub sellist sammu toetamast? Teie, Euroopa Rahvapartei, kelle esindajad on majandus- ja rahanduskomisjonis selle vastu.

Seepärast peame väga selgelt välja ütleva, et võitlus Euroopa sotsiaalmudeli pärast on ühtlasi ka võitlus põhil filosoofia pärast. Härra Bertrand ütles õigesti, et Euroopa Liidu edu on tingitud majandusliku ja sotsiaalse progressi ühendamisest. See oli alati Euroopa alusfilosoofiaks – muide ka kristlike demokraatide jaoks. Aastakümneid olid need sama mündi kaks eri külge, kuni neoliberaalne vool hakkas meile 90ndate alguses ütleva, et madalamad palgad, pikemad töötunnid ja vähem kaasarääkimist ettevõtte juhatustes moodustasid peamise retsepti kiiremaks majanduskasvuks. Loomulikult on aastakümneid olnud inimesi – ning neid on

ka tänapäeval arvukalt, seda isegi komisjonis –, kes omistavad suuremat tähtsust hobuste võiduajamisele kui Euroopa sotsiaalmudelile, kuid kes vastutavad siin siseturu eest ning on meile rääkinud ja teevad seda siiani – peamiseks näiteks on härra Trichet, kes teeb seda igal pressikonverentsil –, et palgad Euroopas on liiga kõrged. Võib-olla on palgad kõrged Euroopa Keskpanga nõukogu liikmetel, kuid mitte Euroopa tavatöötajatel.

Seepärast peame tagama, et toimuks üldine muutus poliitilises suunas, muutus suunas, mis paneks tegelikult Euroopa sotsiaalmudeli sinna, kuhu teie, härra Bertrand, seda sooviksite, nii et iga Euroopa Liidus saavutatud majanduslik edusamm tooks kasu ka kõikide Euroopa Liidu kodanike ellu.

Loomulikult on teil õigus, kui ütlete, et EL suudab maailmas, kas siis Pekingis või Brisbane'is, võistelda vaid siis, kui me seda siseturgu arendame. Me tahame seda teha – me soovime toimivat siseturgu. Soovime tulemuslikku ja konkurentsivõimelist Euroopa mandrit. Kuid põhjus, miks me seda soovime, on tekitada heaolu, millest saaksid osa kõik, mitte ainult suurte ärikontsernide, kapitaliühingute ja suurte pankade investorid.

Senikaua, kuni järgime Euroopas seda filosoofiat, mille kohaselt antakse Euroopa auhindu inimestele, kes kiitlevad oma ettevõtete näitajaid pressikonverentsidel esitledes, et nad on kogu Euroopas teeninud miljardeid, mille pealt nad ei maksa Euroopas mingeid makse, sest nende kasumid on Euroopa kasumid ja mitte riiklikud ning on seetõttu vabastatud riiklikes maksudest, ning seni, kuni me jätkuvalt jätame töökohtadest ilma kümneid tuhandeid inimesi selle olukorra soodustamiseks ja osanikena saadava kasumi säilitamiseks – seni, kuni Euroopa sotsiaalmudeli tegelikkus on selline, võime siin rääkida, palju tahame, kuid inimesed ei samastu ialgi selle Euroopaga.

Me soovime siiski konsolideerida Euroopa ideaali ja edendada integratsiooni. Seepärast lubage mul täiskogule meelde tuletada, et Euroopa sotsiaalmudelit hinnatakse selle viljade järgi. Sama kehtib ka teie kohta nõukogus, härra Bertrand, ja teie kohta siin parlamendis, härra Daul.

Graham Watson, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra juhataja, kõnealune sotsiaalpakett on tervitatav samm edasi oma kodanikest hooliva Euroopa ühenduse ehitamisel.

Inimesed, kes hääletasid Euroopa põhiseaduse lepingu ja Lissaboni lepingu vastu, edastasid selge sõnumi. Selle kohaselt ei kavatse nad anda Euroopa Liidule volitusi vaid seepärast, et meie seda tahame. Meie inimesed soovivad teada, millist Euroopa Liitu me ehitame.

Kõnealune pakett on laiaulatuslik ja vastuoluline ning me peame tagama, et inimesed teavad, millist tulu see nende ellu kaasa toob.

Nagu volinik Špidla ütleb, on Euroopa tööõukogude direktiivis palju kiiduväärset ning samamoodi loomulikult ka patsientide õigusi piiriüleses tervishoius käsitlevas ettepanekus, mille nimel minu fraktsioon on kõvasti võidelnud.

Kuid täna sooviksin ma keskenduda selle paketi kahele konkreetsele meetmele. Esiteks, töö kaotanud inimesi uue töökoha leidmisel abistava Globaliseerumisega Kohanemise Fondi läbivaatamine. Praegu peab tuhat töökohta ohus olema, et ettevõtte saaks abi taotleda. Liberaalid ja demokraadid tervitavad ettepanekut alandada künnist ja lihtsustada nõudemenetlust ning seda mitte sellepärast, et Euroopa Liit peaks kavandama Euroopale töökohti – seda rolli täidab kõige paremini siseturg – ning samuti mitte usus, et EL peaks pakkuma töötushüvitist – see on liikmesriikide ülesanne. Tervitame kõnealust ettepanekut pigem seepärast, et see tugineb kindlale liberaalsele põhimõttele: sellele, et tööhõive on parim heaolu allikas.

Kuna kasv ähvardab peatuda ja mõnes liikmesriigis on juba majanduslangus, aitab see poliitika ennetada järskude töökaotuste keerist, mis tooks kaasa sõltuvuse hoolekandest.

Teiseks, diskrimineerimisvastane direktiiv: minu fraktsioon on selle eest võidelnud selle komisjoni ametiaja algusest.

Nüüd hakkab diskrimineerimise mõiste hõlmama ka vähemuste peamisi spektreid – vanemaid inimesi, geisid, igasse usku või mitte ühtegi usku kuuluvaid inimesi – ning seda kohaldatakse nii klientide ja tarbijate kui ka töötajate suhtes.

Ka see on liberaalne meede, mis pakub sellist liiki praktilist kasu, mis tuleneb teadmisest, et sa võid teha oma tööd ja elada oma elu vabana eelarvamuste türanniast.

Direktiivi eelnõuga peaks minema praegusest kaugemale. Ikka veel on olemas möödahiilimisvõimalused, võimalused, et diskrimineerimine võtab ikka veel võimust. Volinik, miks on näiteks õige keelustada diskrimineerimine tööl, kuid lubada liikmesriikidel kasutada koolides diskrimineerivaid õpikuid?

Sellest olenemata lammutab Euroopa tükkhaaval diskrimineerimisbarjääre.

Minu fraktsioon tervitab komisjoni ja nõukogu võetud kohustust teha täiendavaid edusamme ning samuti nõuame me selle täiskogu täielikku kaasamist neid edusamme täiendavate meetmete koostamisse.

Härra Barroso tutvustas meile veebruaris kliimamuutusega võitlemise mahukat meetmepaketti. Täna tõestavad komisjoni ettepanekud sotsiaalpoliitika kohta selle halvustajatele, et Euroopa hoolib ühiskonna ühtekuuluvusest ning et liberaalsed majanduspoliitikad ei tohiks ohustada tervisliku elukeskkonna ja solidaarse ühiskonna edumeelseid poliitikaid.

Härra Schulz halab paremtsentrismide valitsuste enamuse üle Euroopa Liidus, kuid me elame demokraatias ja inimesed valivad oma valitsused. Ilmselgelt ei veena neid see, mida sotsiaaldemokraadid pakuvad.

Jan Tadeusz Masiel, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest tervitab väga Euroopa Liidu uut sotsiaalpaketti. Just sotsiaalne mõõde eristab Euroopat kõige enam teistest maailmajõududest, nagu Ameerika Ühendriigid või Hiina. Läänes ehitati 20. sajandi Euroopa suures osas sotsiaalsetele väärtustele. Sellega loodi uutele liikmesriikidele nende ühinemisel Euroopa Liiduga 2004. ja 2007. aastal väärtuslik sotsiaalmudel, kuna paljudes neist püüdis kapitalism pärast 1980ndate aastate lõpus taastatud poliitilist ja majanduslikku sõltumatust kinnitada end kõige halvemal kujul, rikkudes töötajate õigusi ja näidates üles austusepuudust inimväärikuse vastu.

21. sajandil peame me kõik võitlema globaliseerumisega, mis võib olla inimkonnale nii võimaluseks kui ka ohuks. Seepärast peab Brüssel edastama liikmesriikidele selge sõnumi, julgustades neid säilitama kõikide Euroopa Liidu kodanike huvisid teenivaid sotsiaalseid saavutusi ja neid veelgi edasi arendama.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, ma tervitan väga seda, mida minister täna hommikul on öelnud, ning loodan, et paljutki sellest korratakse nõukogus, kuigi siiani ei anna tõendid meile väga palju põhjust sellesse uskuda.

Paljud meist näevad küsimärke veel meie sotsiaalse aspekti kaitse kohal turu domineerimist silmas pidades. Selles pakettis kutsutakse meid üles kaaluma Euroopa Kohtu hiljutiste otsuste mõju. Mõned meist on neid tõesti lähemalt uurinud ja peavad neid äärmiselt murettekitavaks, kui meil palutakse pidevalt õigustada meetmeid pigem selle alusel, et nad ei häiriks turgu, ja mitte selle alusel, kas nendega kaasnevad kvaliteetsed teenused ja töötajate õiguste kvaliteet jne. Seda tõestab sotsiaalpakett, kus me oleme nüüd olukorras, et peame tunnustama asjaolu, et vaesus valitseb tööliste hulgas ning et lõhe rikaste ja vaeste vahel üha kasvab. Tervitades komisjoni pakettis vaesusega tegelemise kohta väljendatud tundeid, soovime tegelikult reaalselt tegutsemist.

Loomulikult me toetame horisontaalset võrdsete võimaluste direktiivi. Oleme selle nimel võidelnud kogu parlamendi ametiaja jooksul. See on tähtis mitmel eri põhjusel, ka seepärast, et see pakub nüüd tegelikku võimalust täielikuks osalemiseks ühiskonnas.

Samuti tervitame paljusid romisid käsitlevaid ettepanekuid. Tervitame komisjoni pühendumust ning soovime näha kõiki liikmesriike positiivselt reageerimas, selle asemel et mattuda eelarvamusesse ja silmakirjalikkusesse. Koolitus võrdsete võimaluste alusel on kutseoskuste tegevuskava tähtis osa ning seda eriti asjaomaste valdkondade poliitikakujundajate jaoks.

Tervitame seda, et vähemalt on olemas ettepanekud Euroopa töönõukogude kohta, kuigi meil jagub mõningat kriitikat neis ettepanekutes sisalduva kohta. Paketi liikuvuse aspekti osas peame nüüd vaatama ka liikuvuse mõju sotsiaalses mõttes: mis juhtub inimestega, eelkõige majanduslikult mitteaktiivsetega, kes kolivad ja leiavad end eemalejätuna liikmesriikide tervishoiusüsteemidest; mis juhtub inimestega vananedes, kuid nad on kolinud teistesse liikmesriikidesse, ning mida toob neile tulevik?

Samuti tervitame ettepanekut, mis käsitleb uusi kutseoskusi uute töökohtade jaoks, ning loodame, et see tõesti ühildub kliimamuutuse tegevuskavaga, mis peab samuti käsitlema uusi kutseoskusi vanadel töökohtadel, sest enamik tööjõust on nüüd väljas ametliku hariduse etapist, mis muudab elukestva õppe äärmiselt oluliseks. Peame küsima, kuidas me kavatsame tagada kutseoskused, mida me tegelikult vajame, et muuta meie kliimamuutuse alased eesmärgid saavutatavaks.

Gabriele Zimmer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Härra juhataja, praegusest arutelust on mulle meelde jäänud kolm punkti. Esimene neist on siseministri härra Bertrandi väljendatud soov muuta 2008. aasta Euroopa sotsiaalmudeli taaskäivitamise aastaks. Siis veel volinik Špidla sõnad, kes ütles, et sotsiaalpakett vastas Euroopa Liidus üldsuse ootustele, ning viimaseks härra Schulz, teie avaldus, et Euroopat valitsevad parempoolsed.

Usun, et kõik kolm avaldust nõuavad kriitilist analüüsi. Esiteks, kuidas saab eesistujariigi Prantsusmaa esindaja kuulutada eesmärgi muuta 2008. aasta sotsiaalse mudeli tagasituleku aastaks, kui Prantsusmaa valitsus keeldus isegi viitamast sotsiaalpoliitikale oma eesistumisaia prioriteedina? Minu arvates ei vasta sotsiaalpakett kaugeltki inimeste ootustele, sest selles lihtsalt ei tehta midagi, et kaotada Euroopa sotsiaalseid lõhesid ning sellega ei võeta isegi meetmeid nende lõhede peatamiseks ega olukorra külmutamiseks praegusel kujul. Protsess on määratud jätkuma vaatamata sotsiaalpakatile.

Viimasena, härra Schulz, teile võin ma vastata sama mõõdupuuga. 1990ndatel, kui võimul olid sotsiaaldemokraadid, see areng alguse sai. Oleksime oodanud, et te ütlete, et Lissaboni järel koostatakse 2010. aastal uus dokument, uus strateegia, milles keskendutakse rangelt Euroopa sotsiaalse mudeli kaitsmisele ja mis järjestaks meie prioriteedid veel kord ümber.

Sotsiaalpakett ise ei vasta ootustele. Viimane aeg on välja murda olukorrast, kus langusega päristööhõives kaasneb nende töökohtade arvu tõus, millel töötades ei saa inimesed endale elatist teenida. Peame lõpetama vaid töökohtade arvu kasutamise oma kriteeriumina Euroopa Liidus ning selle asemel keskendumata töökohtadele, mille eest makstakse korralikku palka.

Kõnealune sotsiaalpakett ei sisalda teadaannet sotsiaalsete edusammude sätte lisamise kohta kõikidesse Euroopa lepingutesse, kus iganes see vajalik oleks. Samuti puudub vastus küsimusele, kas neile, kellel on tähtis roll sotsiaaldiguste kaitsmisel Euroopa Liidus, antakse Euroopa tööõukogude direktiiviga rohkem vahendeid ja suurem pädevus. Ettepanekuga vaid tunnustatakse *status quo'd* ja säilitatakse praegune joon, sellele midagi lisamata.

Lükkame selle paketi tagasi, kuna tegemist on üleliia abstraktse ja eksliku lähenemisviisiga. Selles arutelus osalemise käigus esitavad minu fraktsiooni liikmed märkused ettepaneku üksikute osade kohta.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, Lissaboni leping visati peast Iirimaa õigusjärgse referendumi, seega loomulikult on teil vaja suuremat programmi tähelepanu kõrvalejuhtimiseks. Seepärast siis see uus pakett. Tegelikult ei ole see täitsa uus. Tegemist on varasemate ettepanekute ümbertöötamisega. Kuid see on suur. Selles on ELi õigusaktid, sotsiaalne dialoog, koostöö, rahastamine, partnerlus, dialoog, teabevahetus ... ja see on vaid üks lehekülg.

Lubage mul keskenduda rahastamisele. Õitsev majandus toob kaasa rahalised vahendid, kuid te olete endid sidunud euroga, kus EKP intressimäär püüab majandussüsteemide erinevusi tasakaalustada. Mõned ütlevad, et üks suurus sobib kõigile. Tegelikult on tegemist suurusega, mis ei sobi kellelegi.

Ühendkuningriigis ei tule *Bank of England* toime kõikide meie piirkondadega. Nädalavahetuse ajalehtedes märgiti tõepoolest, et majanduslõhe põhja- ja lõunapiirkondade vahel Ühendkuningriigis on nüüd suurem kui eales varem.

EL on proteksionistlik. Te kardate globaliseerumist. Ärge võidelda selle vastu. Ärge võistelda sellega. Ühinege sellega. Ühinege pidevalt kasvava elanikkonnaga maailmaturuga. Julgustage ettevõtteid bürokraatia vähendamiseks. Kutsuge üles peatama mitte kunagi lõppevat direktiivide ja määruste jada, mis vaid takistab ettevõtlust. Tunnustage ülejäänud maailma võrdsetel alustel ning Euroopa majandus hakkab kasvama, tuues kaasa kõikidest suurima sotsiaalse paketi: rohkem ja paremaid töökohti.

Kokkuvõttes, öeldakse, et eesistujariigi Prantsusmaa ülesanne on selle ettevõtmise taaskäivitamine, kuid kas nad teevad seda? 3. juuli *EurActive*'i kohaselt on nii komisjon kui ka eesistujariik Prantsusmaa tunnistanud sotsiaalpoliitika 2008. aasta prioriteediks. Kuid kui lugeda 2. juuli *Deutsche Welle*'t, on Prantsusmaa president Nicolas Sarkozy selgelt öelnud, et sotsiaalpoliitika ei ole kõige prioriteetsem küsimus. Keskkel kohal saavad olema sellised küsimused, nagu sissetulek, kliimamuutus ja energia.

Seega millist avaldust te usute? Omalt poolt arvan, et prantslased teevad nagu tavaliselt ning hoolitsevad iseenda eest. Ma õnnitlen neid sel puhul. Soovin, et minu valitsus teeks sedasama.

Carl Lang (NI). – (FR) Härra juhataja, minister, daamid ja härrad, siin täiskogus on tavapärase paanitseda sotsiaalpoliitika küsimuses. Kahjuks ei ole Euroopa sotsiaalne mudel hetkel midagi enam kui lihtsalt müüt,

sest sotsiaalne tegelikkus meil Prantsusmaal ja eelkõige minu enda piirkonnas, *Nord-Pas-de-Calais's*, on selline, et seal valitseb sotsiaallangus, meeleheide, sotsiaalne ebakindlus ja ebakindlad töötingimused, massiline töötus ja – veel midagi, mis kõik kokku on ärevakstegev ja suur – langev sündivus.

Meie mõtlemine põhineb ikka veel 1960ndate aastate sotsiaalmudelil, see tähendab mudelil, mis eeldab täistööhõivet ja suurt tööjõudu. Kuid viimase 30 aasta jooksul on meil olnud massiline töötus ja järsult langev sündivus, mis on viinud meid beebibuumist vanurite buumini ning lükanud meie pensionite rahastamise kriisi.

Peame lõpetama mõtlemise, nagu peaksime kaitsma Euroopa sotsiaalmudelit iga hinna eest, ning olema selle asemel valmis seda ümber korraldama. Meie majanduslikud ja ajaloolised analüüsid näitavad, et seda tuleks teha kahel viisil: esiteks vajame perepoliitikat, mis tõstaks sündivust; vastasel juhul ei suuda me järgnevalt kümnenditel rahastada oma pensioniskeeme; teiseks vajame poliitikat ühtse turu ülesturgutamiseks ja inimeste taas tööle saatmiseks.

ELi siseturu ülesturgutamiseks peame reindustrialiseerima ning kui me jätkame peaaegu religioosset usku vabakaubandusse ja kontrollimatusse liberalismi, ei ole me kahjuks suutelised tegema seda, mida me tegema peame oma ettevõtete konkurentsivõimeliseks muutmiseks meie enda koduturul.

Seepärast peavad meie tulevased jõupingutused ja meie eesmärk parandada sotsiaalingimusi tuginema riigi ja ühenduse tasandi eelistamisel ning riigi ja ühenduse tasandi kaitse ideel.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, Lissaboni strateogia majanduskasvu ja tööhõive kohta on aidanud kaasa rohkema arvu ja paremate töökohtade loomisele – edusamm, mille on vaidlustanud need, kellel on raske harjuda muutuva, välisteenuseid kasutava, ratsionaliseeriva ja ülevõtva Euroopaga. Ükski inimene, keda pannakse pidevalt end isiklikul tasandil mittevajalikuna tundma, ei saa hakata samastuma Euroopa majanduse ekspordibuumiga. Selle ebakindlustunde ühe vastumeetmena vajame sidusat uut sotsiaalstrateegiat. Laual olev pakett on siiski nii laiaulatuslik, et seda ei saa kuidagi 2009. aastaks rakendada. See kahandab põhimõtteliselt kiiduväärse lähenemisviisi usaldusväarsust.

Volinik Špidla, meie eesmärk ei saa olla meetmed meetmete endi pärast. Eesmärk on jätkusuutlikkus. Samuti ei saa meie eesmärk olla rikkumata valimiskampaania, millega härra Schulz just kiitles, kuid ma näen, et ta on juba saalist lahkunud. Oleme vastutavad selle eest, et tagada, et inimesi ei surutaks alla ning et nad ei tõmbuks paralleelsetesse ühiskondadesse või unistuste maale. Need jõupingutused saavad alguse koolides, kus hirmuäratavat väljalangenute arvu peab kõvasti vähendama, et ennetada kvalifikatsiooniga inimeste ja kvalifikatsioonita inimeste vahelise lõhe täiendavat suurenemist. Sel eesmärgil vajame motiveerivaid õppetunde. Annet ja kutseoskusi peab arendama maast madalast – igal juhul on tegemist kasuliku investeeringuga. Meie elukestva õppe strateegia annab siis Euroopa lisaväärtust ja loob laialdast heaolu, mida härra Schulz soovib. Sama teevad ka meie haridusprogrammid – Sokrates, Leonardo ja Erasmus –, mis tuleb kiiremas korras sobitada töömaailma. Sel eesmärgil peame suutma teha koostööd VKEdga. Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted pakuvad enamiku töökohtadest ning neil on pakkuda praktikakohti. Ka nemad peavad siiski kõvasti töötama eesmärgiga tagada, et nad jätkaksid investeerimist jätkuoppesse ja koolitusse, vastasel juhul meie innovatsioon lakkab.

Ühte allikat – eakaid nimelt – on lausa kriminaalselt eiratud. On viimane aeg, et nende kogemuse, loovuse ja parandamatu optimismi pagas oleks meie majanduse jaoks olemas. Nad on ikka veel väga heas vormis osalemaks demograafilise tööhõive liiga ridades.

Viimasena sooviksin öelda, et tugevdada tuleb meie ühiskonna ühtekuuluvust. Euroopa töönoukogude direktiivis vajame näiteks paikapidavat kompromissi tööandjate ja töötajate vahel. Teeme tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis kõik endast võimaliku, et aidata kaasa selle eesmärgi saavutamisele. Samuti vajame piirkondade vahelist tasakaalu ning seepärast on ette nähtud Euroopa Sotsiaalfond, Regionaalfond ja Globaliseerumisega Kohanemise Fond. On siiski veel üks küsimus, mida me ikka veel peame äärmiselt oluliseks, nimelt mittediskrimineerimise küsimus. Meie fraktsioonis PPE-DE oleme horisontaalse direktiivi vastu. See suurendaks juba valitsevat õiguslikku ebakindlust ja vähendaks veelgi riikliku loova tegevuse ulatust. Kui sotsiaalmeetmete kavaga tema terviklikkuses soovitakse edu saavutada, peab peamine vastutus jääma liikmesriikide kätte. Tulemuslikum on kooskõlastada ja suhelda riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning on aeg hakata vastu võtma parimaid tavaid, selle asemel et neid rõõmsalt jälgida või analüüsida. Siis on väga võimalik, et saavutatakse soovitud ja vajalik sotsiaalne ja majanduslik muutus ning viiakse ellu Euroopa sotsiaalmudel.

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS*Asepresident*

Harlem Désir (PSE). – (FR) Härra juhataja, volinik, ametis olev eesistuja, daamid ja härrad, kõnealune uus sotsiaalmeetmete kava on esitatud liiga hilja ning selle näol on tegemist jõuetu vastusega ebakindlale olukorrale, ebavõrdsusele ja majanduslanguse mõjudele, mis tööjõudu ja paljusid meie kaaskodanikke Euroopas praegu katkuna ründab.

Enam kui 70 miljonit inimest elab vaesuses ning kuigi töötuse määrad langevad ning ebakindlad elu- ja töötingimused ning ebatüüpiliste tööhõivevormide kasv vähenevad, vajame me tõesti kindlat sotsiaalset baasi, Euroopat, mis meid kaitseks. See on üks küsimus, millele ELi eesistujariik Prantsusmaa keskendub. Minister, nagu te ütlesite, pidi 2008. aasta olema aasta, mil sotsiaalne Euroopa taas ellu ärkab. Kahjuks ei võtnud teie valitsus sotsiaalset mõõdet oma eesistumisaja üheks prioriteediks neljast. Kuna Euroopa Komisjoni ametiaeg hakkab lõppema, on meil ettepanekud, millest mõned, peab ütleva, viimaks ometi peegeldavad küsimusi, mida Euroopa Parlament ja eelkõige meie fraktsioon on soovinud: tõeline direktiiv diskrimineerimise vastu mis tahes valdkonnas, mitte ainult puudega inimeste valdkonnas; viimaks ometi suurendatakse samme, et tugevdada Euroopa tööõukogude direktiivi ja see läbi vaadata, ning on meetmed kindlustamiseks, et meie olemasolevatest põhimõtetest ja õigusaktidest naiste ja meeste võrdse töötasu kohta liikmesriikides kinni peetaks.

Aga vaadake puudujääke, lünki selles uues sotsiaalmeetmete kavas! Nimetan neist eelkõige kahte. Üks on reageering hiljutistele Euroopa Kohtu otsustele Laval, Rüffert ja Vikingi kohtuasjades, mis nõrgestavad meie vastupanu sotsiaalsele dumpingule Euroopa Liidus. Arvame, et komisjoni teatistes antud kinnitus, et komisjon pakub õiguskindlust ja tõlgendavaid suuniseid selle direktiivi kohta, ei ole piisav. Kohaselt tuleb arvesse võtta ka asjaolu – ning me oleme pidanud tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis parlamentaarseid kuulamisi –, et direktiiv on loomupäraselt puudulik ning et liidu õigus peab töötajate lähetamist käsitleva direktiivi läbivaatamise abil tegema selgeks, et liidu majanduslikud vabadused, asutamisvabadus, ei tohi takistada töötajate põhiõigusi, kollektiivläbirääkimiste õigust, õigust tasule, õigust streikida oma huvide kaitseks, kui peaks vajadus tekkima.

Seega me soovime selle direktiivi läbivaatamise võtmist päevakorda ning me tahame sotsiaalset kaitseklauslit, mis tagaks, et tulevikus ei saa kohaldada töötajate õiguste kahjuks ühtegi direktiivi, ühtegi liidu poliitikat ega ühtegi lepingu põhimõtet; et kui ühes riigis on töötajate õiguste puhul kõrgemad standardid kui teises, ei saaks kõrgemaid standardeid kunagi alandada päritoluriigi põhimõtte õigustühiseks muutmisega, nagu me nägime teenuste direktiivi – Bolkesteini direktiivi – esimese versiooni puhul.

Teiseks, härra Bertrand ütleb meile, et sotsiaalseid üldhuviteenuseid ja tegevusi tuleks julgustada meie sotsiaalse mudeli heaolu nimel. Kuid meil ei ole olnud ettepanekut direktiivi kohta, mis käsitleks üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid. Me ei saa nõuetekohaselt kaitsta sotsiaalseid üldhuviteenuseid ja rakendada Lissaboni lepingu artiklit 14, mis näeb ette õigusliku aluse selliste teenuste tellimisele ja rahastamisele, kui nõukogu ei esita komisjonile taotlust ja komisjon ei kasuta oma algatusõigust, nii et me saaksime lõpuks ometi rääkida õiguslikust raamistikust, mis kaitseb avalike teenuste osutamist, tagab kohalike ametiasutuste sõltumatuse nende osutatavate kohalike teenuste puhul ning tagab meile, et tulevased Euroopa Kohtu otsused ei ähvarda seda Euroopa sotsiaalse mudeli alustala, nii et inimesed tunneksid, mitte nagu härra Schulz ütles, et Euroopa töötab nende sotsiaalmudeli vastu, vaid vastupidi – et komisjon ja teised Euroopa institutsioonid töötavad selle kaitseks.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Härra juhataja, komisjon võis küll korraldada peene avalike suhete nipi, esitledes paketina dokumente, mis on väga erinevad nii laadilt kui kvaliteedilt, kuid lõppkokkuvõttes on komisjon kasutanud oma algatusõigust väga tähtsates küsimustes. Komisjon liigub õiges suunas ning me peaksime rõõmustama selle üle.

Seega on pall taas meie väljakupoolel ning ennekõike võib-olla nõukogu väljakupoolel. Kõik teavad, et parlament kavatseb olla karm ja soovib koostada uuenduslikud dokumendid, mis peegeldaksid Euroopa kodanike vajadusi. Kas sama kehtib ka nõukogu kohta? Nagu me teame, on see võib-olla kaheldav. Minister, ma loodan, et nad kuulavad teid.

Ülespuhutud jutt, mille tulemuseks on vaid ebaselged ja mittesiduvad dokumendid, kahjustab tõsiselt meie tehtava töö usaldusväärsust. Vaadeldgem kolme näidet paljudest.

Olen ammu olnud üks neist, kes on soovinud üldist direktiivi kõikide diskrimineerimisvormide vastu. Selleks peaksime aluseks võtma Lynne 2008. aasta mai raporti, mis on palju ambitsioonikam kui komisjoni ettepanek.

Teine näide: töönõukogud. Peame tagama, et dokumendis selgitatakse nende rahvusvahelisi volitusi ja vastutust. Konsultatsioonid tööturu osapooltega on äärmiselt tähtsad, kui korraldatakse ümber enam kui ühes ELi riigis tegutsevate kontsernide tegevust. Peame tagama, et enne mis tahes ümberkorraldamist konsulteeritakse tööjõuga ning et töönõukogudel on võimalus esitada oma seisukohad sageli väga tehnilistes küsimustes.

Kolmas näide: sotsiaalsed üldhuviteenused. Oleme selle peale juba piisavalt aega raisanud. Selles valdkonnas tegutsejad on segaduses. Valitseb suur õiguslik ebakindlus, mis kahjustab meie ühiskondade ühtekuuluvuse jaoks äärmiselt oluliste teenuste kvaliteeti. Ja siin me oleme raiskamas veel ühte aastat. See on vastutustundetu.

Minu jaoks on see tõend, et komisjoni töö, mis paistab hõlmavat laia tegevuste valdkonda, ei ole piisavalt hea, sest selle käigus eiratakse teadlikult teatud äärmiselt olulisi punkte.

Lõpetan nõudmisega, et sotsiaalmeetmete kava oleks vaid üheks sammuks pikal teel. Olen veendunud, et avatud koordinatsiooni meetod on mõnes valdkonnas saavutanud oma lae. Peame otsustama saavutada laiemat koordineerimist, kuid ka suurema ühtlustamise, kus see võimalik on.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Härra juhataja, nõukogu esindaja nõudis sotsiaalsemat Euroopat. Vastaksin ministrile, et nõuan tervemat mõistust. See oleks parem. Euroopa Liit võib muidugi teha suuri ettepanekuid, kuid tuleb rõhutada, et sotsiaalpoliitika on valdkond, milles liikmesriikidel on suveräänne otsustusõigus. Lühidalt öeldes, me vajame vähem retoorikat ja rohkem konkreetset tegevust.

Euroopa Liit on esitanud 19 huvitavat algatust, millest vaid kolm õigusakti ettepanekut. Võib-olla kõige tähtsat ettepanekut, nimelt piiriülest tervishoidu käsitlevat ettepanekut täna ei arutata. See on väga kahetsusväärne ning on kurb, et aruteluga peab ootama, kuni Prantsusmaa tervishoiuminister meie istungile ilmub. Kokkuvõttes tuleb rõhutada, et ELi liikmesriigid eraldavad sotsiaalpoliitikale 27% oma RKTst võrreldes USA 15%ga. Küsimus on selles, kas raha kulutatakse ka hästi.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, volinik, minister, daamid ja härrad, paistab, et selleks, et raputada komisjon üles oma letargiast, oli vaja lirimaa „ei“-d ja ühis-Euroopa vastaste võitu. Tõsi on see, et komisjon on juba pikka aega eemaldunud liidu kodanike huvidest, järgides neoliberaalset poliitikat. Nõudlus sotsiaalselt vastutavama Euroopa järele on pikka aega aktuaalne olnud.

On suisa piinlik vaadata, kuidas viimaste aastate hoolimatus on viimaks ometi selle ametiaja lõpuks lauale kuhjatud. Samuti pean ma jultunuks seda, et kogu asja püütakse meile pähe määrada uue sotsiaalmeetmete kava lennuka pealkirja all. Juulis arutlusel olnud küsimusi oleks pidanud juba ammu käsitlema. Kui me uurime nende sisu, siis tundub, nagu ei oleks komisjon ikka veel oma vigadest õppinud. Peale kahe erandi ei ütle tänased ettepanekud midagi solidaarsuse, võrdsete võimaluste, sotsiaalse tasakaalu või avaliku osalemise kohta. Vastupidi, tegemist on suures osas järjekordse elementaarse neoliberaalse lähenemise viljaga.

Komisjon nõuab tööjõu suuremat liikumist. Samal ajal otsitakse kohtuotsuseid, mis vähendaksid lähetatud töötajate kaitset. Järeloomõttena lisatakse, et me lahendame probleemi foorumil. Töötajad vajavad siiski kaitset, mitte aga foorumit. Kas te tõesti usute, et see aitab inimesi, kellelt iga päev võetakse ära nende palk, kui palute neil oodata, kuni olete nende probleeme mingil foorumil arutanud? Volinik, lisaks ei sisalda üheksa aastat liiga hilja esitatud muudetud töönõukogude direktiiv meile antud lubadusi. Parlament peab tegema sellesse eelnõusse mitmeid parandusi. Näiteks puudub säte sanktsioonimehhanismide kohta.

Mingem siiski edasi solidaarsuse teema juurde. Tervishoiudirektiivis ignoreeritakse kriitikat, avades ukse rohkem turust mõjutatud tervishoiuteenustele, õhnestades sellega solidaarsuse põhimõtet liikmesriikide heaolusüsteemides. Sellega seatakse solidaarsus ohtu, mitte ei kaitsta seda. Mõned vähesed kõnealuse paketi komponendid peegeldavad tõeliselt inimeste soovi progressiivse Euroopa sotsiaalpoliitika järele. Üks neist, mida ma sooviksin rõhutada, on uus direktiiv diskrimineerimise vastu töökohal. Nimetatud õigusaktist teatati esimest korda siiski 2004. aastal ning parlamendi surve on ainus põhjus, miks komisjon on selle lõpuks ometi esitanud. On selge, et parlamendi enamus toetab ka seda direktiivi. Ka see vajab mitmest kohast parandamist, eelkõige siiski puudega inimeste õiguste osas.

Tervikuna võttes on nimetus „sotsiaalpakett“ üsna selgelt moonutamine. Minu arvates on komisjoni sotsiaalpoliitikaalne tegevus üsna kurb vaatepilt.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – Härra juhataja, ametis olev eesistuja, viimastel aastatel on meie poliitika, s.o turufundamentalism ohtlikult suurendanud ebavõrdsust ja nõrgendanud heaoluriiki.

Pakett, mille te meile ilusate sõnadega esitanud olete, ei ole midagi muud kui vaid tühi kest. 19 ettepanekust on vaid kolm õigusloomelised ning ühes neist, ettepanekus piiriüleste tervishoiuteenuste kohta, esitatakse varjatud kujul Bolkesteini direktiiv, kuna sellega võetakse vastu neoliberaalne hoiak.

Sel ajal, kui teie lausute selle tühja kesta esitlemisel tühje sõnu, mängib Sarkozy valitsus nõukogus peamist rolli, võttes vastu laiduväärse direktiivi tööaja kohta. See kujutab endast äärmiselt suurt sotsiaalset regressiooni.

Selle asemel, et püüda jätta head muljet oma kaunite sõnadega ja jälgida Euroopa valimisi, mis on lirimaa „ei“ pärast vaevarikkad, läheks teil paremini, kui esitaksite konkreetseid meetmeid ja eraldaksite ühenduse eelarvest rahalised vahendid.

Paar sõna ka härra Schulzile, kui ta peaks mind kuulma. On tõsi, et parempoolsed valitsused on Euroopa sotsiaalse mudeli lammutamisele paljusküü kaasa aidanud. Härra Schulz, mitmes riigis, nagu ka teie riigis, Saksamaal, või Madalamades või Austrias, on nad Euroopa sotsiaalmudeli hävitamisel ühinenud sotsiaaldemokraatidega.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Härra juhataja, sooviksin oma tänast kõneaga kasutada, et keskenduda tervishoiupoliitika tegevuskavale. Praegust ettepanekut patsientide õigusi piiriüleste tervishoiu käsitleva direktiivi kohta on võrreldes esialgse ettepanekuga märkimisväärselt parandatud. Kahjuks ei ole siiski muudetud midagi seoses kõikide siseturu alla kuuluvate küsimuste põhialustega. Vaba turgu on alati eelistatud inimestele.

Pole vaja öeldagi, et haigestudes soovime me kõik võimalust saada parimat ravi nii kiiresti kui võimalik. Kahjuks ei tagata seda direktiiviga mingil viisil. Sellega tagatakse, et rikkamad patsiendid rikkamatest ELi riikidest saavad parimat võimalikku ravi. See tähendab, et valitseb suur oht, et patsiendid jagatakse A ja B rühma. Patsiendil, kellel on kõige rohkem vahendeid, on võimalus otsida ravi teistes riikides, samas kui rahaliste vahendite või mõjukuseta inimestel see võimalus puudub.

Direktiiviga tagatakse õigus saada teises riigis ravi sama hinna eest, mis see raviteenus maksab patsiendi koduriigis. See tekitab ka ohu A ja B riikide tekkeks. Sama ravi hind loomulikult erineb riigiti. Praegune direktiiv võimaldab turutingimustel määratleda tulemust, kuid see on väga riskantne lähenemisviis. Kui turg reageerib, on kaotajateks alati need, kes ei tule valitsevate turutingimuste juures toime.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Härra juhataja, minu arvates on Euroopa vastus pidevatele hinnakõikumistele ja kasvavale vaesusele kõvasti hilineunud ning on rahuldustpakkuv, et uus kogu ELi hõlmav sotsiaalpaketi eelnõu on samm õiges suunas. Tervitav on näiteks kavatsus lihtsustada juurdepääsu tervishoiule teistes Euroopa riikides. Tegelikult kasutatakse näiteks puhkajaid tänapäeval häbitult ära, esitades neile arstiarveid, mis neile koju naastes vaid osaliselt, kui üldse hüvitatakse. Vastupidi, liikmesriigid on üksteisele võlgu miljoneid eurosid – paljas avaldus kavatsuse kohta ei ole sellisel juhul piisav.

Samuti ei piisa sellest, kui tõsta lärmi asjade pärast nagu parem tasakaal pere- ja tööelu vahel. Et rohkem inimesi saaksid endale lapsi lubada, on äärmiselt tähtis tegutseda palgadumpingu ja sotsiaalse dumpingu vastu – see on ülesanne, mis on kahjuks suures osas tähelepanuta jäetud. On suisa paroodia, et ühelt poolt EL määrab, et riigihanketingute puhul peab korraldama riigihanke ning et seejärel tühistab Euroopa Kohus siseturu teenuste ja töötajate lähetamise direktiividega kokkusobimatuse tõttu klausli, millega nõutakse, et pakkujad maksaksid vähemalt kohustuslikku alampalka. Sellega on EL näidanud enda kui puhtalt majandusühenduse tõelist palet, kes tüsatab sotsiaalsetest õigustest ilmajätud inimesi präänikute ja tühjade sõnadega.

ELi kodanikke ei saa enam rahustada tühjade sõnakõlksudega, samuti ei saa nendega pehmendada langeva sündimuse ja suureneva vaesuse mõju. Võib-olla te võite paberil öelda, mida soovite, kuid inimesed on kahtlemata väsinud tühjadest lubadustest.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Härra juhataja, lubage mul alustuseks tänada Martin Schulzi selle eest, et ta tuletas kõigile meelde, et parementsentristid moodustavad selle parlamendi suurima fraktsiooni, et parementsentristidel on suurim arv volinikke ning et parementsentristidel on tõesti ELi liikmesriikides kõige enam valitsusi. Omalt poolt tuletaksin talle meelde, et sel on oma põhjus: nimelt see, et inimesed on nii otsustanud. Inimesed on nii otsustanud sellepärast, et nad on mõistnud kasvavat lõhet vasakpoolsete retoorika ja tegelikkuse vahel ning nad on sellest loobunud. Ma sooviksin tal kui heal demokraadil mees pidada, et inimestel on loomulikult alati õigus.

Asudes sotsiaalpaketi juurde üldiselt, tervitame omalt poolt voliniku läbimõeldud märkusi ja tema algatust seoses läbivaadatud sotsiaalmeetmete kavaga, eelkõige teema puhul, mis tuletab meile kõigile meelde, et EL

tähendab inimesi ning neile inimestele rohkemate ja paremate võimaluste pakkumist ning eelkõige neile vahendite ja varustuse andmist, et nad tuleksid toime muutustest tulenevate väljakutsetega.

Sooviksin lühidalt käsitleda vaid kolme punkti kolleegi Joseph Dauli suurepärasest panusest. Üks neist oleks liikmesriikide, subsidiaarsuse tähtis roll. Paljudel liikmesriikidel on erinevad lähenemisviisid, kuid kõik nad peaksid südame rindu võtma tema poolt välja toodud teemade ja suundade puhul.

Teine punkt käsitleb töökohtade tähtsust. Harlem Désir rääkis väga asjakohaselt töötajate õigustest. Me austame töötajate õiguste tähtsust, kuid minu fraktsioon sooviks rõhutada ka mittetöötajate õigusi – nende inimeste õigusi, kellel ei ole hetkel tööd, kes on mingil põhjusel tööturult kõrvale jäetud ja kes tahaksid endale tööd. Nende roll on üha tähtsam, seda eelkõige sel raskel ülemaailmse finantskriisi ajal, mil töötus suureneb, enne kui vähenema hakkab. Seega peame tagama, et kõik, mis me teeme, aitab kaasa töökohtade loomisele ning aitab paigutada rohkem inimesi neile töökohtadele.

Kolmas punkt käsitleb väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKEsid), mida ta samuti mainis. Märkasin eilses *Financial Times*'is, et seal viidati kokkuleppele Ühendkuningriigis seoses ajutiste töötajatega ning VKEd ütlesid, et nendega isegi mitte ei konsulteeritud selles küsimuses. See, mida ma öelda tahan, ei puuduta Ühendkuningriiki, vaid seda, et tegemist on tõelise probleemiga – ning ma ütlen seda volinikule –, kuidas VKEid tõeliselt konsultatsiooniprotsessi kaasata, sest lisaks sellele, et VKEd on suurimad tööandjad, on neil ka kõige enam töötajaid. Teame referendumite probleemist – näiteks Lissaboni leping –, et kui midagi püütakse peale suruda ülevaltpoolt, siis see ei toimi: inimestega peab saavutama sideme ning VKEdes töötab kõige rohkem inimesi.

Lõpetuseks, Euroopa tööõukogude kohta – millele on osutanud nii volinik kui ka ametis olev eesistuja ning mille raportöör ma olen – minu fraktsioon tunnustab kindlasti tegelikkust, et tööturu osapooled on saavutanud kokkuleppe. Mulle isiklikult kokkulepe väga ei meeldi, kuid ma tervitan vägagi asjaolu, et kokkulepe on olemas ning ma usun, et meie siin parlamendis peaksime püüdma sellele tugineda, nagu me püüame tugineda ka kokkuleppele tööaja ja ajutiste töötajate kohta; soovime kiiresti edasi liikuda, sest tahame pakkuda tõelisi sotsiaalseid edusamme, mitte esitada vaid kauneid poliitilisi kõnesid järgmisi valimisi silmas pidades.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Täna teid, härra juhataja. Komisjoni esialgne teatis sotsiaalpaketi kohta andis lootust sotsiaaldemokraatide parteidele ja kodanikele, kes tunnevad end vastutavana sotsiaalsete probleemide lahendamise eest. Kogunenud võlad ja mitmed esitatud küsimused on andnud peaaegu üllatava pildi sellest, kui vähe me oleme vaatamata oma jõupingutustele edusamme teinud ning kui palju probleeme on lahendamata. Tõsi on see, et viimase 15 aasta majanduskasv ei ole kaotanud lõhet rikaste ja vaeste vahel, vaid on tegelikult seda hoopis suurendanud. Vaesuse võidukäik on siiski saavutanud uue mõõtme. Igas riigis on oma vaesed ning vaesuse suurus ja liik on erinevates liikmesriikides erinev, kuid me teame, et haiget teeb see ikka samamoodi. Ükskõik, kui paljud sotsiaalsel teekaardil näidatud umbes 18-st dokumendist koostatakse, Euroopa kodanike samastumist liiduga saab parandada vaid selle abil, mis on konkreetne ja ilmselge ja pakub võimalust ühisteks edusammudeks rivaalitsevate vaesuste vaheliste vastastikkuste pingete asemel.

Mul on hea meel, et pärast mitmeid nõukogu ja Euroopa Parlamendi palveid on komisjon koostanud hinnangu romide olukorra ja nendega seotud tegevuste kohta. Kahjuks ei esitata selles siiski raamistikku pikaajaliseks romisid käsitlevaks poliitikaks. Järgmiseks küsimuseks on see, kas kõnealune dokument on piisav konkreetsete tegevuste kannustamiseks ning kas see peab vastu täpsele hindamisele või nende liikmesriikide seisukohtadele, kes ei suuda astuda vajalikke samme ja kalduvad kõrvale soovitud praktikast. Tunnen, et nõuetekohane lahendus puudub.

Samuti on meil hea meel diskrimineerimisvastase direktiivi üle. Parlament ja komisjon olid erinevatel seisukohtadel diskrimineerimise keelustamise laiaulatusliku direktiiviga reguleerimise küsimuses ning kooskõlas sotsiaal-liberalistliku seisukohaga ei õnnestunudki meil lõpuks määratleda rühmi, keda diskrimineeritakse. Võime loota, et direktiiviga tagatakse laiaulatuslik kaitse inimestele ja rühmadele, kes on mitmel viisil ohustatud. Selle järele on suur vajadus, kuna vihaõhutajad, rassistid ja need, kes soovivad anda vaid väärilistele, võivad leida toetajaid ka rivaalitsevate vaeste hulgas. Valijatel on alati õigus, kuid populism võib neid eksitada. Täna teid.

Gérard Deprez (ALDE). - (FR) Härra juhataja, ametis olev eesistuja, volinik, daamid ja härrad, liikmena ja ka kodanikuvabaduste komisjoni esimehena piirdun vaid ettepanekuga diskrimineerimisvastase direktiivi kohta.

Kõigepealt me õnnitleme teid, volinik, et te lõpuks saite komisjoni nii kaugele, et võeti vastu direktiivi ettepanek, mille eesmärk on võidelda usutunnistusel, veendumustel, puudel, vanusel ja seksuaalsel sättumusel

põhineva diskrimineerimisega. Me kartsime veel hiljuti – nagu te teate, olime murelikud ja tegemine selle ka teatavaks –, et te võite piirduda vaid minidirektiiviga, mis käsitleb ainult vanusel ja puudel põhinevat diskrimineerimist.

Te ei üllatu, saades teada, et ma pean kahetsusväärseks, et nii põhjaneva küsimuse puhul kui see Euroopa Parlamendiga vaid „konsulteeritakse“, kuid konkreetselt mulle on jäänud mulje, et eesistuja on järeleandlik Euroopa Parlamendi mis tahes ettepanekute või soovitude suhtes. Seega, volinik, me asume kohe tööle ning mina näen dokumentides kolme aspekti, mida me parandada püüame.

Esiteks peame mitmeid mõisteid määratlema täpsemalt või siis osa neist üksteisest paremini eraldama. Pean silmas valdkonda, mis käsitleb „objektiivselt põhjendatud“ erinevusi kohtlemises. Ilmselgelt ei ole mul nendega probleemi, kuid neil objektiivselt põhjendatud erinevustel kohtlemises ei tohi lasta otseselt või kaudselt muutuda diskrimineerimiseks. See võib juhtuda väga kiiresti.

Teiseks, direktiivi ei tohi ilma jätta oma sisust, kaasates rutakalt mõisted nagu avalik julgeolek või avalik kord, aga ma arvan, et praegu see just ühes, nimetuks jäävas Euroopa Liidu suures lõunariigis toimub.

Kolmandaks peame rohkem pingutama sanktsioonide küsimuses. Volinik, kui te kirjutate artiklis 14, et „liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonide kohta, mida rakendatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral“, siis see ei aita meid just palju edasi.

Lühidalt öeldes, usun, et kõnealune direktiiv, millesse on pandud nii palju ootusi, ei muutu tegelikkuses suureks minidirektiiviks – suureks põhimõtete, kuid väikeseks üksikasjades.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Härra juhataja, majanduskasvu eesmärk peaks olema parandada meie ühiskondade materiaalsel olukorda. Asetades siiski mugavuse ja ohutuse esikohale, võime unustada, et majanduse sotsiaalne mudel tähendab praktikas suuremat bürokraatiat. Kui me unustame ka selle, et sotsiaalpoliitika kindlaim alus on majanduskasv, võime uppuda ilusa kõlaga loosungitesse, millel pole mingit seost tegelikkusega ning mis võivad sarnaselt mittediskrimineerimissätetele minna vastuollu subsidiaarsuse põhimõtte ja terve mõistusega.

Kuidas me nõiaringist välja saaksime? Uus sotsiaalmeetmete kava on vaid osaline vastus sellele väljakutsele. Selles räägitakse liiga palju õigustest ja privileegidest ning liiga vähe asjaolust, et neid ei saa tagada hästi korraldatud jõupingutusteta ega vastutuseta majandusmõjude osas igas etapis. Kõikidelt vastavalt nende võimalustele, kõikidele vastavalt nende vajadustele. See on utoopia, mille tulemuseks on sobiliku kvaliteediga kaupade ja teenuste nappus.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). - Härra juhataja, jätkates sellega, mida minu kolleeg ütles, sooviksin ma rääkida võitlusest diskrimineerimise vastu. Alustuseks sooviksin tänada komisjoni julguse eest esitada horisontaalne lähenemisviis direktiivi eelnõus, mis käsitleb võrdset kohtlemist väljaspool töökohta. Peame arvesse võtma, et mõned liikmesriigid takistavad jätkuvalt selle vajaliku dokumendi vastuvõtmist.

Sellest olenemata on Euroopa Parlamendil võimalus teha parandusi. Ma ei mõista, miks eraisikute jaoks on nähtud ette loobumisklausel kaupade ja teenuste pakkumise puhul. Kehtiv rassidirektiiv ei sisalda sellist loobumisklauslit. Kahjuks ei ole selles eelnõus asjakohaselt käsitletud ka mitmekordset diskrimineerimist, seega ma loodan, et me töötame selle direktiivi kallal edasi.

Jacky Hénin (GUE/NGL). - (FR) Härra juhataja, pärast 51-aastast eksisteerimist avastavad ELi institutsioonid alles nüüd sotsiaalmõõtme. Avastamine on vaid suhteline, sest eesistujariigi Prantsusmaa prioriteetide hulgast on sotsiaalsed küsimused ilmselgelt puudu; see on murettekitav institutsioonide puhul, kes seisavad nii lähedal ärimaailmale ja kes ajavad segamini liidu inimeste üldised huvid rahaturgude erahuvidena ning selle avastuse on möödapääsmatult esile tõstnud Iirimaa, Madalamaade ja Prantsusmaa „ei“ ning paljud sotsiaalliikumised, kes toetavad liidus palganõudmisi.

Jah, komisjon ja enamik sellest täiskogust olid sunnitud tunnistama, et liitu ei asusta mitte ainult osanikud ja tarbijad, vaid ka tööjõud, kelle töö loob Euroopa heaolu.

Selle tulemusena leidis komisjon end olema kohustatud välja otsima ja tolmust puhastama Euroopa tööõukogude direktiivi: tegemist oli väärtusliku algatusega, kuid selle sisu on kesine. Euroopa tööõukogud tuleb muuta tõeliseks sotsiaaldemokraatia foorumiks, andes töötajatele tegutsemisõiguse, mida nad vajavad oma tööandjate strateegiavalikute mõjutamiseks.

Jah, Euroopa vajab kiiresti ehtsat sotsiaaldemokraatiat, et ära hoida sellised halvad otsused, nagu tööaja tõstmine peaaegu 70 tunnini nädalas.

Seega – liikugem oma töötajate nimel edasi kiiremini, palju kiiremini.

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Härra juhataja, me kavatseme sellel istungil arutleda uuendatud sotsiaalmeetmete kava, aastatuhande eesmärkide ja lisaks veel paljude muude teemade üle. Me hääletame paari tunni pärast kultuuriprogrammide, orgaaniliste toodete märgistuse ja maksustamise ühtlustamise nõuete üle ning kõik need on teemad, millesse liit ei tohiks end üldse segada.

Selline poliitilise võimu kontsentratsioon tähendab, et suureneb lõhe valitsejate ja valitsetavate vahel. Kodanike seas võtab võimust ükskõiksus. Liit on sunnitud võtma üha karmimaid meetmeid, et inimeste tahet jalge alla trampida. Palju parem oleks koostada raport selle kohta, mida me mõistame subsidiaarsuse all ning arutada seda põhjalikult. Me peaksime tegema seda enne, kui püüame tsentraalselt reguleerida, kuidas peaksid tööturu osapooled käituma 27 erinevas riigis.

Minu riigis ollakse väga vihased asjaolu üle, et EL ja selle kohtunikud võivad võtta vabaduse teistsuguse tööturustsüsteemi kehtestamiseks, kui see, mis on kujunenud arvestatava rahvusliku ühtsuse keskel viimase 70 aasta jooksul.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Daamid ja härrad, kavandatud direktiiv võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta, millega keelatakse mis tahes liiki diskrimineerimine väljaspool töökohta, on liigne õigusakt, mida me ei peaks üldse arutamagi. Sooviksin märkida, et diskrimineerimine on juba keelatud kolme ELi direktiiviga, ÜRO põhiõiguste ja -vabaduste hartaga, ELi põhiõiguste hartaga ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga. Võrdset kohtlemist käsitlevad ka Amsterdami leping ning Lissaboni strateegia.

Sooviksin märkida, et direktiiviga nõutakse kahte väga ohtlikku asja. Sellega nõutakse positiivset diskrimineerimist ning põhimõtet, et tõendamiskohustus viiakse üle süüdistajalt kaitsjale. See on vastuolus Euroopa õigustraditsioonidega ning võib tekitada ebaõiglust ja uusi eksimusi.

Daamid ja härrad, olen veendunud, et Euroopa Liit on ikka veel demokraatlik ja tsiviliseeritud piirkond, kus tõeliste võimete inimesi tunnustatakse ning kus nõrgematele pakutakse abikätt. Inimeste võimed, olgu nad siis kaasasündinud või hariduse teel omandatud, on iga inimese puhul individuaalsed ja erinevad ning seega loogiliselt võttes ka ebavõrdsed. Kui me soovime kõrvaldada seda liiki ebavõrdsust regulatsiooni teel, heidame ülbelt kõrvale kultuurilise mitmekesisuse ja sekkume ühiskonna loomulikku arengusse ning mis veelgi hullem, me seame võrdsuse kõrgemale vabadusevalikust. Võrdse kohtlemise direktiiv ei tohiks seega üldse jõustuda.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Härra juhataja, volinik, ametis olev eesistuja, daamid ja härrad, käesolev sotsiaalpakett saab olema viljakas ja tulemuslik vaid siis, kui me suudame kokku leppida põhialgatuste sisus. On ilmselge, et töötus on suurim kõikidest sotsiaalsetest haigustest, millega me võitlema peame. See on see, mis destabiliseerib ühiskonda kõige rohkem ning see on aluseks teistele, vähem halbadele haigustele. Seepärast on parim sotsiaalpoliitika see, mis aitab töökohti luua.

Peame loobuma võltsist dilemmast solidaarsuse ja konkurentsivõime vahel, sest need kaks ei ole ühildamatud. Normaalse, tulemusliku sotsiaalpoliitika ülesehitamiseks vajame siiski majanduskasvu ja stabiilsust. Seepärast peab meie sotsiaalne mudel leppima uue reaalsusega. Ka globaliseerumine pakub võimalusi: kes suudavad kohaneda, väljuvad võitjatena, kes ei suuda, jäävad aga kaotajaks.

Euroopa ei seisa silmitsi ei klassikalise majanduskasvu kriisiga ega tsüklilise probleemiga, vaid põhjalike muutustega; tulevaste põlvkondade heaolu sõltub meie tarkusest teha täna häid otsuseid. Rahvastiku vananemine ja demograafiline lagus on juba Euroopasse jõudnud; need ei ole ohud, vaid reaalsus: nende ees silmade sulgemine ei aita meid kuidagi.

Millised vastused on meil täna sellise suundumuse paljudele tagajärgedele? Väga vähesed. Näiteks puuduvad meil vahendid või algatused, et muuta võimalikuks paindlik, kavandatud pensionilejäämine, mis võimaldaks meie inimestel töötada tööjõuturult lahkumise keskmisest näitajast kauem. Diskrimineerimise ja tõrjutuse vastase kaitse ühesuguse taseme saavutamine on äärmiselt oluline, kuid hunnik Euroopa õigusakte ei taga diskrimineerimise kõrvaldamist; vastavalt sellele peab nende halbade sotsiaalsete tavade väljajuurimine pihta hakkama juba koolis.

Koolist puudumise ja väljakukkumise määrad on meie aja tragöödia ja võivad seda ka olla tulevikus. Selles valdkonnas on palju kaalul; just sellele peame keskenduma, lisaväärtusele, mida liit võib anda, et lõpetada selline olukord.

Lühidalt öeldes, daamid ja härrad, ei pea me loobuma oma sotsiaalmudelist, vaid me peame seda hoopis uuendama, muutes selle paindlikumaks, liikuvamaks ja turvalisemaks, et kõige haavatavamaid ei jäetaks teepervale.

Stephen Hughes (PSE). – Härra juhataja, sooviksin tänada volinik Špidlat asjaolu eest, et meil üldse on sotsiaalpakett, sest nagu ma olen ka varem korduvalt öelnud, ei ole tema roll Barroso komisjonis kindlasti kerge.

Pakett ise näitab tegelikult pingeid Barroso komisjonis ühelt poolt neoliberaalsest tegevuskavast iga hinna eest kinni pidada soovijate ning nende teiste vahel, kes näevad tõsist vajadust muuta olukorda nii, et Euroopa läheks kodanikele korda.

Meie inimestele peab kinnitama, et Euroopa on osa lahendusest ja mitte probleemist, kui asutakse tegelema küsimustega, mille on kaasa toonud globaliseerumine, demograafiline muutus, kliimamuutus ja teised globaalsed väljakutsed.

Kui see on see, mida me tegema peame, pean ma kurbusega nentima, et kõnealune pakett ei tule sellega toime. Tegemist on vastumeelse paketiga, mis on liiga väike ja saabus liiga hilja. Isegi head elemendid rikutakse ära selle teadmisega, kui vastumeelselt need lisati. Horisontaalne direktiiv diskrimineerimisega võitlemiseks on hea näide selle kohta. See on küll paketis sees, kuid me kõik teame, kui väga oli president Barroso selle lisamise vastu kuni lõpuni välja.

Euroopa tööõukogude direktiivi ettepanek on teine näide. Võrreldes komisjoni poolt varem tööturu osapooltele esitatud teatisega on sisu äärmiselt nõrk. Arvan, et komisjoni ja tema liitlaste neoliberaalsed jõud peavad üles ärkama ja leppima meie ees seisva tegelikusega. Mitmed miljonid kodanikud elavad hirmus, vaesuses ja tõrjutuses ning Barroso valitsemisaastate jooksul on nende read üha täienenud.

Kokkuvõttes näen ma selles president Barroso hilinevad katset veenda vasakpoolseid, et tal on sotsiaalne südametunnistus ning et ta on väärt toetust olema komisjoni president ka teist ametiaega järjest.

Mind juba ei lollita, nagu ka paljusid minu kolleege. Nagu ma juba ütlesin, on pakett liiga väike ja esitatud liiga hilja – tegelikult liiga hilja, et tagada väheste väärtuslike elementide kindel menetlemine enne järgmise aasta valimisi.

President Barroso ei solva mitte ainult selle täiskogu intelligentsust, vaid ka miljonite kodanike intelligentsust, kes on ära teeninud parema.

Ona Juknevičienė (ALDE). – Härra juhataja, Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi käsitlev esimese aasta komisjoni aruandes märgitakse, et aidatud on 13 000 ülearust töötajat kaheksas liikmesriigis. Olemasolevatest vahenditest on välja jagatud 3,7%. Ilmselt ollakse väga aeglased.

Komisjon on soovitanud lihtsustada menetlusi, teavitada programmist laiemalt, levitada parimaid tavasid ja pikendada abi kestvust ning ma tervitan neid meetmeid. Fond loodi eesmärgiga näidata solidaarsust globaliseerumise tõttu ebaõnnestuvate ettevõtete ülearuste töötajatega. Seepärast on kõige tähtsam, et need rahalised vahendid jõuaksid abivajajateni. Neid ei tohi jaotada vahendajate, koolitajate või brošüüriavaldajate vahel. Ühe aastaga saame teada, millised on tegelikud tulemused. Küsimus pole selles, kui palju raha on jaotatud, vaid selles, kui paljud ülearused töötajad endale töökoha leidsid.

Kustun komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama nõuetekohased kriteeriumid ja mõõdikud, et hinnata saavutatud tulemusi. Peame tagama Euroopa eelarve tulemusliku kasutamise.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, mul on hea meel näha, et uus sotsiaalmeetmete kava sisaldab tulevaste tegevuste paketi Euroopa tööõukogude direktiivi läbivaadatud versiooni.

Hiljuti arutlesime probleemide üle, mille on põhjustanud sellise direktiivi ebatäpsed sätted, mille eesmärk on tagada töötajate õigused teabele ja konsulteerimisele. Osaajatööd ja täistööajaga töötavate tööliste vaesusega võitlemise direktiiv on samuti erakordselt tähtis. Olen lootusrikas noorte olukorra rõhutamise, nende haridusele ja tervishoiule juurdepääsu ning nende eraldatuse ennetamise osas. Tulevaste töötajate kutsealane liikuvus on nende võimalus elus, kuid see on võimalus ka majandusele. Patsientide õiguste kaitse

rõhutamise on põhiolemuse rahvatervise kaitsel. Roheline raamat tervishoiusektori töötajate kohta, mida me ootame, saab olema siiski tähtis nende meetmete rakendamisel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Härra juhataja, see niinimetatud sotsiaalpakett külvab vaid illusioone sotsiaalse ebavõrdsuse tõsiduse kohta, mis mõjutab umbes 80 miljonit vaesuses elavat inimest, sealhulgas miljoneid kehvalt tasustatud ebakindlate töökohtadega töötajat, kelle arv pidevalt kasvab, ning miljoneid töötuid, samas kui majandus- ja finantskontsernide skandaalsed kasumid ja riikidevahelised ümberpaigutused jätkuvad.

Kõnealuse olukorra tõelised põhjused on jäetud tähelepanuta – neoliberaalsete poliitikate jätkamine, mida kavandatud tervishoiuteenuste direktiiv intensiivistaks, töökohtade paindlikkus, mida tööaega käsitlevad ettepanekud halvendaksid, ning arengule oluliste avalike teenuste ja tootmissektorite ründamine.

Seepärast nõuame tõelist sotsiaalpaketti, millega loobutakse kavandatud tööajadirektiivist, toetatakse tööpäeva lühendamist palgakaotusteta, tühistatakse stabiilsuspakt ja liberaalne Lissaboni strateegia, muudetakse Euroopa Keskpanga kriteeriume ja valelikku sõltumatust, nähakse alternatiivina ette tööhõive- ja sotsiaalsete edusammude pakt, edendatakse investeerimist, toetatakse mikro- ja väikesi ettevõtteid ja avalikke teenuseid ning austatakse töörahva väärikust.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – Härra juhataja, volinik, ametis olev eesistuja, „inimesed on need, kes määravad asjade väärtuse“: nii ütlesid vanad kreeklased. Seega, kui inimesed võtavad vastutuse selle meile täna esitatud paketi rakendamise eest, kui nad suudavad ühtlustada vanad meetmed ja ettepanekud uutega, siis neid inimesi ei kasutata mitte vahendina, vaid nad on aktiivseteks agentideks, nagu tööandjad, töötajad, töötud, need, kes on kaasatud väikestes ja suurtes ettevõtetes, naised ja mehed, noored ja vanad. Siis ei ole ELis diskrimineerimist demokraatia ja subsidiaarsuse osas ega jõhkrat marurahvuslikku sõnatulva selle kohta, kes on võimul, või parem- ja vasakpoolse liigituse kohta, nagu me siin kuulnud oleme. Minu kõrval istub minu kolleeg härra Öry, kes räägib mulle, et tema riigis võitleb sotsiaaldemokraatlik valitsus sotsiaalhüvitiste vastu.

Seega ei saa me süüdistada globaalset kriisi; peame nägema asju positiivselt. Peame toime tulema oma, demograafilise kriisiga parimal võimalikul viisil. Tuletagem meelde varem võetud kohustusi, Barcelona otsust pere- ja tööelutasakaalustamise kohta, Euroopa Perede Liitu, Euroopa noortepakti, ühist sisserändepoliitikat ning hariduses ja koolituses toimuva liikuvuse suurendamist tööalaseks liikuvuseks. Austada tuleb võõrtöötajate mitmekesisust, traditsioone ja keelt. Sotsiaalsele diskrimineerimisele tuleb vastu hakata ning nõrgemate ja ebasoodsas olukorras olevate inimeste ning laste õigusi tuleb kaitsta nii, nagu meie Euroopa Liidus oleme nende eest võidelnud. Tuleb võidelda vaesusega, seega pühendame 2010. aasta võitlusele. Dialoogi, hea tahte ja läbipaistvuse abil peame tugevdama oma piirkondade sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust finantsmehhanismide kasutamisel.

Alejandro Cercas (PSE). – (ES) Härra juhataja, volinik, minister, annan oma hääle neile kaasliikmetele, kes näevad selles kavas sammu edasi, ehkki tegemist on väga tagasihoidliku sammuga, mis on ilmselgelt kõvasti kaugenenud täna Euroopas valitsevatest vajadustest. Volinik, seepärast on mul kahju öelda, et te eksisite, öeldes mõned hetked tagasi, et kõnealune kava hajutab üldsuse mured. Üldsus on mures ja seda põhjusega, kui nad seisavad silmitsi Euroopa Liiduga, mis ei lahenda neile iga päev muret valmistavaid põhilisi probleeme.

Kaval on väga suurejooneline pealkiri, 21. sajandi kava. Kahjuks on sellel üks tunnusjoon, mis on juba hukka mõistetud: tegemist on sisemise pühendumusega vastuoludele Euroopas enam Euroopat soovivate inimeste ja nende vahel, kes sooviksid, et seda oleks palju vähem; seepärast on tegemist suure hulga tühja retoorikaga ja konkreetse sisu osas valitseb tühjus. Euroopa vasakpoolsed on sõnastanud vaid kolm direktiivi ning seda üsna kriitilisel moel.

Kas need ongi Euroopa ambitsioonid 21. sajandiks? Ei, volinik. Vaidlemine sotsiaalprobleemide üle ei ole ainult meie ambitsioon. Mitte ainult Euroopa, vaid ka Euroopa Liit vajab vastuseid ning nende vastusteni on väga raske jõuda, kui need tuleb leida riiklikul tasandil, nagu ka kavas öeldakse. Mõned vastused saame riiklikul tasandil ning peaksid olema ka vastused, mille me saame Euroopa Liidu tasandil; siseturu ülesehitamine peaks käima käsikäes eeskirjadega, mis annavad sellele inimkuju, mis ennetavad sotsiaalset dumpingut ning millega rakendatakse iga viimasegi lepingutes sätestatud volitus.

Probleemide üle on väga tore arutleda, kuid parem oleks need lahendada ning mitte tekitada uusi probleeme selliste meetmetega nagu tööajadirektiiv.

Volinik, Euroopa vajab tugevamaid algatusi; Euroopa vajab palju edasipürgivat kava, et ta suudaks seista rahvale lähemal ning ma loodan, et järgmistel valimistel – ning see ei ole täielikult retooriline küsimus – annavad eurooplased, kes soovivad teistsuguseid poliitikaid, Euroopa poliitikutele uue, sotsiaalsema kuu.

Sophia in 't Veld (ALDE). - Härra juhataja, ma tervitan kauaoodatud ettepanekut diskrimineerimisvastase paketi valmimise kohta, mis tähendab, et me võime lõpuks ometi lõpetada õiguste hierarhia. Euroopa Liit, kus mõned eurooplased on teistest võrdsemad, on läbi kukkunud.

Ma nõustun täielikult Gérard Deprezi tarkade sõnadega: direktiiv vajab olulist parandamist. See sisaldab liiga palju möödahiilimisvõimalusi, mille tulemusena võidakse senine diskrimineeriv tegevus seadustada, mitte lõpetada. Perekonnaõigus ja avalik kord kuuluvad riiklikku pädevusse ja jäävadki sinna, kuid praktikas kasutatakse – või väärkasutatakse – neid ettekäändena diskrimineerimiseks, peamiselt homoseksuaalide diskrimineerimiseks. On häbiväärne, et komisjon paistab sellele läbi sõrmede vaatavat.

Usuvabadus on põhiõigus, mida ma kavatsen raevukalt kaitsta, kuid tegemist on üksikisiku õigusega: tegemist ei ole teatud rühmade kollektiivse õigusega, mis annaks neile õiguse diskrimineerida ja õigust mitte kohaldada.

Lõpetuseks sooviksin lisada, et irooniliselt tundub, et kõnealuse paketiga pakutakse kõrgemat kaitset kõikidel muudel alustel diskrimineerimise vastu peale soolise diskrimineerimise. Lõhe soolist diskrimineerimist käsitleva direktiivi ja kõnealuse direktiivi vahel tuleb kaotada.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Härra juhataja, arutelu sotsiaalpaketi üle sunnib meid olema kriitilised, kuna peale selle, et ajastus tekitab kahtlusi selle varjatud eesmärkide kohta, ei saa me põhimõtteliselt nõustuda ka selle sisuga.

Pakett on esitatud ajal, mil suureneb reageering ja rahva pahameel Euroopa sotsiaalse palge üle. Meie ei ütle seda; mitte keegi teine, vaid ELi andmed maalivad tulevikust tumeda pildi: selline on Euroopa kodanike, eelkõige noorte seas valitsev meelsus ning see muutub ühe hullemaks.

Võib-olla on paketi eesmärk taastada kodanike usaldus enne Euroopa valimisi.

Meie, vasakpoolsed, ei saa leppida paketi sisuga, kuna selles sisalduvad õigusloome-eeskirjad tugevdavad turu liberaliseerimist, nagu seda tehakse kavandatud piiriülese tervishoiu direktiivis, mis põhineb eelmisel Bolkesteini ettepanekul.

Samal ajal tekitab komisjoni ettepanek piiriülese tervishoiu kohta klassipõhist eraldamist tervishoiusektoris: rikastele ja haritutele antakse võimalus osta tervishoidu seal, kus see neile kõige paremini sobib.

Sotsiaalsem Euroopa vajab laiemat filosoofiat, mitte selliste meetmete esitamist, mis käsitlevad vastavaid probleeme pinnapealselt ning jäävad ELi harta kitsastesse piiridesse.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, Euroopa on midagi enam kui vaid ühisturg. Lisaks majandusüksusele on Euroopa näol tegemist ühistele väärtustele tugineva ühendusega. Mina näen Euroopa Liitu vastusena globaliseerumisele. Globaliseerunud maailmas pakub teatud sotsiaalne raamistik Euroopa tasandil olulist kaitset. See on Euroopa sotsiaalse mudeli mõte ning just seda mõtet ma toetan.

Teisest küljest peame siiski olema edukad ka rahvusvahelises konkurents. Lissaboni strateegias rõhutasime oma eesmärgi muuta liit maailma kõige konkurentsivõimelisemaks teadmistel põhinevaks majanduslikuks raamistikuks. Sel eesmärgil peame enamuse oma tähelepanust pöörama väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, sest nemad on majandusarengu alustalaks.

Samuti peame leppima sellega, et on täiesti seaduslik küsida, kuidas mõjutavad meie eeskirjad neid ettevõtteid. Diskrimineerimise vastane poliitika on hea näide selle kohta. Pole vaja öelda, et olen diskrimineerimise vastu, kuid minu ja 261 Euroopa Parlamendi liikme arvates ei ole laiaulatuslik raamdirektiiv jätkamiseks õige samm; kindlasti mitte ei ole see õige samm ohvrite kaitsmiseks. Saavutame täpselt vastupidise ning tõenäoliselt surume neid inimesi veelgi enam alla. Liikmesriikide ja Euroopa kodanike jaoks on tekitatud palju õiguslikku ebakindlust. Praegu on otsustamisel mitmed lepingu rikkumise menetlused 14 liikmesriigi vastu, sest nad ei suutnud rakendada nelja kehtivat direktiivi. Kõigepealt peaksime rakendama kehtivad õigusaktid ja alles siis kehtestama uued eeskirjad. Uus diskrimineerimise vastane direktiiv lihtsalt ei paku meile volinik Špidla lubatud selgust.

Uued eeskirjad tekitavad palju küsimusi. Näiteks kes saab kasutada õigust olla mittediskrimineeritud usulistel või ideoloogilistel kaalutlustel? Kas see õigus laieneb ka saientoloogidele või paremäärmuslike rühmituste liikmetele? Kas igal restoranil, sõltumata selle suurusest, peab nüüd olema kaldtee ratastooli jaoks, et tagada

takistamatu juurdepääs? Direktiivi eelnõuga võidakse ette näha erandid ebaproportsionaalsetest meetmetest, kuid kuidas need meetmed määratletakse – riiklike seadustega või kohtuotsusega? Ebatäiuslikud, vormitud õigusaktid, nagu see raamdirektiiv, on ebapraktilised ja mis veelgi olulisem – need ei aita ohvreid. See ei ole Euroopa sotsiaalmudeli mõte. See ei toimi sellisel kujul.

Anne Van Lancker (PSE). - (NL) Härra juhataja, volinik, minister, kunagi olin ma proua Diamantopoulou esitatud sotsiaalse tegevuskava raportöör ning see kava viidi lõpule Prantsusmaa eelmise eesistumise ajal proua Aubry juhtimisel. Daamid ja härrad, mulle valmistas muret see, kuidas Euroopa sotsiaalseid ambitsioone süstemaatiliselt vähendatakse. Minu arvates on sellel selged poliitilised põhjused. On märgatav, kuidas komisjon rõhutab alati, et sotsiaalpoliitika peab jääma riiklikuks küsimuseks. Volinik, sotsiaalpakett sisaldab väga huvitavaid töödokumente ja avaldusi, kuid ainult nelja õigusakti algatust. Ükskõik, kui teretulnud see ka pole, tegemist on kindlasti väga kasina tulemusega! Justkui ei olekski sotsiaalõiguste kaitsmine, sotsiaalselt võrdsete võimaluste loomine enam Euroopa vastutus 27 riigist koosneva Euroopa puhul.

Euroopa Rahvapartei ja sotsiaalsed organisatsioonid ootavad lisaks kõnealusele sotsiaalpakstile vähemalt tugevamaid, sotsiaalseid õigusi kaitsvaid õigusakte lähetamise kohta, paremaid õigusakte kaotamiseks meeste ja naiste palgaerinevused, raamseadust sotsiaalteenuste kaitseks ning siduvaid kohustusi vaesuse vastases võitluses. Vajame tõelist sotsiaalpaketi, mis sisaldaks sidusat visiooni ja tõsiseid kohustusi sotsiaalse Euroopa ees, et me vähemalt näitaks kodanikele, et Euroopa on midagi enam kui lihtsalt turg. Härra Bertrand, ma loodan, et saame arvestada eesistujariigi Prantsusmaa toetusega selles võitluses.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Härra juhataja, ma olen aastaid koos teistega agiteerinud laiaulatusliku diskrimineerimisvastase õigusakti poolt, et keelustada puudega ja vanemate inimeste diskrimineerimine kaupadele ja teenustele juurdepääsul. Tean, et tööhõive on juba igati kaetud, kuid meile on aastaid lubatud meetmeid ning midagi ei ole toimunud.

Täna võime öelda, et oleme kohe jõudmas selle õigusaktini, millega ei hõlmata mitte ainult vanust ja puuet, vaid ka seksuaalset sättumust ja usku, nagu ma oma raportis soovisin. Ma sooviksin tänada komisjoni selle esitamise eest ning eelkõige volinik Špidlat tema visaduse eest. Teame, et kavandatud õigusakt ei ole täiuslik ning me soovime näha muudatusi. Samuti oleks olnud parem, kui kasutatud oleks kaasotsustamismenetlust. Aga olles seda öelnud, on mul hea meel võimaluse üle seista siin ja öelda, et oleme lõpuks ometi teel sinnapoole, et näha, kuidas kõiki ELi kodanikke koheldakse võrdsena.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – Härra juhataja, Euroopa Komisjoni esitatud niinimetatud „sotsiaalpakett“ on nurjunud katse kõrvaldada ükskõiksus, mille komisjoni ebapopulaarne poliitika on töötajates tekitanud. Paketiga ei suudeta takistada kasvavat kahtluste lainet paketi enda ja ELi struktuuri kohta ning seda on näidanud ka kõlav lirimaa „ei“.

Töölisklass ja vaesed leiavad end tulejoonel ELi pikkade, karmide, rahvastaste rünnakute tõttu, mille eemärk on suurendada ELi kartellide kasumlikkust.

Töölisklass ja vaesed peavad toime tulema strateegiliselt tähtsate avalike organite ja teenuste dereguleerimise ja privatiseerimisega, kollektiivkokkulepete täieliku kokkuvarisemise, kollektiivlepingute õnestamise, kaitstud paindlikkuse ulatusliku rakendamisega, tööhõive ajutiste paindlike vormidega ning Bolkesteini direktiivi laiendamisega, hõlmamaks terviseasutuste sektorit.

Nõukogu on otsustanud jaotada tööaja aktiivseks ja mitteaktiivseks osaks. See sunnib töötajaid töötama 65–77 tundi nädalas. Raske ja ebatervisliku töö sisseseadmine muudab sadad tuhanded Kreeka töötajad kasutuks.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri ametliku statistika kohaselt – juhataja, palun lubage mul veel mõned hetked rääkida, sest teave, mida ma kavatsen esitada, on väga tähtis. Lubage mul märkida järgmist: ametlike andmete kohaselt juhtub iga 4,5 minuti järel ühe töötajaga õnnetus ning iga 3,5 minuti järel kaotab töötaja oma elu. Igal aastal juhtub 7 miljonit õnnetust ...

(Juhataja katkestas sõnavõtte)

Manfred Weber (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, volinik, minister, daamid ja härrad, lubage mul alustuseks käsitleda kahte punkti arutelust. Esiteks, Euroopat ei valitse parempoolsed, vaid liberaalsed paremtsentristid. Pean märkima, et minu riigis oli sotsiaaldemokraatlik valitsus ning viis miljonit inimest olid nende ametiaja lõppedes töötajad. Täna on meil kolm miljonit töötut, mis tähendab, et kaks miljonit inimest on tagasi tööl. See on tõeline sotsiaalpoliitika – see on sotsiaalne progress.

Teiseks, olles selle täiskogu liige, olen ma isiklikult pahane, kui me räägime oma Euroopa ideaalist nii halvasti. Euroopa on täna sotsiaalne projekt. Kui ma mõtlen, et siseturg loob miljoneid töökohti ning annab inimestele jõukuse ja head väljavaated ning et meie ühtekuuluvuspoliitika, meie Euroopa Sotsiaalfond annavad meile miljardid, praktiseerimaks solidaarsust Euroopa mõõtnes olemaks Euroopa solidaarsuse mudel, pean ma kõiki tungivalt paluma hoiduda vaatamata kõikidele meie probleemidele mustamast meie endi projekti.

Sooviksin pöörata erilist tähelepanu diskrimineerimisküsimusele, sest me tegeleme sellega kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis. Kõik on diskrimineerimise vastu. See mürgitab meie ühiskonda ning Euroopa peab olema eeskujuks diskrimineerimise vastases võitluses. Loodan, et kõik siin täiskogus on seda meelt.

Sellest hoolimata võib esitada küsimusi. Esiteks, kas direktiivi näol on tegemist proportsionaalse meetmega? Väikeste ettevõtete koorma küsimust on juba käsitletud.

Teiseks, kuidas on lood praeguste õigussätete rakendamisega? Paberil on seda juba hinnatud, kuid milline on olukord kohapeal seoses kehtivate direktiivide rakendamisega? See küsimus tuleb esitada enne uute direktiivide koostamist.

Kolmandaks, kas meil on tõesti lüngad Euroopa õigusaktides? Kas Euroopa on ainsana vastutav sotsiaalpoliitika eest? Kõik ELi liikmesriigid on demokraatiad ning nende kõikide struktuurid tuginevad õigusriigi põhimõttele. Seepärast peame küsima, kas on olemas mingi liikumapanev jõud, et Euroopa oleks kenam, lahkem ja veenvam sotsiaalpoliitika alal. Kas me ei võiks kordki tugineda subsidiaarsuse toimimisele ning sellele, et liikmesriigid suudavad oma ülesannetega neis peamistes tegevusvaldkondades toime tulla?

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Härra juhataja, sotsiaalne Euroopa on suurepärane eesmärk ning selle saavutamiseks on juba palju ära tehtud. Sellest olenemata kujutavad olemasolev ebavõrdsus ja maailma ees seisvad uued väljakutsed ohtu, et meie ühiskonnad muutuvad sotsiaalselt püsivalt jaotatuks mitmel tasandil: laste vahel rikkaste ja vaestest perekondades, hästi ja halvemini haritute vahel, naiste ja meeste vahel, sisse- ja välismaalaste vahel, kes on põlvkondi eurooplased olnud, erineva seksuaalse sättumusega, erinevate vanuste või erineva tervisliku seisundiga isikute vahel. Võiksin tuua mitmeid erinevaid näiteid. Võitlus ebavõrdsusega tööl ja väljaspool tööd on meie põhiülesanne. Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad vastama tõelistele vajadustele, looma tõelisi võimalusi ja uusi lootusi kõikide Euroopa kodanike huvides.

Komisjoni algatuste pakett Euroopa sotsiaalse mudeli vallas on esitatud liiga hilja ega ole terviklik täiendus riiklikul tasandil alustatud tegevustele võitluses, mille eesmärk on parandada Euroopa kodanike elustandardit, suurendada nende õigusi ja võidelda diskrimineerimisega. Olen lootusrikas, et uus võrdse kohtlemise direktiiv, mida me sotsiaaldemokraatide fraktsioonina oleme pikka aega nõudnud, võimaldab meil öelda, et me tõesti võitleme diskrimineerimise kõigi vormidega. Praegu sotsiaalse dialoogi vahendi rolli täitva Euroopa töönoukogude direktiivi läbivaatamine on sotsiaalpaketi positiivne element. Peame ikka veel võitlema töötajate pooliku kaitsega globaliseerumisega kaasnevas äärmuslikus ümberkorralduste protsessis. Sotsiaalpoliitika alased õigusaktid on samuti äärmiselt tähtsad Euroopa ja eurooplaste poliitilise ärkamise jaoks ning usu taastamiseks ühisesse projekti, pidades eelkõige silmas institutsioonilist kriisi ja kohe saabuvaid Euroopa Parlamendi valimisi.

ISTUNGI JUHATAJA: GERARD ONESTA

Asepresident

Jean Marie Beaupuy (ALDE) - (FR). Härra juhataja, minister, volinik, pikad ja elavad arutelud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi üle kajavad mu kõrvus tänaseni. Meie kaasp Parlamendiliige proua Bachelot, kellega koos ma selle fondi juures koos härra Cottigny'ga töötasin, veenis meid langetama mõningaid väga olulisi otsuseid. Ja mida me täna näeme? Sellele Euroopa fondile eraldatud abist jagati 2007. aastal laiali vaid 4%.

Volinik, olete juba suuliselt ja kirjalikult osutanud, et kavatsete kriteeriumid läbi vaadata. Kas kriteeriumide läbivaatamine on küsimustega tegelemiseks piisav? Ei, see ei ole! Kui 96% abist ei kasutata, peame tõesti esitama elementaarse küsimuse: kas meie eesmärk Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi osas otsuse langetamisel on kohane? Arvestades globaliseerumise reaalsusega, tehnoloogiaga, oleme, nagu ütlesite, silmitsi demograafiliste ning paljude majanduslike väljakutsetega.

Kutsun teid, volinik, tungivalt üles mitte üksnes kriteeriume läbi vaatama, vaid arvestama ka meie siinse tegevuse eesmärgiga.

Peter Liese (PPE-DE) - (DE). Härra juhataja, daamid ja härrad, ma ei suuda varjata oma pettumust seoses nõukogu ja komisjoni avaldustega. Seoses Euroopa sotsiaalse mudeliga tehti palju sõnu ning mõned komisjoni ettepanekud olid minu meelest ekslikud – minu fraktsiooni kaasliikmed on esitanud seoses diskrimineerimisvastase direktiiviga mitmeid märkusi. Kui aga tegemist on õigusaktidega töötajate kaitseks, puudub nõukogul ja komisjonil tegutsemisjulgus.

Ametis olev eesistuja viitas juunis vastu võetud rendi- ja muu ajutise töö alasele kompromissile, kuid ühel või teisel moel – arvan, et tulenevalt häbitundest – õnnestus nõukogul ja komisjonil võtta vastu töötaja direktiiv. Pean ütlema, et see, mille nõukogu juunis vastu võttis, ei ole kindlasti Euroopa sotsiaalse mudeli ajaloo suurepäraseks peatükiks. Enne parlamenti sisenemist töötasin ma haiglas arstina ning ma tean, et paljud palgal olevad arstid ja teised töötajad olid algselt Euroopa Kohtu otsusega rahul, mis ütles, et valves olemise aeg on tööaeg. Kuid samuti tean, et selle lahendi elluviimisel esinevad raskused ning et valves oleku aega tuleb kaaluda kulude ja väljakutsete sageduse põhjal. Mida aga nõukogu on teinud, muutes Euroopa Kohtu otsust sisuliselt ning eirates komisjoni ettepaneku parandusi seoses eelmise õigusliku seisukoha mõningate aspektidega, on vastuvõetamatu.

Vajame kompromissi ning parlament näitas esimesel lugemisel teed ettepanekutega, mis käsitlesid näiteks jagamise kasutamist. Kui arst on näiteks haiglas valves ning eluohtlikus seisundis patsient võib igal hetkel saabuda, siis ei saa seda aega pidada puhkeperioodiks, mis oleks nõukogu kompromissi kohaselt võimalik. See on teine valdkond, kus on vajalik edasine parandamine, sest vastasel juhul ei oma kogu arutelu Euroopa sotsiaalse mudeli osas mingit mõtet.

Evangelia Tzampazi (PSE). – Härra juhataja, ametis olev eesistuja, volinik, daamid ja härrad, praegune majanduslik ja sotsiaalne olukord nõuab tugevdatud sotsiaalset Euroopat. Samal ajal kui 16% tänasest Euroopa rahvastikust on leivasabas, on diskrimineerimine endiselt täheldatav ning üldiselt laialt levinud.

Majanduspoliitikad, mis suurendavad töötust ja ebakindlust, süvendavad kodanike kindlustust Euroopa ja selle väljavaadete hinnaga. Selles kontekstis kujutab uuendatud sotsiaalmeetmete kava sotsiaalõigusaktide valdkonnas peale pikka loidusperioodi sammu edasi.

Sellegipoolest on üksnes kolm ettepanekutest õiguslikult siduvad, samas kui ülejäänud on soovitusel ja õigusloomega mitteseotud teatised. Oleme seetõttu järeldanud, et uus sotsiaalvaldkonna õigusaktide pakett omab Euroopa kodanike eludele piiratud mõju.

Nagu nähtub uuest diskrimineerimisvastase direktiivi eelnõust, on kavatsused head. See kujutab olulist edu Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonile, kuivõrd horisontaalse direktiivi ettepanekut toetati, et lõpetada ühenduse diskrimineerimisalase kaitse hierarhiline süsteem. Sellegipoolest näib, et uuel sotsiaalmeetmete kaval puuduvad ambitsioonikad eesmärgid ja selgus ning sellel on tõsised puudused.

Sel põhjusel on vaja selgeid poliitilisi meetmeid, peatada kiiresti suurenev ebavõrdsus ning parandada elu- ja töötingimusi.

Viktória Mohácsi (ALDE). - (HU) Härra juhataja, volinik võttis oma ootused kõnes ilusti kokku, kuid meile kättesaadavad dokumendid ei peegelda seda. Esineb väike, tilluke semantiline probleem: diskrimineerimist ei tohiks nimetada võimaluste avardamiseks. Rääkisin romide laste segregatsioonist vaid neljaks aastaks. Lisaks sellele peetakse pooli meie lastest, mitmed miljonid romide lapsed, puudega lasteks. Mis see on kui mitte diskrimineerimine? Segregatsiooni teemaga vahelejäätmine horisontaalse direktiivi loomisest on andestamatu kuritegu. Samuti peaks töös osalema volinik Barrot ning samuti ei tohiks välja jätta parlamendi nõudmisi! Tahame vähemalt neljas resolutsioonis romide integratsiooni õigusaktide paketti ja eelarvet ning parlamendikomisjonide tööd koordineerivat töörühma, et saavutada tuleviku programme tõhus rakendamine. Volinik Špidla ei saa seda küsimust üksi lahendada. Tänan.

Iva Zanicchi (PPE-DE). - (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, just esitatud dokument sotsiaalpaketi kohta kujutab suurt väljakutset Euroopa arengule Lissaboni strateegia kontekstis, mille Euroopa otsustajad võtsid vastu väärtusliku ja peatamatu protsessi juhisena, mille eesmärgiks on meie ühise kodu integreerimine, ajakohastamine ja arendamine.

Pakett sisaldab meetmeid tööhõive, sotsiaalküsimuste, hariduse, noorte, tervishoiu-, infoühiskonna ja majandusküsimuste valdkonnas, mis on kõik põhiaspektideks, mis mõjutavad otseselt meie kõigi kui Euroopa kodanike igapäevaelu ning mis peavad seetõttu olema põhjaliku, koordineeritud ning eelkõige läbipaistva uurimise eesmärgiks.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni liikmena sooviksin rõhutada selle ettepaneku tähtsust ja vajalikkust, mis teeb asja mainitud valdkondi käsitledes laialdase katse hõlmata, uurida ja lahendada selliseid teemasid nagu demograafilised muutused, globaliseerumine ning inimtegu olulisus.

Mul on hea meel, et komisjon kavatseb direktiivid 92/85 ja 96/39 seoses emaduspuhkusega uuesti läbi vaadata, kuivõrd see on sammuks kõigi nende naiste pereelu kvaliteedi parandamiseks, kes peavad samaaegselt pere eest hoolitsemisega olema iga päev silmitsi töömaailmaga.

Sooviksin, et komisjon vastaks paarile küsimusele seoses vaesuse vastase võitlusega – ning ma ei räägi siin kolmanda maailma vaesusest, vaid vaesusest ühenduse piires – probleem, mis kasvab ähvardavalt igal aastal, mõjutades igat Euroopa Ühenduse liiget. Seoses sellega sooviksin küsida: millist konkreetset meetodit komisjon kasutab, et lahendada probleem, mis, nagu ma ütlesin, mõjutab aasta aasta järel negatiivselt Euroopa majandusi ning selle tulemusena otseselt miljonite Euroopa kodanike elustandardit?

Teiseks sooviksin teada – ning naisena tunnen end otseselt seotuna – mida kavatseb komisjon teha naistevastase diskrimineerimise vastu, mis ühiskonnas senini eksisteerib, isegi 2008. aastal, eriti tööhõive valdkonnas ning eriti seoses palkadega? Milliseid konkreetseid meetmeid saab selle tasakaalutuse lõpetamiseks võtta?

Kokkuvõttes sooviksin tänada volinik Špidlat tema töö eest dokumendi koostamisel. Sooviksin tänada nõukogu esindajaid ning sooviksin veel kord rõhutada sotsiaalpaketi tähtsust läbivaadatud sotsiaalmeetmete kava kontekstis.

Jan Cremers (PSE). - (NL) Härra juhataja, daamid ja herrad, minister, volinik, sarnaselt teretulnud ettepanekutele diskrimineerimisvastasuse ja piiriülese tervishoiu valdkonnas, sisaldab komisjoni sotsiaalmeetmete kava kaua oodatud ettepanekut Euroopa tööõnukogude kohta. Samuti on komisjon vastu töötajate lähetamise direktiivi läbivaatamisele, mis on sattunud pärast mõningaid väga vastuolulisi Euroopa Kohtu otsuseid tule alla. Soovin lühidalt peatuda mõlemal teemal.

Esiteks, Euroopa töötajate õigus teavitamisele ja konsulteerimisele. Me kõik teame, milles seisneb probleem. Liiga vähene järgimine (vaid ühes kolmest asjaomasest ettevõttest on Euroopa tööõnukogu); teave ning nõustamisõigused ei ole piisavalt reguleeritud ning esineb vahendite puudus. Kahetsen väga, et komisjon ei ole pakkunud välja karistuste poliitikat mittejärgimise puhuks. Minu arvates jäävad ka subsidiaarsuse sätted soovitatavast tasemest allapoole, samuti sellest, milles heades käitumistavades on kokku lepitud, nimelt mitmed regulaarsed kohtumised aastas, mida on kerge korraldada koos vajaliku koolituse ja toetusega. Üks kohtumine aastas ei kujuta endast oluliselt rohkemat kui sümboolset poliitikat ning sotsiaalne konsulteerimine ettevõttes on selliseks praktikaks liialt oluline.

Teiseks lähetuste direktiiv. Euroopa Kohtu esimese piirangu näol, mis seondub liikmesriikides kehtivate töötingimustega, näis endiselt olevat tegemist poliitika muutmisega Euroopa Liidu õiguses, mille on algatanud Euroopa Kohus ilma Euroopa seadusandja toetusega. Peale Luxembourgigi kohtuasja on selge, et ka komisjon on kindlalt otsustanud direktiivis sisalduvad põhimõtted kaotada. See, mis kunagi oli direktiiv eesmärgiga kaitsta töötajaid teenuste piiriülese osutamisel ärakasutamise ning kõlvatu konkurentsi eest, on nüüdseks tänu Euroopa Kohtule ja komisjonile muutunud ähvarduseks liikmesriikides kehtivatele kohustustele seoses järgimisele kuuluvate töötingimustega. Komisjon peab võtma selles valdkonnas õigusloomega seotud vastutuse ning kindlustama, et liikmesriikidel on võimalik kohaldada nende üldiselt kohaldatavaid eeskirju tööõiguse ja kollektiivlepingute suhtes.

Evelyn Gebhardt (PSE) - (DE). Härra juhataja, soovin esitada vaid järgmised küsimused. Miks nii vähe ja nii hilja? Miks me kuulutasime eelmise aasta septembris, et aasta 2008 on sotsiaalse Euroopa aasta, kuid sotsiaalhoolekannet ei peeta üheks nõukogu eesistujariigi prioriteediks? Miks pidasid parempoolsed niivõrd pika sotsiaalsete õiguste vastase võitluse teenuste direktiivis, samas kui nad esitlevad endid täna sotsiaalse õigluse tõeliste propageerijatena? Miks hääletas parlamendikomisjon, mille liige ma olen, juulis Hamoni raporti vastu ning Handzliki raporti poolt, täpselt vastupidiselt sellele, mida siin täna avaldatud on? Miks on need asjad juhtunud?

Palun olge aus ning öelge, mida te tegelikult teete, selle asemel et avalikkusele vastupidine sõnumi edastada. Ma lihtsalt pean paluma teil seda teha: see on tõesti ülioluline. Miks te selliseid poliitikaid järgite? Kas üksnes ja lihtsalt põhjusel, et teie, parempoolsed, olete võtnud omaks vale filosoofia. Eeldate, et inimesed on selleks, et majandust teenida. Meie, sotsiaaldemokraadid, oleme vastupidisel arvamusel, nimelt, et majandus on selleks, et inimesi teenida, ning me peame kujundama oma poliitikad vastavalt.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Lootsin, et need ettepanekud stimuleerivad sotsiaalsete lõhede vähendamist Euroopa kodanike vahel. Kahjuks seab pakett meid silmitsi järjekordse lõhega, sellisega, mis asub heade kavatsuste ja nende saavutamiseks vajalike vahendite vahel.

Sama juhtub seal, kus on olemas Euroopa määrus, mis nõuab, et liikmesriigid tegutseksid.

Üheks näiteks on naistevastane palgapõhine diskrimineerimine tööturul. Selles valdkonnas on olemas õigusaktid, korratud lubadused, ometi pole viimase kaheksa aasta jooksul toimunud mingit paranemist. Isegi eeldades, et tööandjad on mõistnud korrektse tasustamise majanduslikke eeliseid ning oma õiguslikke kohustusi, on raskused ületamatud. Endiselt puudub mittediskrimineeriva tööpõhise hindamise süsteem, mis esitaks ühised kriteeriumid erinevate tegevuste võrdlemiseks. Ilma selleta jääb võrdse töö eest võrdse tasustamise põhimõte, aga ka selle tööhõive valdkonnas eksisteeriva lõhe vähendamine, illusiooniks.

Isegi kui töö klassifitseerimise süsteemid on olemas, on need vigased. Meil on juba Euroopa Kohtu otsused, mis kinnitavad, et võttes aluseks füüsilise töö, ignoreerivad need töötajatelt nõutavaid erinevaid võimeid ning põhjustavad diskrimineerimist.

Avatud kooskõlastusmeetodil on kiiduväärt sotsiaalsed eesmärgid, kuid ühiste näitajate nimekirjast puuduvad isegi mõningad neid eesmäärke mõõtvad näitajad.

Kokkuvõte on kurb: huvi puudumine soolise võrdõiguslikkuse küsimuste vastu on võrdne poliitilise tahte puudumisega tõhusate ühiseeskirjade kehtestamise vastu tööturul.

Donata Gottardi (PSE) - (IT). Härra juhataja, minister, volinik, daamid ja härrad, hoolimata kõigist analüüsist ja uurimistöödest, sealhulgas nendest, mis käsitlevad diskrimineerimisvastaste direktiivide kohast ülevõtmist, on põhielementideks endiselt tõhusus ja innovatsioon.

Kuidas on võimalik visandada uut kavandatud niinimetatud horisontaalset direktiivi, mis praegusel hetkel ei kujuta midagi muud peale töökoha kaitse laiendamise mitmes valdkonnas, kui positiivset tegevust käsitletakse endiselt mittekeelatud meetmete tagamisena, selle asemel et otsida uusi meetmeid?

Üleskutses uuendatud üldisele pühendumusele selles valdkonnas sisaldub väike – kuid liiga pelglik – märk edasiminekest, lõppedes üleskutsega kohaldada romidele pühendatud vahendeid paremini, justkui tuginedes millelegi, mida me ei ole suutnud saavutada. Kas me kirjutame lihtsalt retoorikat? Antud juhul kardan, et oleme seda teinud! Näiteks näib praeguses etapis mõttetu esitada komisjonile küsimusi ning tuua esile diskrimineerimise juhtumeid või läbikukkumisi riiklikes või piirkondlikes õigusaktides.

Liiga tihti, tõesti, peaaegu alati, viitab vastus üksnes Euroopa kaitsvate õigusaktide olemasolule: tuulevaikus, ei mingit edasiminekut, vaikus! Arutame ju kõige olulisemat võrdse kohtlemise põhimõtet ning ma pean siinkohal silmas piiriülelalt lähetatud töötajaid.

Ehk on uus sotsiaalmeetmete kava heaks harjutuseks, kuid väljapakutud teemade pakett meenutab pigem mõistatust, mis koosneb kaartidest, mis ei ole veel parlamendi ametiaja jooksul pakki laotud – ametiaja jooksul, mille vältel on lõpetatud mitmeid meetmeid, mille eesmärgiks on tõeliselt uuenduslik projekt. Rääkides diskrimineerimisest ja stereotüüpidest, minister, palun tänage oma presidenti lipsu eest.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Härra juhataja, annan oma hinnangu asjaolu valguses, et sõnu „liiga vähe liiga hilja” on sotsiaalpaketti hinnates liiga palju kordi välja öeldud: mägi on sünnitanud hiire. Minu küsimus on: „mida te neli aastat tegite?” Olete esitanud vastuvõetamatuid ettepanekuid, mille kulminatsiooniks on nõukogu ja komisjoni poolt niivõrd kõrgelt hinnatud tööaja direktiiv. Tulemusena pole muud valikut, kui lugeda esitatud sotsiaalpaketti, hoolimata mõningatest positiivsetest aspektidest, propagandaks, mille eesmärgiks on kleepida sotsiaalse Euroopa silt Komisjoni etteotsa. Enamikku ettepanekutest pole vaja üldse arutada, niisiis pole see midagi enam ühekordsest virvendusest. On üpris lihtne kuulutada, et ühisturg on rahvale ning rahvas pole turu jaoks ning et kui turul tegutsevate ettevõtete käitumisele sätestatakse õiguslikult siduvad eeskirjad, siis on vajalik kehtestada miinimumeeskirjad ELi töötajate positsiooni kohta, miinimumpalk, mis sätestatakse protsendina keskmisest palgast kõigis liikmesriikides, sama kohtlemine ja samad palgad töötajatele, kes töötavad muudes riikides kui nende päritoluriik. On piisav kinnitada, et liit peab kinni Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidest, mis sätestavad maksimaalse tööaja, ametiühingute vabaduse ning kollektiivlepingute sõlmimise vabaduse.

Liikmesriikidevaheline konkurents küsimuses, kellel on madalaimad maksud ja palgad ja väikseim läbipaistvus ametiühingute seisukohalt, jätkub omasoodu ning avatud kooskõlastusmeetod on lihtsalt järgmiseks ebatõhusaks viisiks, kuidas tegeleda millegagi, millega keegi tegeleda ei soovi. Nendele, kes kritiseerivad

eesistujariik Prantsusmaad, sooviksin ma öelda: „Oodake, kuni eesistujariigiks saab Tšehhi. Te pole veel midagi näinud.” Paar nädalat tagasi kasutas president vetot diskrimineerimist keelava õigusakti suhtes, öeldes, et see on tarbetu.

Karin Jöns (PSE). - (DE) Härra juhataja, tunnen kohustatuna ütleva, et sotsiaalmeetmete kava jätab mu jääkülmaks. Mitte ühestki ölekõrrest pole korralikult kinni haaratud. Seda ei saa kindlasti pidada tõsiseks Euroopa tööõukogude reformimise katseks, kuivõrd selles ei nähta ette mingeid sätteid enamate nõupidamiste pidamiseks või sanktsioonimehhanisme rikkumiste korral. Samavõrd vastuvõetamatu on soovimatus reformida töötajate lähetamise direktiivi.

Volinik, sotsiaalmeetmete kavas selge seisukoha puudumine seoses tööajaga tõestab jätkuvalt, et komisjon ei tõrgu ka 65tunnise töönädala idee osas. See ei ole enam vähimalgi määral Euroopa sotsiaalse mudeliga seotud, mille poole minu fraktsioon pürgib ja mida meie, sotsiaaldemokraadid, püüame kehtestada.

Lubage mul samuti öelda, et on talumatut, kuidas te panete – viisakalt öeldes – juhtimis- ja tööorganisatsioonid Euroopa tööõukogude tõttu surve alla.

Minu fraktsioon ei soovi selles paroodias osaleda. Selleks et Euroopa tööjõud Euroopa Liidule täielikult selga ei pööraks, peame andma sellele parema kaitse globaliseerumise mõjude eest ning mitte raiskama aega, sillutades teed piiriülestele kollektiivsetele palgakokkulepetele.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Sooviksin tõstatada aruteluks mõningad ideed seoses õigusaktide paketiga sotsiaalse Euroopa kavas.

Hindan väga Euroopa Komisjoni algatusi selles valdkonnas ning neid, mis on esitatud teatistes „Parandada 21. sajandiks vajalikke pädevusi – kooles käsitlev Euroopa koostöökava”.

Lisaks nendele algatustele sooviksin teha Euroopa Komisjonile ettepaneku käivitada katseprojekt Euroopa stipendiumi loomiseks majanduslikult ja geograafiliselt ebasoodsates piirkondades elavatele lastele.

Euroopas elab vaesuses 19 miljonit last ja noort inimest ning 6 miljonit õppurit jätvad igal aastal kõrgkooli pooleli. Näiteks Rumeenias on vastavalt Eurobaromeetri uuringule maapiirkondades ning mäg- või eraldatud piirkondades noortel inimestel 5%-line kõrghariduse omandamise tõenäosus. See protsent on väga kaugel Euroopa Liidu eesmärgist saavutada noorte inimeste 85%-line juurdepääs ülikooliharidusele.

Liikmesriikidel puuduvad vajalikud rahalised vahendid selle muret tekitava olukorra iseseisvaks parandamiseks. Järelikult peaks Euroopa Liit võitlema kõigi võimalike vahenditega, nagu näiteks õigusaktidega, fondidega, Euroopa poliitikatega, et edendada kõigi noorte inimeste võimalusi ning juurdepääsu haridusele.

Proinsias De Rossa (PSE). - Härra juhataja, fraktsiooni ALDE esimees Graham Watson ütleb, et töökoht on parimaks sotsiaalhoolekande vormiks. Kahjuks on Euroopas liiga mitmeid miljoneid inimesi, kes töötavad vähema eest, kui nad saaksid, kui sotsiaalhoolekannet kujundaksid nemad ise. Vaesed ning madalapalgalisel surevad nooremalt, kannatavad enamate füüsiliste ja mentaalsete haiguste käes, satuvad tihedamini haiglasse, satuvad tihedamini vanglatesse, neile ei anta võimalust osaleda ühiskonnas täielikult, nad jäetakse ilma täielikult kultuurisest, ühiskondlikust, sotsiaalsest ja tõesti turvalisest elust ning nende lapsed on määratud suuresti samasse puuduste nõiaringsse – välja arvatud juhul, kui meie poliitikud järgivad integreeritud ja üksteisest sõltuvaid sotsiaalseid ja majanduslikke poliitika. Inimesi tuleb kohelda kodanikena, mitte majandusüksustena.

Kas see kava saavutab selle? Kahetsusväärset mitte. Siinkohal ei tohi eitada positiivseid elemente – näiteks horisontaalset diskrimineerimist käsitlevat direktiivi. Samuti ma ei eita, et volinik Špidla on võidelnud sellele pakstile heakskiidu saamiseks vaenulikus keskkonnas kõvasti. Töötame koos temaga, et muuta see paremaks. Komisjonil ja nõukogul on aega üheksa kuud, et tõestada nende heausksust seoses sotsiaalse Euroopaga. Seejärel langetab rahvas oma otsuse.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Härra juhataja, volinik, arutame täna väga olulisi tööhõive-, sotsiaalõiguste ja tervisekaitse küsimusi. Kõik see omab seost perekonnaga, ühiskonna alusüksusega. Samuti puudutab see puudega isikuid, pensionialisi isikuid ja pensionäre, aga ka väga valusat töötuse probleemi. Kohase suhte loomine palga ja töö vahel koos väärrika sotsiaalkindlustusega ei ole mingiks heateoks. See on kohustus, mille on meie pannud meie endi mure Euroopa tuleviku pärast. Liikmesriikide sotsiaalpoliitikale eraldatud rahalised vahendid peavad olema paremini juhitud, nagu peab seda olema ka Euroopa Sotsiaalfond.

Meie manner on praegu väga kiirelt vananemas. Kuid kas me näeme Euroopa poliitika puudujääkide mõju perekonnale? Mida on meil öelda seoses perede sissetulekute ja kasutusega? Kus on meie solidaarsus vaestega? Kasutan sõna „solidaarsus“ tahtlikult ajal, mil me tähistame solidaarsusliikumise ja ametiühingute loomise 28. aastapäeva, mis aitas kaasa suurtele Euroopas aset leidnud muudatustele.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Mul on hea meel, et me arutame täna sotsiaalpaketi taaskäivitamist.

Euroopa vajab sotsiaalset edasiminekut, Euroopa üldiselt koos selle vanade ja uute liikmetega. Ühendatud Euroopa tegeleb samade väljakutsetega: demograafiline vananemine, töökohtade kaotamine vaadatuna globaliseerumise perspektiivist, vaesus laste hulgas.

Volinik Špidla, tervitan teie lähenemisviisi solidaarsuse küsimusele põlvkondade vahel. Vajame selles küsimuses uut ergutit, kuid tervitan võrdväärselt piirkondade vahelise solidaarsuse idee kordamist, sest just siin saame mõõta sotsiaalset ühtekuuluvust või selle puudumist kõige täpsemalt.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Härra juhataja, vabandan hilinenud saabumise pärast. Mul oli eile hilisõhtul Rootsis nõupidamine ning saabusin just äsja. Ma ei tea, mida on juba arutatud, kuid lubage mul alustada, öeldes, et muidugi me tervitame sotsiaalpaketti. Arvame, et sellega on veidi hilinetud ning et selle oleks võinud käivitada varem, kuid vähemalt on see meil nüüd olemas. On selge, et Euroopa Parlamendi ambitsioonid on mõnevõrra suuremad kui need, mis on paketi, kuid sooviksin sellegipoolest tuua esile kolm positiivset elementi, millega me töötada saame.

Töötan palju Euroopa Kohtu lahenditega ning nende tagajärgedega. Tervitan avatumat suhtumist, mida me praegu komisjonis näeme, nagu näiteks hetkel peetav foorum. Loodan, et see on edukas.

Teiseks positiivseks asjaks on ILO konventsioon, mis on seotud Euroopa Kohtu lahenditega selle kaudu, et liikmesriikidele tehakse tungiv üleskutse ILO konventsioon allkirjastada.

Kolmandaks on sotsiaalse integratsiooni programm, mis esitatakse oktoobris, ning võitlus vaesuse, tõrjutuse jne vastu. Loodan, et meil õnnestub nendes küsimustes edukalt koos töötada. Need on äärmiselt olulised.

Richard Corbett (PSE). – Härra juhataja, kui on olemas Euroopa tasandil turg – mis on meil olemas Euroopa ühtse turu näol – on muidugi vaja selle ühise turu jaoks ühiseeskirju, nii et see toimiks ausalt ja tõhusalt, sealhulgas sotsiaalvaldkonnas. See on põhjuseks, miks me oleme loonud töö valdkonnas standardid ning tööõiguse ja eeskirjad, et kaitsta töötajate õiguseid – tööaja direktiiv, tervishoiu- ja ohutuse alased õigusaktid, vanemapuhkuse direktiiv, töötajate teavitamine ja nendega konsulteerimine.

Ometi soovib Briti Konservatiivide Partei – ja ma näen, et praegu pole sellest erakonnast täiskogul arutamiseks kohal ühtegi liiget – et kui nad peaksid Ühendkuningriigis taas võimule pääsma, teeks Ühendkuningriigi asutamislepingu sotsiaalvaldkonna peatükist täieliku erandi. Kas nad mõtlevad hetkekski sellele, kas ülejäänud Euroopa Liit aktsepteeriks seda, et üks liikmesriik teeks erandi kohustusest, mille me oleme ühiselt Euroopa tasandil turu korraldamiseks arendanud? Kas nad tõesti arvavad, et seda liiki kõlvatu konkurents, mille käigus alandatakse tervishoiu- ja ohutusstandardeid ning nõrgestatakse töötajate õiguseid, oleks aktsepteeritav? Muidugi see poleks! Briti konservatiivid on katastroofi esilekutsuja võrdkujuks Suurbritannia ja Euroopa jaoks.

Xavier Bertrand, ametis olev eesistuja. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kirglik arutelu, kuigi see on arutelu sotsiaalse Euroopa üle, ning asjaolu, et me seda arutelu peame, tõestab, et kokku on saanud sarnaselt mõtlevad inimesed. Samuti näitab meie arutelu, kui raske on tänapäeval eraldada sotsiaalküsimuste kaalumist ühenduse tasandil vastavatest poliitilistest aruteludest riiklikul tasandil. Samuti tõestab see teatud määral, et me liigume Euroopa integratsiooniga edasi.

Mõned inimesed on eesistujariiki süüdistanud. Ma ei hakka neid süüdistusi üksikasjalikult käsitlema. Ma ei ole siin, et vaielda – nagu teie, olen ma siin, et viia sotsiaalset Euroopat edasi.

Kas sotsiaalne Euroopa on eesistujariiki Prantsusmaale prioriteediks? Selline küsimus esitati. Selge vastus on jaatav ning nagu te hästi teate, hinnatakse meid kõiki selles osas mitte meie esialgsete püüdluste ja ambitsioonide põhjal, vaid puhtalt selle alusel, mida me oleme saavutanud. Teame nüüd, et praegu esineb suurem tõenäosus neid tulemusi, tulemusi, mis on positiivsed ning positiivsed sotsiaalse Euroopa jaoks, saavutada. Usun kindlalt pragmatismi.

Nende erinevate küsimuste puhul – tööõukogud, ajutine töö – oleme pühendunud, nagu president Nicolas Sarkozy oma pöördumises sellele parlamendile ütles, esimese küsimuse lahendamisele, samas kui

teine küsimus on, nagu ma ütlesin, hetkel parlamendi otsustada. Ja ma ütlen uuesti, et me kõik peame seda avalikult toetama. Ma ei peatu pikalt sellistel küsimustel nagu kas konservatiivne valitsus võib olla sotsiaalsem kui mõni teine. Ütleksin vaid, et olen Prantsusmaal töösuhete ja solidaarsuse minister. Kui soovite rikkust jagada, peate selle esmalt looma. Ja kuidas seda luua? Tööhõive kaudu. Niimoodi luuakse jõukust. Samuti ma ei sooviks mainida, et tol korral, 1993. aastal, kui kuulus tööaja direktiiv esitati, olid Prantsuse sotsiaaldemokraatlik valitsus ning sotsiaaldemokraadist minister – proua Aubry – nendeks, kes direktiivi ja erandi tegemist kaitsesid. Ning mida me teeme täna selle kuulsa direktiiviga? Vaadake realistlikult: kas see kujutab või ei kujuta praeguse olukorra parandamist – arvestades, et tegelikult oleme peale 48. töötundi nii-öelda mitte kellegi maal? Kõik teavad väga hästi. On siiski oluline märkida, et kuigi see direktiiv ei pruugi ilmtingimata väljendada 1993. aasta ideed, milleks oli erandist vabanemine, siis nüüd luuakse raamistik ja lisanduvad tagatised tänasele, mitte eelsele olukorrale. Kas me saame seda öelda? Kindlasti saame, sest usun, et avalik arutelu ja poliitiline arutelu peaksid olema juhiseks. Kas erandite tegemine jätkub ja kas need reguleeritakse kohaselt, sest me teame nüüd kohtupraktikast, et valves oleku aeg on suur küsimus. Või oleme pragmaatilised, asume seisukohale, et see kujutab edasiminekut, ning aktsepteerime läbivaatamist, mis lahendab mõned küsimused ning parandab positsiooni, kuigi ilmselt ei pruugi tänane tulemus meeldida kõigile ning ma mõistan seda.

Seejärel on Euroopa Kohtu lahendite küsimus. Tegemist ei ole lahendite hindamise juhuga – kaugel sellest. Kuid me peame hindama täna olukorda Euroopa Kohtu lahendite valguses. Milline on uus õiguslik seisukoht? Ning me peame kuulama peamiselt mõjutatud riikide arvamusi. Olen arutanud seda oma vastaspoolega. Samuti peavad oma vaated küsimuse kohta avaldama sotsiaalpartnerid ning mitte ilmtingimata eraldi. Koos oleksime palju paremad, nii et me saaksime teha oma järeldused vastavalt. Selles osas ei esita eesistujariik arutelul eelarvamuslikke ideesid. Kas direktiiv tuleks uuesti läbi vaadata? Olen kuulnud seda küsimust korduvalt ning mitte üksnes selles täiskogus. Usun, et vastus sellele peaks selguma pärast arutelu ning mitte tingimata arutelu alguses. Vastasel juhul tähendaks see eelarvamuslike ideede omamist ja minul neid pole.

Üldistes huvides osutatud sotsiaalteenuste küsimuses näib mulle, et kõik liikmesriigid on huvitatud üldiste teenuste osutamise organisatsiooni säilitamisest viisil, mis on eriomane iga üksiku riigi puhul. Kuid mõõngem, et esineb lahkavamus selles, mida tuleks teha ühenduse tasandil. Mõned on arvamusel, et ainsaks vastuseks on subsidiaarsus, samas kui teised leiavad, et olema peaks ühenduse õiguslik raamistik. Seda ei saa kindlasti kiirustades otsustada. Meie ettepanek koostada tegevuskava koos komisjoniga on katseks kindlustada nende küsimuste kohane käsitlemine kooskõlas liidu ajakavaga.

Tõstatatud on palju teisi ärevust tekitavaid teemasid. Seoses diskrimineerimisvastase tegevusega on eesistujariik lubanud viia uut direktiivi edasi. Selle lõpuleviimine, nagu te teate, nõuab liikmesriikide ühehäälsust.

Mitmel korral olen kuulnud sõna „kättesaadavus” mainimist. See on väga sobiv, sest mõjususe nõuab kättesaadavust. Peame olema selles osas selged. Kas sotsiaalsel Euroopal on võimalik edasi minna või mitte? Minu jaoks on vastus kõlav „jah”, ning me peame viima sotsiaalset Euroopat edasi. Kas me pole liialt lähedal aastale 2008? Nõustun, et oleme. Kas on liiga hilja? Kindlasti mitte! Kunagi pole liiga hilja. Kas meil on soov liikuda edasi? Ilmselt on. Kuid küsimus on järgmine: kas me viime sotsiaalset Euroopat edasi koos? Siin, daamid ja härrad, on koht, kus me kõik peame avaldama avalikku toetust!

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Daamid ja härrad, usun, et arutelu sügavus ja kirglikkus on selgelt näidanud, et sotsiaalne Euroopa on taas päevakorral. Arutelu käigus on peatunud tervel real üksikasjalikel probleemidel ning arvan, et puudub vajadus neile individuaalselt vastata, kuivõrd argumente on võimalik käsitleda tuleviku aruteludes ning leida kohane tasakaal. Sellegipoolest sooviksin vastata teatud asjadele üldisemalt.

Esiteks peab see kava, kuivõrd see on nii laiaulatuslik, sotsiaalmeetmete kava ning sotsiaalpoliitikat kompleksse poliitilise lähenemisviisi ilminguks ning mitmete poliitikate kompleksse lähenemisviisi tulemuseks. Tegemist on ilmselt üldlevinud kontseptsiooniga, milles ei ole sotsiaalpoliitika mingil juhul kõrvale lükatud ja millel on mitmeid kahtlemata huvitavaid ja tehnilisi aspekte, kuid sellegipoolest on see kontseptsioon selgelt marginaalne.

Kava on asetanud sotsiaalpoliitika Euroopa poliitikate keskmesse. Muidugi tõusetub küsimus ning arvan, et see tuleks päris tõsiselt kõrvale jätta, kas see kava ei ole koostatud lihtsalt tehnilis-poliitilisest huvist. Ei ole, kuivõrd selle lähenemisviisi kujundati aastaid tagasi. Samuti sisaldub see terves reas Euroopa Komisjoni dokumentides, mida on arutatud ka parlamendis. See ei ole seotud ühegi märkimisväärse sündmusega, nagu näiteks liri referendumiga.

Kava näitab muude asjade hulgas, et komisjon on olnud otsustav, kujundades kava menetluse abil, mis püüab kasutada kõiki Euroopa Komisjonile kättesaadavaid vahendeid Euroopa tasandil, õigusakte, avatud kooskõlastusmeetodit ning kõiki teisi meetodeid. Seega ei sisalda see üksnes õigusakti ettepanekuid, vaid muidugi ka väljapakutud teatise ning muude dokumentide ettepanekuid.

Soovin rõhutada, et kava on valikute hulgas, mida Euroopa Komisjon mõjutada saab, realistlik. Kahtlemata arutatakse parlamendis erinevaid ettepanekuid ning neid muudetakse kindlasti mitu korda, kuid sellegipoolest on need tõelised ettepanekud, mida saab arutada. Samuti, kuigi üksnes osaliselt, ja ma arvan, et peaksin sellele vastama, märgiti arutelul mõtet, et ettepanekud tervishoiu valdkonnas kujutavad mingisugust tagaust Bolkensteini direktiivi kehtestamiseks tervishoiu valdkonnas. See ei ole nii. Need sätted ei ole kujundatud teenuste vabaks osutamiseks, vaid aitavad kaasa eurooplaste juurdepääsule tervishoiule. Kahtlemata sisaldavad need ettepanekud terve rea väga tundlikke aspekte ning on selge, et neid arutatakse tõsiselt ja sügavuti, kuid sellegipoolest on peamiseks suundumuseks ja tagajärjeks tervishoiu parandamine Euroopa kodanike jaoks.

Teine mõte, mida ma sooviksin rõhutada, on vaesuse vastu võitlemise idee. Vaesuse vastu võitlemise idee on selgelt sõnastatud ning arutelul esitati küsimus: „Milliste meetoditega?” Kava ei eelda, et vaesuse vastu võitlemiseks on olemas ainult üks tõhus meetod, vaid püüab rünnata vaesust erinevatest aspektidest lähtudes. Samuti võitleb vaesuse vastu selgelt sõnastatud kavatsus, et pensionisüsteemid peaksid rõhutama võrdsust ja sotsiaalset tõhusust. Samuti on vaesuse vastu võitlemise viisiks diskrimineerimist ning diskrimineerimisvastaste direktiivide küsimus, kuivõrd juurdepääsu avamine puudega inimestele, diskrimineerimise ärahoidmine inimeste vastu, kes on teenistuse käigus vananenud ja nii edasi võitlevad samuti vaesuse vastu.

Samuti tõusetus küsimus võrdsete võimaluste kohta meestele ja naistele. Sooviksin öelda, et meeste ja naiste võrdsete võimaluste valdkonda reguleerivad teised direktiivid, mistõttu ei olnud väljapakutud direktiivi meeste ja naiste vahelise võrduse valdkonda vajalik lisada.

Samuti toimus arutelu seoses ILO konventsioonidega. Sooviksin selgelt rõhutada, et kava näitab kahtlemata, kui tugevalt komisjon ja Euroopa on inimväärse töö kontseptsiooniga globaalsel tasandil seotud. Täpselt nagu direktiiv, mis rakendab töötajate ja tööandjate vahelist lepingut merenduse sektoris, on see selgeks näitajaks, kuidas Euroopa erinevaid ILO konventsioone vaatleb. Kõigis dokumentides kutsutakse Euroopa riike üles ratifitseerima tervet ILO õigusaktide kogumikku nii kiiresti kui võimalik.

Daamid ja härrad, arutelu oli sügav ning kohati karm. Arvan, et see oli arutelu, mis näitas Euroopa sotsiaalpoliitika olulisust.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub järgmise osaistungjärgu ajal kuskil Euroopas.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Härra juhataja, pärast konventsionaalseid avaldusi, mille kohaselt on 2008. aasta sotsiaalse Euroopa taaskäivitamise aasta, kujutab niinimetatud sotsiaalpakett õigusloomealgatuste kogumit, mille väljundiks jääb hetke kavatsuse peegeldamine. Võib-olla on saabunud aeg, et me läheneksime asjaolude kogumile, mille otsene mõju kodanikele on suurem kui eales varem, kindlamalt ja hoolikamalt.

Neil asjaoludel on meil vaja täita ülesanne: kindlustada mittediskrimineerivad elamis- ja töötamistingimused kõigile ühenduse kodanikele. Esmalt näib selles kontekstis, et arutelude taastamine ühenduse miinimumpalga üle ei ole mitte üksnes kohane, vaid ka vajalik. Teiseks kehtib sama ühtsete tingimuste loomise kohta kõigis ELi riikides seoses ühenduse tööturuga. Pole õige, et isegi täna on mitme ELi valitsuse suhtumine sõltuvalt päritoluriigist Euroopa kodanikesse erinev.

Samas kontekstis on paljutähendav komisjoni algatus parandada nähtavust ja töömeetodeid ELi sotsiaalse integratsiooni ja kaitse strateegia alusel ning tihendada selle seotust teiste poliitikatega. Märkasin rõõmuga komisjoni ettepanekut võtta vastu horisontaalne direktiiv diskrimineerimise vastu võitlemiseks muudes valdkondades lisaks tööhõivele.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Üks olulisemaid Euroopa Komisjoni uuendatud sotsiaalmeetmete kava tulemusi on kohaste õiguste taastamine Euroopa romidele kui Euroopa kodanikele ning nende sotsiaalse tõrjutuse kaotamine. Mul on hea meel, et dokument seda toetab.

Kavas mainitud piirkondades on romid hariduse, tööhõive, elamistingimuste, diskrimineerimise ja tervishoiu valdkonnas ühiskonna enamusest oluliselt halvemas olukorras.

Elukestva õppe programmid, mis annavad romidele sobilikud oskused töö saamiseks ning füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamiseks, võivad olla kasulikuks vahendiks töötuse vastases võitluses.

Riiklike õiguste hulka tuleb lisada diskrimineerimisvastased õiguslikud vahendid, nii et need, kes kannatavad diskrimineerimise all, võiksid pöörduda kohtutesse, ning et riiklikud ametiasutused ja võrdsete võimaluste eest võitlevad organisatsioonid saaksid tuvastada rikkumisi ning rakendada sanktsioone.

Struktuurifondid saaksid olla romide sotsiaalse tõrjutuse vähendamisel märksa tõhusamad, kuid selle saavutamiseks tuleb romisid esindavatele valitsusvälistele organisatsioonidele anda vähemalt arutelul osalemise õigus fondidest rahastatavate projektide valimisel, planeerimisel, elluviimisel ja hindamisel ning luua programmid, mis valmistavad romisid esindavad valitsusvälised organisatsioonid ette vajalike edukate pakumiste tegemiseks.

Loodame, et sotsiaalmeetmete kava suudab anda nendele küsimustele sobivad vastused. Tunnen, et on oluline, et meil on võimalik arutada neid teemasid laiapõhjalisel romide konverentsil, mis on kavandatud toimuma 16. septembril, ning loodan, et romide sotsiaalse kaasatuse küsimus võetakse Euroopa Ülemkogu päevakorda nii eraldiseisvalt kui ka osana sotsiaalmeetmete kavast.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, daamid ja härrad, komisjoni sotsiaalpakett kujutab pikalt oodatud reformi liidu sotsiaalse mõõtme ehitamisel. Nagu paljud minu kolleegid, oleksin siiski soovinud, et komisjon oleks võtnud oma ettepanekutes ja reformides aluseks veidi tugevama ja ambitsioonikama lähenemisviisi. Minu arvates jätab pakett eriti soovida seoses põhiliste avalike teenuste kindlustamisega.

Pakett sisaldab siiski paljusid häid ettepanekuid. Eriti sooviksin tänada komisjoni pärast pikka järelemõtlemist otsuse eest koostada horisontaalne diskrimineerimisvastane direktiiv, mis katab kõik diskrimineerimise valdkonnad. Erinevas vormis ja erinevatel põhjustel diskrimineerimisega kokku puutuvaid kodanikke ei tohiks kohelda ebavõrdselt. Horisontaalne lähenemisviis on ainsaks tõeliseks viisiks, kuidas tagada võrdne kohtlemine kõigile. Veelgi enam, on väga teretulnud ettepanek tugevdada Euroopa tööõukogude rolli.

Ettepanek võtta vastu direktiiv patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius, mis sai suhteliselt väheste kajastamise osaliseks, omab paljude eurooplaste igapäevaelule tõelist mõju. Euroopa piiride avanemisega ja suurenevate võimalustega tervishoiusektoris on eriti oluline selgitada, kes on patsiendi tervise eest vastutav ning kui kaugele vastutus ulatub. Komisjoni ettepanek võtta vastu direktiiv kujutab endast üleeuroopaliste eeskirjade teretulnud selgitust.

Hoolimata puudujääkidest on pakett kahtlemata sammuks õiges suunas ning loodan, et komisjon jätkab eelseisvate aastate jooksul jõupingutusi suhtumise parandamiseks, mida Euroopa kodanikud sotsiaalkindlustuse suhtes omavad. Seonduvalt sooviksin kutsuda komisjoni tungivalt üles jätkama plaaniga töötada välja direktiiv vanemapuhkuse pikendamiseks 14 nädalalt 18 nädalale. Saagu direktiivist praktika nii kiiresti kui võimalik. Mulle meeldiks, kui komisjoni ettepanek keskenduks eriti vanemapuhkuse pikendamisele ning parandaks selliselt mõlema vanema õiguseid ja võimalusi jääda pärast lapse sündi koju.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Martin Schultzil on kindlasti õigus kui ta ütleb, et sotsiaalpakett oleks võinud olla tugevam. Komisjon oleks paketi pidanud esitama varem, et oleksime saanud selle olulise küsimusega tegeleda mitte siis, kui valimised lähenevad vaid varem kui on aega kaaluda kõik nüansid hoolikalt läbi selle olulise paketi juures, ja oluline ta kahtlemata on.

Muu hulgas tahaksin esile tõsta komisjoni teatise Euroopa Globaliseerumise fondi kohta. Kuigi toetati mitut tuhandet inimest näiteks Saksamaalt, Prantsusmaalt, Portugalist ja Soomest näitab ülevaade 2007. aastast näitab, et üsna suur osa Fondist on jäänud kasutamata.

Ka Leedu tekstiilitöötajad said augustis EGFist hüvitist. See on hea märk, et ka uued liikmesriigid võivad edukalt leida toetust globaliseerumise mõjude vastu.

Komisjon uurib lähiajal kriteeriume, mis puudutavad toetuse määramist. Tahaksin rõhutada, et ka väikestes riikides nagu Eesti on globaliseerumise tõttu nii mõnigi ettevõtte pidanud koondama sadu inimesi. EGFist toetuse taotlemise lihtsustamine võimaldaks kindlasti lihtsustada abi ka neile.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Lissaboni leping tunnustab asjaolu, et liit peaks tuginema sotsiaalsele turumajandusele, mis annab selle kodanikele juurdepääsu inimväärtetele töö- ja elamistingimustele, haridusele, tervisele ning sotsiaalkaitseteenustele.

Euroopa Liidu rahvastik on vananemas. Kui 2007. aastal moodustasid üle 65aastased kodanikud 17% liidu rahvastikust, siis 2030. aastal saavutab see taseme 24,6%.

Viimane Eurostati statistika näitab, et alates 2015. aastast ületab surmade arv sündide arvu, viies seega Euroopa kodanike vähenemisele 521 miljonilt 2015. aastal 506 miljonini 2060. aastal.

Neil asjaoludel näib, et sisseränne jääb peamiseks liidu rahvastiku kasvu teguriks. Ent sisserändevood mõjutavad liikmesriike erinevalt. Kui ajavahemikul 1985–2007 täheldas Iirimaa 21,8% suurst rahvastiku kasvu, siis Bulgaarias vähenes rahvastik samal perioodil 14,4% võrra.

Millised on lahendused, mida sotsiaalpakett nendele väljakutsetele pakub? Liidu kodanikud ootavad kindlaid tegevusi hästi tasustatud töökohtade loomiseks, juurdepääsu tagatist kvaliteetsele haridusele, tervishoiule ja sotsiaalkaitseteenustele.

Sotsiaalpakett kujutab endast kindlustuspoliitikat liidu tuleviku jaoks ning on liidu pikaajalise arengule hädavajalik.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – Pole kahtlust, et Euroopa sotsiaalset mudelit on vaja reformida. Eriti kuivõrd paljudes suuremates liikmesriikides domineerib endiselt aegunud sotsiaalkindlustussüsteem. Mis tahes jutt Euroopa sotsiaalsest mudelist näib sammuna vales suunas.

Ükski komisjoni avaldatud sotsiaalmeetmete kava või sotsiaalpoliitika alane dokument tõenäoliselt ei edenda tõelist majanduskasvu või töökohtade loomist. Seoses USA majanduskriisi kiire saabumisega meie mandrile peaksid meie valitsused reageerima, et kindlustada, et meie kodanikud tunnetaksid majanduslanguse negatiivseid mõjusid nii vähe kui võimalik. ELi bürokraatia ei peata majanduskriisi või majanduslangust. Liikmesriigid peaksid keskenduma majanduste liberaliseerimisele, maksude ja intressimäärade alandamisele ning bürokraatia vähendamisele eriti väikeste ettevõtete jaoks.

Tsentraliseeritud sekkumine majandusse on alati läbi kukkunud. Komisjoni pakutud vertikaalsed meetmed ei aita kodanikel võidelda töötuse vastu, vaid tegelikkuses võivad need tööhõivet ja majanduskasvu lausa takistada.

(Istungjärg peatati kell 11.40 hääletamise ajaks ning sellega jätkati keskpäeval)

ISTUNGI JUHATAJA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Asepresident

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Juhataja, sooviksin teavitada parlamenti, et rikkudes Euroopa ühenduste privileegide ja immuuniteetide protokoll, arreteeris politsei mu ja peksis mind 30. juulil ning samuti ähvardati mul kõri läbi lõigata.

On häbiasi, et parlament pole senini esitanud seoses selle kuriteoga, mis minu vastu toime pandi, ühtegi arvamust. Ja ma tahan küsida kolleegidelt, kes on siia saali kogunenud: „Mida te ootate, kolleegid, et minu kõri tegelikkuses läbi lõigataks? Et ähvardused viiakse täide ja mind tapetakse?” Euroopa Parlamendi liikme vastu pandi toime julm ebaõiglus ning te vaikite. Tänan.

Juhataja. – Tänan, et informeerisite meid sellest, härra Stoyanov. Edastame selle asjakohasele institutsiooni organile.

5. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Tulemused ja teised hääletamise üksikasjad: vt protokoll.)

5.1. Programm „Aktiivsed noored” (2007–2013) (A6-0274/2008, Katerina Batzeli) (hääletus)

– Enne hääletamist:

Katerina Batzeli, raportöör. – Härra juhataja, seoses nelja hääletusel oleva raportiga lubage mul juhtida kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel tähelepanu sellele, et mitmeaastased programmid kultuuri, hariduse, noorte ja kodanike ühenduse tegevustes osalemise valdkondades on ühed kõige olulisematest ELi ning eriti Euroopa Parlamendi tegevustest.

Otsused erinevate tegevuste valimise ja rahastamise kohta, mis on nende programmidega kaetud, peaksid seega põhinema selgetel ja objektiivsetel kriteeriumidel. Et vältida ebavajalikke viivitusi Euroopa kodanike jaoks, tuleks vastu võtta lihtsustatud menetlused.

Neli komiteemenetlust käsitlevad raportid, mis on palutud Euroopa Parlamendil täna täiskogu istungil vastu võtta, seavad sihiks kindlustada läbipaistvad, kiired ja tõhusad menetlused. Samaaegselt tugevdab see Euroopa Parlamendi rolli nimetatud menetluste valdkonnas.

Asjaolu, et nii komisjon kui ka nõukogu neid parlamendi ettepanekuid tunnustasid, on eriti rahulolu tekitav ning annab lootust institutsioonidevaheliseks kokkuleppeks.

Viimasena sooviksin tänada komisjoni, nõukogu Sloveenia eesistumise all ning praegust eesistujariiki Prantsusmaad koostöö ja kokkuleppe saavutamise vaimu eest ning viisi eest, kuidas nad on neid nelja ühenduse programmi käsitlenud.

5.2. Programm „Kultuur” (2007–2013) (A6-0273/2008, Katerina Batzeli) (hääletus)

5.3. Programm „Kodanike Euroopa” (2007–2013) (A6-0275/2008, Katerina Batzeli) (hääletus)

5.4. Tegevusprogramm elukestva õppe alal (A6-0276/2008, Katerina Batzeli) (hääletus)

5.5. EÜ ja Usbekistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu protokoll (A6-0306/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

5.6. EÜ ja Kirgiisi Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu protokoll (A6-0307/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

5.7. EÜ ja Tadžikistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu protokoll (A6-0320/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hääletus)

5.8. Montenegro kohustus Serbiale ja Montenegrole (endine Jugoslaavia Liitvabariik) antud pikaajaliste laenude eest (A6-0281/2008, Helmuth Markov) (hääletus)

5.9. Mahepõllumajanduslik tootmine ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamine (A6-0311/2008, Neil Parish) (hääletus)

5.10. India ookeani lõunaosa kalanduskokkulepe (A6-0315/2008, Philippe Morillon) (hääletus)

5.11. Paranduseelarve nr 5/2008 projekt (A6-0328/2008, Kyösti Virrankoski) (hääletus)

5.12. Euroopa õiguslase koostöö võrgustik (A6-0292/2008, Sylvia-Yvonne Kaufmann) (hääletus)

5.13. Vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamine kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes (A6-0285/2008, Armando França) (hääletus)

– Enne hääletust:

Armando França, raportöör – (PT). See raport oli hea näide mõistmisest ja koostööst parlamendis ning koostööst parlamendi ja nõukogu vahel. Seetõttu ma tänan oma kaasparlamendiliikmeid, nõukogu esindajaid, tehnilist personali ning kõiki, kes olid selle keerulise ja raske raportiga seotud.

Raamotsus on kriminaalõiguse jaoks ELis väga oluline. See propageerib vastastikuse tunnustamise põhimõtet, kindlustab, et tugevdatakse kaitseõiguseid ja süüdistatava tagatist, muudab tagaseljaotsuste elluviimise kiiremaks ja tõhusamaks ning aitab võidelda kuritegevuse vastu Euroopas. Tulevane raamotsus aitab samuti tugevdada õiguse ülimuslikkuse ja õigusriigi põhimõtteid ning edendada Euroopa integratsiooni. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis saavutatud tugev konsensus oli ülioluline ja seda tuleks korrata. Täna kõiki.

5.14. Kalandus ja akvakultuur seoses Euroopa rannikualade integreeritud majandamisega (A6-0286/2008, Ioannis Gklavakis) (hääletus)

– Enne hääletamist:

Ioannis Gklavakis, raportöör. – Härra juhataja, daamid ja härrad, lubage mul lühidalt mainida rannikualade integreeritud majandamist, mis on eelkõige loodud kalanduse ja kalakasvatuse kaitseks. Raporti arutelu jäeti ära arutelu tõttu olukorra kohta Gruusias, mis on ülikiire ja oluline küsimus. Seetõttu räägin ma täna.

Minu raport käsitleb peamiselt keskkonna kaitsmist, mistõttu ma palun teie hääli selle toetuseks. Märgin, et kalanduskomisjon hääletas ühehäälselt selle poolt.

Minu raport sisaldab erinevaid ettepanekuid, millest neli on eriti olulised. Esiteks on mere uurimiskava lõpetamine; teiseks pikaajaline kava, aga ka arutelude jätkamine, millest võtaksid osa kõigi elukutsete, eriti aga kalurite esindajad. Kolmandaks on võimaliku tsentraalse koordineeriva asutuse loomine, kuivõrd varasematel aastatel on asutustevaheline koordineerimine olnud vähene. Neljandaks tuleks sätestada ajakava, kuivõrd alates 2002. aastast, mil toimusid sarnased kõnelused, on osad tegevused viidud ellu ilma määratletud ajakavata.

Pakun välja, et see, mille üle me otsustame, oleks määratletud ajakavas. Kuna usun, et me kõik soovime ookeani kaitsta, palun ma hääletada poolt, ning ma tänan teid selle eest ette.

5.15. Viisainfosüsteemi (VIS) kasutamine Schengeni piirieskirjade raames (A6-0208/2008, Mihael Brejc) (hääletus)

5.16. Eurojusti tugevdamine ja otsuse 2002/187/JSK muutmine (A6-0293/2008, Renate Weber) (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 19 üle hääletamist:

Evelyne Gebhardt (PSE) - (DE). Härra juhataja, nagu ma enne hääletamist osutasin, on olemas suuline kompromissmuudatusettepanek, mida ma arutasin proua Weberiga ja härra Demetriouga – kompromissmuudatusettepanekute 37 ja 39 vahel. Kompromissmuudatusettepanek oleks järgmine:

„muud süüteo liigid, mille puhul on faktilisi tõendeid, et sellega on seotud kuritegelik ühendus või tõsised kuriteod.”

Nii oleks kompromiss sõnastatud ning mõlemad muudatusettepanekud 37 ja 19 oleksid kaetud.

(Suuline muudatusettepanek kiideti heaks.)

5.17. Dublini süsteemi hindamisaruanne (A6-0287/2008, Jean Lambert) (hääletus)**5.18. Teatavad liikluskindlustusega seotud küsimused (A6-0249/2008, Nickolay Mladenov) (hääletus)****5.19. Maksupettuste vastase võitluse tõhustamise kooskõlastatud strateegia (A6-0312/2008, Sharon Bowles) (hääletus)**

Juhataja. – See lõpetab hääletamise.

6. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta.

– Raport: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, mul ei olnud kära tõttu võimalik oma selgitust esitada ning ma sooviksin seda teha nüüd. Hääletasin Kaufmanni raporti poolt vajaduse tõttu teha selgeks, et Euroopa õiguslase koostöö võrgustik on paratamatus, kuivõrd see on toiminud tõhusalt viimase kümne aasta vältel koos õigusabisüsteemiga. Eesmärgiks on, et Eurojust ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik täiustaksid teineteist või teeksid kohaselt koostööd ning tagaksid seega liikmesriikide turvalisuse.

– Raport: Armando França (A6-0285/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, seoses tagaselja tehtud kohtuotsuste jõustamisega ei ole meile Euroopa Liidus kasulik, kui ühelt poolt on olemas suurepärane politseikoostöö, kuid teiselt poolt ei tööta kohtu alla andmise süsteem nii hästi, kui see võiks.

Selles osas usun, et meie otsus on parandanud õigusliku lünga. Otsuste vastastikune tunnustamine prokuratuuri poolt tähendab, et otsused kriminaalasjades, sealhulgas need, mis on langetatud tagaselja, saab teistes riikides jõustada. See on ülioluliseks sammuks, et võimaldada kohtuasutustel politseijõude nende töös abistada.

– Raport: Mihael Brejc (A6-0208/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE) - (DE). Härra juhataja, Brejci raporti eesmärgiks on anda meile vahendid, et kindlustada pikaajaliselt, et viisainfosüsteemi kasutatakse ja kontrollitakse iga kord, kui ELi mittekuuluvate riikide kodanikud Schengeni alale sisenevad. Teame, et paljud isikud elavad ELis ebaseaduslikult, sest nende viisad on aegunud või need on muutunud kehtetuks. Selle koostöö kaudu Schengeni süsteemi ja viisainfosüsteemi vahel loome tingimused viisaga seotud rikkumiste kõrvaldamiseks Euroopa Liidus ning selle kindlustamiseks, et Euroopa Liitu sisenevad või sellest lahkuvad isikud on selleks õigustatud.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Härra juhataja, muidugi pole mul, nagu ma usun enamikul inimestel, vastuväiteid parandustele, mida Schengeni riikide viisainfosüsteemides tehakse, kuid see, mis siin raportis sisaldub, on väljaütlemiseks tõesti liiga naeruväärne. Algselt pidi viisasüsteemi ooteaja tõttu piiridel muutma paindlikumaks! Igaüks, kes on eales reisinud, teab, et tuleb lihtsalt luua ootenimekirjad ning et need on mõnikord vajalikud. Imestan, millised hindamissüsteemid tuleks piirivalvuritele luua, et nad saaksid otsustada, millal on tegemist ohuga ja millal mitte. Kes teab, kust terrorism või muud riskid tulenevad?

Samuti pole minu jaoks probleem, et oleme selles asjas ajast maha jäänud. Meie piirikontrollide ühtlustamine Euroopas on läbi viidud mõtlematult, ilma ettevalmistuseta, ideoloogiliste äärmuslaste surve all, kes peavad kodanike turvalisust vähem oluliseks kui Euroopa Nõukogude Liidu suurt ideaali.

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, ma tõusen – nagu on nendel puhkudel traditsiooniliseks saanud –, et märkida, et Euroopa poliitika ühtlustamine justitiis- ja siseasjade valdkonnas põhineb vaid hapral õiguslikul alusel. Suur osa äsja hääletatud raportite – Kaufmanni, França, Brejci, Weberi ja Lamberti raportid – sisust on esitatud, et anda jõudu poliitika aspektidele, algatustele ning Eurojusti puhul tervele institutsioonile, millel puudub kohane õiguslik mandaat. On tõsi, et selline mandaat oleks tulenenud Euroopa põhiseaduse lepingust või Lissaboni lepingust, kuid samaväärselt on tõsi – mille perioodiline meeldetuletamine näib olevat sellele

täiskogule vajalik – et põhiseaduse leping lükati kolmel korral tagasi: 55% Prantsuse hääletajate poolt, 62% Hollandi hääletajate poolt ja 54% Iiri hääletajate poolt.

Riiki defineerivaks ülimaks tunnuseks on võimalus omada karistusõigusliku sunni monopoli kriminaalõiguse süsteemi kaudu. Võime defineerida riiki territooriumina, millel kehtivad kokkulepitud eeskirjad, mida jõustab ühine ametivõim. Kui Euroopa Liit soovib võtta endale seda ülimat riigi tunnust, oleks esmalt sünnis küsida selleks rahvaste luba referendumite kaudu. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

– **Raport: Renate Weber (A6-0293/2008)**

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, raport käsitleb Eurojusti tugevdamist. See on järgmiseks vahendite kogumiks, mille eesmärgiks on tugevdada politsei koostööd ja muuta see tõhusamaks. On saanud ilmseks, et konkreetses riigis osaleb õigusosalases koostöös väga palju institutsioone. Seega on meie ettepanek luua koordineerimissüsteem liikmesriigi sees ja liikmesriikide vahel väga mõistlik juba seetõttu, et see tagab tõhusa koostöö, eriti võitluses terrorismi ning teiste organiseeritud kuritegevuse vormide vastu.

Üheks eriti julgustavaks meetmeks, mida ma soovin esile tuua, on sidekohtunike loomise ettenägemine ELi mittekkuuluvates riikides, sarnaselt sellele, mis meil on juba politsei koostöö raamistikus, nii et vastavalt on võimalik koostööd nende riikidega parandada. Lühidalt võimaldab see süsteem luua teise *cordon sanitaire* Euroopa Liidu kaitsmiseks.

– **Raportid: Jean Lambert (A6-0287/2008), Sharon Bowles (A6-0312/2008)**

David Sumberg (PPE-DE). - Härra juhataja, lubage mul alustada, öeldes, milline suur rõõm on teid näha täna siin Brüsselis täiskogu istungit juhatamas. Üks väike samm härra McMillan-Scott jaoks; üks suur hüpe ehk Euroopa Parlamendi jaoks. Kes teab? Ärge hoidke oma hinge kinni.

Võtan sõna seoses Lamberti raportiga – samuti seoses Bowlesi raportiga, kui te mind selleks sõna võtma kutsute. Lamberti raportit on mul raske toetada. Selles sisalduvad viited ideele jagada ebaseaduslikud sisserändajad suure enamuse ELi riikide vahel, mis on minu arvates täiesti ebapraktiline. Ühendkuningriigi seisukohast on veelgi olulisemaks asjaolu, et meie asukoht on unikaalne või osaliselt unikaalne (sest Küpros on samas olukorras), me elame saarel. Seetõttu arvan, et Ühendkuningriigile on oluline säilitada kontroll oma piiridel, mida kontrollivad Ühendkuningriigi ametiasutused, mitte suurte ja lekkivate piiridega Euroopa Liidu asutused. Seetõttu arvan, et Lamberti raport on sel põhjusel vastuvõetamatu.

Bowlesi raport on vastuvõetamatu, kuna olgugi et selles on mõningad head kavatsused, süüdistab see tegelikkuses maksuparadiise kõrgetes maksumäärades, mida paljud meist kannatama peavad. Kuid põhjus, miks me kannatame kõrgeid maksumäärasid – kindlasti Ühendkuningriigis – seisneb selles, et meil on leiboristlik valitsus, mis on otsustanud suurendada maksutulu ning sellega seonduvat Briti inimeste ja Briti maksumaksjate maksukoormust.

Kõrge maksustamine on riiklik probleem ning peaks selleks ka jääma ning riiklikud valitsused peaksid selle eest vastutuse võtma. See ei peaks olema Euroopa Liidu vastutus.

– **Raport: Jean Lambert (A6-0287/2008)**

Frank Vanhecke (NI) - (NL). Härra juhataja, raportööri proua Lambertil on õigus, kui ta ütleb, et Dublini eesmärgid seoses varjupaiga taotlemiseks kõige soodsama riigi otsimisega pole kunagi saavutatud; tegelikkuses on hoopis vastupidi. Samuti on tal õigus öelda, et süsteem asetab vältimatult ebamõistlikult suure koormuse liikmesriikidele Euroopa Liidu piiridel. Ka see on tõsi. Seetõttu on hea, et tungivalt soovitatakse saada nende liikmesriikide toetus.

Teisest küljest arvan, et raportist puudub mitu olulist punkti, ning ma ei nõustu mingil juhul enamiku raportööri eelduste ja eesmärkidega; vastupidiselt. Üks näide: komisjoni hinnangus juba märgiti, et kümned tuhanded varjupaigataotlejad varjuvad Dublini süsteemi tõttu, kuid ometi argumenteerib raportöör kinnipidamise vastu. Asi ei saaks olla tõsisem. Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline tihe koostöö varjupaiga küsimustes võib ära tasuda, kuid sellisel juhul on vajalik kõrvaldada terve rida poliitiliselt korrektseid ideid, mis selles raportis sisalduvad.

Philip Claeys (NI) - (NL). Härra juhataja, ühe minuti jooksul ei ole võimalik kõiki Lamberti raporti probleeme kokku võtta, mistõttu piirdun paari küsimusega. Seoses lastekaitsega väidab raport, et ebaselge vanuse puhul tuleks lastele anda eelis. See kõlab hästi, kuid tegelikkuses on tegemist üleskutsega veelgi enamate pettuste kordasaatmiseks seoses isikut tõendavate dokumentidega.

Samuti väidab raport, et perekonnaliikme määratlus on liialt piirav, mis on taas avatud kutseks veel suuremale hulgale kuritarvitustele. Näiteks Aafrikas on peaaegu igauks kellegi teise perekonnaliige ning kui me peaksime sellega arvestama, võiksime sama hästi koheselt väravad avada.

Samuti on raport vastu liikmesriikide politseiteenistuse ja õiguskaitseasutuste juurdepääsule Eurodaci andmebaasile, kuna, ma tsiteerin „see suurendab ka varjupaigataotlejate häbiväärastamise ohtu”. See on naeruväärne idee, eriti kuna Eurodac võiks sisalda hulgaliselt informatsiooni seoses võitlusega ebaseadusliku sisserände, rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastu.

– Raport: Sharon Bowles (A6-0312/2008)

Christoph Konrad (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, Bowlesi raport käsitleb käibemaksupettuste probleemi – ning seda õigustatult, kuna pettused küündivad 20 miljardi euron aastast. Toetan seondult tehtud ettepanekuid. Siiski on oluline märkida, et vajame selles valdkonnas süsteemi muudatust – struktuurireformi. See, mida oleme selles osas kuulnud komisjonilt, ei ole kunagi kujutanud enam kui valitsustevahelise koostöö loomist ning hindamise, uurimisega jne tegelemist.

Arvestades pettuste mahuga, on viimane aeg, et komisjon loobuks passiivsest hoiakust ning toetaks reformimeelseid liikmesriike, kes kavatsevad pöördmaksustamise korra tõesti kehtestada. Samuti on tegemist üleskutsega härra Kovácsile küsimuse üle järele mõelda. Loodan, et saame kohase ettepaneku enne selle parlamendi ametiaja lõppu ning et Austria ja Saksamaa valitsuste ettepanekuid toetatakse.

Ivo Strejček (PPE-DE). - Härra juhataja, hääletasin Bowlesi raporti vastu.

On kolm punkti, mida ma sooviksin rõhutada. Esiteks kutsub raport üles paremale maksu- ja rahandusalsele kooskõlastamisele. Oletan, et see oleks kahjulik maksukonkurentidele, sest maksukonkurent on mõistlik ja viljakas. Teiseks ei saa maksupettuseid kõrvaldada mitte konkurentide vähendamise kaudu, vaid range maksuvabastuste kaotamise teel. Kolmandaks kõrvaldaks käibemaksupettused käibemaksuäärade ühtlustamine, mille tulemuseks oleks kiire vabastuste ja lünkade vähenemine.

Bowlesi raport pakub teistsuguseid abivahendeid. Sel põhjusel hääletan ma vastu.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, nagu ma eile ütlesin, olen ma igasuguste maksupettuste vastu, ning ma palusin komisjonil ja nõukogul tegutseda jõudsalt, et käibemaksust kõrvalehoidumise katastroofilised tagajärjed kõrvaldada: kahjusid hinnatakse 20 miljardi euron aastast või peaaegu ühe viiendikuni ELi eelarvest.

Viitasin organisatsiooni RTvat arendatud ja sama organisatsiooni poolt sellele täiskogule esitatud mudelile, mis vähendaks käibemaksust kõrvalehoidumist umbkaudu 275 miljoni euro ulatuses päevas ning mis vähendaks samuti halduskoormust, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Arvan, et komisjon peaks neid ettepanekuid analüüsima, sest mudelid on olemas. Muidugi peab nende vastuvõtmiseks olema poliitilist tahet.

Sellest hoolimata ei saanud ma raporti poolt hääletada, kuna minu fraktsiooni muudatusettepanekuid – sealhulgas muudatusettepanek, milles öeldakse, et terve maksukonkurent aitab säilitada ja suurendada liikmesriikide maksutulust, ning muudatusettepanek, mis on vastu hoiuste intresside maksustamise direktiivi reguleerimisala laiendamisele – ei võetud vastu. Siiski oleme selgelt vastu direktiivi reguleerimisala laiendamisele, et hõlmata kõik juriidilised isikud ning kõik finantstulu allikad.

Selles kontekstis usun, et me ei tohi unustada, et liiga rohke maksustamine tapab maksusüsteemi ning et need liikmesriigid, kes pooldavad selliseid meetmeid, peaksid olema väga valvsad, sest inimesed Aomenis, Singapuris ja Hongkongis hõõruvad juba väljavaate peale, et me liigume selles suunas, kahjurõõmsalt käsi. Seetõttu ma ei hääletanud raporti poolt, sest tahan, et see oleks selge ja täpne.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, soovin öelda Bowlesi raporti kohta, mis käsitles kooskõlastatud strateegiat, et tõhustada võitlust maksupettuste vastu, vaid paar sõna. Seda lugedes võiks arvata, et raporti või ükskõik millise selle osa vastu on väga raske olla.

Tegelikult aga, kuigi ma toetan maksupettuste vastases võitluses täielikult kooskõlastatud lähenemisviisi – ja meil on vaja selles valdkonnas tõsist uurimist ja kooskõlastamist – on selle lahenduse osana täiesti vastuvõetamatud mis tahes ettepanekud maksude ühtlustamiseks ja/või maksukonkurentide vähendamiseks 27 ELi liikmesriigis.

Ma ei ole kindel, kas Euroopa – kelle all ma pean silmas komisjoni – mõistab kahju, mida liikmesriikidele tekitatakse pideva viitamise ja tsentraliseerimise, kontrollimise või liikmesriikide pädevuse vähendamisele maksuvaldkonnas. See oli tohutu suur küsimus – ehki mitte küsimus seoses Lissaboni lepinguga – meie 12. juuni referendumi arutelu ajal. Kuigi me seda soovisime, ei suutnud me veenda neid, kes Euroopat – ehk Euroopa institutsioonide soovi kontrollida erineval määral erinevatel põhjustel maksustamist tsentraalselt – kartsid sellepärast, et Lissaboni leping seda kontseptsiooni vähimalgi määral ei toeta. Palun olge selles konkreetses valdkonnas toimides väga ettevaatlikud.

– Raportid: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Härra juhataja, ma ei hääletanud Kaufmanni raporti vastu, kuigi ma ei ole lõpuni veendunud, et meie kohtusüsteemi ühtlustamine Euroopas või Euroopa prokuratuuri loomine on ilmtingimata õigeks viisiks politsei ja kohtute töö parandamiseks või piiriüleste kuritegude eest karistamiseks. Hoopis vastupidi.

Siiski kutsun ma tungivalt üles väga laialdasele ja tihedamale koostööle kõigi suveräänsete Euroopa julgeolekuteenistuste vahel ning selles osas võin ma suures osas toetada mitut soovitusi, parandusi Kaufmanni raportis, parandusi Euroopa õigusloome koostöö võrgustikus. Sellegipoolest ei või tulemuseks olla ülemakstud ja ennasttäis Euroopa kohtusüsteem, mis on päris maailmast ära lõigatud, nagu me oleme viimase paari kuu jooksul näinud, ning mis toimib viisil, mis ületab oluliselt vajamineva liikmesriikidevahelise koostöö taseme. Sel teisel põhjusel ma hoidusin lõplikust hääletamisest Kaufmanni raporti üle.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta.

– Raport: Katerina Batzeli (A6-0274/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb kreeklase parlamendiliikme Katerina Batzeli raportil, mis kiidab esimesel lugemisel kaasotsustamismenetluse alusel heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1719/2006/EÜ, millega kehtestatakse programm „Aktiivsed noored” perioodiks 2007–2013. Tervitan ja toetan muudatusettepanekuid, mis asendavad nõuandemenetluse komisjoni kohustusega teavitada Euroopa Parlamenti ja liikmesriike viivitamata kõnealuse otsuse rakendamiseks ilma parlamendikomisjoni abita võetud kõikidest meetmetest, et valikuotsuseid saaks kiiremini ja tõhusamalt rakendada.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin Katerina Batzeli raporti poolt ning tervitan soojalt vastavate fondide olulist suurendamist. Programm „Aktiivsed noored” on olnud viimastel aastatel oluliseks vahendiks, et kaasata meie liidu kasvav põlvkond suurtesse Euroopa projektidesse: seega ülioluline lüli, et tuua uus põlvkond Euroopale lähemale ning võimaldada neil osaleda mitmetes tõeliselt huvitavates poliitilistes ja kultuurialastes algatustes. Euroopa Komisjon ajab seda tehes õiget asja: selle parlamendi noore liikmena ja teades härra Figeli pühendumust ja eesmarke, võin olla kindlalt optimistlik selle uue, perioodiks 2007–2013 kavandatud programmi edus.

Slavi Binev (NI), kirjalikult. – (BG) Juhataja, kolleegid,

programm „Aktiivsed noored” on vahend, mis aitab kaasata meie lapsed konstruktiivsetesse tegevustesse, mille abil nad saavad arendada juhtimise, solidaarsuse ja sallivuse vaimu. Samal ajal on see parimaks viisiks, kuidas näidata noortele inimestele, et me hoolime nende probleemide lahendamisest ning saame neid seostada ühise Euroopa kodu ideega! Sel põhjusel on liidu tuleviku jaoks võtmetähtsusega Euroopa noortele mõeldud rahaliste vahendite kõrgetasemelise tõhususega haldamine.

Algatuse julgustamine, halduskoormuse alandamine ning suurema läbipaistvuse taseme saavutamine on selle parlamendi peamiste prioriteetide hulgas. Proua Batzeli pakub lahendusi, mis vähendavad aega, mille jooksul rahalised vahendid väljavalitud projektini jõuavad, mis on noortele inimestele positiivseks märgiks. Samal ajal toetavad muudatusettepanekud Euroopa Parlamendi rolli ühenduse rahaliste vahendite kulutamise kontrollimisel. Sel põhjusel hääletasin raporti poolt, mis käsitleb muudatusettepanekuid programmis „Aktiivsed noored”.

Õnnitlen raportööri suurepäraselt tehtud töö puhul!

Neena Gill (PSE), kirjalikult. – Mul oli väga hea meel hääletada selle raporti poolt, kuivõrd usun, et programm „Aktiivsed noored” on suurepärase algatus. Sellised skeemid on üliolulised, et julgustada suhtlust noorte inimeste ja Euroopa vahel.

Sellist suhtlust on hädasti vaja. Ikka ja jälle kuulen ma oma valijatelt, et Euroopa Liit ei tee nende heaks midagi. Ilma kodanikuühiskonna projektide rahastamiseta on neil, kes usuvad Euroopa projekti tähtsusesse, raske seista vastu demokraatia defitsiidi ja ükskõiksete institutsioonide kriitikale.

Ning selline negatiivsus on eriti tugev noorte seas. Millal iganes ma oma valimisringkonna koole külastan, olen ma rabatud nende küünilisusest ELi rolli osas. Raport nagu see kujutab endast seega õigeaegset vastust survet avaldavale ja kasvavale probleemile.

Kuid raport on saanud hirmu õhutajate vastuseisu osaliseks, kes väidavad, et see tugevdab komisjoni. Mis on selge, on see, et selleks, et olla tõhus, peab kogu antav teave olema objektiivne. Ometi paluksin parlamendiliikmetel küsida, kuidas saab kodanikuühiskonna ja noorte kodanike rolli tugevdamine anda komisjonile enam võimu.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Kultuur kujutab endast fundamentaalseid pikaajalisi küsimusi, mis mõjutavad rahvaid ja tsivilisatsioone. Sel põhjusel leiab erakond Juuninimekiiri, et kultuuripoliitikat peaksid kujundama poliitikud, kes on oma kodanikele lähedal, ning sellega peaks seetõttu valdavalt tegelema riiklikul tasandil. Leiame, et kultuurivaldkonna programmid on saanud ELi eelarves liiga heldeid eraldisi küsimustes, mis oma põhiolemuselt peaksid olema liikmesriikide otsustada. Üldiselt me pooldame rohkemate rahaliste vahendite eraldamist kultuurile, kuid oleme vastu enamate rahaliste vahendite eraldamisele ELi institutsioonide poolt, mis on kodanikest ammu eemaldunud.

Täna sel hääletusel nelja Katerina Batzeli raporti osas oli meil vaja üksnes kujundada arvamus enam tehnilise iseloomuga muudatusettepanekute osas, mis käsitlevad programmide elluviimise struktuuri. Siiski otsustasime hääletada nende raportite vastu selleks, et teha selgeks, et oleme vastu selliste suurte kultuurialaste investeeringute tegemisele EL tasandil.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Tervitan Katerina Batzeli raportit programmi „Aktiivsed noored” kohta. Programmi raames jagatavad toetused on võtmelemendiks, et võimaldada noortel eurooplastel saada ELi pakutavatest võimalustest täielikult kasu. Raporti eesmärgiks on vähendada bürokraatiat ning lihtsustada toetuste valimisel otsuste langetamist. Seetõttu ma toetan raporti soovitusi.

– Raport: Katerina Batzeli (A6-0273/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb kreeklasest parlamendiliikme Katerina Batzeli raportil, mis kiidab esimesel lugemisel kaasotsustamismenetluse alusel heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1719/2006/EÜ, millega kehtestatakse programm „Kultuur” (2007–2013). Tervitan ja toetan muudatusettepanekuid, mis asendavad nõuandemenetluse komisjoni kohustusega teavitada Euroopa Parlamenti ja liikmesriike viivitamata kõnealuse otsuse rakendamiseks ilma parlamendikomisjoni abita võetud kõikidest meetmetest, et valikuotsuseid saaks kiiremini ja tõhusamalt rakendada.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin kõnealuse raporti poolt, sest selle eesmärgiks on vähendada otsuse langetamise aega Euroopa rahastamisvahendite andmisel programmi „Kultuur” (2007–2013) raames.

Varasemate aastate kogemus on näidanud, et selle mehhanismi kaudu rahastamisvahendite andmine on üpris aeglane ja Euroopa kultuuriettevõtjatel võivad sel põhjusel tekkida finantsprobleemid.

Arvestades, et kultuuriasutused ja kunstnikud, kes neid rahastamisvahendeid paluvad, on rahaliselt tundlikus olukorras, tervitan ma mis tahes tegevusi, mis on kujundatud Euroopa rahalistele vahenditele juurdepääsu soodustamiseks.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Katerina Batzeli raport programmi „Kultuur” (2007–2013) kohta kiirendab protsessi, mille kaudu otsustatakse programmist rahalise toetuse andmine. Selle menetluse tõhusamaks muutmine on kasuks sellistele programmidele nagu „Euroopa kultuuripealinnad”. Sel põhjusel hääletasin ma raporti poolt.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, hääletamisele pandud Katerina Batzeli raportid, mis puudutavad programmi „Aktiivsed noored” (2007–2013), programmi „Kultuur” (2007–2013), programmi „Kodanike Euroopa” (2007–2013) ning tegevusprogrammi elukestva õppe valdkonnas, näitavad, et menetlused, mida järgitakse mitmeaastaste programmide vastuvõtmisel kultuuri-, noorte hariduse ja kodanikuaktiivsuse valdkonnas, muudavad nende programmide ettevalmistamise ja

elluviimise selgelt raskemaks. Küsimuseks on: kas see tuleneb Euroopa Komisjoni bürokraatlikust toimimise stiilist või arusaamise puudumisest kodanikuaktiivsuse teema tähtsusest?

Bürokraatia ei saa olla kultuurile ja haridusele takistuseks. Siit tulenevalt ka Euroopa Parlamendi kultuuri- ja hariduskomisjoni korduvad üleskutsed „kasutada kiiret, tõhusat ja läbipaistvat menetlust, mis siiski säilitaks kontrolli ja teabe saamise õiguse otsustamismenetluse kohta”. Ilma kiirete otsusteta ei ole soovitud mõjud tuntavad. Need asjaolud õigustavad täielikult raporti poolt hääletamist, eriti kuivõrd kultuur selle kõige laiemas tähenduses on rahvaste rikkus ning nende arengu ja püsijäämise tagatis.

– Raport: Katerina Batzeli (A6-0275/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb kreeklasest parlamendiliikme Katerina Batzeli raportil, mis kiidab esimesel lugemisel kaasotsustamismenetluse alusel heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1719/2006/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 programm „Kodanike Euroopa”, et edendada Euroopa kodanikuaktiivsust. Tervitan ja toetan muudatusettepanekuid, mis asendavad nõuandemenetluse komisjoni kohustusega teavitada Euroopa Parlamenti ja liikmesriike viivitamata kõnealuse otsuse rakendamiseks ilma parlamendikomisjoni abita võetud kõikidest meetmetest, et valikuotsuseid saaks kiiremini ja tõhusamalt rakendada.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Täna, härra juhataja, nagu eelmiste raportite puhul, olen ma ka selles raportis veendunud ning hääletan oma kolleegi proua Batzeli tehtud töö poolt.

Programm „Kodanike Euroopa” on olnud viimastel aastatel oluliseks sammuks raske ülesande täitmisel viia Euroopa selle kodanikele lähemale: minevikus on Euroopat peetud liiga tihti kaugeks, bürokraatlikuks üksuseks, mis on selle kodanike igapäevaelust ära lõigatud.

Kuivõrd täna me peame erandina istungit Brüsselis, on meil võimalus saada signaal, mida Euroopa kodanikud väga tervitavad: alustagem kõnelusi Euroopa Parlamendi ühe tegevuskoha üle asukohaga Brüsselis. Meie kodanikud on aina enam sellest igakuisest üleviimisest segaduses, mis hõlmab aina suuremaid korralduslikke jõupingutusi ja kasvavat rahalist koormust. Alustagem sellel teemal tabudevabalt rääkimist.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Tervitan ettepanekuid vähendada bürokraatiat otsustamisprotsessis programmi „Kodanike Euroopa” raames. Tõhusam toetuste valimine sõpruslinnadele ning kodanikuühiskonnale parandab ELi suutlikkust julgustada oma kodanikke Euroopa teemadega tegelema. Seda silmas pidades hääletasin ma Katerina Batzeli raporti poolt, mis käsitles programmi „Kodanike Euroopa” (2007–2013) kodanikuaktiivsuse edendamiseks.

– Raport: Katerina Batzeli (A6-0276/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb kreeklasest parlamendiliikme Katerina Batzeli raportil, mis kiidab esimesel lugemisel kaasotsustamismenetluse alusel heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1720/2006/EÜ, millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal. Tervitan ja toetan muudatusettepanekuid, mis asendavad nõuandemenetluse komisjoni kohustusega teavitada Euroopa Parlamenti ja liikmesriike viivitamata kõnealuse otsuse rakendamiseks ilma parlamendikomisjoni abita võetud kõikidest meetmetest, et valikuotsuseid saaks kiiremini ja tõhusamalt rakendada.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Elukestva õppe programm aitab rahastada selliseid haridussüsteeme nagu Erasmus. Selliste süsteemide kaudu ei koge inimesed üle Euroopa mitte üksnes Euroopa kultuurilist rikkust, vaid samuti õpivõimaluste paljusust, mida EL pakub. Seetõttu hääletasin ma Katerina Batzeli raporti poolt, mis käsitleb elukestva õppe tegevusprogrammi.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Edasiliikumist segav on julgustada meie endi inimesi ühelt poolt õppima, kuid teiselt poolt käia välja sinise kaardi kavad, kuivõrd ebatüüpilise tööhõive suurendamine ning karmim konkurentsialane surve on juba kindlustanud, et hea põhi- ja täiendkoolitus ei kaitse enam töötuks jäämise eest.

Leidub piisavalt hästi kvalifitseeritud inimesi, kes saavad ettevõtetele eitada vastused lihtsalt seetõttu, et ettevõtete eesmärgiks on palgata kõige odavamad doktori- ja magistrikraadi võimalikud omanikud madala staatusega töökohtadele või kes ei soovi pakkuda enam midagi muud peale ebatüüpiliste töölepingute.

Eksisteerib fundamentaalne vajadus käivitada koolitused oskustööjõu puuduse kõrvaldamiseks, mida kasutatakse praeguse olukorra õigustusena. Kui see osutub võimatuks, tuleks anda eelis mudelile, mille alusel kasutatakse hooajalisteks töödeks sisserännanud isikuid. See hoiab ära massilise sisserände vood.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Katerina Batzeli raporti poolt mitmel põhjusel.

On hästi teada, et haridus ja koolitus on Euroopa Liidu üliolulised prioriteedid Lissaboni eesmärkide saavutamiseks. Elukestva õppe programmi eesmärgiks peaks olema paindliku, autonoomse, teadmistel põhineva ühiskonna säilitamine koos kvantitatiivse ja kvalitatiivse majandusliku ja kultuurilise arenguga, mis on kooskõlas tugevama sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamise püüdega. Sel põhjusel peaks elukestev õpe hõlmama kõiki sotsiaalseid tegureid.

Ilmselgelt peaks see nagu iga teine sellise suurusega programm olema selge, sidus, regulaarselt jälgitud ning pärast igat rakendamise etappi hinnatud, et võimaldada kohandusi, eriti seoses meetmete rakendamise prioriteetidega.

Elukestva õppe programmid peaksid samuti keskenduma täiskasvanutele. Asjaolu, et enamikul juhtudel asetatakse rõhk haridusele elu esimeses osas ning hiljem muutuvad üksikisiku teadmised piiratuks, peaks iga kodanikku stimuleerima ja motiveerima elukestva õppe vormis osalema, mis kindlustaks olenemata vanusest potentsiaalse tööhõive tööturul.

See on veelgi olulisem, kui me vaatame vananeva tööjõu ning aktiivse rahvastiku vähenemise statistikat.

Mihaela Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Täna tegeleb kogu Euroopa igas vanuses kodanike ees olevate mitmete eluliste ja dramaatiliste muutustega.

Lissaboni strateegias käsitletava hariduse ja koolituse tähtsust kasvule ja tööhõivele on tunnustatud ning Euroopa Ülemkogu on korduvalt rõhutanud hariduse ja koolituse rolli seoses Euroopa Liidu pikaajalise konkurentsivõimelisusega.

Täna ei saa me enam ennustada, et inimesed jäävad kogu oma eluks pidama samasse ärivaldkonda või paikkonda. Nende professionaalne areng järgib etteaimamatuid radu ning nad vajavad kohanemiseks laialdasi üldoskusi.

Selleks et valmistada inimesi ette eluks ning ühiskonnas tegutsemiseks, peaksid koolid juhtima nad elukestva õppe suunas, laialdase Euroopa Liidu programmi suunas, milles leitakse, et igas vanuses inimesed on võimelised õppima, jäädes seega elujõulisteks ja aktiivseteks ühiskonnaliikmeteks.

Sel põhjusel hääletasin ma raporti poolt täie kindlustundega, sest meil on vaja arendada programme, mis on kujundatud nende eesmärkide jaoks, ning ma viitan siin konkreetsemalt hiljuti ELiga ühinenud liikmesriikidele.

– Raport: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0306/2008)

Marian Złotea (PPE-DE), kirjalikult – (RO). Partnerlus- ja koostööleping ühelt poolt Euroopa ühenduste ja liikmesriikide ning teiselt poolt Usbekistani Vabariigi vahel jõustus 1. juulil 1999, enne Euroopa Liidu laienemist Bulgaaria Vabariigi ja Rumeeniaga. Partnerlus- ja koostöölepingu protokoll koostati, et võimaldada uut liikmesriikidel (Rumeenial ja Bulgaarial) selle lepinguga liituda.

Leian, et parlamendil peaks olema enam seda tüüpi algatusi, võttes arvesse partnerlused, mis on sõlmitud ka teiste piirkonna riikidega. Seoses olukorraga piirkonnas sel aastal on Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani vahelise partnerluslepingu sõlmimine vajalik, et anda Euroopale võimalus jätkata energiaprojektidega.

Aserbaidžaan vajab Euroopa Liidu erilist tähelepanu, arvestades selle riigi väga tasakaalustatud poliitikaga ning valmisolekuga panustada Euroopa Liidu energiaprojektide saavutamisse.

– Raport: Helmuth Markov (A6-0281/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Pärast 21. mail 2006. aastal Montenegro peetud referendumit riigi iseseisvuse üle, milles enamus (55,4%) häälendas Montenegro iseseisvuse poolt, kuulutas Montenegro parlament 3. juunil 2006 rahvusvahelise õiguse alusel välja Montenegro täieliku iseseisvuse. Serbia tunnustas Montenegro iseseisvust 5. juunil 2006 ning Serbia parlament võttis vastu otsuse, millega määratletakse Serbia ja Montenegro liitriigi õigusjärglasena, mis oli 4. veebruari 2003. aasta põhiseadusliku harta alusel Jugoslaavia Liitvabariigi uueks nimeks. Selle taustal hääletasin ma Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis kiidab nõuandemenetluse raames heaks ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus,

millega kehtestatakse Montenegro suhtes eraldi kohustus ja vähendatakse proportsionaalselt Serbia kohustust seoses pikaajaliste laenudega, mida ühendus on andnud Serbia ja Montenegro liitriigile (endine Jugoslaavia Liitvabariik).

Brian Simpson (PSE), kirjalikult. – Hääletan Helmut Markovi raporti poolt. Usun, et stabiilsuse ja turvalisuse jaoks Euroopas on absoluutselt hädavajalik, et me teeme kõik võimaliku, et aidata nii Serbial kui ka Montenegrol taastuda majanduslikust ja sotsiaalsest murrangust, mis leidis aset Jugoslaavia jagunemisel ning sellele järgnenud katastroofiliste sõdade ajal.

Loodan, et eelkõige on keskmes infrastruktuur ja transport. Kui suudame olla oma püüdlustes mõlema riigi osas realistlikud, siis on see leping hädavajalik ning seda tuleks tugevalt toetada. Minu lootuseks on, et kunagi tulevikus saavad nii Serbia kui ka Montenegro Euroopa Liiduga ühineda.

See leping on esimeseks sammuks teel selle püüdluse suunas.

– Raport: Neil Parish (A6-0311/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Minu suurepärase Briti kaasparlamendiliikme Neil Parish'i raporti põhjal hääletasin ma õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis kiidab nõuandemenetluse raames heaks ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse 2007. aasta juuni määrust mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta. Nõukogu 28. juuni 2008. aasta määrus mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta peaks kohustusliku nõudena jõustuma 1. jaanuaril 2009. Selle ettepaneku eesmärgiks on lükata edasi ELi logo kohustuslik kasutamine kuni uue logo kujundamiseni, et aidata vältida tarbijate segadusseajamist lühikese aja jooksul ELi logode vahetamise kaudu ning täiendava rahalise koormuse loomist ettevõtjatele, kes peaksid muutma oma toodete pakendeid ja trükiseid väga lühikese aja jooksul. Seetõttu on tehtud ettepanek lükata ELi logo kohustuslik kasutamine edasi 30. juunini 2010.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Toetan põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta. Ma ei ole lõpuni veendunud, et alati on parem absoluutselt maksimeerida mahepõllumajanduslikku tootmist ning tarbimist. Usun, et teadus on parandanud toiduainete tootmist ning toiduohutust mõningates olulistes valdkondades. Seda uskumust peegeldab minu enda tarbimine. Sellegipoolest on nendel, kes on fundamentalistlikumal arvamusel, õigus kinnitusele, et „mahepõllumajandus” on tõesti mahepõllumajandus ning mitte üksnes silt, mida kasutatakse kõrgema hinna küsimiseks kergeusklikelt ja halvasti informeeritud tarbijatelt.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Nõudlus mahepõllumajanduslikult toodetud toidu ja teiste toodete järele on kõrge ja see kasvab ning selle nõudluse rahuldamiseks peab tarbijatel olema muidugi võimalik neid tooteid turul eristada. Seetõttu on märgistamine vajalik, et turg saaks selles osas toimida.

Siiski oleme varasemalt hääletanud mahepõllumajanduslike toodete ELi märgistamise vastu, kuivõrd meie veendumuseks on, et turujõud, mis on relvastatud teadlike Euroopa tarbijatega, on võimelised üksi selle ülesande täitmisega hakkama saama. Kui poliitiline reguleerimine on mahepõllumajanduslike toodete märgistamise valdkonnas vajalik, siis peaks seda läbi viidama riiklikul tasandil.

Raporti osas hääletamisel oli aga ainsaks küsimuseks ELi logo kohustusliku kasutamise edasilükkamine mahepõllumajandustoodetel. Hääletasime selle ettepaneku poolt.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin Parish'i raporti poolt, mis aktsepteerib komisjoni ettepanekut lükata edasi kohustusliku ELi mahepõllumajandusmärgi kasutamine. Tuleks siiski märkida, et sellise märgise vabatahtlik kasutamine ei ole keelatud ning mis tahes ettevõtmisi, mis on tarbijale kasuks, tuleks julgustada.

– Raport: Philippe Morillon (A6-0315/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Hääletasime raporti poolt, kuivõrd muudatusettepanekud, mille parlament tegi, tähendaksid Euroopa Parlamendi nõusoleku küsimise nõudmist, et sõlmida lepingud. Pooldame ELi kalanduskokkulepete põhjalikku läbivaatamist ning näeme seda esimese positiivse sammuna, mis annab meile suuremad mõju avaldamise võimalused.

Võtame aluseks teaduslikud raportid, mis näitavad, et merede kalavarud on väga tõsiselt ammendunud. Seetõttu me ei näe ELi kalanduskokkuleppeid vahendina vaesuse vastu võitlemiseks ning pikaajaliselt jätkusuutliku arengu julgustamiseks. Sooviksime muuta ELi kalanduspoliitikat nii, et see viiks kalavarude taastamisele. Läbi muudatuste ELi kaubandus- ja abipoliitikas ning erinevates partnerluse vormides, püüdlime samuti jätkusuutliku arengu toetamise suunas riikides, milles kalanduskokkulepped ELiga kujutavad praegu peamist sissetulekuallikat.

Ian Hudgton (Verts/ALE), kirjalikult. – Toetasin Morilloni raportit, mis käsitleb India ookeani lõunaosa kalanduskokkulepet. Leian, et kalandusega tegelevad rahvad peaksid kontrollima oma kalavarusid, tehes samal ajal rahvusvaheliselt koostööd piirkondlike kalandusorganisatsioonide kaudu.

ELil on huvi India ookeani rannikuala vastu ning sellest tulenevalt peab täitma kohustusi ÜRO mereõiguse konventsiooni alusel. Ootan siiski päeva, mil Prantsusmaa ning teised ELi riigid omavad nende kalandusalaste huvide üle otsest kontrolli.

Margie Sudre (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Euroopa Parlament on just andnud oma nõusoleku India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppele, mille allkirjastas Euroopa Ühendus 2006. aastal. Omades La Réunioni tõttu piirkonnas kalandusalaseid huvisid, oli ühendus kohustatud tegema asjaomaste osapooltega koostööd piirkonna kalavarude majandamisel ja kaitsmisel ÜRO mereõiguse konventsiooni alusel.

See uus piirkondlik kalandusorganisatsioon loob konkreetse institutsionaalse raamistiku alalise teaduskomiteega kui selle nurgakiviga, mille peamiseks ülesandeks on viia läbi teaduslik kalavarude ning kalapüügi mõju hindamine merekeskkonnale, võttes arvesse piirkonna keskkonnavalaseid omadusi. Kokkulepe julgustab samuti koostööd teadusliku uurimise valdkonnas.

Nende teaduslike soovitude alusel on osapooled kindlal seisukohal, et koostada kaitse- ja majandamismeetmed, mis on piirkonna ees seisvate väljakutsetega tegelemiseks kõige sobivamad. Kokkulepe kujutab tõelist sammu edasi kalavarude ja säästva arengu edendamisel.

– Raport: Kyösti Virrankoski (A6-0328/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult – (FR). Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, mis põhineb minu kaasparlamendiliikme Kyösti Virrankoski raportil paranduseelarve nr 5/2008 projekti kohta (esialgne paranduseelarve 5/2008), mis käsitleb traditsiooniliste omavahendite (s.o tollimaksude, põllumajandusmaksude ja suhkrumaksude), käibemaksu ja rahvamajanduse kogutulu arvestusbaasi prognoosi muutmist ning Ühendkuningriigile tehtud tagasimakse eelarves kajastamist ja rahastamist, mis põhjustab muutusi ELi eelarvesse tehtavate omavahendite sissemaksete jaotuses liikmesriikide vahel.

– Raport: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb sakslasest parlamendiliikme Sylvia-Yvonne Kaufmanni raportil, mis kiidab esimesel lugemisel nõuandemenetluse alusel heaks mitme liikmesriigi algatuse tugevdada Euroopa õiguslase koostöö võrgustikku. Resolutsioon palub esimesena nii nõukogul kui ka komisjonil anda pärast Lissaboni lepingu jõustumist kooskõlas kõnealuse lepinguga prioriteet mis tahes tulevastele ettepanekutele algatuse teksti muutmiseks, kasutades kiirmenetlust. Toetan andmekaitse osa tugevdamist ning asjaolu, et õiguslase koostöö võrgustiku kontaktpunktid peavad andma Eurojusti riikidest liikmetele teatud informatsiooni. Eriti tervitan viidet tulevasele raamotsusele kriminaalasjadega seotud politsei- ja õiguslase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta.

Koenraad Dillen, Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Lõpuks soovib Brüssel tuua akna kaudu sisse selle, mille prantslased, hollandlased ja iirlased 2005. ja 2008. aasta juuni referendumitel uksest välja viskasid: Euroopa Prokuratuuri loomise.

Kiusatus näib meie Euroopat pooldava võluri õpilastele liiga suur. Selleks et viia sunniviisiliselt ühenduse pädevuse alla kõik õiguse, julgeoleku ja sisserände küsimused, on vaja Euroopa rahvaste mis tahes vastuväited, tagasilükkamised ja õiguspärane vastuseis mis tahes hinnaga ületada ning tähelepanuta jätta.

Euroopa eksib räigelt. Nõutava liikmesriikidevahelise koostöö tulemuseks justitsi-, politsei ja isegi kriminaalasjades ei tohi olla nende allutamine riigiülesele õiguskorrale, mis on loodud vaatamata kõigile erinevustele, mis eksisteerivad liikmesriikide õigussüsteemide ja traditsioonide vahel.

Lükkame selle riigiülese õiguskorra tagasi, mis läheks vastuollu meile oluliste peamiste põhimõtete ja väärtustega.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, hääletan Kaufmanni raporti poolt Euroopa õigusosalase koostöö kohta. Nõustun selle sisu ja eesmärkidega, milleks on tugevdada olemasolevaid struktuure ja ühendada nende tegevusi. Viimaste aastate märkimisväärsed muudatused seoses õigusosalase koostööga kriminaalasjades on teinud vajalikuks võtta kasutusele ja tugevdada struktuure, mis on võimelised andma abi ja koordineerima Euroopa tasandil.

Hoolimata asjaolust, et vastastikuse tunnustamise põhimõtet on asutud ellu viima, esineb endiselt palju praktilisi raskusi ning suurenev arv äärmiselt keerulisi riikidevahelisi juhtumeid, kus abi ja toetuse andmine pädevatele riiklikele ametiasutustele on muutumas aina vajalikumaks.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Olen täielikult vastu usku, seksuaalsust, poliitilisi hoiakuid jne käsitleva informatsiooni kui asjakohase informatsiooni ametiasutustevahelisele üksteisele saatmisele, kuid selles raportis mainitakse seda üksnes seoses täiendavate tagatiste andmisega ning katsega tugevdada olemasolevaid õigusakte. Seetõttu hääletan ma selle raporti poolt.

– Raport: Armando França (A6-0285/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis põhineb portugallasest parlamendiliikme Armando França raportil, mis toetab mitme liikmesriigi (Sloveenia Vabariigi, Prantsuse Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Rootsi Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Ühendkuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi) algatust, et muuta mitmeid raamotsuseid (raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse kohta, raamotsus 2005/214/JSK rahaliste karistuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta, raamotsus 2006/783/JSK konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta ning raamotsus 2008/.../JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes), eesmärgiga muuta tagaseljaotsuste täitmine võimalikuks. Toetan ettepanekut, mis käsitleb mitmeid menetluslikke tagatisi, et tugevdada isikute õigusi, kelle suhtes tagaseljaotsused langetatakse, ning jõupingutusi, et kaotada erinevad lähenemisviisid selliste otsuste mittetunnustamise alustele.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Armando França raporti poolt, milles käsitletakse kriminaalasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist, sest ma usun, et on oluline luua ühtsed eeskirjad tagaseljaotsuste vastastikuse tunnustamise kohta.

Õnnitlen raportööri raportis esitatud ettepanekute puhul, mida ma pean ülioluliseks, et ühtlustada menetluslikud tagatised kõigis liikmesriikides ning tugevdada põhiõiguste, näiteks õigus kaitsele ja kohtupidamisele, kaitset.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Toetan kõnealust raportit vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes. Olen arvamusel, et kuritegudes süüdi mõistetutel ei tohiks olla võimalust peituda Euroopa Liidu kohtusüsteemi puuduste taha. Igauht, kes on ühes liikmesriigis süüdi mõistetud, tuleks lugeda süüdi olevaks kogu Euroopa Liidus. Kui me kahtleme mis tahes liidu liikmesriigi kohtu sõltumatuses ja aususes, tuleks selle riigi liikmelisus peatada. Täpselt samuti nagu me ei tee vahet kurjategijate vahel Manchesteris või Londonis, ei tohiks me teha vahet, kui tegemist on Madridi või Lissaboni kurjategijatega.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Hääletasin França raporti vastu, mis käsitleb vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, sest raporti eesmärgiks on ühtlustada kriminaalõigus Euroopa tasandil.

Usun, et kriminaalõigus on liikmesriigi vastutusalas ning mitte ELi omas. Seetõttu ei tohiks kriminaalõigust ühtlustada.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Hääletasin França raporti vastu, mis käsitleb vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, sest raporti eesmärgiks on ühtlustada kriminaalõigus Euroopa tasandil. Arvan, et kriminaalõigus on liikmesriigi vastutusalas, mitte ELi omas. Muidugi pooldan ma seda, et kostjal oleks kohane esindus, kuid ühtlustamiseks puudub vajadus.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. –? (RO) Vastastikuse tunnustamise põhimõtte on õiguslase koostöö alus Euroopa tasandil ning mis tahes kõnealust põhimõtet jõustavate õigusaktide selgitamine on teretulnud.

Täna heaks kiidetud otsus on õigeaegne. Sellegipoolest sooviksin juhtida tähelepanu teisele probleemile, nimelt viisile, kuidas mõned liikmesriigid rakendavad olulisi õigusakte, nagu näiteks Euroopa vahistamismäärust.

2007. aasta jaanuaris andsid Rumeenia ametivõimud välja Euroopa vahistamismääruse Tšehhi kodaniku František Příplata nimel, kes oli mõistetud kaheksaks aastaks vangi raskele kuriteole õhutamise eest 2000. aastal aset leidnud Rumeenia ametiühingu juhi palgamõrva asjas. Ometi Tšehhi Vabariik, kelle territooriumil mõrvar asub, jõustab üleandmiskorda üksnes kuritegude puhul, mis on pandud toime alates 1. novembrist 2004.

Järelikult kaheksa aastat pärast seda, kui kuritegu toime pandi, ei ole süüdimõistetud isikut endiselt välja antud ning kohtuotsuse täideviimist ei ole alustatud.

Usun, et liikmesriigid, kes mõistavad, kuidas selle küsimuse puhul õiguslase koostöö õigusakte jõustada, peaksid tõsiselt kaaluma selliste reservide hoidmise võimalust.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Armando França raporti poolt, mis käsitleb vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes ning raamotsust 2008./.../JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise ja jõustamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil.

Esineb üha enam juhtumeid, kus ohtlikud kurjategijad kasutavad liikumisvabadust ning Euroopa Liidus piiride kaotamist ära selleks, et hoiduda kohtumõistmisest.

Toetan seda raportit tingimusteta, sest see kindlustab ühtse õigusliku reguleerimise tagaseljaotsuste valdkonnas, mis on äärmiselt vajalik reguleerimine, et hoiduda kohtusüsteemi võimalikust takistamisest nende poolt, kes põgenevad kohtumõistmise eest teise Euroopa Liidu riiki.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Parlamendi muudatusettepanekud keskenduvad üksikisikute suurendatud kaitsele ja püüavad seega parandada olemasolevat reguleerivat raamistikku. Seetõttu hääletan ma poolt.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Toetan täielikult algatust muuta õigusnorme, mis reguleerivad kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist.

Tuleb teha kõik jõupingutused, et muuta liikmesriikidevaheline koostöö nii tõhusaks kui võimalik. Samal ajal peame püüdma selle poole, et kindlustada täielik kinnipidamine kõigist kodanikuõigustest, sealhulgas põhiõigusest kaitsele kriminaalmenetluses.

Minu arvates väljapakutud muudatusettepanekud mitte ainult ei aita oluliselt kaasa kohtutevahelisele tööle, vaid eelkõige aitavad tugevdada kodanikuõigusi seoses õigusemõistmisega kogu Euroopa Liidus, eriti õigust kaitsele ning õigust taotleda kohtuasja uuesti läbivaatamist.

– Report: Ioannis Gklavakis (A6-0286/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) See omaalgatuslik raport toob esile kalanduse ja akvakultuuri seoses Euroopa rannikualade integreeritud majandamisega.

Ökoloogiliselt säästlik akvakultuuri ja kalavarude majandamine on loomulikult oluline, et kaitsta keskkonda, milles me elame. Kahjuks eirab raport probleeme, mis ELi kalandussektoriga kaasnevad. Seetõttu oleme otsustanud hääletamisest hoiduda. Kalalaevastike liigse tootmisvõimsuse tulemuseks ELis on liiga suured väljapüügid. See ähvardab mere ökosüsteemi ning söödavate kalade varusid.

Sooviksime näha kalalaevade olulist vähendamist ning kalapüügikvoote, mis põhinevad bioloogiliselt ohututel ja teaduslikel alustel. Muidugi peab sektori ümberkorraldamisest mõjutatud töötajatele pakkuma tööturukoolitusi ning mõistlikku rahalist toetust, et nad oleksid võimelised võtma vastu tööd teistes majandusvaldkondades, kus tööjõudu vajatakse.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin oma kaasparlamendiliikme Gklavakise raporti poolt, mis käsitleb kalandust ja akvakultuuri seoses Euroopa rannikualade integreeritud majandamisega, ning ma õnnitlen teda selle kvaliteedi puhul. Teen seda, kuna raport rõhutab nende tegevuste majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust rannikualadele ning kutsub üles andma neile abi rannikualade integreeritud majandamise raamistikus. Samuti on sel põhjusel hädavajalik, et äärepoolsete piirkondade riiklikud ja piirkondlikud valitsused valmistaksid ette integreeritud rannikualade integreeritud majandamise strateegiad, et tagada nende rannikualade tasakaalustatud areng.

Samuti toetan tugevalt raportööri ettepanekut kasutada Euroopa Kalandusfondi pikaajaliselt rannikualade integreeritud majandamise raames ettenähtud meetmete rahastamiseks, kuna kõnealuse fondiga toetatakse meetmeid, mis toetavad püügipiirkondade säästvat arengut erinevaid valdkondi ja tasandeid hõlmava lähenemisviisi kaudu kõigile kõnealustes piirkondades aset leidvatele merendusega seotud tegevustele.

Lõpetuseks on oluline rõhutada, et regionaalplaneerimine on seni keskendunud maismaategevustele ning selle käigus ei ole arvesse võetud rannikualade arengu mõju teatud merega seotud tegevustele. See on halvendanud mereelupaikade seisundit, mis on põhjuseks, miks see lähenemisviis on ülioluline.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Gklavakise raport märgib õigesti kalapüügi olulisust rannikualade kogukondadele ning kultuuritraditsioonide säilitamisele. Liiga tihti näib, et see väga inimlik kalatööstuse aspekt jäetakse ühise kalanduspoliitika raames arvestamata. Raportis märgitakse õigesti, et ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi asutustel on vaja teha koostööd rannikualade majandamise küsimustes, ning leian, et selles osas peavad rannikuala piirkonnad ja riigid võtma juhtrolli ja EL peab käituma abistajana.

Sebastiano (Nello) Musumeci (UEN), kirjalikult. – (IT) Kalandus ja akvakultuur on kaks peamist tegevust, mis on Euroopa Liidu rannikupiirkondade majandusliku ja sotsiaalse arengu aluseks. Seetõttu on vaja majandada neid selliselt, et kindlustada kalavarude jätkusuutlik kasutamine, samal ajal rahuldades nõudluse kalatoodete järele.

Selleks peavad ELi riigid rakendama mitmeid meetmeid, mille eesmärgiks on kaitsta rannikualasid ning edendada puhast merekeskkonda. Arvestades paljude rannikualade protsesside piiriülese iseloomuga, on vajalik koostöö liikmesriikide vahel ning nende ja naabruses asuvate kolmandate riikide vahel.

Üks sellistest meetmetest puudutab elamumajanduse arendamise planeerimist turismi otstarbel. Paljude piirkondade jaoks on turismitööstus kohaliku SKT oluliseks osaks. Siiski arvan, et peaksime toetama ökoturismi ehk turismi vormi, mis oleks kooskõlas maakoha ja keskkonnakaitse poliitikaga.

Samuti esineb koordineerimise vajadus seoses tööstusliku tegevusega: mõelge vaid tõhusa ühise reovee majandamise poliitika tähtsusele, et kindlustada olulise majandustegevuse kooskõla merekeskkonna säilitamise vajaduse ja kohustusega.

Rannalähedane väikesemahuline kalapüük on väga oluline sissetulekuallikas tuhandetele peredele ning hoiab elus sajanditevanuse traditsiooni, mida minu arvates peaks Euroopa toetama ja alles hoidma.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletan Gklavakise raporti poolt, mis rõhutab vajadust Euroopa rannikuala strateegia järele, pidades silmas säästlikku arengut.

Integreeritud rannikuala majandamise strateegia saab anda tegelikkuses sobiva raamistiku nende alade säästlikuks kasutamiseks ning seal elluviidavatele tegevustele. Toetan täielikult raportööri seisukohta, kui ta ütleb, et esineb vajadus pikaajaliseks planeerimiseks, mis hõlmaks kõik asjaomased sektorid.

Kiidan selle vaate heaks ning sooviksin samuti rõhutada, et see võiks olla aluseks suuremale sektorile keskendumisele, ning ma kutsun komisjoni üles rakendama selles valdkonnas tähendusrikast poliitikat.

Kathy Sinnott (IND/DEM), kirjalikult. – Hoidusin hääletamast, sest toetan säästlikku kalandust kõikjal ning toetan lirimaa kogukondi ja kalureid. Ühine kalanduspoliitika, kuigi keskendudes mõlemale eesmärgile, on juhitud vastupidisest: merekeskkonna hävitamine, kalavarude vähendamine ja merekeskkonna vaesemaks muutmine.

– **Raport: Mihael Brejc (A6-0208/2008)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Minu suurepärase sloveenist kaasparlamendiliikme Mihael Brejci raporti põhjal hääletasin ma õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis kiidab esimesel lugemisel kaasotsustamismenetluse raames heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 viisainfosüsteemi (VIS) kasutamise osas Schengeni piirieskirjade raames. Pidades silmas ootuseid, mida Euroopa kodanikud seoses sisejulgeolekuga omavad, toetan ma Schengeni piirieskirjadele tehtud muudatusettepanekuid täielikult, et tagada viisainfosüsteemi tõhus kasutamine meie välispiiridel. Selle ettepaneku eesmärgiks on sätestada ühised eeskirjad viisainfosüsteemi kohustuslikul kasutamisel (st tähendab süstemaatiline otsing, mis kasutab viisa kleebise numbrit koos sõrmejälgede kontrolliga) välispiiridel ning seejuures jätkata Euroopa Liidus integreeritud piiride haldamise süsteemi arendamist.

Koenraad Dillen, Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Hoolimata soovist hoobelda vastupidisega, ei ole Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal edasiminekut saavutanud. Vastupidi, alates ajast, mil haletsusväärset Schengeni lepingut esmakordselt rakendati, on sisepiirikontrollide kaotamine viinud organiseeritud kuritegevuse ning kõigi kauplemise vormide plahvatusliku kasvuni.

Euroopa Liit, mis on turvalisuse valdkonnas tõeline võluri õpilane, on kehtestanud meetoditega, mis kujutavad riikide ja nende rahvaste julgeolekule liiga tihti ohtu, ebaturvalisuse ala, kus vabadused ja õigus puuduvad.

Schengeni piirieskirjad ei aita, sest Schengeni lepingu enda alused on ebapiisavad ja vastuvõetamatud.

Ühine turvalisus saab olema valdav üksnes juhul, kui iga riik saab tagasi täieliku suveräänsuse oma piiride haldamise üle ning oma rändepoliitika korraldamisel. Absurdsuse tipp saavutatakse, kui see hõlmab veelgi enamate kohustuste ülekandmist juba halvatud liidule.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Hääletasin Mihael Brejci raporti poolt, mis käsitleb viisainfosüsteemi kasutamist Schengeni piirieskirjade raames.

Ühiseskirju, mida kohaldatakse Schengeni ala välispiiridel, on vaja muuta ning viisainfosüsteemi kasutamine tuleb muuta tõhusamaks ja ühtsemaks. Neid asju on vaja teha väga arukalt ja hoolikalt, kuivõrd andmekaitse ja inimõigused on alati ülimad ning neid tuleb austada.

Kõikide isikute sõrmejälgede kontrollimine piiridel koos viisainfosüsteemi abiga toob kaasa ebavajalikult pikad järjekorrad ning pikad viivitused piiriületuspunktides isegi inimestele, kellel pole viisat vaja.

Raport teeb ettepaneku infosüsteemi üksnes pisteliseks kontrolliks. Piiril teenistuses olevad ametnikud jätkavad kontrollimist selles osas, kas sisenevad reisijad vastavad kõigile ELi sisenemise nõuetele, kuid nad võivad samuti ise otsustada, kas teostada otsing ka viisainfosüsteemis. Selline lähenemisviis tagab endiselt kõrgetasemelise turvalisuse, kuid kindlustab, et inimesi ei panda piiriületuspunktides ootama kauem kui on hädavajalik.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult – (DE). Viisainfosüsteemi (VIS) tugevdamine on kahtlemata hea viis, et muuta võltsingute vastane võitlus lihtsamaks ning – eeldusel, et andmekaitse on tagatud – tuleb seda tervitada. Sellegipoolest, kui sõrmejälgede ja näo skaneeringute kogumine on Schengeni viisa väljastamiseks tulevikus vajalik, viib see üpris märkimisväärsete murranguteni asjaomastes saatkondades. Arutelu käigus Saksamaal on arvatud, et mõnes saatkonnas pole ei personali ega vahendeid selle muutusega hakkama saamiseks. Võimalik andmete salvestamise teenuse tellimine välisettevõtelt, mida arutati samuti, loob tõsise põhjuse mureks ning see võib rajada tee tuleviku viisaskandaalidele.

VISil on positiivseid aspekte, kuid üle-üldiselt ei ole seda kohaselt läbi mõeldud, mis on põhjuseks, miks ma ei saanud hääletada selle raporti poolt.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletan Brejci raporti poolt. Teatud perioodidel on meie piirid ummistatud inimestega, kes soovivad siseneda Schengeni alale.

Ettepanek esitleb tavalise kontrollisüsteemi lõdvendamist, kuid samuti on selle eesmärgiks kaitsta reisijaid ning säästa neid mitmetunnisest ootamisest piiridel, et vastata kõnealustele kontrollidele. Erand peaks siiski jääma täpselt selliseks ning mitte muutuma üldiseks reegliks ning ma nõustun, et erandi kohaldamise ajalist kestust ning sagedust tuleks piirata nii palju kui võimalik. Kokkuvõttes tervitan ma seoses sellega konkreetsete tingimuste kehtestamist, mis reguleerivad erandi kohaldamist.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult – (PL). Hääletan selle raporti poolt, et muuta määrust (EÜ) nr 562/2006 viisainfosüsteemi (VIS) kasutamise osas Schengeni piirieskirjade raames.

Leian, et on ebavajalik ja liialt aeganõudev viia läbi kontroll viisat omavate kolmandate riikide kodanike puhul iga kord, kui nad piiri ületavad. See põhjustab piiriületuspunktides ülemääraselt pika ooteaja.

Piirikontrollide sageduse vähendamine ei mõjuta minu arvates ELi julgeoleku taset. Seetõttu leian, et teenistuses oleva piirivalvuri poolt läbiviidavate kontrollide piiramine pisteliste viisainfosüsteemi kontrollideni on õige lahendus.

Marian Złotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin täna Brejci raporti poolt, sest välispiiride kontrolli tõhususe jaoks on viisainfosüsteemi kasutamine olulise olulisusega. Viisainfosüsteemi peaksid piiripolitsei ametnikud kasutama süstemaatiliselt iga viisat omava isiku puhul, et tagada piiride turvalisus.

Schengeni ala laienemine on kõrvaldanud Euroopa Liidus takistused. Kolmandate riikide kodanikke kontrollitakse ELi sisenemisel endiselt vaid korra. 50% ebaseaduslikest sisseandajatest siseneb ELi seaduslikult, kuid nad ületavad lubatud viibimisaja, sest viisakontrollisüsteem puudub.

Tahame, et Euroopa oleks turvalisem ning samal ajal oleks külalislahke nende suhtes, kes saavad turismi või äritegevuse eesmärgil. Täna Euroopa Parlamendis hääletusel olnud muudatusettepanek on ELi kodanike ja kolmandate riikide kodanike, kes ei vaja viisat, kasuks, kuna sel viisil vähendatakse oluliselt ummikuid piiriületuspunktides.

– Raport: Renate Weber (A6-0293/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Rumeenlasest parlamendiliikme Renate Weberi raporti põhjal hääletasin ma Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis toetab mitmete liikmesriikide (Belgia Kuningriik, Tšehhi Vabariik, Eesti Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsusmaa Vabariik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Poola Vabariik, Portugali Vabariik, Sloveenia Vabariik, Slovaki Vabariik ja Rootsi Kuningriik) algatust tugevdada Eurojusti. Toetan ettepanekut seoses andmekaitse taseme tugevdamisega ning asjaolu, et Euroopa Parlament peab saama enam teavet, nii et tal on Eurojusti õigusi, ülesandeid ja kohustusi parem jälgida – asutuse, mis loodi 2002. aastal juriidilisest isikust Euroopa Liidu organina, mille rolliks on edendada ja parandada koordineerimist ja koostööd liikmesriikide pädevate kohtuasutuste vahel. Eurojusti kogemusest on saanud selgeks, et selle halduslikku tõhusust on vaja parandada, kindlustades, et selle riikidest liikmed omavad samaväärset staatust. Samuti toetan ma selle hädaolukordade koordineerimiseksust, siseriiklikke koordineerimissüsteeme, partnerlusi teiste ühenduse turvalisuse ja kaitse ametitega (Europol, Frontex, OLAF) ning Eurojustile võimaluse andmist lähendada kolmandatesse riikidesse sidekohtunikke.

Patrick Gaubert (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Tervitan Lamberti raporti vastuvõtmist Dublini süsteemi hindamisaruande kohta. Raport meenutab õigesti, et üleüldiselt on Dublini süsteemi eesmärgid suurel määral saavutatud, kuid täpsete andmete puudumise tõttu ei ole veel olnud võimalik hinnata süsteemi maksumust. Mõningad mured säilivad seoses süsteemi praktilise kohaldamise ja tõhususega.

Raport avab arutelu tuleviku Euroopa ühise varjupaigapoliitika üle, mis käivitati 2007. aasta roheline raamatu avaldamisega.

Raportis juhitakse tähelepanu sellele, et järgmiseid süsteemi aspekte tuleks selgitada või muuta: tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse aluspõhimõtte järgimine; varjupaigataotlejad peavad saama kogu kasuliku teabe Dublini süsteemi kohta neile arusaadavas keeles ja neil peab kogu menetluse vältel olema juurdepääs õigusabile; neil peab muu hulgas olema peatava toimega edasikaebamise õigus igasuguse üleandmisotsuse puhul; alaealiste vanuse määramise kriteeriumid tuleb ühtlustada; tuleb luua mehhanismid, mille abil peatada üleandmine riikidele, kus varjupaigataotlejate õigusi ilmselgelt ei järgita.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Kasutades Eurojusti tegevussuutlikkuse tugevdamise ettekäändet võitluses erinevate kuriteovormide vastu, on selle ettepaneku peamiseks eesmärgiks olla meelepärane politsei toetajatele seoses poliitilise korrektsuse kinnismõttega.

Vähe varjatud eesmärgiks on jälgida karistuse ähvarduse all kõiki märkuseid, olgu need siis koosolekutel tehtud kirjalikult või suuliselt. Erinevad kõnelejad selles täiskogus on juba kutsunud üles võtma vastu raamdirektiivi, et mõista kriminaalõiguse rikkumistena hukka väidetavad rassismi ja ksenofoobiaga seotud teod, eesmärgiga kindlustada sellise direktiivi kiire ülevõtmine riiklikku õigusesse, et luua üks Euroopa Prokuratuur – ELi uus poliitilise korrektsuse kants.

Kahetsusväärset, mida enam Euroopa Parlament – institutsioon, mis väidab end olevat demokraatia tempel – otsuste langetamise õigust omandab, seda enam põhiõiguseid – eriti uurimise, mõtte- ja sõnavabadust – piiratakse. Tegelikult on see totalitaarne Euroopa märksa ohtlikum kui koletised, mille vastu see väidab

end võitlevat. Võttes vastu survet avaldava Euroopa kriminaalõiguse, on Euroopa globaliseerumise ja sisserände ideoloogia pooldajate peamiseks eesmärgiks vabastada end tülivatest vastastest.

Me ei aktsepteeri seda.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – Nõukogu ettepanek ja sellega seotud raport, mis käsitleb Eurojusti määruse muutmist, annab sellele survet avaldavale ELi mehhanismile veelgi enam võimu.

Eurojusti pädevusi laiendatakse peaaegu kõigile kriminaalasjade valdkondadele ning selle sekkumise volitusi riiklike kohtuasutuste tegevusse on tugevdatud. Teabe ja isikuandmete (sealhulgas DNA andmete) üleandmine liikmesriigilt Eurojustile muutub kohustuslikuks ning luuakse riiklike Eurojusti assotsiatsioonide võrgustik. Eurojusti seosed teiste ELi (Euroopa õigusala koostöövõrgustik, Frontex) ja kolmandate riikide survet avaldavate mehhanismidega on tihedam. Eurojusti tugevdamine toetab Europoli ja suurendab üleüldiselt toimikute hulka, mida ELi töötajate ja välismaalaste kohta peetakse. Sellele aitab kaasa Schengeni ja viisainfosüsteemi jälgimissüsteemi uuendamine ning Prümi lepingu lisamine ühenduse õigusesse. Terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse alaste vabanduste taga peitub katse kaitsta kapitali rahva suurenenud reaktsiooni vastu, mida põhjustavad ELi poliitika ja liikmesriikide valitsused. Survet avaldavate mehhanismide kasutamise pidurdamatu suurenemine riiklikul ja ELi tasandil paljastab ELi tagurliku iseloomu ning enam kui kunagi varem kannustab rahvast vastuseisule ja selle imperialistliku struktuuri kukutamisele.

– Raport: Jean Lambert (A6-0287/2008)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Malta saared asuvad ELi lõunapiiril. Asudes Vahemere keskosas, saabub sinna ebaproportsionaalne hulk ebaseaduslike sisserändajaid. Enamus esitab taotluse varjupaiga saamiseks.

Frontex – mida valitsuse esindajad tervitasid kui lahendust ebaseaduslike sisserändajate arvu piiramiseks – on osutunud täielikuks läbikukkumiseks.

Oleme palunud koormuse jagamist vähese või ilma igasuguse vastuseta. Nüüd, mil see seadusandlik kogu on jõudnud oma ametiaja viimasesse aastasse, teeme ettepaneku koormuse jagamise mehhanismide vastuvõtmiseks. Lõpuks ometi tunnustame vajadust „leevendada teatavatele liikmesriikidele, eelkõige ELi välispiiril asuvatele liikmesriikidele, langeda võivat ülemääraast koormust, kuid mis Dublini süsteemi ei sobitu”.

Asjaolu, et oleme tunnustanud vajadust kaaluda muude kui finantsmehhanismide kehtestamist, et parandada kõnealuse süsteemi kohaldamise kahjulikke tagajärgi väiksemate liikmesriikide jaoks Euroopa Liidu välispiiridel, on ülimalt teretulnud, kuivõrd see viitab kõiges peale nime Maltale.

Seoses selle küsimusega ei ole EL toiminud solidaarsuse vaimus. On aeg lõpetada retoorika ning asuda tegutsema.

EL peab mõistma, et selle väiksemad riigid ei saa võtta vastu tohutu suurt pelgu- ja varjupaika otsivate sisserändajate hulka.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin Briti parlamendiliikme Jean Lamberti raporti poolt, mis käsitleb Dublini süsteemi, ning ma kiidan heaks minu sõbra Patrick Gauberti tehtud töö, kes oli fraktsiooni PPE-DE raportöör. Dublini süsteemi eesmärk on kindlaks määrata liikmesriik, kes vastutab varjupaigataotluse, mis esitati ühe ELi liikmesriigi territooriumil või Norras või Islandil, läbivaatamise eest. Kuigi üldstatult on Dublini süsteemi eesmärgid, konkreetsemalt selge ja rakendatava mehhanismi loomine, millega määrata kindlaks liikmesriik, kes vastutab varjupaigataotluse läbivaatamise eest, suures osas saavutatud, on säilinud probleemid seoses süsteemi tõhususega ning selle kohaldamisega praktikas, aga ka selle maksumusega, mida pole hinnatud. Kõik see näitab kiireloomulist vajadust Euroopa sisserände- ja varjupaigapoliitika järele ning ma tervitan praeguse ametis oleva eesistuja, minu sõbra Brice Hortefeux' – kes on Prantsusmaa sisserände-, integratsiooni-, rahvusliku identiteedi ja vastastikku toetava arengu minister ja kes juhtis Euroopa ministrite konverentsi varjupaigaõiguse kohta 8. ja 9. septembril 2008 Pariisis – tehtud tööd seoses vastutusega selles valdkonnas.

Jan Březina (PPE-DE), kirjalikult. – (CS) Hääletasin raporti vastu, mis käsitleb Dublini süsteemi hindamisaruannet, sest usun, et see ei parandaks süsteemi, vaid vastupidiselt looks takistuse selle tõhusale toimimisele.

Konkreetselt pean ma hädavajalikuks hoiatada automaatselt peatava toimega edasikaebamise õiguse andmise eest varjupaigataotlejatele, mille kohaselt võivad nad kaevata edasi otsuse, mille alusel määratakse vastutavaks teine liikmesriik. Lisaks väga rangele hoiakule kinnipidamiskeskuste kasutamise osas varjupaigataotlejate üleviimisel liikmesriiki, mis on pädev hindama nende varjupaigataotlusi, ei aita see kaasa süsteemi tõhususe parandamisele, vaid vastupidiselt seab selle küsimuse alla ning muudab selle ebaselgeks.

Raport kaldub seega tegelikkuses eemaldama või vähemalt nõrgendama vahendeid, millega liikmesriigid saavad kindlustada, et nende otsused on Dublini süsteemi raames jõustatavad, ning seda ei tohiks heaks kiita. See on vale, sest ebaselge humanitaaraspekti tulemuseks varjupaigataotluste hindamisel ei tohi olla see, et liikmesriikide otsused jäävad üksnes otsusteks paberil, juhul kui taotleja keeldub koostööd tegemast.

Samuti ei saa ma liituda üleskutsega võtta kasutusele Euroopa koormuse jagamise mehhanismid, sest olen arvamisel, et olemasolevad mehhanismid rahaliseks hüvitamiseks liikmesriikidele, kes saavad enim varjupaigataotlusi, on piisavad ning puudub põhjus sekkuda edasise reguleerimise kaudu liikmesriikide suveräänsusesse varjupaiga valdkonnas.

Koenraad Dillen, Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Mõningase irooniaga märgime, et esimest korda kirjeldab Euroopa Parlamendi raport sisserändajate massiivset sissevoolu ELi liikmesriiki koormusena.

Kas sisseränne ei peaks olema pigem võimalus, mis on kõigile Euroopa rahvastele kasulik?

Ärgu olgu selles mingit kahtlust: kohustuse võtta vastu varjupaigataotlejad absurdust ning ranget kooskõla tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega ei seata küsimuse alla. Raport toob esile üksnes Dublini süsteemi puudujäägid seoses kindlaksmääramisega, milline liikmesriik on vastutav varjupaigataotluse läbivaatamise eest. Arvestades aina suurenevaid sisserändevooget riikidesse, mis paiknevad suures osas ELi lõunapoolses äärepiirkonnas, on see enesestmõistetav.

Taas pakub raport välja eksitava lahenduse tehnilistele ja inimlikele probleemidele, mis on seotud sisserändevoogetega. Ühise varjupaigasisüsteemi loomine, mis on pidevalt laienevas poorsete piiridega ELis määratud ette olema ebatõhus, ei ole see, mida on vaja. Hoopis vastupidiselt peaks liikmesriikidele andma õiguse ise otsustada rände- ning nende piiride haldamise küsimuste üle.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Dublini süsteem on praktikas osutunud mehhanismiks, mis propageerib ELi üleüldist pagulastevastast poliitikat. Selles raportis välja toodud erinevad ebaõigluse aspektid seoses kohaldamisega kinnitavad ELi tagurlikku iseloomu.

Selle asemel et hoolitseda varjupaigataotlejate eest ja austada nende õigusi, on EL, mis kannab märkimisväärset osa vastutusest sadade tuhandete pagulaste tekitamise eest (ebapopulaarsete kordade toetamise ja sisemiste võimuvõitluste õhutamise, sõdade ja imperialistliku sekkumise kaudu), viimastel aastatel oma positsiooni nende suhtes järjepidevalt karmistanud.

Üheks selle aspektiks on vastuvõetamatu varjupaigataotlejate edasi- ja tagasisuunamine ühest ELi riigist teise. See on Dublini määruse alusel sanktsioneeritud, kuid see muudeti reaalsuseks Frontexi loomise kaudu, mille eesmärk on pagulased ELi piiridelt tagasi saata, ning hiljutise direktiivi kaudu, mille alusel võib pagulasi kuni 18 kuud kinni pidada, ja Eurodaci süsteemi muudel eesmärkidel kasutamise kaudu, nagu näiteks pagulaste kohta toimikute koostamine, ning üleüldiselt ebainimliku kohtlemise kaudu.

Seetõttu on selge, et meil on vaja kõvasti võidelda, et see määrus ning ELi pagulaste vastane poliitika üldiselt tühistada. Peame austama varjupaigataotlejate õigust põgeneda ükskõik millisesse riiki, mida nad peavad kõige sobilikumaks, ning kindlustama, et liikmesriigid käituvad kooskõlas 1951. aasta Genfi konventsiooniga.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Usume, et raport sisaldab positiivseid punkte seoses varjupaigataotlejate olukorra hindamisega Dublini süsteemi raames allakirjutanud liikmesriikides.

Muude aspektide hulgas:

– toetame selle hukkamõistu seoses varjupaigataotlejate üleandmisega liikmesriikidele, kus ei tagata nende taotluste põhjalikku ja õiglast läbivaatamist, hukkamõistu seoses perekonnaliikme piirava määratlusega ning asjaoluga, et juurdepääsu laiendamine EURODACi andmebaasile sisaldab riski, et informatsioon võib jõuda kolmandate riikideni;

– samuti toetame ettepanekuid, mis kindlustavad, et varjupaigataotlejatel on peatava toimega edasikaebamise õigus igasuguse üleandmisotsuse puhul teisele liikmesriigile, mis kindlustab tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse

põhimõtte ja põhimõtte, et taotluse läbivaatamist ei tohi kunagi katkestada menetluslikel põhjustel, ning mis kindlustab perekonna taasühinemise ning lapse huvide esikohale seadmise põhimõtte (vanuse hindamine, mittekinnipidamine, perekonnaliikme määratlemine jne).

Siiski me ei nõustu selles sisalduva ELi tasandil kehtivate vahendite liigitamise ja aktsepteerimisega ning selle toetusega ühenduse tasandil varjupaigapoliitika loomisele, föderalistlikule lähenemisviisile, mis on meie uskumuse kohaselt praegu varjupaigataotlejaid mõjutavate tagasilöökide põhjuseks ELi tasandil.

Seeläbi meie hoidumine hääletamisest.

Anna Hedh (PSE), kirjalikult. – (SV) Hääletasin Jean Lamberti omaalgatusliku raporti (A6-0287/2008) poolt, mis käsitleb Dublini süsteemi, kuigi selles sisaldub arvamusi, millega ma ei nõustu. Põhjus, miks ma hääletasin poolt, peitub selles, et jagan tugevat kriitikat, mis raportis sisaldub viisi kohta, kuidas praegused ELi eeskirjad kahjustavad varjupaigataotlejate õigusi, näiteks andes varjupaigataotlejad üle liikmesriikidele, kes ei ole võimelised tagama varjupaigataotlejate igakülgse ja õiglase kohtlemise. Siiski olen vastu ELi varjupaigapoliitika täielikule ühtlustamisele.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin oma kolleegi Lamberti raporti poolt, mis käsitleb Dublini süsteemi hindamisaruannet. Eriti sooviksin tuua esile osad, mis rõhutavad, et lastega seotud otsustes peavad lapse parimad huvid olema alati ülima tähtsusega.

Minu kodumaal Šotimaal on häbiväärne olukord Dungaveli kinnipidamiskeskuses, kus varjupaigataotlejate lapsed on tegelikkuses vangistuses. Sellist praktikat ei saa kunagi kirjeldada kui miskit, mis on lapse parimates huvides, ning ma toetan Šoti valitsuse jõupingutusi selle asutuse sulgemiseks ning sisserände alase vastutuse Šoti valitsuse kontrolli alla tagasiviimiseks.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) On oluline, et mõningaid varjupaigamenetlust reguleerivad eeskirju selgitatakse, sealhulgas neid, mis määravad kindlaks, kellel lasub vastutus mitmekordsete taotluste lahendamisel. Kuigi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon kutsub üles varjupaigamenetlustes osalevate laste suuremale kaitsesele, ilmub ELi välispiiridele aina enam saatjata lapsi, kes püüavad kasutada ära erikaitset, milleks neil on õigus, et hoiduda deporteerimisest ning tagasi- ja väljasaatmisest. Ikka ja jälle riskeerivad nad oma eludega, otsides uusi kavalaid pääseteid.

Kui eeskirjad, mille me oleme kaitsena loonud, arenevad nüüd stiimuliteks aina enamate uute riskeerimise viiside kasutamiseks, siis on meil vaja mõelda uutele strateegiatele.

Praegune raport sisaldab mõningaid põhielemente, kuid üldiselt usun, et see ei lähe piisavalt kaugele, mis on põhjuseks, miks mul ei olnud võimalik seda toetada.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), kirjalikult. – Hääletasin Lamberti raporti poolt, mis käsitleb Dublini süsteemi hindamisaruannet. Raport tõstatab küsimused süsteemi puudujääkide osas, kutsudes komisjoni üles võtma meetmeid riikide vastu, kes ei kindlusta varjupaigataotlejate, kes nende riiki saabuvad, igakülget ja õiglast kohtlemist.

Pärast mulle vastuvõetamatut direktiivi eelnõud tagasi- ja väljasaatmise kohta, mis võeti vastu juunis, rõhutab Euroopa Parlament täna, et varjupaigataotlejatel on Euroopa õigusaktide alusel õigused ning et liikmesriikidel on kohustused.

Kreeka on varjupaigataotlejate põhiõiguste süstemaatiline rikkuja. Kreeka kinnipidamiskeskustes on vastuvõetamatud tingimused ning taotluste rahuldamise määr on üks ELi madalamaid. Teatavad liikmesriigid on juba keeldunud Dublini määruse rakendamisest, kui vastutavaks riigiks on olnud Kreeka; paljud räägivad endiselt sellise eeskuju järgimisest. Kutsume komisjoni üles pakkuma välja sisulised ja tõhusad meetmed tagamaks, et Kreeka ametiasutused käsitlevad varjupaigataotlusi nõuetekohaselt.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Pagulusalased õigusaktid ja praktika erinevad liikmesriikide vahel endiselt ning varjupaigataotlejaid koheldakse riigiti erinevalt.

Juhul kui üle terve Euroopa Liidu ei saavutata rahuldavat ja ühtset kaitse taset, jäävad Dublini süsteemi tulemused alati mitterahuldavaks, nii tehnilisest kui inimlikust seisukohast, ning varjupaigataotlejatel säilivad tõsised põhjused, miks suunata oma taotlused teatud liikmesriikidele selleks, et saada nende jaoks kõige soodsamad otsused riiklikul tasandil.

Suur hulk mitmekordseid taotlusi ning väike arv üleviimisi osutavad puudustele Dublini süsteemis ning vajadusele luua ühine Euroopa varjupaigasüsteem.

Dublini määruse rakendamise tulemuseks võib olla olukordades, kus inimesed taotlevad kaitset, vastutuse ebavõrdne jagunemine mõne liikmesriigi kahjuks, mis on oma geograafilise asukoha pärast sisserändevoogudele eriti avatud.

Vastavalt komisjoni hinnangule pidid 2005. aastal 13 liikmesriiki, mis asuvad liidu välispiiridel, tegelema suurenevate väljakutsetega, mille Dublini süsteemi rakendamine põhjustas, ning seega asetas esimesena vastuvõtva riigi kriteerium, mis tuleneb Dublini süsteemist, välispiiridel asuvad liikmesriigid väga keerulisse olukorda.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) See omaalgatuslik raport keskendub varjupaigataotlejate kaitse parandamisele ja suurendamisele, kuid ma ei nõustu raportis toodud avaldusega, et selle probleemi lahenduseks on ühine varjupaigasüsteem.

Hoolimata sellest hääletan ma poolt, kuna enamik raportist on varjupaigataotlejate jaoks positiivne ning varjupaigataotlejad on need, kes on raporti keskmes.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Täna võttis Euroopa Parlament vastu raporti, mis toob selgelt ja kriitiliselt välja praeguse Dublini süsteemi nõrkused. Puudub kahtlus, et me vajame aina enam piirideta Euroopas ühist rände- ja varjupaigapoliitikat ELi tasandil. Küsimus on üksnes selles, kuidas seda saavutada.

Erakond Folkpartiet nõustub enamuse kriitikaga ning leiab, et on õige saata välja terav märguanne, et tuleb algatada muudatus humanitaarsemas suunas. Seetõttu hääletasin ma teatud reservatsioonidega raporti poolt.

Muudatusettepanek 5 kritiseerib mõningaid riike süstemaatiliselt varjupaigataotlejate vabadusest ilmajätmise eest, paigutades nad kinnipidamiskohtadesse. Leidsin, et see kriitika peaks jääma, eelkõige kuna Rootsi on üks riikidest, kes on ajalooliselt just selles süüdi olnud. Siiski ma ei nõustu Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni ettepanekuga keelata kinnipidamise kasutamine üldse, kuigi ma ei arva, et see on midagi, mida tuleks kohaldada üksnes viimase võimalusena. Hoidusin hääletamast muudatusettepaneku 6 osas kehtestada ennetav kohustus sellistele organisatsioonidele nagu Punane Rist ja Punane Poolkuu teha kindlaks perekonnaliikmete asukoht. Sellise kohustuse saab panna üksnes ametile ning seda ei tohiks panna kodanikuühiskonna organisatsioonile. Kuna originaaltekst ega muudatusettepanek ei väljendanud ühtegi teist valikuvarianti, otsustasin ma mitte hääletada.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult. – (DA) Kuigi Lamberti raport Dublini süsteemi hindamisaruande kohta (A6-0287/2008) sisaldab seisukohti ning ettepanekuid, mida ma ei toeta, otsustasin ma lõplikul hääletusel hääletada raporti poolt. Tegin seda esmajärgus selleks, et väljendada oma heakskiitu raporti selgele kriitikale selle suhtes, kuidas olemasolevad ELi eeskirjad kahjustavad varjupaigataotlejate õigusi, aidates näiteks kaasa varjupaigataotlejate üleviimisele liikmesriikidesse, kus ei tagata nende taotluste igakülgset ja õiglast menetlemist.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Dublini II määruse alased lepingud põhinevad poliitilisel kujutelmal, et 27 liikmesriiki usaldavad üksteist seoses varjupaigataotlustega tegelemisega ning et kõik liikmesriigid suhtuvad oma kohustustesse samasugusel põhimõttelisel viisil.

Uurisin ise tšetšeenide pagulaste vastuvõtmist Poolas, sest paljud tšetšeenide pagulased saadeti Dublini süsteemi alusel Belgiast tagasi Poolasse. Esinesid tugevad protestid. Seetõttu uurisin probleemi iseseisvalt. Tegelikult on teil võimalik saada sellest ülevaade minu kodulehel.

Kuni puudub adekvaatne ja ühtlane kaitse tase kõigis 27 liikmesriigis, ei ole Dublini II määrus minu arvates midagi enam kui poliitiline kujutelm, mis loob tohutu ebaõigluse. Nägin ise Poolas, et Dublini eeskirjade peamisi põhimõtteid ei rakendata. Vastuvõtmise kvaliteet, laste vastuvõtmine ja koolihariduse mitteandmine, ebahügieenilised tingimused, milles pagulased elama peavad, tervishoiuteenuste puudumine – kõik need erinevad liikmesriigiti oluliselt.

Lamberti raport tuvastab probleemid, alustab hoolikast hindamisest ning pakub välja lahendused mitmes valdkonnas. See väärib täit toetust.

– **Raport: Nickolay Mladenov (A6-0249/2008)**

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Üks isikute Euroopa Liidus vaba liikumise tagajärgi on piiriülese liikluse kasv. See tõstatab vajaduse sätestada Euroopa tasandil liikluskindlustuse valdkonnas tingimused, et kaitsta õnnetusjuhtumite ohvreid tõhusalt.

Selle eesmärgi saavutamiseks on äärmiselt oluline nõuete eest vastutava esindaja süsteemi tõhusus, mille loob kindlusselts kannatanu alalise elukoha riigis. Nõuete eest vastutava esindaja kohustuseks on teavitada kannatanut, kuidas välisriigi kodaniku vastu nõuet esitada, ning tarbija usaldust suurendaks see, kui infopakett, mis on enne kindlustuslepingu sõlmimist kättesaadav, sisaldaks kõikehõlmavat teavet eeskirjade kohta, mis käsitlevad vastutava esindaja süsteemi toimimist ja kohaldamist ning süsteemi hüvesid kannatanu jaoks.

Teine raportööri tõstatud oluline küsimus on, kas kohtukulude kindlustamine peaks olema kõigis liikmesriikides kohustuslik. Toetan tema seisukohta, et õige lahendus on säilitada olemasolev vabatahtlik süsteem. Kohustusliku süsteemiga kaasneva tarbijate usalduse suurenemisest oleks tähtsam kindlustuse enda maksumuse suurenemine ning viivitused, mis tulenevad juhtumite lahendamisest kohtutes. Sellegipoolest on hädavajalik, et koheselt võetakse meetmed seoses õiguskaitse kindlustuse kättesaadavusega, eriti uutes liikmesriikides.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Mladenovi raport annab tarbijaorganisatsioonide liikluskindlustuse hindamisel kohase tähtsuse. Tarbijaid esindavad asutused omavad selles valdkonnas koos ELi institutsioonide, liikmesriikide ja kindlustussektoriga tõesti olulist rolli.

Arlene McCarthy (PSE), kirjalikult. – Sooviksin tänada Nickolay Mladenovit, meie parlamendikomisjoni raportööri.

Kõnealune raport teatavate liikluskindlustusega seotud küsimuste kohta on hea näide sellest, kuidas Euroopa toob oma kodanikele ELi liikmelisusest tulenevaid praktilisi ja pragmaatilisi hüvesid.

Euroopas, kus toimub igal aastal 1,2 miljonit liiklusõnnetust, on mõned kodanikud kahetsusväärselt liiklusõnnetuste ohvrid sõidukijuhtide, reisijate või jalakäijadena.

Ometi ei ole paljud inimesed teadlikud, et eksisteerib ELi õigus, mis aitab kindlustusnõudeid lahendada, ilma et oleks vaja suhelda välismaise kindlustusseltsiga võõrkeeles.

See ELi õigus eksisteerib, et võimaldada kodanikel minna koju ning lahendada nõue kiirelt ja lihtsalt nende oma emakeeles.

Samuti kindlustab neljas liikluskindlustuse direktiiv õnnetustes kannatanutele abi, luues igas liikmesriigis teabekeskused.

Kuivõrd hetkel ei nähta õigusaktis ette kohustuslikku kohtukulude hüvitamist, peaksid kodanikud kaaluma õiguskaitsekindlustuse võtmise võimalust.

Parlamendis vahendamise alase raportöörina loodan ma muidugi, et osapooled kasutavad alternatiivset vaidluse lahendamise viisi, et saavutada konfliktide lahendamine, vältides kohtumenetluste kulusid ja nendega kaasnevaid viivitusi.

Saame näidata Euroopa väärtust kodanikele konkreetsete ja praktiliste meetmete abil, nagu see õigusakt.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Ajavahemikul 2003–2005 saadeti umbes 17 000 kolmandate riikide kodanikku nende varjupaigataotluse läbivaatamiseks teise ELi liikmesriiki. Nendest 12% olid taotlused inimestelt, kes olid juba varjupaika taotlenud.

Hetkel erinevad varjupaiga saamise võimalused ELi liikmesriigiti oluliselt. Seda näitab kõige selgemalt iraklaste näide. Saksamaal on nende varjupaiga saamise võimalus 75%, Kreekas vaevalt 2%.

ELile oleks kasulik kaotada varjupaigataotlejate ringlemise nähtus, kahekordne ränne ning samaaegne varjupaigataotluste esitamine erinevates riikides, kehtestades süsteemi, mille kohaselt vastutaks varjupaigataotluste läbivaatamise eest üks liikmesriik.

– **Raport: Sharon Bowles (A6-0312/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Maksupettused põhjustavad liikmesriikidele suurt rahalist kahju ning vähendavad võimalusi säilitada ja parandada teenuste kvaliteeti, mida me oma maksudest rahastame.

Hoidusime lõplikul hääletusel hääletamisest mitme muudatusettepaneku tõttu, milles nähakse liikmesriikidevahelist maksukonkurentsi positiivsena ning milles mahendati suhtumist maksuparadiiside kahjulikku mõjusse liikmesriikide majandustele.

Samuti otsustasime hääletada lõike 3 teise osa sõnastuse vastu, mis loob liialt positiivse pildi maksude ühtlustamisest liikmesriikide vahel.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, mis käsitleb omaalgatuslikku raportit maksupettusevastase võitluse tõhustamise koostööstatud strateegia kohta, mille koostas Briti parlamendiliige Sharon Bowles vastuseks komisjoni teatisele sellel teemal. Maksutulude ehk maksude ja kohustusliku sotsiaalkindlustusmaksete kogusumma moodustas 4100 miljardi euroga 2004. aastal 39,3% Euroopa Liidu SKTst. Väga vähe on koostatud hinnanguid maksude osa kohta, mis on jäänud maksupettuste tõttu kogumata, kuid seda hinnatakse 2–2,5% SKTst. Kuigi maksustamine on riiklik kohustus, on maksupettused takistuseks siseturu edukale toimimisele seetõttu, et see moonutab konkurentsi maksumaksjate vahel. Puudub vaidlus selles osas, et võitlus maksupettuste vastu omab majanduse rahvusvahelise globaliseerumise tõttu Euroopa mõõdet.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Hääletasime selle lõpliku resolutsiooni vastu, kuna Euroopa Parlamendi enamus jätab tähelepanuta maksupettuste tõelised põhjused – milleks on maksuparadiiside olemasolu –, kuigi raportis on mõningad positiivsed ettepanekud, mille poolt me hääletasime.

Kuigi parlamendikomisjoni raport sisaldab mõningaid positiivseid ettepanekuid, nimelt selgesõnalisi viiteid maksuparadiisidele ning nende suuremale vastutusele maksupettuste ning maksubaasi kadumise eest, mis vähendab riigitulusid ning alandab riigi suutlikkust ellu viia sotsiaaltoetuste alast poliitikat, lükati mitmed nendest seisukohtadest tagasi või lahjendati neid täiskogu hääletusel.

Euroopa Parlamendi poliitiline enamus ei oma tõelist maksuparadiiside sulgemise soovi, mis annavad varju suurtele varandustele ning tohututele börsiturgude kasumitele, mis pärinevad erinevatest suuremal või vähemal määral ebaseaduslikest tehingutest. Nad soovivad soodustada ühte kapitalismi skandaalsete kasumite keskustest, isegi kui see tähendab madalamat tulu riikide jaoks ning väiksemaid väljakutsetele vastamise võimalusi riiklike poliitikate jaoks, mis teenivad töötajaid ja inimesi.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, Bowlesi raport on sellele parlamendile tüüpiline: see pakub lahendusi probleemidele, mis ilma Brüsseli Euroopata ei eksisteeriks, lahendusi, mis suurendaksid neid probleeme veelgi enam või looksid uusi probleeme.

Antud juhul hõlmavad väljapakutud lahendused maksupettuste vastase võitluse parandamiseks maksustamist päritoluriigis ning arvelduskoja loomist, mis muudaksid üksikute liikmesriikide maksude laekumise sõltuvaks teiste liikmesriikide tehtud ülekannetest. Ülejäänud ettepanekud hõlmavad käibemaksustamist importiva liikmesriigi maksumäära alusel (praeguse maksuvabastuse süsteemi asemel) või pöördmaksustamise süsteemi kohaldamist, mõlema ettepaneku vastuvõtmise tulemuseks oleks ületamatu haldus- ja finantskoormuse asetamine ettevõtete õlule. Lisaks saaks kõik maksuametid otsese juurdepääsu elektrooniliselt säilitatud andmetele maksumaksjate kohta teistes liikmesriikides. Hoiuste maksustamine ja kriminaalõigus pettuste valdkonnas ühtlustatakse. Mitmed alandatud käibemaksu määrad kaotatakse.

Kõik see näitab selgelt, et tegelikuks eesmärgiks ei ole niivõrd pettusevastane võitlus, mis on väga reaalne ja tõsine probleem, vaid pigem liikmesriikide maksualase suveräänsuse kaotamine.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Maksupettusevastane võitlus väärrib muidugi täit toetust. Hääletasime seetõttu terviklikult selle resolutsiooni ettepaneku poolt, hoolimata asjaolust, et see sisaldab mitmeid elemente, mida ei ole läbi mõeldud ning mis on põhjendamatud. Lõikes 3 sedastatakse, et „päritoluriigi põhimõttel rajaneva käibemaksusüsteemi toimimiseks on vaja maksud riikide vahel ühtlustada, et vältida maksukonkurentsi”. Sellist sõnastust me ei toeta.

Liikmesriikide käibemaksu- ja maksusüsteemide ühtlustamine on ohtlik samm kaugemale riiklikust enesemääramisest ühes kõige põhilisemas poliitikavaldkonnas. Euroopa Parlament ei tohi teha selliseid üldistavaid avaldusi niivõrd tähtsas küsimuses.

Maksukonkurentsil on samuti eelised, mis seisnevad selles, et riikidel on võimalik minna edasi ning arendada välja tõhusamad maksud või muud lahendused riiklike kulutuste rahastamiseks, eeldusel, et nad on vabad halvasti läbi mõeldud ELi õigusaktidest.

Marian Harkin (ALDE), kirjalikult. – Toetan täielikult võitlust maksupettuste vastu ning tunnistan, et selle saavutamiseks on vaja tihedat koostööd iga liikmesriigi haldusametite ning komisjoni vahel.

Siiski ma ei toeta seletuskirja järeldust, et ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi loomine on maksupettuste vastu võitlemiseks vajalik. Praeguses etapis on ettevõtete ühise konsolideeritud tulumaksubaasi

loomine üksnes tehniline ettepanek, puudub väljapakutud teatis ning seetõttu on enneaegne teha ettepanek, et see võib aidata vältida maksupettuste vastu.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, hääletan raporti poolt, mis käsitleb maksupettusevastase võitluse tõhustamise kooskõlastatud strateegiat (2008/2033(INI)).

Sharon Bowles märgib õigesti, et maksupettused omavad riigieelarvetele tõsiseid tagajärgi. See viib ausa maksustamise põhimõtte rikkumiseni ning põhjustab konkurentsimoonutusi.

Käibemaksupettustest tingitud moonutused mõjutavad ELi omavahendite üldist tasakaalu. Vastavalt erinevatele allikatele ulatuvad käibemaksupettused umbes 60–100 miljardi euroni aastas kogu Euroopa Liidus, mis tingib suurenenud vajaduse taotleda lisa liikmesriikide rahvamajanduse kogutulul põhinevatest omavahenditest.

Nõustun Sharon Bowlesi algatusega. Käibemaksupettustest tulenevad probleemid peab kõrvaldama. Ühenduse kohase toimimise tagamiseks peame kindlustama, et omavahendite üldine tasakaal toimiks ausalt ja läbipaistvalt.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Pärast kümmet aastat nagu kass ümber palava pudru käimist ei suuda me endiselt leppida kokku tõhusates meetodites, millega käibemaksupettused peatada – mis lõppude lõpuks kujutab maksudest kõrvalehoidumist, mis võrdub 2–2,5% Euroopa majanduslikust toodangust.

Pöördmaksustamise süsteem näeb paberil päris hea välja, kuid tundub endiselt olevat liialt algstaadiumis, mis on põhjuseks, miks enamik kuuldud üleskutsetest sisaldab endiselt parema koostöö ettepanekut liikmesriikide vahel.

Eriti pettuse valdkonnas on meil mõningad liikmesriigid silmatorkavalt kõrgetasemelise vastuvõtlikkusega pettustele ning nõrgale kontrollile, mida süvendab vastuvõetamatu ükskõikne suhtumine seoses maksude sissenõudmisega. On üllatav, et parlamendi raport ei sisalda empaatilist sõnumit ega paku välja uusi lahendusi, mis on põhjuseks, miks ma hoidusin hääletamast.

John Purvis (PPE-DE), kirjalikult. – Ühendkuningriigi konservatiivide delegatsioon kahetseb, et neil pole võimalik Bowlesi raportit toetada. Tunnustame, et maksupettus on tõsine probleem ning et sellega on vaja äärmiselt kiirelt tegeleda ning konkreetsemalt on vaja leida lahendus niinimetatud karusellipettusele seoses käibemaksuga.

Siiski, raporti suutmatust toetada positiivselt maksukonkurentsi ning suveräänsust; selle ebarealistlik lähenemisviis maksuparadiisidele ja otsese seose mittetunnustamine kõrge maksustamise ning kõrge maksudest hoidumise ja maksudest kõrvalehoidumise vahel viivad meid palveni, et Euroopa Liit mõtleks väga tõsiselt enne maksudega seotud meetmete väljapakkumist, mis võivad tuua kaasa üksnes kapitali lahkumise, pidurdada investeringute sissevoolu või tõesti julgustada veelgi suuremas ulatuses maksupettusteks.

Eoin Ryan (UEN), kirjalikult – (GA). Mul on rõõm toetada seda raportit, mis tunnustab, et maksupettustega tegelemise strateegia arendamine on vajalik. Kuigi tõhusate poliitikate elluviimine on suures osas liikmesriikide mure, on koostöö Euroopa tasandil vajalik. Ebaproportsionaalset halduskoormust ei tohiks asetada ettevõtetele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, ning arvestades komisjoni poliitika kontekstiga tuleks vähendada bürokraatiat.

Toetasin autori muudatusettepanekut, mis rõhutab Euroopa Liidu majanduse jaoks ausa konkurentsi tähtsust maksustamise valdkonnas. Olen pettunud, et sama autor viitas seletuskirjas ettevõtete ühisele konsolideeritud tulumaksubaasile. Siiani pole toimunud ühise konsolideeritud tulumaksubaasi kohta piisavat uurimist, et tagada, et selline maksustamissüsteem omaks positiivset mõju, ning on tõenäoline, et enam esineb vastupidist tõendusmaterjali. See avaldus põhineb nõrgal oletusel ning kuna see sisaldub üksnes seletuskirjas, ei saa me selle üle hääletada. Tulemusena sooviksin ma kasutada seda võimalust, et avaldada oma pettumust ning teha oma vastuväited kuuldavaks.

7. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.50 ja see jätkus kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING*President***8. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll)****9. Üldeelarve projekti esitamine nõukogu poolt – 2009. aasta eelarve (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu nõukogu tutvustatud 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta. Seepärast tervitan nõukogu eesistujariigi esindajat, eelarve, avaliku sektori raamatupidamise ja riigiteenistuse ministrit Éric Woerthi.

Éric Woerth, ametis olev eesistuja. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, täna on ühtaegu au ja hea meel kõnelda siin täiskogul kahel põhjusel: esiteks esindab parlament Euroopa demokraatia keskpunkti. Eesistujariik Prantsusmaa austab ja imetleb tööd, mida olete teinud Euroopa integratsiooni toetuseks, parim tõestus meie valmisolekust aidata Euroopal üheskoos edasi liikuda oli Prantsusmaa presidendi juulis Strasbourgis peetud kõne. Samasugune valmisolek on ka minu tegevuse alus, samas vaimus tegutsevad ka minu kolleegid Prantsusmaa valitsusest. Teiseks põhjuseks on fakt, et 2009. eelarveaasta üldeelarve, mille ma täna esitan, võeti nõukogus 17. juulil vastu ühehäälselt. Üksmeelne otsus näitab, et eelarveprojekt on tasakaalus ja võimaldab kõigil ELi liikmesriikide valitsustel end sellega samastada.

Meie eelnevad kokkusaamised on loonud tugeva aluse eelarvemenetluse jätkamisele. Kolmepoolsed kõnelused ja lepituskohtumised on möödunud konstruktiivses õhkkonnas. Oleme jõudnud kokkuleppele kuue eelarvestusjao suhtes ja olen kindel, et suudame kokkuleppele jõuda ka muudes ühist huvi pakkuvates küsimustes.

Kinnitan, et nõukogu on valmis jätkama kõrge kvaliteedilist dialoogi, mille eesmärgiks on saavutada 2009. aasta eelarve suhtes kõiki rahuldav kokkulepe.

Kokkulepe peaks järgima kolme põhimõtet: esiteks, kindlustada Euroopa Liidu poliitilised prioriteedid – oleme aastateks 2007–2013 kehtestanud finantsraamistiku, mille peame rakendama, et täita konkurentsivõimet, ühtekuuluvust ja kasvu puutuvad eesmärgid. Teiseks, peame järgima institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise eeskirju. Kulutused peavad jääma selles kokkuleppes määratud piiridesse, kusjuures piisav varu tuleb säilitada vastavate eelarverubriikide ülemmäärades. Kolmas põhimõte nõuab summade määramise kohandamist, võttes arvesse tegelikke vajadusi. Eriti peaksime õppima eelmiste eelarvete tulemustest, et olla võimalised määratlema meie tegelikke võimalusi valdkondade poliitika rakendamisel. Lisaks sellele on alates finantsperspektiivi kehtestamisest 1988. aastal ühenduse eelarves määratud maksete assigneeringuid ikka kasutamata jäänud. Eelarve täitmine on paranenud tänu pingutustele, mida on teinud volinik Dalia Grybauskaitė, kuid 2009. eelarveaastaga seonduv ebakindlus on märkimisväärne ja praegu puuduvad tõendid selle kohta, et 2009. aasta tuleks erinev eelmistest.

Samuti on oluline kaitsta Euroopa maksumaksjaid – eriti praeguses majanduslikus olukorras – ja me peaksime nii palju kui võimalik vältima kasutamata jääda võivate summade eraldamist. Eesmärk koostada realistlik ja tasakaalus eelarve on järelikult olnud nõukogu tegevuse põhimõte.

Enne, kui esitan meie töö tulemused, sooviksin peatuda võimalustel kiiresti reageerida tõusvatele toiduainehindadele arengumaades. Meie arutelud järgnevate kuude jooksul keskenduvad just sellele teemale. Euroopa Ülemkogu andis poliitilise tõuke 19. ja 20. juunil, tervitades komisjoni kavatsust teha ettepanek uue fondi loomiseks, mis toetaks põllumajanduse arengut arengumaades. Siiski on Euroopa Ülemkogu mandaat selles suhtes ühemõtteline: see on ranges kooskõlas kehtiva finantsperspektiiviga, mis püüdleb lahenduse leidmise poole.

Tean, et Euroopa Parlament ei toeta hetkel seda seisukohta. Sellele vaatamata kaalub nõukogu 18. juulil komisjonis kinnitatud ettepanekut nimetatud vaatenurgast lähtuvalt.

Lõpetuseks meenutaksin teile, et Euroopa Ülemkogu kinnitas alles eile oma valmisolekut toetada ülesehitustöid Gruusias, sealhulgas ka Lõuna-Osseetia ja Abhaasia piirkondades, lisaks juba eraldatud 6 miljoni eurole suurusele hädaabisummale. EL teeb sel põhjusel algatuse kutsuda kiiresti kokku rahvusvaheline nõupidamine, et aidata kaasa ülesehitusele Gruusias. Eile palus Euroopa Ülemkogu nõukogul ja parlamendil alustada ettevalmistusi nõupidamise korraldamiseks.

Nüüd aga sooviksin esitada nõukogu koostatud 2009. aasta eelarveprojekti põhisisu.

Teeme ettepaneku kehtestada eelarves kulukohustuste assigneeringud summas 1 34 miljardit eurot, mis on 469 miljonit eurot vähem kui esialgses eelarveprojekti. Võrreldes 2008. aastaga on kulukohustuste assigneeringud kasvanud 2,8% ja selle tulemusena on ELi üldised kulukohustuste võimalused säilitatud.

Maksete assigneeringutega seondult on nõukogu esialgse eelarveprojektiga võrreldes piiranud neid 1,7 miljardit eurot. Nagu te olete eelnevatel aastatel nõudnud, ei läinud nõukogu juhusliku kõigi rubriikide üldise vähendamise teed. Vähendamisel juhitudi 2007. ja 2008. aasta eelarvete täitmise üksikasjalikust analüüsist ja realistlikust lähenemisest ühenduse programmide rakendamise ja läbiviimise võimalustele. Seepärast on eelarveprojekti maksete assigneeringute summa 115 miljardit eurot.

2009. eelarveaasta maksete assigneeringute vähenemine – rõhutaksin seda eriti – ei ole üllatav. See oli iseenesestmõistetav, kui kinnitati finantsraamistik aastateks 2007–2013. 2009. eelarveaasta maksete assigneeringute madalamat ülemmäära 2008. ja 2010. aastaga võrreldes võib seletada assigneeringute liikumisega ühtekuuluvuspoliitikale, mida 2009. aastal mõjutab aastate 2000–2006 programmiperioodi lõppemine ja järkjärguline kasv aastate 2007–2013 programmiperioodi jooksul. Me ei ole ka täheldanud märke sellest, et uued programmid kiiremini käivituskid. Vastupidi, juhtimis- ja kontrollisüsteemide vastuvõtmise ja peamiste programmide järelevalvemehhanismid näitavad, et nende käivitamine kulgeb aeglaselt. Seetõttu on 433 programmist vaid Ungaris käivitatud kahe programmi jaoks tehtud vahemakseid.

Seega on maksete assigneeringud eelarveprojekti realistlikud ja kohandatud vastavalt liidu vajadustele.

Mõnda punkti peaks rubriikide kaupa esile tõstma.

Rubriigiga „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“ seoses peab nõukogu äärmiselt oluliseks Lissaboni strateegia elluviimist. Seepärast on ka tagatud piisav rahastamine, eriti teadusuuringute ja tehnoloogilise arenguga seonduvate projektide, üleeuroopaliste võrgustike ja hariduse kvaliteedi ning elukestva õppe parandamisega seoses. Kulukohustuste assigneeringute kasvu piiramisel lähtus nõukogu programmide rakendatavuse võimaluste analüüsist, nagu ma juba ka mainisin.

Sooviksin siiski rõhutada, et selles kontekstis on prioriteetsetele programmidele määratud kulukohustuste assigneeringute kasv märkimisväärne. Võrreldes näiteks 2008. aastaga on teadusuuringute raamprogrammidele määratud 10%, uuendustegevuse ja konkurentsivõime raamprogrammidele 16% ja Euroopa kodanikele tähtsa elukestva õppe programmidele 6% rohkem.

Näited illustreerivad selgelt nõukogu võetud sihtotstarbelist strateegiat. Lisaks sellele vähendas nõukogu maksete assigneeringuid (471 miljoni euro võrra), vähendades mitmeid sihtotstarbelisi makseid, et arvestada sellega, kuidas assigneeringuid on kasutatud.

Rubriigis 1b „Ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“ nõustus nõukogu komisjoni ettepanekuga kulukohustuste assigneeringuteks esialgses eelarveprojekti määratud summa kohta. Maksete assigneeringute puhul võtsime tasakaalustatud lähenemise, viies sisse 50 miljoni euro suuruse tõusu lähenemisetapis olevate riikide ja piirkondade jaoks, samas vähendades 300 miljoni euro võrra piirkondliku konkurentsivõime summasid.

See tähendab märkimisväärset, 250 miljoni suurust maksete assigneeringute vähendamist ja mul on hea meel, et me jõudsimme kokkuleppele Struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ning maaelu arendamise fondide kohta käiva ühisavalduse suhtes.

„Loodusvarade kaitse ja majandamise“ rubriigiga seoses otsustas nõukogu vähendada 382 miljoni euro võrra kulukohustuste assigneeringuid ja 497 miljoni euro võrra maksete assigneeringuid. See puudutab peamiselt turule sekkumise ja raamatupidamisarvestuse kontrollimise eelarveridu ning mõningal määral ka maaelu arendamist.

Rõhutaksin, et säilitati ka toiduprogrammide, puu- ja köögiviljade tasuta jaotamise, koolipiima ja teavitamismeetmetega seotud eelarveread. Samuti määrasime komisjoni ettepanekul summad keskkonnapolitikatele.

Rubriigiga 3 – „Kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus“ seondult vähendas nõukogu 20 miljoni euro võrra sihtotstarbelisi kulukohustuste assigneeringuid, kuid suurendas mõningal määral varusid ülemmäära piires nii, et kogusummaks jäi 76 miljonit eurot. Siinjuures tahaksin rõhutada, et eesistujariik Prantsusmaa peab immigratsioonipoliitikat äärmiselt oluliseks. Seega sisaldub ka esialgses eelarveprojekti määratud eraldi agentuurile FRONTEX.

Rubriigis 4 „EL kui ülemaailmne partner” püüdsime ette näha Palestiina ja Kosovoga seonduvaid vajadusi, ootamata komisjoni kirjalikku muudatusettepanekut, mille viimane järgmisel nädalal vastu peaks võtma. Oleme seega kõrvale jätanud esialgses eelarveprojekti määratud lisaressursid summas 100 miljonit eurot Palestiinale ja 60 miljonit Kosovole.

ÜVJP-ga seoses nõustus nõukogu ennetava abinõuna kulukohustuste ja maksete assigneeringutega, mis määrati esialgses eelarveprojekti ja mis vastavad 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes sisalduvatele summadele. Maksete assigneeringuid on küll vähendatud 393 miljonit eurot, kuid pool vähendatud summast seondub hädaabireserviga ja nagu te teate, arwab nõukogu, et reserve on võimalik rahastada maksete assigneeringute ümbersuunamisega, mida viimastel aastatel tehtud on.

Lõpetuseks, rubriigis 5 „Haldus”, on komisjon kinnitanud 3,8%-lise kontrollitud kasvu haldussigneeringutele, mida peetakse vajalikuks institutsioonide sujuva töö tagamiseks. Rubriigi 5 all määratud ülemmäär on seega 224 miljonit eurot. Komisjon nõustus 250 töökohaga, mis seonduvad 2007. aasta laienemisega. Oleme teinud ka sihtotstarbelisi kärpeid, mis tulenevad pigem eelnevast kasutamisest, mitte üldisest kärpimisest, mis on juba peaaegu traditsiooniks saanud.

Detsentraliseeritud ametitega seoses oleme arvesse võtnud ametite tööga. Me ei saa samaväärselt kohelda ameteid, mille töö on täielikult käivitunud ja neid, mis alles erialateavet arendavad – ametid, mis on veel arenemisjärgus – ning oleme arvesse võtnud ka eelnevate finantsaastate ülejääki, mis mõne ameti käsutusse on jäänud. See kehtib FRONTEXi ja Eurojusti, kahe meie jaoks prioriteetse ameti kohta.

Kokkuvõtteks arvan, et ambitsioonid, mis meil Euroopa Liiduga on, ja eelarve usaldusväärsus, mille eest me vastutavad oleme, on 2009. aasta eelarves tasakaalustatult esindatud. See on aga oluline, kui soovime, et kodanikud jagaksid meie usku Euroopa ideesse.

Tõenäoliselt on täiskogu arvamus aga erinev, kuid me oleme alles eelarvemenetluse algetapis ja meil on piisavalt aega oma vaateid 2009. aasta eelarve suhtes ühtlustada ning vastata väljakutsetele, mille esitavad meile komisjoni uued ettepanekud. Olen kindel, et kolm institutsiooni pingutavad selle nimel, et saaksime enne novembri lepitusmenetlust – kahe kuu pärast – jõuda täielikule kokkuleppele kõigis küsimustes ning loodan, et kokkuleppest saab parim võimalik kompromiss nii institutsioonide kui ka Euroopa kodanike jaoks. Selles suhtes võite loota minu täielikule pühendumusele.

Juhataja. – Täna teid väga, minister. Olite ära teeninud arvukama kuulajaskonna, kuid parlamendiliikmete kvaliteet loeb ka väga palju. Täna alustame loomulikult esialgse diskussiooniga ja teie eelkäija ministri ametis võtab samuti osa.

Jutta Haug, raportöör. – (DE) Härra juhataja, ametis olev eesistuja, ütlesite äsja, et oleme eelarvemenetluse algetapis. Parlamendi puhul see aga nii ei ole. Meie alustasime nii eelarvemenetluse kui ka menetlust ja 2009. aasta eelarvet puudutava diskussiooniga juba aasta alguses. Meil on seega juba pikk tee seljataga. Seepärast oleme me parlamendis eriti üksmeelsed selles, et ei komisjoni esitatud esialgne eelarveprojekt ega ka nõukogu projekt – mis on kärpinud nii komisjoni eelarvestustes esinevaid kulukohustuste kui ka maksete assigneeringuid, ei ole just väga inspireerivad. Kindlasti ei ole see meie arvates ambitsioonikas eelarve, mis rahuldaks Euroopa Liidu igas poliitikavaldkonnas esitatavad nõuded.

Eriti on parlamendis korduvalt olnud raskusi asjaoluga, et vaatamata pidevale ja püsivalt kasvavale jutule kliimamuutustega võitlemisest ei kajastu see piüe eelarves piisavalt. Parlament – nagu näete suurest toetusest, mille sai eelarvekomisjoni läbirääkijarühm juulis toimunud hääletamisel – teeb kõik, et võitlust kliimamuutustega hoogustaksid paljud eesarveosad ja seda saaks teha Euroopa rahadega. Meie arvates ei tohiks kulukohustuste ja maksete assigneeringute vahe jääda nii suureks nagu komisjoni pakutud 15%, mida nõukogu veelgi suurendas.

Teeme hoopis kõik selleks, et saaksime eelarve, mis on paremas kooskõlas eelarve õigsuse ja selguse põhimõttega. Kahtlemata läheb diskussioon sel sügisel aeg-ajalt tuliseks. Siiski loodan väga, et saavutame rahuldava tulemuse, kui oleme üksteisega teatud küsimustes kokkuleppele jõudnud.

Janusz Lewandowski, raportöör. – (PL) Härra juhataja, sügisel jõuame nagu tavaliselt eelarvemenetluse otsustavasse järku, seekord on tegemist 2009. aasta eelarvega. Meie ülesanne ei ole vaid täheldada ja arvesse võtta muutusi, mis on toimunud pärast esialgse eelarveprojekti esitamist.

Minu kui Euroopa Parlamendi ja teiste institutsioonide raportööri jaoks on suurim probleem ja raskus Lissaboni lepingu ebakindel saatus. 2009. aastaks eelarveprognooside tegemisel lähtuti kõige tõenäolisemast tulemusest, nimelt asjaolust, et jõustub leping, mis oluliselt suurendab Euroopa Parlamendi kaasotsustusõigust.

Kuna lepingu saatus on siiani küsimärgi all, oleks sellises olukorras eelarvega seonduvalt loomulik samm eraldada Lissaboni lepinguga otseselt seotud kulud järgmise aasta ettevalmistavatest kuludest ning sellise taotluse esitasime ka kõigile Euroopa institutsioonidele. Oleme Euroopa Parlamendilt saanud vastuse, mida praegu läbi vaadatakse. See ei ole veel Euroopa Parlamendi juhatuse ametlik dokument, kuid see vastab nõudele eraldada Lissaboni lepinguga seotud kulud, mille saab arvesse võtta hiljem, kui olukord muutub.

Lissaboni lepingu suhtes valitsev ebaselgus, mis mõjutab 2009. aasta eelarvet, ei vabasta meid kohustusest kinni pidada teistest 2009. aasta kulude kava koostamiseks sätestatud põhimõtetest. Peame arvesse võtma uusi sätteid parlamendiliikmete hüvitiste kohta ja assistentide tölevõtmise ning hüvitiste kohta. Peame katma Euroopa valimiskampaaniate kulud ja arvesse võtma 2008. aastal toimunud energiahindade muutust. Lõppude lõpuks on 2009. aasta valimiste aasta, mille jooksul peame püüdlema ranguse ja finantsdistsipliini poole. Euroopa bürokraatia – teisisõnu, Euroopa halduskorralduse – laienemine ei ole parim sõnum inimestele, kellel me palume uuendada Euroopa Parlamendi liikmete mandaati.

Tahaksin juhtida tähelepanu veel ühele asjaolule, mis ei puuduta mind mitte kui Euroopa Parlamendi raportööri, vaid kui inimõiguste ja Euroopa rahvaste suveräänsuse pärast muret tundva demokraatlike riikide ühenduse liiget. Peame ka eelarvetasandil reageerima Gruusia sündmustele. Usun, et Euroopa Parlament peab selles küsimuses seisukoha võtma juba esimesel lugemisel, kuna kindlasti on raske veenda Euroopa maksumaksjaid selles, et peaksime jätkama Venemaa tingimusteta abistamist juhul, kui mainitud riik kulutab raha väljaspool oma piire sõja pidamiseks.

Kyösti Virrankoski, eelarvekomisjoni aseesimees. – (FI) Härra juhataja, minister, volinik, tahaksin kõigepealt öelda, kui tänulik ma olen, et järgmise aasta eelarve on jõudnud parlamenti arutamiseks. Samal ajal aga tahaksin ka öelda, kui kahju mul on, et parlamendikomisjoni esimees Reimer Böge ei saa arutelul osaleda, kuna tal on praegu kodumaal täita tähtsad kohustused. Seepärast kõnelen mina eelarvekomisjoni nimel tema eest.

Tahaksin tänada nõukogu ja eesistujariiki konstruktiivse koostöö eest, sest juulis toimunud lepituskohtumisel võtsime vastu olulised ühisdeklaratsioonid, mis käsitlevad Struktuuri- ja Ühtekuuluvusfondide, Euroopa Solidaarsusfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rakendamist ning muu hulgas ka personalikulusid. See on hea enne positiivse õhkkonna loomiseks ka novembris toimuval lepituskohtumisel. Kahjuks ei ole nõukogu olnud samal määral koostöövalmis näiteks küsimuse puhul, mis puudutab arvukate uute töökohtade rahastamist, mida arutati ka juunis Euroopa Ülemkogus ja mis sisaldub seal vastu võetud resolutsioonis.

Komisjoni esitatud esialgne eelarveprojekt oli juba väga kasin. Kulukohustuste assigneeringud ulatusid 134,4 miljardini, mis on finantsperspektiivist 2,6 miljardi võrra väiksem summa, ning maksete assigneeringud olid veelgi väiksemad – 116,7 miljardit. See vastab 0,9 protsendile ELi SKP-st, mis on oluliselt vähem kui kokkulepitud finantsraamistikus sätestatud kahtlusi tekitav 1%. Nõukogu on eelarves veelgi vähendanud kulukohustuste assigneeringuid 500 miljoni euro võrra ja maksete assigneeringuid 1,8 miljardi euro võrra.

Minu arvates ei kajasta selline tuntavalt kärbitud eelarve ei ELi ega ka parlamendi prioriteete. Äärmiselt ohtlik on teha kärpeid rubriigis 1, mis on eluliselt tähtis säästva arengu ja tööhõive seisukohast. Maksete assigneeringute nappus on suur oht struktuuripoliitikale, mis on parlamendi üks peamisi prioriteete. Poliitika elluviimine on juba praegu tõsiselt takistatud.

On üsna selge, et rubriiki 1 peab eriti kaaluma, kuid sama kehtib ka rubriigi 4 kohta, mis tundub olevat pidevalt, aastast aastasse alarahastatud. Praegugi on suuri raskusi Kosovo ja Palestiinaga.

Lõpetuseks tahaksin tõstatada kaks probleemi. Esimene on seotud toidurahastuga. Komisjon on teinud ettepaneku eraldada umbes üks miljard eurot toiduabiks ja toiduainete tootmise arendamiseks arengumaades. Parlament toetab seda, kuid märgib kahetsusega, et komisjon ei ole esitanud ettepanekuid sobivate vahendite kohta. Institutsioonidevaheline kokkulepe annab selleks hea võimaluse ning eelarvekomisjon on nõus ja valmis toetama kokkulepet selles küsimuses.

Euroopa Parlament on samuti valmis toetama ülesehitust Gruusias. Eelarvemenetlus pakub selleks ka võimalusi. Loodame, et enne Euroopa Liidu nimel lubaduste andmist järgmisel rahastajate konverentsil arutatakse neid lubadusi ka eelarvepädevate institutsioonidega.

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Härra juhataja, sooviksin meenutada head õhkkonda, mis valitses kevadel alanud ja enne suvepuhkust lõppenud läbirääkimistel. Loodan, et suudame sarnases õhkkonnas jätkata ka kogu menetluse jooksul.

Sooviksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et läbirääkimistel on neli peamist probleemiblokki. Esimene neist on seotud maksete assigneeringutega, mida nõukogu on kärpinud 1,8 miljardi euro võrra. Komisjoni ettepanekut käsitlevas hinnangus leiab parlament, et summa on liialt väike, nõukogu arvates on see aga liiga ambitsioonikas; seega loodan, et läbirääkimiste lõppetapil suudame saavutada kompromissi ja sobiva eelarve Euroopa jaoks.

Teine probleemiblokk seondub rubriigiga 4 ja siinkohal sooviksin mainida kolme punkti: lisaressursid Kosovale ja Palestiinale; hädaabireserv, kuna peame kiiresti rahuldama mõned sellel ja järgmisel aastal ilmnevad vajadused; muidugi tuleb märkida ka eelolevat rahastajate konverentsi Gruusia abistamiseks, mille kohta vähemalt praegu otsust ei ole tehtud.

Kolmas blokk, mida komisjon problemaatiliseks peab, on seotud halduskuludega, mille suhtes nõukogu nagu tavaliselt annab uutele töökohtadele heakskiidu, kuid kärbib rahastamist. See tähendab, et komisjonil ei ole selles etapis ja selliste ettepanekute puhul võimalik lisapersonali värvata, kuigi heakskiidu on saanud 250 laienemisega seotud töökohta.

Neljas blokk on seotud toidurahastuga. Nõukogu õhutusel tegime me ettepaneku, mida parlament ei ole veel vahendina heaks kiitnud. Seega pean ma seda neljandaks probleemseks valdkonnaks neil läbirääkimistel.

Üldkokkuvõttes on seega vaid neli punkti, mis raskusi tekitada võivad. Ülejäänud on väga hästi ette valmistatud ja hästi kalkuleeritud ning ma arvan, et suures osas võime me kiiresti kokkuleppele jõuda. Kui säilitame samasuguse koostööõhkkonna, nagu valitseb siin täna, loodan, et leiame lahenduse kõigile probleemidele.

Éric Woerth, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, esiteks tänan teid selle arutelu eest. Sooviksin öelda, proua Haug, et eelarve on kahtlemata ambitsioonikas, isegi kui tase rubriigiti erineb. Siiski on meil kõigil üks eesmärk ja ilmselt on meil vaja eriarvamused ületada. Selleks on meil aega kaks kuud.

Teiseks, härra Lewandovski, Lissaboni lepingu kohta käivate märkustega seonduvalt ütlesin, et jagame teie soovi arvestada asjaoluga, et lepingu ratifitseerimine on alles käimas ja seepärast oleks arukas jätta need kulud eelarvest välja. Arvan, et selles suhtes oleme me ühel arvamusel. Mainisite ka Gruusiat. Volinik viitas sellele kui ühele peamisele probleemile, mille peame lahendama ja ka nõukogu on teema kohta oma arvamuse avaldanud. Peame nüüd püüdma töötada detailsemalt poliitikavaldkondadega, mis eile õhtupoolikul kindlaks määrati.

Härra Virrankoski, ütlete esialgse eelarveprojekti kohta, et see on äärmiselt pingeline ja et tegelikult pingestame me seda veelgi. See on tõsi. Siiski on vaja kõigepealt vahet teha kulukohustuste assigneeringutel ja maksete assigneeringutel. Kulukohustused on 2008. aastaga võrreldes kasvanud natuke alla 3%. Minu arvates näitab see meie ambitsioone. Maksete assigneeringute puhul on tõepoolest kavandatud samaväärset vähendamist. Püüdsin selgitada, et oleme olukorda põhjalikult analüüsinud ja tulemus ei ole saadud pelgalt juhusliku ja plaanipärase maksete assigneeringute vähendamise teel. Tuginesime täielikult ja üheselt erinevate poliitikate raames ära kasutatud assigneeringute määra analüüsi tulemusele. Püüdsin seda selgitada rubriikide kaupa. Peatudes veel kord lühidalt rubriigil 1, siis seal on tõepoolest kärpeid, kuid samas on kärpeme kõrval arvestatud 50 miljoni euro suurune kasv lähenemisetaapis olevate riikide ja piirkondade jaoks; tahtsin seda mainida. Rubriigi 4 all – ka volinik peatus sellel – on ette nähtud suuremad assigneeringud Palestiina ja Kosovo jaoks ning pool eelarveprojekti vähendatud assigneeringutest on seotud hädaabireserviga, mida saab rahastada, nagu seda on varemgi tehtud, ressursside ümberjagamise abil. Ilmselt on meil kuni novembrini aega põhjalikumalt arutada küsimusi, mis on spetsiifilised, selgelt määratletud ja teatud parameetritest sõltuvad, ning me püüame saavutada parima võimaliku kompromissi, mis loomulikult aitab meil edasi liikuda.

Juhataja. – Toimunud vahearutelu eelarve teemal oli oluline. Viitasite mitmel korral Gruusia kriisile ja seal asetleidvale sõjategevusele. Nagu te teate, esinesin eile sellel teemal avaldusega Euroopa Ülemkogus ja ma tajun, et minu seal avaldatud arvamust jagavad kõik Euroopa institutsioonid. Täna.

10. Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused- Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet - Ühine lähenemisviis digitaalringhäälingule üleminekuga vabaneva spektriosa kasutamisel - Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused, eraelu puutumatuse kaitse ja tarbijakaitse (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu teemal:

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Catherine Trautmanni koostatud raport (A6-0321/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (KOM(2007)0697 - C6-0427/2007 - 2007/0247(COD))

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Pilar del Castillo Vera koostatud raport (A6-0316/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (KOM(2007)0699 - C6-0428/2007 - 2007/0249(COD)),

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Patrizia Toia koostatud raport (A6-0305/2008) selle kohta, kuidas digitaalset dividendi Euroopas täielikult ära kasutada: ühine lähenemisviis digitaalringhäälingule üleminekuga vabaneva spektriosa kasutamisel (2008/2099(INI)), ja

– siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Malcolm Harbouri koostatud raport (A6-0318/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris, ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase koostöö kohta (KOM(2007)0698 - C6-0420/2007 - 2007/0248(COD)).

Luc Chatel, ametis olev eesistuja. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, vaja on vaid vaadata mõningaid arve, et mõista, milline strateegiline tähtsus on Euroopas telekommunikatsioonil ja uutel tehnoloogiatel: telekommunikatsioonitehnoloogiad üksi annavad neljandiku Euroopa majanduskasvust ja 40% tootlikkuse tõusust. Vaadates läbiviidud arvukaid uuringuid, võib näha, et viimase 12 aasta jooksul on USA ja Euroopa majanduskasvu vahest 50% seotud info- ja sidetehnoloogiatega arengus esineva suure erinevusega. Seega peab Euroopa tegema sellesse sektoris pikaajalisi investeeringuid. ELi elektroonilist sidet reguleeriva raamistiku kiire läbivaatamine on järelikult äärmiselt oluline Euroopa majanduse konkurentsivõime ja kasvu edendamiseks.

Nagu ma ütlesin ka kuulamisel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis, on Prantsusmaa eesistumisaaja eesmärk jõuda 27. novembri sideministrite nõukogus poliitilisele kokkuleppele, mille põhisisu oleks võimalikult lähedane Euroopa Parlamendi kinnitatud seisukohtadele. Selle saavutamiseks on nõukogul kavas korraldada 2008. aasta teise poolaasta jooksul umbes 15 töökohtumist. Sooviksin seetõttu informeerida teid nõukogu seisukohtadest põhilistes küsimustes, mida käsitlevad raportöörid Catherine Trautmann, Pilar del Castillo Vera ja Malcolm Harbour. Kolleeg Éric Besson käsitleb digitaalse dividendi kohta koostatud Patrizia Toia raportit.

Avaldan tunnustust kolme raportööri märkimisväärsele tööle probleemidega, mida kohe käsitlen. Minu arvamuse kohaselt aitab nende tehtud töö selgitada olukorda ja loob uue aluse nõukoguga diskussiooni alustamiseks ning ma soovin rõhutada, et kahe institutsiooni, parlamendi ja nõukogu vahel valitseb laiapõhjaline konsensus.

Esiteks, soovin õnnitleda Catherine Trautmanni töö puhul, mida ta raportöörina on teinud juurdepääsu ja lubade andmise raamdirektiivi muutva direktiiviga. Avaldan tunnustust tema valmisolekule arvestada väljakutsega, mille püstitab uue põlvkonna võrgustiku kasutuselevõtmine, mure, mida jagavad kõik selle sektoriga seotud huvirühmad ja liikmesriigid.

Raportis rõhutate te, proua Trautmann, vajadust jätkuvalt edendada konkurentsi, eriti infrastruktuuridega seonduvat konkurentsi; selline on nõukogu seisukoht. Raportis tehakse ettepanek kasutada enam turu geograafilist liigendatust, et kõrvaldada ennetavad regulatsioonikohustused, juhul kui valitseb tõhus konkurents. Selle küsimuse üle käib praegu nõukogus diskussioon.

Sooviksin nüüd peatuda turu reguleerimisel, eriti ettepanekul laiendada komisjoni vetoõigust parandusmeetmetele, mida soovivad reguleerivad asutused. Catherine Trautmann rõhutab raportis, et komisjonil peaks olema pigem vahendaja kui kohtuniku roll; seepärast teeb ta ettepaneku kehtestada ühisreguleerimismehhanism, kusjuures küsimuse võib suunata uuendatud reguleerivatele rühmale, näiteks juhul, kui reguleeriva organi esitatud parandusmeetme vaidlustab komisjon. Seega otsib parlamendi raportöör kompromissi praeguse olukorra ja vetoõiguse vahel, milleks esitas ettepaneku komisjon ja mis, nagu te teate, on tekitanud mõne liikmesriigi vastuseisu. Esialgse tekstiga võrreldes on see tõeline edasimineku küsimuses, mis on vägagi tundlik teema nõukogule, kes ei ole hetkel veel valmis andma komisjonile nii suurt õigust.

Teine küsimus, mis on tekitanud tuliseid vaidlusi, on funktsionaalne eraldamine. Catherine Trautmanni raportis tehakse ettepanek säilitada funktsionaalse eraldamise kohustuse kehtestamine riiklike reguleerivate asutuste erandliku meetmena. Sellise erandliku meetme rakendamine oleks piiratud, kuna see nõuaks nii komisjoni eelnevat nõusolekut kui ka Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste kogu (BERT) pooldavat arvamust. Raportööri lähenemisviis on kooskõlas nõukogus kujuneva sellekohase kompromissarvamusega, nimelt säilitada meetme kehtestamine, kuid lubamata selle laiaulatuslikku kasutamist.

Veel üks oluline vaidlusküsimus läbirääkimistel on raadiosageduste haldamine. Sarnaselt nõukoguga pooldab raportöör raadiospektrite haldamises muudatuste siseseviimisel järkjärgulist lähenemist, mis loob tasakaalu komisjoni esitatud neutraalsuse põhimõtte ja niivõrd napi ressursi haldamise keerukuse vahel. Tööstuskomisjonis vastu võetud raportis esitatakse ka ettepanek luua raadiospektripoliitika komisjon, mille ülesanne oleks nõustada Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni raadiospektripoliitika küsimustes. Nimetatud komisjonile antaks ülesanne kehtestada strateegiline õiguslik programm raadiospektri kasutamise kohta. Usun, et selle küsimusega seonduvalt on nõukogu arvestanud Euroopa Parlamendi esitatud õigustatud taotlust, et parlament oleks rohkem kaasatud raadiosageduste haldamisega seonduvate üldiste suuniste koostamisse, kuid nagu te teate, soovib nõukogu vältida olukorda, kus selle ressursi eest vastutab liiga palju organeid, ning säilitada reageerimisvõime, mida nõuab nii turg kui ka selline strateegiline uuenduslik ressurss nagu raadiosagedused.

Avaldan tunnustust Elektroonilise Side Turu Ameti loomist käsitleva Pilar del Castillo raporti kvaliteedile; tõstaksin esile, et raport käsitleb äärmiselt tundlikku teemat, mille suhtes valitseb konsensus parlamendi ja nõukogu vahel. Proua del Castillo, raportis tehakse järeldus, et Euroopa amet sellisel kujul, nagu see on esitatud, ei ole õige lahendus reguleerivate asutuste vahelise koostöö tugevdamiseks ja tegevuste kooskõlastamise edendamiseks; nõukogu jagab seda seisukohta. Te olete vastu sellele, et loodaks Euroopaulene reguleerija ja teete ettepaneku luua organ (BERT), kes oleks reguleerivatele asutustele lähemal, kellele oleks antud suurem sõltumatus Euroopa Komisjonist ja kelle struktuur ja haldussüsteem oleksid lihtsamad kui algselt soovitatud. Nõukogu on teadlik kõigist neist argumentidest, kuid nagu te teate, on enamikul liikmesriikidest teatud kahtlused ühenduse ameti loomise suhtes. Järgmiste nädalate jooksul peab nõukogu seega püüdma leida tasakaalu kahe valiku vahel: kas asutada Euroopa reguleerivatest asutustest koosnev eraõiguslik organ või seada sisse ühenduse amet, kellele tagatakse sõltumatus.

Minu viimased märkused puudutavad raportit, mille koostas Malcolm Harbour, keda ma tänan kiiduväärse töö kvaliteedi eest; eriti tervitan asjaolu, et raportis arvestatakse tarbijate põhiõigustega. Sarnaselt nõukoguga toetab parlament komisjoni soovitatud meetmeid, mis on suunatud tarbijakaitse tugevdamisele, probleemile, mis sideteenuste suureneva mõju tõttu kodanike igapäevaelule viimasel ajal esile on kerkinud.

Malcolm Harbouri raportis tehakse ettepanek, et lepingutes sisalduv teave peaks olema üksikasjalik, et puuetega tarbijaid silmas pidades liikmesriikide meetmeid tuleks tugevdada ja et konkurentsi edendamiseks tuleks numbrite teisaldamise teostusaegu lühendada. Nõukogu kiidab kõik need meetmed suures osas heaks.

Arvan, et eraelu puutumatuse kaitse küsimus, millega tegeleti tugevdatud koostöömenetluse käigus koos Alexander Alvaroga kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis, on samuti oluline probleem, mida tuleb käsitleda, ja mul on hea meel, et arvesse on võetud ka näiteks lühisõnumite kaudu edastatavat pealesunnitud teavet.

Autoriõiguste probleemiga seonduvalt tehakse Malcolm Harbouri raportis ettepanek säilitada elektrooniliste sidevõrkude teenusepakkujate kohustus edastada teenuse tellijaile kogu vajalik teave ebaseaduslike võrgukasutuste ja teenuste kohta. Raportis sisaldub ka ettepanek edendada kõigi huvirühmade koostööd, et tõhustada seaduslike teenusepakkujate kohta käiva teabe levitamist. Tundub, et tegemist on tasakaalustatud meetmetega, kuid me peame arvestama, et see on tundlik küsimus nii siinse täiskogu kui ka nõukogu jaoks.

Härra juhataja, võttes kokku, mida ma soovisin öelda minu vastutusalas olevate valdkondade kohta enne, kui digitaalse dividendi teemal saab sõna kolleeg Éric Besson, arvame, et parlament ja nõukogu on nendes küsimustes paljuskü ühel arvamusel, kuigi tuleb tunnistada, et arvamused lahknevad mõnevõrra üksikasjades, mida direktiiv peaks hõlmama. Anname loomulikult endast parima, et jätkuks tihe koostöö parlamendi ja nõukogu vahel, nii et kolm institutsiooni jõuaksid nii kiiresti kui võimalik kompromissini.

Juhataja. – Täna, härra Chatel. Luc Chatel on tööstuse ja tarbijakaitseküsimuste eest vastutav riigisekretär.

Vahetame nüüd teemat, kuulates teist nõukogu esindajat, riigisekretär Éric Bessoni.

Éric Besson, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, nagu kolleeg Luc Chatel ütles, on minu ülesanne kõnelda äärmiselt olulisest küsimusest, digitaalsest dividendist.

12. juunil 2008. aastal võttis nõukogu vastu otsused, mis käsitlevad komisjoni teatist pealkirjaga „Kuidas digitaalset dividendi Euroopas täielikult ära kasutada: ühine lähenemisviis digitaalringhäälingule üleminekuga vabaneva spektriosa kasutamisel”. Analoogringhäälingu sulgemise tagajärjel vabaneb ultrakõrgsageduse spektriosa, mis on eriti kasulik ultrakõrgsagedusega raadiolainete levimaduste tõttu. Digitaalringhäälingule üleminek pakub seega enneolematu võimaluse, mille peame täielikult ära kasutama. Seda eesmärki peab silmas ka Patrizia Toia raport, mille kohta te arvamust hakkate avaldama, ja siinkohal sooviksin avaldada tunnustust tema töö kvaliteedile.

Patrizia Toia raportist ilmneb, et raadiolainete spektriala kasutusest sõltuva elektrooniliste sideteenuste turu koguväärtus ELis ulatub enam kui 250 miljardi euronile ehk teisisõnu 2,2 protsendini ELi aastast sisemajanduse koguproduktist. Spektri hea haldamine võib oluliselt kaasa aidata konkurentsivõime ja majanduskasvuga seonduvate Lissaboni eesmärkide täitmisele ning rahuldada Euroopa kodanike laialdasi sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke vajadusi. Praktilist poolt silmas pidades aitab digitaalse dividendi tark ja mõistlik kasutamine vähendada digitaalset lõhet, eriti ebasoodsas olukorras, kaugetel äärealadel ja maapiirkondades. Nagu raportöör õigustatult esile tõstab, tuleb digitaalsele ringhäälingule ülemineku tagajärjel vabanenud raadiospektriosa nii kiiresti kui võimalik ümber jaotada.

Võin teile nüüd öelda, et nõukogu nõustub suurel määral raportööri seisukohaga, et Euroopa tasandil koordineeritud lähenemisviis spektriala kasutamisele tagab digitaalse dividendi optimaalse kasutuse. Uutele elektroonilistele sideteenustele ühtlustatud sagedusvahemike kindlaksmääramine loob operaatoritele ja sidevahendite tootjatele võimaluse saada kasu piisava suurusega turust. Euroopa tööstusliku ja poliitilise arengu seisukohast on see strateegilise tähtsusega küsimus.

Kui Euroopal õnnestub digitaalse dividendiga seonduvalt teha koostööd, nagu see õnnestus globaalse mobiilsidesüsteemiga, saab Euroopa ajaloolise võimaluse viia pärast 20 aastat taas ellu olulist poliitikat vastava tööstusharu ja tarbijate heaks. Kuid nagu ministrid eelmise aasta juunis rõhutasid, on nõukogu arvamusel, et me peaksime järgima põhimõtet tagada digitaalse dividendi kasutamise paindlikkus vaatamata piirangutele, mis tuleb kehtestada kahjuliku sekkumise takistamiseks või selliste üldist huvi pakkuvate eesmärkide toetamiseks nagu näiteks teenuse laialdane kättesaadavus või meediakanalite paljusus või kultuuriline ja keeleline mitmekülgsus. Riiklikul tasandil arutelud spektri jaotamise teemal peavad jätkuma täie hooga, kuid kui ühenduse lähenemisviis peaks edukaks osutuma, peab see olema kooskõlas sageduste taaskasutust käsitlevate riiklikul tasandil tehtud otsustega, mille vastuvõtmine riikides praegu käimas on.

Sooviksin kokkuvõtteks öelda, et nõukogu kutsub komisjoni üles – ja ma tean, et nii on juba ka toimitud – käivitada uuringud ja kõnelused, mida on vaja spektriala koordineeritud kasutamise sidusa põhialuse määratlemiseks. Samuti kutsume komisjoni üles toetama ja abistama liikmesriike selle eesmärgi täitmisel. Seetõttu ootab nõukogu suure huviga 2008. aasta detsembriks oodatavat komisjoni aruannet protsessi tulemuste ja edasiste vajalike tegevuste kohta.

Viviane Reding, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, soovin kõigepealt tänada raportööri Catherine Trautmanni, Pilar del Castillo Verat, Patrizia Toiat ja Malcolm Harbouri tehtud raske töö ja konstruktiivsete ettepanekute eest. Täna ka kogu parlamenti, sest töö on olnud äärmiselt raske ja ma tean, et sellele eelnes põhjalik ja ulatuslik ettevalmistus – huvirühmade ärakuulamine ja sõna otseses mõttes sadade muudatusettepanekute kaalumine – ning tean ka, et olete töötanud ajaga võidu, kuid sageli saavutatakse just niiviisi parimad tulemused ja see kehtib ka praeguse töö kohta.

Vaatamata sellele, et kehtiv reguleeriv raamistik on mitmeski suhtes rahuldav, nõustume me kõik, et seda tuleb täiustada. Miks? Peame kindlustama tarbijate kaitse, tagades, et neil oleks võimalik vabalt valida konkureerivate toodete ja teenuste vahel. Peame kindlustama selle, et hallates oma riiklikku spektriala (mis on, nagu juba ka öeldud, väärtuslik ressurss), realiseeriks liikmesriigid sotsiaalse ja majandusliku kasu tänu tõhusale, läbipaistvale ja paindlikule haldamisele ja heale koostööle ELi tasandil. Selleks et säilitada Euroopa konkurentsivõime 21. sajandil, peame kindlustama, et meie reguleerimissüsteem aitaks kaasa investeeringutele uue põlvkonna võrgustikkudesse, mitte ei seaks neile takistusi.

Lõpuks – ja see on kõigi meie püüdluste alus – peame me tugevdama oma siseturgu. Me ei peaks vaid poolehoidu teesklema, vaid tagama ELile tõhusa, konkurentsil põhineva ühtse turu, mis tooks majandusliku mastaabisäästu mitte vaid elektroonilise side sektorile, vaid ka kodanikele ja majandusele üldiselt. Kasu saab ju kogu majandus, mida tulebki tugevdada. Kasutame siis ära Euroopa mandri eelise: kaotame tõkked, mis toovad kaasa liigendumise ja väiksema majandusliku ja sotsiaalse tõhususe.

Kõik neli peamist teemat – tarbijakaitse, spektriala, investeerimine ja siseturg – on väga tähtsad ja parlament on seda mõistnud. Pean parlamenti õnnitlema selle puhul, et on suudetud määratleda sügavamad probleemid ja analüüsile tuginedes pakkuda reaalseid lahendusi.

Jätkaksin nüüd siseturu mehhanismide teemal. Just selles küsimuses on panused kõrgemad ja järgnev diskussioon nõukoguga töötab tulla raske. Ütlen seda vaatamata sellele, et Sloveenia eesistumisaaja lõpus tunnistasid ka ministrid, et me peame tugevdama elektroonilise side siseturu ühtsust.

Tunnistamine on küll tore, kuid millised on lahendused? Parlament on õigusega täheldanud, et tegemist on ühe, mitte kahe aruteluga, mille teemaks on siseturu toimimise täiustamiseks vajalik amet ja mehhanismid, eriti artiklis 7 sätestatud riiklike turuanalüüsiseadete edastamise mehhanismid. Need siseturu kaks poolt on nagu ühe mündi kaks külge – nad kuuluvad kokku.

Me kõik teame, et riiklike reguleerivate asutuste koostöö kehtivat korraldust ühenduse raames – st Euroopa reguleerivate asutuste tööriühma – tuleb täiustada, kui soovime nende tööd kasutoovamaks muuta. Seepärast tervitab komisjon muudatusettepanekuid, mis arendavad edasi komisjoni ettepanekut, et saavutada läbipaistvam, vastutavam ja tõhusam koostöövorm.

Elkõige tervitab komisjon parlamendi ettepanekuid ühenduse asutuse kohta. Selline ühenduse asutus koos sellega kaasnevaga peab vastama eesmärgile: ta peab toimima tõhusalt, olema õiglane ja usaldusväärne ning samuti välistama kahtlused, et asutus on mõne reguleeriva organiga lähedasem kui teistega. Kui soovime tegutseda sidusalt, peame just sel põhjusel olema sidusad ka rahastamisel. Riiklikul tasandil rahastamine mis tahes proportsioonis muudab loodava asutuse usaldusväärsuse küsitavaks ja avab tee halduslikule ja õiguslikule ebakindlusele.

Teame kogemustest, et kombineeritud rahastamine tekitab probleeme, seega peame selliste probleemide esilekerkimist vältima. Sellega seoses tahaksin parlamenti kutsuda ettevaatlikkusele nn Belgia jalgpalliklubi lähenemisviisi suhtes, mida ma ilmselt selgitama pean. Te teate, et komisjoni eesmärk Euroopa reguleerivate asutuste tööriühma loomisel oli luua nõuandev asutus. Hiljuti moodustasid riiklikud reguleerivad asutused Belgia õigusele vastava eraõigusliku juriidilise isiku, mille eesmärk oli tegutseda rahvusvahelise reguleerivate asutuste tööriühma sekretariaadina. Tööriühm tegutseb väljaspool ühendust – liikmete hulka ei kuulu vaid 27 liikmesriiki – ja tegelikult ei mõista keegi, kus lõpeb rahvusvaheline reguleerivate asutuste tööriühm ja algab Euroopa reguleerivate asutuste tööriühm. Komisjon soovis sellise segase olukorra lõpetada, luues selgesti piiritletud ja selge vastutusega asutuse. Kindlasti ei ole meie sooviks, et Belgia eraõiguslik asutus, millele on võõrad Euroopa lähenemisviisi ja pakutavad tagatised, sekkuks Euroopa tasandil otsuste tegemisse.

Sel põhjusel on vaja veel kaaluda asutuse loomisega seotud mitmeid õiguslikke ja institutsioonilisi küsimusi, eriti selle juhtimisstruktuuri. Peame leidma õige viisi, kuidas tagada riiklike reguleerivate asutuste sõltumatus nii, et oleks kindlustatud ühendusepõhine lähenemisviis.

Elkõige pean aga rõhutama, et asutus on vahend eesmärgi täitmiseks, mitte eesmärk omaette. Asutus on vaid vahend reguleerimise järjepidevuse täiustamiseks. Sel põhjusel ongi see Euroopa siseturu külg nii oluline mündi pool ja sel põhjusel on Euroopa Parlamendil ka õigus tugevdada artiklis 7 sätestatud järjepidevusmenetlust riiklike turgude analüüsi teatamise kohta, milles loodaval asutusel oleks oma osa.

Artiklis 7a sisalduv parlamendi uus vahekohtumehhanism näitab, et komisjon ja parlament mõlemad mõistavad vajadust tegevuse järjepidevusmehhanismide järele, mis tooksid kaasa ka tegelikke muudatusi.

Parlamendi lahendus on anda komisjonile võimalus kaasa rääkida ja nõuda riiklikult reguleerivalt asutuselt reguleerimisega seotud lähenemisviisi muutmist, kui asutuse suhtes läbi viidud vastastikuse hindamise tulemusel tuvastatakse probleeme. Peame parlamendi lähenemisviisi üksikasju veel arutama, et kinni pidada asutamislepingus sätestatud institutsioonilise tasakaalu põhimõttest, kuid ma leian, et lähenemisviisi loogika on täiesti õige – tuleb leida tasakaal subsidiaarsuse põhimõtte ja siseturu huvide vahel ning seejärel teha õiged tegevusjärelused.

Tänu asutuse kaudu läbiviidavale vastastikusele hindamisele saame me vahendi, mis toob kasu riiklike reguleerivate asutuste koondatud kogemustest ning nende vastuvõtlikkusest põhjendatud piirkondlikele erinevustele. On ju arusaadav, et juhul, kui asutus leiab, et siseturuga on probleeme ja ka komisjon asutamislepingu kaitsjana probleemi tõstatab, peaks sellel tagajärjed olema.

Siseturu ja õigusliku (ning „õigusliku“ all mõtlen ühtlasi ka äritegevust puudutavat) kindluse huvides peab komisjonil olema õigus nõuda vajadusel teatise esitavalt riiklikelt reguleerivatelt asutustelt lähenemisviisi muutmist, sest me ei saa leppida olukorraga, kus pärast artiklile 7 vastava pika protsessi läbimise järel teatise

esitanud riiklik reguleeriv asutus võib vastata „Tänan teid väga seisukoha esitamise eest, aga meie eelistame oma lähenemisviisi” ja tegutseb edasi, nagu ei oleks midagi juhtunud.

Seepärast õnnitlen parlamenti, kellel on õigus öeldes, et

kogu protsess ei tohi vaid virisemisega lõppeda. Tööstusharu, tarbijad ja maksumaksjad ei kiidaks heaks, kui me loome keerukad ja aeganõudvad regulatsioonisüsteemid, mille abil me midagi muuta ei suuda. Sel põhjusel peab süsteem sisaldama piirangut, nimelt peab komisjonil olema kohustusliku otsuse tegemise võimalus.

Mainisin eelnevalt, et tähtis on luua uusi investeeringuid toetav regulatsioonisüsteem. Seetõttu on komisjon oma ettepanekus mitte ainult alles jätnud, vaid ka kindlustanud konkurentsil põhinevat lähenemisviisi reguleerimisele, kuna konkureeriv turg õhutab uusi investeeringuid tegema. Seepärast on komisjon tänulik tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile selle eest, et nad püüavad muuta telekommunikatsioonieskirju investeeringuid toetavamaks, eriti seoses suurte investeeringutega, mida on vaja vana vaskjuhtmestiku asendamiseks kiire optiliste kiudkaablivõrgustikuga.

Sellised vananenud piirkondlikud võrgustikud – see tähendab enamikku Euroopa majapidamisi ja väikeettevõtteid, mis sõltuvad internetiühendusest – kujutavad endast kiires internetiühenduses ümmikute tekitavaid sõlmpunkte, mis tugevasti aeglustavad teabe levimise kiirteid ja just seepärast tervitan ma parlamendi sammu edendada infrastruktuuri-alast konkurentsi uue põlvkonna juurdepääsvõrgustike rajamiseks, julgustades uute kiudkaablitega kanalite ja uute, riske hajutavate võimaluste kasutuselevõttu. Need püüdlused on tervitatavad ja kooskõlas soovitustega, mida ma praegu riiklikele reguleerivatele asutustele neis küsimustes suuniste andmiseks ette valmistan.

Kuid kiire internetiühenduse ümmikute kõrvaldamisest ei tohi saada edasise konkurentsi uut ümmikute tekitajat ja meil on piisavalt tõendeid, et kiudkaablile üleminek muudab äritegevuse alternatiivsete investorite jaoks veelgi raskemaks, sest kiudkaabli eraldamine ei ole praegu veel ei tehniliselt ega ka majanduslikult võimalik, mis tähendab, et alternatiivsed operaatorid peavad investeerima oma kiudkaablivõrgustikku või kasutama senise omaniku bitivooteenust.

Peame tunnistama tõsiasja: paljudes geograafilistes tsoonides, kus infrastruktuuri-alane konkurents ei ole teostatav, on korrektne reguleerimine konkurentsi alalhoidmise ainuke viis. Konkurents toob kaasa madalamad hinnad, parema teenusekvaliteedi ja suurema valiku, nii et tegelikud kasusaajad on tarbijad.

Kuid ma ei loo endale illusioone. Näen, et parlament jagab minu muret. Valik peab tegelikkuses eksisteerima; tarbijatele tuleb anda õigusi, et kasutada parimal viisil ära konkurentsi, ja tarbijatele õiguste andmine tähendab nende teavitamist. Sel põhjusel on ka võimalus vahetada teenusepakkuja nii oluline. Rõõmustan selle üle, et parlament toetab vajadust teostada numbri ülekandmine ühe päeva jooksul. Kui Austraalias on seda võimalik teostada kahe tunni jooksul, peaksime Euroopas suutma seda päeva jooksul teha.

Tervitan ka selgust, mida parlament on lisanud tarbijate teavitamise täiustamise muudatustele, mis võimaldavad tarbijail ka tegelikult teada ja võrrelda pakutavaid teenuseid. Täiustatud läbipaistvus toetab interneti avatud ülesehitust, mida me rõhutame; mida me tahame; mida me kaitseme. Kui internetile juurdepääsu piiratakse, peavad tarbijad kindlasti saama teavet nende piirangute iseloomust ja mind rõõmustab, et komisjon ja parlament on neis küsimustes üksmeelel.

Siiski on mul raske mõista, miks on parlament muutnud teksti nii, et tellijatel ei ole sarnaseid õigusi ja teavet, kui tegemist on nende isikuandmete kaitsega. Tean, et parlament suhtub äärmiselt tõsiselt tarbijate ja kodanike põhiõiguste kaitseks ja seepärast üllatab mind, et komisjoni ettepanekuis sisalduvad rikkumistest teatamise nõuded on esitatud muudatusettepanekutest välja jäetud.

Kehtiv hoiak peaks olema, et tellijail on võimalik teada saada isikuandmete kaitsmisel esinenud rikkumistest, nii et nad saaksid tarvitusele võtta ettevaatusabinõud, ning selle üle, kas rikkumine võib tellijat kahjustada, ei tohi otsustada teenusepakkuja – kaitsta tuleb tellijat ja tema isikuandmeid. Kuidas saab teenusepakkuja teada, kui tundlik on teave iga üksikul juhtumil? Seepärast palun parlamendil tungivalt oma seisukohta selles küsimuses veel kord kaaluda.

Lõpetuseks peatuksin spektriosal: parlamenti ei olnud selle küsimuse olulisuses vaja veenda. Seetõttu tervitan komisjon asjaolu, et spektriküsimuse arutelu muutus poliitiliseks. Arutelu ulatub tehnilisest tasemest kaugemale. Kuigi ka edaspidi oleme paljusi tänu võlgu raadiospektrikomitee suurele tööle ja pakutud lahendustele, on palju saavutatud ka raadiospektrit käsitleva otsuse abil. Peaksime seda alal hoidma. Kuid ka parlamendil on õigus: edasiliikumine sõltub suuresti poliitilise tasandi kaasamisest arutellu, nii et panused saaksid korralikult läbi arutatud. Tõhusam – see tähendab ka koordineeritum – liikmesriikide lähenemisviis

loob võimaluse olukorra tekkimiseks, kus kõik võivad võita, kusjuures sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide täitmise edendamine toob suurt kasu kogu Euroopa majandusele.

Digitaalse dividendi maksimaalset ärakasutamist ja teisi sellega seonduvaid küsimusi saavad kindlustada vaid strateegia ja olulised poliitilised otsused, millega on nõus nii parlament kui ka komisjon. Seega toetab komisjon parlamendi õigustatud eesmärki sekkuda rohkem spektripoliitika vastuvõtmisse ja on põhimõtteliselt nõus parlamendi esitatud muudatustega.

Loomulikult on komisjonil võimalus sõna sekka öelda. Soovin aga märkida, et komisjon toetab arutelu parlamentis ning aitab nõukogul saavutada kokkulepe parlamendiga.

ISTUNGI JUHATAJA: Martine ROURE

Asepresident

Catherine Trautmann, raportöör. – (FR) Proua juhataja, volinik, ministrid, daamid ja härrad, et arutatav reguleeriva raamistiku reform oleks õigustatud, peab sellega kaasnema tuntav kasu nii tarbijatele seoses hindade, juurepääsu ja ühenduse kiirusega kui ka ettevõtetele seoses õiglase konkurentsi väljavaadete, uute investeeringute ja konkurentsivõimega.

Seotud huvirühmade suur hulk tähendab, et hõlmatud on erinevad, sageli vastuolulised huvid. Omalt poolt olen ma töö algusest peale pidanud oluliseks kuulata kõigi osaliste arvamust ja teavitada õigeaegselt ja usalduslikult ettevõtteid ja tarbijaid, et saavutada ja taastada nende usaldust.

Elektrooniline side pakub Euroopa majanduskasvuks reaalse võimaluse. Sektor hõlmab 3% Euroopa SKT-st. Investeeringuid ja teenuste arendamist silmas pidades peame suutma seda võimalust täielikult ära kasutada. Selleks on vaja konkurentsi, kuid mitte ainult. Peame võtma meetmeid, et luua tingimused vastutustundlikuks ja jätkusuutlikuks arenguks; teisisõnu, peame looma vajaliku ökosüsteemi teadmiste põhise majanduse saavutamiseks, mis on meie ühine soov.

Peame Euroopa info- ja sideteenuseid käsitlema kui ressursi. Seega on küsimusega seotud nii era- kui ka avalik sektor, mis nõuab meilt toetust paindlikele reeglitele ja kõigi huvirühmade vastutusele operaatorite ning komisjoni vahelise koostöö kaudu, mis toimib sarnaselt operaatorite ja klientide vahelisele lepingulistel alustel tehtavale koostööle.

Soovin näha nelja olulise valdkonna tugevdamist: esiteks, klienditeenindus silmas pidades juurdepääsu (võrgustiku laialdasema piirkondliku ärakasutamise abil), õiglast hinda ja kvaliteeti; teiseks, tööstustegevuse alalhoidmine eesmärgiga õhutada töökohtade loomist ja innovatsiooni, kuna tehnoloogiline areng aitab tõhusalt kaasa hindade alanemisele; kolmandaks, väike- ja suurettevõtete konkurentsivõime, tagamaks jätkusuutlik konkurents ELi liikmesriikides ja vajalikud investeeringud, eriti kiudoptika valdkonnas, mis võimaldaks meil konkureerida tõhusamalt maailmaturul; ja lõpuks, õiguskindlus – vajadus kindlustada süsteemi usaldusväärsust, andes vastutus seotud osalistele ja õhutades vastastikust koostööd, eriti operaatorite vahel, kuid ka operaatorite ja komisjoni vahel.

Oli hea meel näha, et neil alustel nõustus tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon minu esitatud kompromissettepanekutega – sageli suure häälteenamusega – ja ma tahaksin kolleegidele tänada, et nad leidsid alati aega vaatamata tihti peale lühikestele tähtaegadele, mis tähendas, et suutsime kinni pidada ajakavast, mis oli vajalik täitmaks eesmärki muuta määrust enne parlamendi selle koosseisu volituste lõppemist. See on kollektiivse pingutuse tulemus.

Olen arvamusel, et kogu sektor on suunised hästi vastu võtnud ja loodan, et partnerid nõukogust teevad sama. Kuulasin tähelepanelikult Luc Chateli ja Éric Bessonit ning nende sisukohti, samuti volinikku Viviane Redingit, tänaksin neid kõiki asjatundlike ja üldjoontes positiivsete arvamuste eest.

Tulles tagasi arutatavate küsimuste juurde, sooviksin peatuda parandusmeetmetel.

Sekkumata riiklike reguleerivate asutuste õigustesse on jõutud konsensusele vajaduse suhtes kehtestada järjepidevamad parandusmeetmed ELi tasandil. Siiski on üksmeelselt – või peaaegu üksmeelselt – tagasi lükatud komisjoni ettepanek, et komisjonil peaks olema vetoõigus parandusmeetmete suhtes. Minu raportis esitatud mehhanismi kohaselt on igal asutusel õigustatud osa: komisjonil on õigus vaidlustada parandusmeede, kuid tal on õigus meede täielikult tagasi lükata vaid juhul, kui ka BERT esitab negatiivse arvamuse. Samamoodi on funktsionaalse eraldamise puhul parandusmeetme kasutuselevõtu puhul nõutav nii komisjoni kui ka

BERT-i nõusolek. Sellise piirangu abil säilib tuntav võimalus, et eraldamist saab nõuda, kuid seda ei saa ka liiga kergekäeliselt peale suruda.

Meie esitatud raadiospektrisse puutuvad ettepanekud on suunatud selle piiratud ressursi paindlikule haldamisele, kuid seda tehakse mõõdukalt ja proportsionaalselt, võttes samal ajal meetmeid spektri haldamise optimeerimiseks. Meie arvates oleks esimene samm Euroopa tegelik spektripoliitika, mille saaks pärast paketi vastuvõtmist esitada parlamendi järgmise ametiaja alguses korraldataval laiahaardelisel konverentsil.

Komisjoni ettepanekus ei käsitletud uusi võrgustikke või käsitleti neid vaid põgusalt, seda ajal, mil Euroopa juba osaleb selles tehnoloogilises revolutsioonis. Leidsime, et vaja on pakkuda liikmesriikidele ja reguleerivatele asutustele koheselt suunised ja vahendid, mida on tarvis investeeringute edendamiseks ja vajadusel ka võrgustike haldamiseks. Seepärast kinnitas meie ettepanekuid just enne suvepuhkuse algust ka tunnustatud ekspertide rühm.

Viimane küsimus tõstatas suhteliselt hilja: intellektuaalomandi õiguste kaitse. Kahjuks kerkis see arutelu esiplaanile praegusel telekommunikatsiooni paketi läbivaatamise etapil; minu arvates ei ole siin õige arutada mehhanisme, mis tagaksid intellektuaalomandi õigustest täieliku kinnipidamise.

Eitamata intellektuaalomandi õiguste kaitse olulisust, tahaksin vaid avaldada lootust, et me suudame lõpetada kõnealuse paketi läbivaatamise ilma selle teemaga seonduvate liigsete pingete ja katkestusteta, eeldusel, et loomingulist sisu käsitletakse komisjoni teatises. Ülejäänud punktidel peatuksin nende kahe minuti jooksul, mis mul kokkuvõtte tegemiseks on.

Pilar del Castillo Vera, raportöör. – (ES) Proua juhataja, tahaksin alustuseks rõhutada Luc Chateli öeldut: elektroonilise side sektor moodustab 25% Euroopa majanduskasvust ja 40% tootlikkusest. Lühidalt, need arvud kinnitavad Lissaboni tegevuskava avaldusi vajaduse kohta arendada Euroopa majandust teadmispõhiselt, kusjuures elektrooniline side on tegelikult arengu suur motivaator.

Komisjon on näidanud üles teadmist ja teadlikkust, esitades meetmete kogu, millega sõnastatakse ümber 2002. aastal vastu võetud regulatsiooniraamistik. Mitmed turud on uuesti reguleeritud ja ootel on veel mõned olulised määrused, mille eesmärk on hoogustada siseturu konkurentsivõimet.

Mina keskendun aga loomulikult parlamendi seisukohale. Nõukogu esindaja härra Chatel, komisjoni esindaja proua Reding, daamid ja härrad, meie seisukohal on ühine nimetaja, faktor, mis muudab parlamendi seisukoha minu arvates erakordselt järjepidevaks, sidusaks ja mõjukaks. See ühine nimetaja kõigis parlamendi koostatud ja vastavates parlamendikomisjonides heaks kiidetud raportites on jagatud vastutuse põhimõte.

Catherine Trautmanni raport põhineb jagatud vastutusel. Ettepanek luua riiklike reguleerijate asutus põhineb jagatud vastutusel. Kuulsime mõlema raporti puhul, et jagatud vastutus on vahend, mida Euroopa telekommunikatsiooniturul ikka veel vajatakse ja kõik esitatud ettepanekud lähtuvad jagatud vastutuse kontseptsioonist, kas siis komisjoni ja riiklike reguleerivaid asutusi ühendava organi BERT vastastikuse vastutusega seonduvalt või siis BERT-i haldamise ja rahastamisega seonduvalt.

Kuna aeg seab piirid ja arutelu on juba kaua kestnud ja kestab ka edasi, pean nüüd keskenduma vaid BERT-ile. Tegemist on ettepanekuga, mis vastab jagatud vastutuse kontseptsioonile ja olemuselt eduka turu arendamisele, mis loomulikult nõuab veel toetust kohandumaks täielikult konkurentsireeglitele, tegemist on koguga, mis põhineb koostööl komisjoni ja liikmesriikide reguleerivate asutuste vahel. Arvestades sellist tausta ja silmas pidades praegust olukorda on loodava kogu kohustused paremini määratletud kui selle struktuur, vastutus, aruandluskohustus ja rahastamine.

Volinik, daamid ja härrad, härra Chatel, sellega seoses sooviksin öelda, et on ülimalt oluline järgida ühtekuuluvust ja järjepidevust. Koosrahastamise ettepanek, mille ma esitasin ja mida ma pooldan, on kooskõlas jagatud vastutuse kontseptsiooniga, millele tuginevad parlamendi kõik ettepanekud, mis sisalduvad nii Catherine Trautmanni kui ka minu raportis.

Vastupidiselt sellele ei oleks ei järjepidev ega ühtekuuluv rahastamise mehhanism, mis põhineks tagaukse kaudu sisse hiilival rangelt ühenduse rahastamisel; see ei oleks vastavuses ettepaneku ülejäänud sisuga ja põhjustaks parlamendi esitatud reformi aluseks oleva kontseptsiooni ja loogilise põhimõtte moonutamise.

Olen veendunud, et nii parlament, komisjon kui ka nõukogu püüavad saavutada samu eesmärke (oleme seda juba tõestanud) ja ma kutsun üles tasakaalule ja üksteisemõistmisele, mida meil on siiani jätkunud, et saaksime alustatud jätkata. Arutelu all olev sektor väärib seda.

Patrizia Toia, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, telekommunikatsiooni valdkonnas on iga meediavahend, mis võimaldab üle kanda häält, andmeid või pilti, väärtuslik ressurss. Seepärast on mõne aasta pärast meie käsutuses märkimisväärsel, et mitte öelda tohutul määral raadiospektrit, teisisõnu, uusi sagedusi uuel viisil kasutamiseks, mis kujutab endast tohutut sotsiaalset ja kultuurilist, samas ka majanduslikku ja kaubanduslikku võimalust: tegelikult on digitaalse dividendi väärtus juba väljagi arvutatud.

Sel põhjusel vajame me sobivat Euroopa poliitikat, mis võimaldaks ressursi maksimaalselt ära kasutada ja mis teeks Euroopast riiklike poliitikate motiveerija, mitte vaid nende poliitikate kokkukoguja. Nagu me teame, kasutatakse mujal maailmas, näiteks Jaapanis ja USAs seda ressursi tõhusalt, mis annab nende piirkondade ettevõtetele konkurentsieelise.

Me peame seega kaotatud aja tagasi tegema – või vähemalt aega ära kasutama – isegi kui üleminek digitaalsele ringhäälingule lõpetatakse 2012. aastal – tähtaeg, millest peaks kindlasti täpselt ja üleüldiselt kinni pidama – peame viivitamatult keskenduma raadiospektri reformile ja digitaalsele dividendile.

Raadiospekter on looduslik ja seega avalik ressurss. Kindlasti tuleb seda väärtust ära kasutada majanduslikul eesmärgil, kuid sel on ka sotsiaalne väärtus, mida on tarvis kasutada avalikkuse huvides, tagades laialdane juurdepääs kõigile kodanikele, sealhulgas vähem eelistatud elanikkonnale, pakkudes lairibateenust maapiirkondade äärealadel ja kõrvaldades sel viisil digitaalne lõhe, mis siiani iseloomustab paljusid Euroopa alasid, ning ma pean silmas mitte vaid maapiirkondi, vaid ka linna- ja tööstuslikke piirkondi.

Ütlesin enne, et digitaalse dividendiga seonduvalt sunnib aeg meid tagant ja ma arvan, et me peame selle parlamendikoosseisu ametiaja lõpuosa kasutama edasiliikumiseks, liikmesriigid ja Euroopa üheskoos. Komisjonile ja nõukogule ütlesin: liikuge koos edasi suunas, mis vastaks ühtlustamise vajadusele ja mis võimaldaks meil optimaalselt ja tõhusamalt kasutada digitaalset dividendi. Loodame tugevat koostööd Euroopa tasandil ja võimet esineda ühise seisukohaga rahvusvahelistel läbirääkimistel, mis usun, et algasid Genfis.

Meie raport sisaldab mitmeid mõtteid, millest ma tõstaksin esile vaid mõne: vajadus kõigile kasuliku strateegia järele, nagu volinik ütles, teisisõnu, ressursi jaotamine viisil, mis rahuldaks nii audiovisuaal- kui ka meediaoperaatoreid – kes on valdkonnas juba esindatud, et tagada kultuuriline pluralism ja kaitsta kultuurilist identiteeti – ja arvestaks telekommunikatsioonisektoriga ning pakuks sellele piisavalt ruumi, et ettevõtetele oleks võimalik välja arendada uusi teenuseid ja laia valikut tehnoloogiaid, et rahuldada kaasaegsete tarbijate uusi nõudmisi. See tähendab, et meedia ja telekommunikatsioonisektor saavad kolleegidena võrdsel alusel koos tegutseda.

Siiski on ka kolmas osaline, keda ma meelsasti näeksin teistega sarnaselt kasu saamas: nimelt kasutajad, isegi litsentsita kasutajad, keda esindavad heategevuslikud organisatsioonid, piirkondlikud üksused, väikesed ühenduse võrgustikud ja üldist huvi esindavad liidud. Sooviksin lõpetada, proua juhataja, punktiga, mille suhtes, nagu ka nõukogu esindaja mainis, parlamendis ja ka liikmesriikide vahel arvamused lahknevad, ning see puudutab selles valdkonnas tegutsevate erinevate asutuste koostööd.

Usun, et ühelt poolt peame me – ka parlament nõustub sellega – austama liikmesriikide vastutust sageduste jaotamisel, kuid samas peame me koos hindama vajadust ühtlustamise järele, sest peame endale teadvustama, et juhul kui me ei suuda ühtlustada, koordineerida ja ühiseid otsuseid vastu võtta, vähendame me sellega spektri majanduslikku ja sotsiaalset väärtust. Mõtlen siinjuures lühisõnumitega seonduva eduka tulemuse peale.

Tuginedes tasuvusanalüüsile, mis viiakse meie raportis käsitletava dividendiga seoses riiklike projektide osana läbi erinevates riikides, ja liimesriikides peetavatele laiapõhjalistele aruteludele, mis hõlmavad nii operaatoreid kui ka avalikkust, usun, et näidates üles poliitilist tahet Euroopa tasandil, peame me kõik lõpuks tunnustama lisaväärtust, mida annab üleeuroopaline haldamine ressursi puhul, mis minu arvates esitab Euroopale nii sotsiaalse kui ka majandusliku väljakutse.

Malcolm Harbour, raportöör. – Proua juhataja, on suur privileeg esineda siin jälle raportöötina, sest olin raportöör ka 2001. aastal. Samuti on suur privileeg töötada koos kolleegide Catherine Trautmanni ja Pilar del Castillo Veraga, sest see on olnud meeskonnatöö. Tegemist on ju paketiga.

Nagu volinik ütles, on tegu suure saavutusega. Sel põhjusel soovime reformi ja soovime täiustada tarbijate õigusi, et nad oleksid informeeritud, võiksid ära kasutada kõike pakutavat ja õhutada innovatsiooni.

Loomulikult vajame toimivat ülesehitust ja ma meenutaksin volinikule, et just seesama parlament toetas komisjoni rolli artikli 7 raames. Toetasime seda rolli tollal vastu nõukogu tahtmist. Keegi ei tea paremini kui

parlament, kui oluline on luua õige tasakaal, kuid meeskonna seisukohast lähtudes ütleksin, et käes on aeg, mil operaatorid peaksid võtma vastutuse määruise järjepideva rakendamise eest riiklikul tasandil ja samal ajal osalema ka ühenduse poliitikakujundamises. Lõpptulemusest olenemata hakkab see minu arvamuse kohaselt toimima vaid siis, kui operaatoritel on loodavas kogus oma osa – jätan teile otsustada, mis ma sellega mõtlen!

Avaldan tunnustust kõigile meeskonnaliikmetele, kes direktiivi kallal minuga koos töötasid. Täna nii ministrit kui ka volinikku lahkete märkuste eest, mis nad meie esitatud paranduste kohta tegid. Töötasime määruisega, mis on kombinatsioon kasutajate õigustest ja e-privatsusest.

Parlamendis kuulub vastutus andmekaitse eest ja vastav ekspertabi kodanikevabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni valdkonda. Minu arvates oli viga liita need kaks üheks paketi, kuid usun, et oleme sellega siiski toime tulnud. Kolleeg Alexander Alvaro käsitleb neid aspekte ja volinik peaks teda tänama selle eest, et raportis sisalduvad detailid, mis käsitlevad andmekaitse rikkumistest teatamist, sest komisjon pidas täiesti lubamatuks esitada meile ettepanek, milles kõik rakendamisega seotud üksikasjad jäeti parlamendikomisjoni ülesandeks. Need on tähtsad poliitilised otsused. Nõustun teiega, et peame selle kallal veel töötama, kuid peaksite eelkõige siiski Alexander Alvarot tänama, et ta selle töö teie eest ära tegi.

Enda osasse puutuvalt olen pettunud, et kogu universaalse teenuse aspekt tuleb natuke hiljem. Teeme seda kahes osas. Ootame teie peagi esitatavat raportit. Olen kasutajate õiguste suhtes teinud parima, kuid sellega tuleb veel töötada. Pean silmas seda, et tahame anda õigustega varustatud, hästi informeeritud kasutajatele võimaluse teha valikuid tuginedes maksimaalselt selgele teabele hindadest, pakutavatest teenustest, kehtivatest piirangutest ja sellest, kas telefon kuulub hinna sisse, kui sõlmitakse pikaajaline leping. Tahame, et kasutajad saaksid hõlpsalt oste sooritada ja kiiresti telefoninumbrit üle kanda ja ma olen rõõmus, et te seda toetate. Tahame ka, et kasutajad võiksid lepingu kehtivusaja üle vaadata ja et lepingu kehtivust ei kasutata piirava tingimusena, kui nad mujale asuda tahavad.

Tahame üle vaadata ka tarbijate õigused. Neil on õigus andmekaitsele. Neil on õigus kindlale ja kättesaadavale võrgustikule. Neil on õigus võrgustikele, kus operaatorid ei takista konkurentsi rikkudes teatud sisu või teenuseid. Nõustume teie mõttega uuest teenusekohustuse kvaliteedist ja arvame, et oleme suutnud seda paremaks muuta. See on väga oluline õigus. Tarbijatel on õigus kõrgekvaliteedilisele universaal-hädaabiteenusele ja helistaja asukohajärgsele teenusele. Eriti puuetega kasutajatel on õigus neile ja veel parematele teenustele.

Siiski arvan ma, et tarbijatel on õigus saada teavet probleemide kohta, millele nad võivad pörkuda, olgu see siis autoriõiguste rikkumise võimalus, loata kasutamise võimalus või näiteks võimalus, et nad ostavad kaupu, mis võivad kahjustada nende tervist, nagu näiteks võltsravimid. Miks ei tohiks me nõuda, et elektrooniliste teenuste pakkujad annavad avalikke teateid edasi samal viisil, nagu teevad seda praegu telekanalid. Just sellest me, kolleegid, räägimegi. Me ei räägi autoriõiguste pealesurumise mehhanismist, mis kuulub riikide valitsusasutuste pädevusse, vaid kõneleme tarbijate elu kergemaks ja paremaks muutmisest.

Meil on veel tööd teha, volinik, kuid mul on hea meel öelda, et olen saavutanud kokkuleppe suure hulga kompromisside suhtes ja olen kindel, et need võetakse ka vastu. Ootan aega, mil saan töötada koos eesistujariigi Prantsusmaaga, et kinni pidada ambitsioonikast ajakavast, sest Euroopale on vaja, et me ajakavast kinni peaksime.

Jutta Haug, eelarvekomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Proua juhataja, eelarvekomisjoni peamine huvi seoses elektroonilist sidet käsitleva õigusaktiga, nn telekommunikatsioonipaketiga, keskendub loomulikult osale, mis puudutab Euroopa eelarvekulutusi. Teisisõnu, meie huvi seondub loodava ametiga - Euroopa Elektroonilise Side Turu Ametiga, mille loomiseks tegi ettepaneku komisjon ja mille kolleegid vastavast parlamendikomisjonist nimetasid ümber Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste koguks (BERT).

Ütlen otse välja, et meil ei ole alapealkirja 1 a all piisavalt raha esitatud ameti kummagi mudeli jaoks. Seepärast tervitan asjaolu, et juhtiv parlamendikomisjon on meie esitatud ettepanekutega raportis arvestanud ja esitanud ameti struktuuri, mis pingestab eelarvet vähem. Peame siiski tegema koostööd, et tagada BERT-i saamine Euroopa asutuseks ja et Euroopa Parlamendil säiliks selle üle kontroll. Tuletan samas täiskogule meelde, et vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklile 47 peavad parlament ja nõukogu BERT-i rahastamise suhtes kokkuleppele jõudma.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja. – Proua juhataja, majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse esimese osa – parem õigusloome – koostajana esitan täiskogule kirjaliku

arvamuse, kuid kolme punkti pean ma eriti oluliseks. Esiteks, kiudoptiliste võrkude ehk järgmise põlvkonna võrkude edendamine ja arendamine. Selliste võrkude edendamisel tuleb arvestada uute seadmete rahastamisega seonduvate riskide jagamisega, samuti kanalite jagamisega. Lisaks telekommunikatsioonis osalevatele ettevõtetele tuleb kanalite jaotamisse kaasata ka teisi riiklikke ettevõtteid.

Teiseks (seda on ka juba käsitletud), peame kindlalt vastu astuma komisjoni tsentraliseeritud juhtimisele, mida tahetakse järgida ameti, vetoõiguse ja komiteemenetluse abil. Kolmandaks, sageduste täpne jaotamine ei tohiks toimuda enne, kui arvukatele ettevõttevalmistavatele küsimustele on vastused leitud. Kas see oleks ELi kohustus? Millised aspektid kuuluvad ELi pädevusse? Milline on digitaalse dividendi tegelik suurus? Milline on üksikute jaotusmudelite mõju?

Lisateenused, nagu näiteks juhtmeta süsteemid, ei tohiks ohtu sattuda, kuna sellised süsteemid leiavad laia kasutust näiteks ülekannete tootmiseks selliste sündmuste puhul nagu olümpiamängud. Seepärast tuleb otsuste tegemisel arvestada tulemustega, mida saame erialaste asutuste läbiviidud uuringutest sagedusspektri jaotamise kohta.

Loodan, et suudame üheskoos saavutada Euroopa jaoks lisaväärtuse, millest võidavad kõik huvirühmad.

Gunnar Hökmark, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse raportöör*. – Proua juhataja, Euroopa liidripositsioon telekommunikatsiooni ja mobiilse internetiühenduse valdkonnas sõltub meie võimest olla avatud innovatsioonile ja uutele teenustele.

Sellest lähtuvalt oleks ohtlik, kui me püüaksime kaitsta vanu struktuure ja ammuseid tegijaid. Peame saama avatuks ja just seepärast on tähtis kasutada digitaalset dividendi viisil, mis vabastab kogu spektri uutele teenustele ja võimalustele, samal ajal kaitstes vanu ringhäälinguorganisatsioone ja nende praeguseid teenuseid.

Tuleb luua vaba võimalus arendada erinevaid teenuseid kõigis spektrialades. Kohtades, kus siiani veel puudub infrastruktuurialane konkurents, tuleb tegelik konkurents tagada funktsionaalse eraldamise abil.

Robert Goebbels, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Proua juhataja, lubage mul 60 sekundi jooksul esitada mõned lühikesed märkused austatud kolleegi Bernard Rapkay nimel. Sotsiaaldemokraatide fraktsioon peab tele-kommunikatsiooniteenuste ladusalt toimiva siseturu loomist eriti oluliseks. Toetame komisjoni aktiivset osa selles valdkonnas. Eriti vajavad tarbijad kaitset suurte operaatorite võimu ilmse kuritarvitamise eest. Hindade alandamiseks on piisavalt võimalusi. Komisjoni algatused mobiilside rändlusega seoses näitavad, et hindade kehtestamisse sekkumine on ka turumajanduse tingimustes vajalik. Eelistame pigem komisjoni nähtavat tegutsemist, mitte nähtamatuid tururegleid, mis sageli käe tarbijate rahakoti järele sirutavad.

majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Proua juhataja, täna lõpetuseks kõiki raportööre ja eriti Catherine Trautmanni, kes on ära teinud tohutu töö, mille tulemusel loodame homme saada suure häälteenusega toetuse.

Sophia in 't Veld, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja* – (NL) Proua juhataja, pakett sisaldab arukaid ettepanekuid tarbijate õiguste ja eraelu kaitseks, kuid kahjuks puudub seal sidusus ja seega luuakse õiguskindlus nii ettevõtetele kui ka tarbijatele, kuna reguleerimisala on täiesti ebaselge.

Mul on tunne, et komisjon on lasknud end mõjutada sisemisest institutsionaalsest struktuurist ja õiguslikest alustest, mitte tegelikest faktidest, sest millest me õigupoolest räägime? Räägime me telefonisüsteemidest? See on kindlasti juba vananenud teema! Või räägime me mobiilsidest? Mis siis Skype on? Millised on telefonimaksete teenused? Kas ka need kuuluvad telekommunikatsiooni hulka? Kuidas on RFID võrguga? Selle kohta puudub selgus. Miks kehtib nõue teatada rikkumistest telekommunikatsiooniettevõtetele ja internetiühenduse pakkujatele, kuid mitte näiteks pankadele, kindlustusettevõtetele ja sotsiaalteenuste pakkujatele, kes sageli kasutavad sarnaseid andmeid? Mis juhtub, kui ettevõtte kogutud isikuandmeid kasutab keegi teine, näiteks valitsusasutused, politsei, õigusorganid, nagu see on sätestatud andmekaitse direktiivis? Kes sellisel juhul andmete eest vastutab? Millist kasu sellest kodanikud saavad? Kelle poole mina kui kodanik pöörduda saan?

Lõpetuseks arvan, et peaksime selles valdkonnas atlandiüleste ja rahvusvaheliste standardite leidmiseks kiiresti hakkama Ameerika Ühendriikide poole vaatama.

Reino Paasilinna, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – (FI) Proua juhataja, ministrid, volinikud ja austatud proua Trautmann, on aeg mõelda inimõigustele, mis tegelikult valitsevad infoühiskonnas, mida me demokraatia ja hea ettevõtlustava eesmärgi silmas pidades püüame paremaks

muuta. Parandamine on seega hädavajalik ja me püüame parandada ka eraelu puutumatuse kaitset ja turvalisust, näiteks rämpspostiga seoses. Nõuame tungivalt, et juurdepääsuõiguse põhimõttel oleks oluline osa ja reguleerime õiguslikult juurdepääsu, mis on kindlasti tähtis küsimus: tasud peavad olema madalad ja näiteks lairibateenuste kättesaadavus on kodanikuõigus. Oleme tugevdanud vanemaealise elanikkonna ja puuetega inimeste olukorda, mis on eriti inimlik ja õige eesmärk.

Teiseks, võrgustik peab põhinema konkurentsil ja me peame lõpetama olukorra, kus operaatorid takistavad konkurentsi. Konkurentsi tuleb hoopis hoogustada ja andmeside lõppseadmeid, millega saab kuulata vaid ühte operaatorit, ei tohiks lubada. See oleks sama halb, kui omada raadiot, millega vaid ühte raadiojaama saab kuulata.

Ringhäälinguorganisatsioonidele tuleks nüüd ja alati oma sagedused eraldada, sest neil ei jätku kunagi piisavalt vahendeid oksjonitel osalemiseks. Selline oleks kindel alus infoühiskonnale, mida me peaksime alati alal hoidma. Samas vajame me ruumi uue põlvkonna mobiilsidevõrgu jaoks ja sellega praegu tegeletakse. Peame ka tagama, et oleks ruumi uutele tehnoloogiatele ja innovatsioonile.

Veel ühte tahan öelda. Mida õiglasem ja tehniliselt arenenum Euroopa on, seda paremini saame me infoühiskonnas hakkama demokraatliku jõuna ja ühendusena, kes täidab Lissaboni eesmärgid, mis praegu veel küll kaugel tundub olema. See sõltub meist enestest: tegu on õigusliku paketi, mis on samm õiges suunas.

Marian Zlotea, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse raportöör*. – (RO) Proua juhataja, kallid kolleegid, austatud volinik, ministrid, sooviksin õnnitleda telekommunikatsioonipaketi tööga seotud raportööre.

Arvan, et Catherine Trautmanni raportis esitatakse tasakaalustatud seisukoht ja toetan esitatud kompromissettepanekuid. Olen rõõmus, et teatud muudatusettepanekud vastu võeti, eriti need, mis käsitlevad spektri ühtlustamist ja samuti ülemaailmsete telekommunikatsiooniteenustega seotud meetmed.

Euroopa majanduskasv, nagu ka tarbijate heaolu, sõltub dünaamilisest ja konkurentsil põhinevast telekommunikatsioonisektorist. Konkureerivail turgudel on kättesaadavad lairibateenused, uued turule sisenejad on kaasa toonud suuremad kiirused ja uuenduslikud teenused.

Telekommunikatsioonipaketis sisalduv raamdirektiiv peaks keskenduma investeringute suurendamisele; peame arvestama ka järgmise põlvkonna võrgustikega, samuti peab mitmekesisetuma tarbijatele pakutav valik, millega kaasnevad tarbijatele madalamad hinnad ja paremad teenused.

Kokkuvõtteks väljendan oma usku muudatustesse, mida kavatseme telekommunikatsioonipaketi abil sisse viia ja millest võidavad tarbijad, kellele pakutakse laiem valik, madalamad hinnad ja mitmekesisemad teenused.

Edit Herczog, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse raportöör*. – (HU) Täna, proua juhataja. Võime kahtlemata öelda, et Euroopa Liidule tuleb au anda edu eest, mis viimase aastakümne jooksul elektroonilise side sektoris on saavutatud. Siiski on veel mitmeid piiriüleseid probleeme ja ebavõrdsust lairiba, digitaalühiskonna ja teenuste levikuga seoses. Kui tahame luua tõeliselt ühtset turgu, peame selleks ka tingimused looma.

Viimaste kuude vältel peetud arutelude tulemusena hääletasime BERT-i asutamise poolt, mis peaks lihtsustama koostööd riiklike reguleerivate asutuste vahel ja tagama ka tegeliku osaluse. Arvame ikka veel, et BERT-i tegevus peaks olema läbipaistev ja tal peaks olema Euroopa institutsioonide ees aruandluskohustus. Tingimuse selleks loob aga ühenduse rahastamine: liikmesriikidega jagatud rahastamine tagaks loomulikult suurema sõltumatuse ja tõhususe, kuid asi ei ole selles: viiksime sellega asutuse Euroopa Liidu ja Euroopa Parlamendi kontrolli alt välja. Sellele me kaasa aidata ei tohi. Peame jätkama võitlust, koos komisjoniga, et kaitsta tarbijate huve, nii et nad peaksid vajadusel kandma vaid pidevalt arenevate uute tehnoloogiate kulud, ja et neid ei saaks arvetega petta, nagu see juhtus mobiilside rändluse puhul. Täna teid.

Manolis Mavrommatis, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (EL) Proua juhataja, kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostajana lubage mul esile tõsta, et autorite intellektuaalõiguste kaitse käsitlemine võrdväärse põhiõigusena on äärmiselt oluline.

Me kõik, eriti aga õigusloome eest vastutajad, peaksime meeles pidama, et kui intellektuaalne looming on kaitsmata ja kui isikuandmete kaitse sildi all rikutakse autorite õigusi, piiratakse sellega ka kasutajatele kättesaadavat loomingulist sisu.

Piraatlus ja muusika ning filmide ebaseaduslik levitamine interneti kaudu on vaieldamatu tõsiasi. Tehnoloogia arengu puuduseks on autorite kahjustamine. Kas see meile meeldib või mitte, nemad on siiski pakutava materjali allikaks.

Kultuurikomisjoni nimel kutsun seega kõikide parlamendikomisjonide liikmeid ja kõiki fraktsioone üles kaitsma Euroopa loomingulisust, kaitses sel moel ka uute meediakanalite kaudu pakutavat loomingulist materjali.

Cornelis Visser, kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja. – (NL) Proua juhataja, volinik Viviane Reding on telekommunikatsioonipaketiga seoses jälle oma otsustavust näidanud. Kultuuri- ja hariduskomisjoni esindajana tegin komisjoni esitatud digitaalset dividendi käsitleva ettepanekuga seoses proua Toiaga konstruktiivset koostööd. Tahaksin kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel tänada suurepärase koostöö eest ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimeest Angelika Nieblerit.

Kultuuri- ja hariduskomisjon peab raadiot ja televisiooni olulisteks kultuuri ja keelte levitamise vahenditeks. Digitaaltelevisioonile ülemineku tõttu on praegu vaba spektriruumi. Mobiilside ja interneti lairiba pakkujad oleksid neist sagedustest väga huvitatud. Kultuuri- ja hariduskomisjon ei ole tehnoloogiliste uuenduste vastu, kuid me soovime, et ka praeguste nii avaliku sektori kui ka kommertskasutajate õigused oleksid kaitstud. Jätkuvalt tuleb täielikult tagada ülekannete kultuuriline ja keeleline mitmekesisus ja kaitsta tarbijate huve ning nende investeeringuid televisiooniseadmetesse.

Gyula Hegyi, kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse raportöör. – Proua juhataja, oluline on rõhutada, et telekommunikatsiooni areng ei ole vaid tehnoloogiline ja majanduslik protsess, vaid ka sotsiaalne ja kultuuriline nähtus. Peaksime hoidma ja kindlustama Euroopa juhtpositsiooni selles protsessis.

Tuleb arvesse võtta kahte aspekti: üldine ja demokraatlik juurdepääs elektroonilistele sideteenustele, mis tähendab, et igalhel peaks olema juurdepääs neile teenustele ja et järgida tuleks kultuuri- ja hariduspärandi edasikandmise ja austamise põhimõtet. Kultuurikomisjon on püüdnud nende huvide vahel tasakaalu leida.

Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste kogu (BERT) käsitleva kultuurikomisjoni arvamuse koostajana keskendusin vaid aspektidele, mis kuuluvad kultuurikomisjoni vastutusalasse. BERT peaks olema avatud kontaktidele nii tootjate ja tarbijate rühmadega kui ka kultuuri esindavate huvirühmadega, kuna neil on pakkuda kasulikku ja usaldusväärset teavet kultuuriliste aspektide kohta.

Arvan, et kui me kasutame telekommunikatsiooni arengut õigesti, võib see protsess aidata kaasa Euroopa muutmisel maailma juhtivaks teadmistepõhiseks ühiskonnaks – mis on ka meie peamine eesmärk.

Ignasi Guardans Cambó, kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Proua juhataja, sooviksin kõigepealt õnnitleda raportööri tehtud töö puhul.

Kultuuri- ja hariduskomisjon on algusest peale teemasse väga tõsiselt suhtunud, sest me ei saa enam võtta vastu elektroonilist võrku või raadiospektrit käsitlevaid õigusakte arvestamata edasiantava sisu tegelikkuse iseloomu. Seda ei saa teha lähtudes pelgalt tehnilistest või majanduslikest kriteeriumidest, mis ei arvesta kultuuripoliitika eesmärkide ega mitmekesisuse kaitsmisega. Digitaalmaailma tegelikkus nõuab, et me teeks koostööd ringhäälinguettevõtete ja elektrooniliste teenuste pakkujatega ning reguleeriks õiguslikult telekommunikatsiooni siseturust, mida on raske lahutada audiovisuaalturust.

Samuti vajame tasakaalustatud lahendust internetis leviva ebaseadusliku sisuga seonduvale probleemile, mis kohustab meid võtma vastutus võitluse eest, mis peaks meid kõiki puudutama, kui tahame kaitsta oma lapsi ja olemasolevat kultuuri.

Seepärast toetan kõiki tekste praegusel kujul ja loodan, et meie arutelu ja lõpphääletamist ei riku asjatundmatu väline surve.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – (PL) Proua juhataja, Euroopa õiguslik raamistik, mis võeti vastu 1990ndatel aastatel, vabastas tõhusalt riiklikud turud riigimonopolidest. Sellega kaasnes konkureerivate operaatorite pakutavate telefonikõnede märkimisväärne hinnalangus. Viimastel aastatel on sidetehnoloogias toimunud pöördelised muutused: mobiiltelefonid ja interneti areng ning traadita võrgud on radikaalselt muutnud telekommunikatsiooni iseloomu. ELi õigus peab peegeldama neid muutusi, sealhulgas ka sotsiaalseid tagajärgi.

Umbes 15% Euroopa elanikkonnast moodustavad puudega inimesed ja aastaks 2020 ulatub vanemaealiste osakaal ühiskonnas 25%-ni. Just neile erivajadustega inimestele tuleks pakkuda hõlpsamat juurdepääsu

telekommunikatsiooniteenustele. Vaja on kindlustada tasuta juurdepääs hädaabinumbri 112 kõigile inimestele üle kogu Euroopa, sealhulgas internetitelefoni kasutajatele ja teiste elektrooniliste sideteenuste kasutajatele. Lisaks sellele peaks klientidel olema õigus saada täielikku teavet nii teatud teenuse kasutamisest tulenevatest õiguslikest kohustustest, näiteks autoriõiguste kaitse kohta kui ka õiguslikult sätestatud piirangute kohta. Eelkõige on parema tarbijakaitse saavutamiseks vaja täpselt määratleda riiklike reguleerivate asutuste kohustused, mis on seotud igapäevase tarbijakaitsealase tegevusega.

Manuel Medina Ortega, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Proua juhataja, raportöör Catherine Trautmann ütles, et intellektuaalomandit ei peaks selle arutelu käigus käsitlema. Nõustun temaga, sest ma usun, et intellektuaalomandi kaitse, nagu ka eraelu puutumatuse kaitse ja muud õiguslikud kontseptsioonid on juba määratletud teistes õiguslikes raamistikes.

Siiski tuleb siinkohal rõhutada, et intellektuaalomandi kaitse on sisu kaasajastamise seisukohast tähtis. Telekommunikatsiooni on kirjeldatud kui kiirteed, mida mööda igäiks võib vabalt liikuda, kuid kui keegi sooritab kiiteel kuriteo, sekkub politsei. Ei saa varastada autot, sõita sellega kiirteel ja politsei sekkumise peale väita, et kiirteel kehtib vaba liikumise õigus.

Usun, et parlamendi seisukohast on tähtis, kui me taas kinnitame intellektuaalomandi ja eraelu puutumatuse kaitse olulisust, kinnitame isegi inimeste õigust eraelu puutumatusele, õigust, mida praegu peamised telekommunikatsiooniettevõtted vägivaldselt rikuvad.

Alexander Alvaro, *kodanikevabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Proua juhataja, kui lubate mul sama kaua rääkida kui kolmel eelkõnelejal, oleksin ma rahul. Peaksin möödaminnes mainima, et mul oli jäänud mulje, et kasutada on vaid kaks ja pool minutit.

Et mitte aega raisata, lubage mul tänada Malcolm Harbouri, Catherine Trautmanni ja Pilar del Castillo Verat tähelepanuväärselt hea koostöö eest, millele ka Malcolm Harbour viitas. Käsitlesime küsimust ilma vastuoludeta, vastastikuse usalduse vaimus ja eriti tihedas koostöös. Nüüd on kahjuks juba hilja parandada struktuuri puutuvat viga, kahe direktiivi kokku panekut.

Siiski lubage minu käsutuses oleva lühikese aja jooksul öelda, kuidas mind rõõmustab, et komisjon võttis arutusele, kuigi pealiskaudselt, andmekaitse küsimuse. On ju tõsiasi, et te, volinik, ei anna mulle oma krediitkaardi andmeid, oma telefoninumbrit ja aadressi, isegi kui ma kenasti paluksin. Kui olete aga internetis, on probleem selles, et andmed on seal juba olemas, paigus, mida te endale ettegi ei kujuta ja mis teile sugugi meeltemööda ei ole. Selles suhtes olen ma rõõmus, et koostöös teiste töörühmade ja parlamendiliikmetega sain ma kaasa aidata sellele, et pakett hõlmab ka tarbijate õigust isikuandmete konfidentsiaalsele töötlemisele ja isiklike arvutisüsteemide kaitsele.

Näen, et aeg hakkab otsa saama, kuid ma loodan, et meil tuleb veel võimalusi arutada seda ja muidki küsimusi põhjalikumalt. Lubage mul veel kord tänada teid konstruktiivse koostöö eest ja loodetavasti suudame tarbijate heaks saavutada isikuandmete kaitse arengu Euroopas.

Angelika Niebler, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Proua juhataja, volinik, eesistuja, daamid ja härrad, lubage ka minul alustada tänusõnadega raportööridele Catherine Trautmannile, Malcolm Harbourile, Pilar del Castillo Verale ja Patrizia Toiale ning kõigile variraportööridele tehtud töö eest ja viljaka koostöö eest nendega, kes dokumentide väljatöötamisega seotud on olnud.

Turu liberaliseerimist käsitlev viimane õiguslik raamistik pärineb 2002. aastast. Turu olulisust on täna juba esile tõstetud. Kui lubate mul meenutada statistikat, on telekommunikatsioonisektori käive ainuüksi Euroopas tõusnud 300 miljardi euroni. Sellest sektorist sõltuvad tuhanded töökohad, seega on äärmiselt tähtis, et me arendaks edasi õiguslikku raamistikku, mis 2002. aastast alates on edukalt proovile vastu pidanud viisil, mis lubab sellele Euroopa eduloole lisada uued peatükid. Selleks peame me aga esmalt kohandama õiguslikku raamistikku, võttes arvesse tehnoloogilist arengut.

Mulle eraldatud lühikese aja jooksul lubage mul rõhutada kahte punkti, mis mulle isiklikult äärmiselt tähtsad on. Esiteks, investeerimine kõrgtehnoloogilisse infrastruktuuri Euroopas. Meil seisab Euroopas ees tõsine väljakutse investeerida võimalikult palju ja võimalikult kiiresti uude suuri kiirusi võimaldavatesse lairibavõrkudesse. See on üks olulisemaid aspekte konkurentsivõimelise Euroopa kindlustamiseks. Peame looma õiguslikud tingimused, mille olemasolu tagab investeringute edukuse. Samas peame aga hoiduma uute monopolide ja suletud turu väljakujunemisest.

Parlamendikomisjonis tagasime, et uute võrkude rajamisega kaasnev risk jaotuks õiglaselt ning et reguleerivad asutused peaksid sellist riskide jagamist ka tulevikus arvesse võtma.

Peale selle pöörasime suurt tähelepanu sagedustega seonduvale poliitikale. Pooldame selles valdkonnas paindlikumat Euroopa poliitikat. Usun, et digitaalse dividendi jaotamiseks leitakse õige tee, nii et arvestatakse ringhäälinguorganisatsioonide õiguslike huvidega, pakkudes võimalikult ulatuslikku paindlikkust ka uutele teenustele.

Erika Mann, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Proua juhataja, soovin peatuda vaid kahel punktil. Alustan valdkonnaga, millega seoses meil Pilar del Castillo Veraga on vaja mõned küsimused selgeks rääkida. Vihjan küsimusele, kuidas on tulevikus tagatud väikeste agentuuride sõltumatus ja autonoomia ning milline on nende rahastamise sobivaim viis. Selles küsimuses on äärmiselt erinevaid arvamusi. Sooviksin väga nõukogult küsida, milliseks on kujunenud nende arutelud sellel teemal ja millist tagatist soovib nõukogu sekretariaadi ehk BERT-i – ükskõik, kuidas seda ametit nimetama hakatakse – loomisele ja millisena nähakse selle rahastamise viisi. Sellega seoses usun, et volinikul oli täiesti õigus väita, et me soovime näha Euroopa struktuuri ja ei soovi luua asutust, mis ei sobi kokku Euroopa õigussüsteemiga.

Arutelu all on, nagu te teate, kaks rahastamise viisi. Esiteks, raportööri esitatud kombineeritud finantseerimine ja teiseks, minu esitatud ettepanek, mida ka meie fraktsioon toetab, mille kohaselt rahastamine toimuks ühenduse eelarvest. Sellele vaatamata oleks huvitav kuulda, milline on nõukogu – kus on loomulikult sel teemal peetud tuliseid arutelusid – ja ka riiklike reguleerivate asutuste arvamus rahastamise küsimuses.

Minu teine küsimus, mis on samuti nõukogule suunatud, puudutab uute võrkude rahastamist. Ka selle kohta on esitatud mitmeid muudatusettepanekuid, sealhulgas ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis minu esitatud ettepanek, mis käsitles üksikasjalikumalt riski jagamise süsteemi juhul, kui ettevõtted teevad vajalikke investeeringuid ja konkurentidele antakse algusest peale juurdepääs võrkudele. Nagu ma olen kuulnud, on nõukogu arvamus erinev ja nad ei soovi niivõrd üksikasjalikult küsimust käsitleda ega anda ettevõtetele mingeid garantiisid riskide jagamise suhtes. Oleksin tänulik teie arvamuse eest neis küsimustes.

Patrizia Toia, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, Euroopas toimuvat toodangu ja majanduskasvu langust on tunda ka telekommunikatsioonisektoris, mis praegu on silmitsi erinevate kriisidega. Tegemist on sektoriga, millesse teadusuuringutest ja innovatsioonist tulenevalt on vaja investeerida ja mis vajab aega valikute tegemiseks. Seepärast arvan, et peame sektorit võimalikult palju toetama ja et meie reguleeriva raamistiku parandatud pakett saab edendada kõnealuse sektori elavnemist, kui loome stabiilse, kindla ja tõhusa õigusliku raamistiku.

Usun, et just see on parlamendis ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis tehtava töö eesmärk. Oleme silmas pidanud eesmärki pakkuda raamistik, mis, nagu Catherine Trautmann väljendas, oleks lihtsam, selgem ja tõhusam kui eelmised raamistikud, sest oleme veendunud, et mõnikord ei vaja me suuremat arvu reegleid ja seadusi, vaid usaldusväärseid ja tõhusaid vahendeid kehtivate reeglite kohaldamiseks ning vahel isegi kehtiva raamistiku likvideerimist.

Oleme pingutanud avatud, konkurentsil põhineva turu loomise nimel, püüdes lahendada püsivat vastuolu endiste, et mitte öelda ajalooliste ja monopoolsete ning uute operaatorite vahel, väites, et tasakaalustatud raamistiku puhul võib ruumi jätkuda mõlemale, kui jätkub ärivaistu ja oskusteavet ning kui ressursse on piisavalt.

Lõpetuseks arvan, et rõhutasime – ja seda pean ma eriti tähtsaks küsimuseks – juba, et paindlikuma ja vähem reguleeritud raamistiku puhul on äärmiselt oluline roll õigusaktidel, erinevatel kohustustel ja vastutusahelal; ja ma nõustun voliniku äsja avaldatud arvamusel, et erinevatel õigusloome eest vastutavatel ametitel peaks olema selgelt piiritletud roll ja vastutusala.

Viimasena mainiksin punkti, mida lisaks raportöörile, kelle tööd me kõik kiitnud oleme, ka mitu kolleegi on käsitlenud, nimelt tarbija rolli: tarbijad on sageli tahaplaanile jäetud, kuid meie soovime nad esiplaanile, tähelepanu keskpunkti asetada, sest tarbijad koos ettevõtjatega on turu tõeline edasiviiv jõud.

Roberts Zīle, *fraktsiooni UEN nimel*. – (LV) Täna, proua juhataja. Tahaksin alustuseks tänada kõiki elektroonilise side paketiga töötanud raportööre tehtud töö eest, alustades kuulamiste korraldamisest ja lõpetades raportite ettevalmistamisega. Tahaksin ka tänada volinik Viviane Redingit usaldusväärse ja aktiivse tegutsemise eest elektroonilise side valdkonnas, nii mobiilside rändluse kui ka kõnealuse paketiga seoses. Samas ei ole ma kindel, et erinevate parlamendikomisjonide esitatud muudatusettepanekud komisjoni koostatud eelnõude kohta tagavad parema ressurside kasutamise, konkurentsi Euroopa ühtse turu piires ja tõhususe tarbijatele. Esitan vaid mõned põhjendused.

Esiteks, on küll võimalik, et riiklikest reguleerivatest asutustest moodustatav ühisstruktuur BERT on demokraatlikum regulatsioonistruktuur kui komisjoni soovitatud asutus, kuid võib ka juhtuda, et BERT ei hakka järgima piisava koostöö põhimõtteid ja nõrgestab sel moel komisjoni võimalusi vastu võtta reguleerivaid otsuseid. Teine näide on komisjoni esitatud julge ettepanek telekommunikatsiooniettevõtete funktsioonipõhise jaotamise kohta, mis eraldab juurdepääsu võrkudele muudest jaemüügi toodetest. Paistab siiski, et eraldamise nõuet erandliku meetmena, mida riiklik reguleeriv asutus võtta võib, ei hakata mõnel turul kunagi rakendada. Ei ole saladus, et ELi väiksemates riikides on reguleerivate asutuste õigus võtta selliseid erandlikke meetmeid suurettevõtete vastu tõsiselt piiratud ja seega ei ole ma kindel, et võrreldes Euroopa Komisjoni ettepanekuga oleks parlamendi käsitlus selles küsimuses Euroopa turu tugevdamisel edukam.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, lisaksin paljudele täna kuulnud tänuavaldustele ka minu väga erilise tänu. Vastutasin raamdirektiivi eest tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis ning vaid tänu Catherine Trautmanni poliitilisele vaistule meediaküsimustes ja tema äärmiselt organiseeritud ja süstemaatilisele töömeetodile suutsime me parlamendis võib-olla vältida eksliku meediapoliitika järgmist raamdirektiivi raportis. Seda me veel näeme.

Volinik, minu arvates on parlament raamdirektiivi eelnõusse sisse viinud olulised muudatused seoses konkurentsioigusega ning samuti sagedustega kauplemisel. Leidsin, et teie algsed raamdirektiiviga seonduvad ettepanekud olid vaid turule suunatud ja hindasid suuresti üle digitaalset dividendi. Õnneks ei kiitnud kultuuri- ja hariduskomisjoni ja hiljem ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni liikmed neid ettepanekuid heaks. Vastupidi, kolleegid parlamendist lähtusid eelkõige avalikkuse kultuurilistest ja poliitilistest huvidest ning üldsuse heaolust ja ma usun, et see kajastub kõige selgemalt Catherine Trautmanni raporti järgmistes punktides.

Raadiosagedused määratletakse ühiskondliku huvi ja tahtena ning need jäävad liikmesriigi vastutusalasse. Prioriteedina nähakse eelkõige ringhäälingut, kuid ka arvamust kujundavaid teenuseid. Teie katse, volinik, sundida ringhääling kaitsepositsioonile ebaõnnestus. Üleeuroopaliste teenuste pakkumine muutub kergemaks – see on positiivne ja ma usun, et nõustute minuga. Liikmesriikidele jääb ka esmane vastutus sageduste jätkuva ühtlustamise eest. Raskuste ilmnemisel ei tee otsuseid komisjon üksinda – ka parlament on sellega seotud. BERT-ile antakse olulisim roll. On ütle mata selge, vähemalt minule, et BERT-i rahastamine peab tulema Euroopa eelarvest. Loodan, et suudan selle kindlustada.

Lisaks raamdirektiivile ja sageduste probleemile sooviksin peatuda ka kahel ülejäänud raportil, alustaksin Malcolm Harbouri raportiga. Teie raportis, härra Harbour, on mõned tõepoolest head sätted, mis puudutavad tarbijaid ja tarbijate huvisid. Suuremat tähelepanu pööratakse tulevikus näiteks puudega inimeste huvidele. Usun ka, et teie esitatud kohustuslike teenuste abil aitate kaasa meedia pluralismile.

Meie fraktsioon ei ole aga nõus raportis sisalduva püüdega reguleerida ka autorõigusi. Meile ei meeldi see sugugi. Meile ei meeldi ka Prantsusmaa mudel – ja see on suunatud ka nõukogu eesistujariigile – ja me ei toeta ka „kolme korra” mudelit, hoopis vastupidi. See püüe ei leevenda meie muret autoriõiguste pärast ega ka eraelu puutumatuse kaitsmise pärast internetis.

Lubage kokkuvõtteks öelda mõni sõna Alexander Alvaro raporti kohta. Härra Alvaro, te rääkisite jälle suure veendumusega andmekaitsest. Nagu te ka oma kõnes vihjasite, arvan minagi, et meil puudub veel järjekindel lähenemine küsimustele nagu näiteks IP-aadresside kaitsmine. Kogemused tele-kommunikatsiooniskandaaliga ja kõnekeskuste vahendatud aadressidega on tõestanud, et IP aadressid vajavad maksimaalset kaitset ja ma loodan, et me jõuame järgmise kahe nädala jooksul selles küsimuses kokkuleppele.

Eva-Britt Svensson *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (SV) Proua juhataja, loodan, et paljud kodanikud jälgivad seda arutelu ja sekkuvad enne hääletamist, kuna tegemist on niivõrd oluliste muutustega, eriti internetiteenustega seoses.

Fraktsioon GUE/NGL soovib eriti rõhutada kolme peamist valdkonda.

Esiteks, <http://www.guengl.eu> on selles valdkonnas Euroopa asutuse loomise vastu. See muudab kõik kallimaks ja keerukamaks. Ei ole mingit vajadust sisse seada veel üks Euroopa asutus.

Teiseks, elektrooniliste teenustega seoses peab rohkem tähelepanu pöörama geograafiliste ja infrastruktuuri-alastele erinevustele. Tuleb rõhutada, et tarbijatel peab olema võrdne juurdepääs, et ei tekitataks uusi lõhesid ühiskonnas. Elektrooniliste teenustele peab olema võrdne juurdepääs olenemata sellest, kas elatakse linnades ja tugeva majandusega piirkondades või hoopis nõrga majandusega ja hõreasustusega piirkondades. Kui

olulisi investeeringuid infrastruktuuri teevad mitte ühiskond või valitsus, vaid eraettevõttjad, valitseb selge risk, et kõigile kodanikele ei anta võrdseid võimalusi juurdepääsuks sama hinnaga teenustele.

Kolmandaks, fraktsioon GUE/NGL astub vastu tugevale survele, mida avaldavad erinevad tööstusega seotud lobirühmad. Telekommunikatsiooni käsitlev pakett ei peaks mõjutama autoriõigusi, kuid lobitegijad on siiski suutnud end kuuldavaks teha eriti selle ettepanekuga seoses. Lobirühmade ettepanekud, millega on nõustunud kõik fraktsioonid peale meie (olime ainuke fraktsioon, kes hääletas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis vastu), loovad võimaluse kontrollida allalaadimist ja vaba juurdepääsu veebisaitidele nagu MySpace ja YouTube.

Muudatused libisesid tagaukse kaudu sisse hilja ja ilma, et kodanike seas oleks nende muudatuste üle eriti arutelusid toimunud. Rootsis näiteks toimus laialdane arutelu failide jagamise üle. Olen vastu otsusele, mis keelab failide jagamise riiklikul tasandil ja ma kavatsen samas küsimuses vastu olla ka ELi tasandil. On olemas risk, et otsus võetakse vastu pigem ELi kui riiklikul tasandil, kuna lobirühmadel on olnud suur mõju ELi süsteemis ja kuna paljudel kodanikel puudub teave, millal arutatakse neid küsimusi ELi tasandil. Loodan, et kodanikelt tulev arvamuste tulv tagab sõnavabaduse ja juurdepääsu internetiteenustele.

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, minu keskmine nimi on Sisyphos. Minu poolt hääletas 15% Rootsi kodanikest, et ma seisaks siin, Euroopa Parlamendis, vastu sellele, et EL ei sekkuks üha uutesse valdkondadesse, sel moel tsentraliseerides Euroopa ühiskonda ja muutes seda veelgi bürokraatlikumaks. See on tõeline Sisyphose töö.

Telekommunikatsioon on valdkond, kus ELil on täita oluline roll ja ma olen väga rahul telekommunikatsiooni paketiga, mis pakub tihedamat konkurentsi ja kindlamat eraelu puutumatuse kaitset, kuid paistab, et paketiga kaasneb ka suurem tsentraliseeritus ja enam bürokraatiat. Sellega seoses olen kahe aspekti vastu. Esiteks, on tehtud ettepanek, et digitaliseerimise tulemusel vabanenud spektriosa tuleks jaotada ELi norme järgides. Teiseks on tehtud ettepanek luua Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste kogu.

Palun saalisviibijail tungivalt hääletada nende ettepanekute vastu. Vabanenud spektriosa peavad jagama liikmesriigid ja loomulik lahendus oleks edasi arendada Euroopa telekommunikatsiooni järelevalveasutusi, mis juba eksisteerivad.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Proua juhataja, kolleegid, mind paneb imestama, kui paljust siin saalis täna on räägitud, kuid keegi ei ole tõstatanud teabe konfidentsiaalsuse küsimust. Kutsun teid üles niivõrd olulises küsimuses hoiduma järgimast Ameerika Ühendriikide eeskujut.

Te teate, et terrorismi- ja piraatluse vastase võitluse ettekäändel püüab üleriigiline oligarhia saada võimalikult palju kodanikke täieliku, tingimusteta ja kodanikuühiskonna ees mitte vastutava kontrolli alla. Isikuandmete konfidentsiaalsust tuleb iga hinna eest kaitsta. Kordan – iga hinna eest!

Bulgaarias kontrollitakse praegu iga telefonikõnet. Järgmisel aastal tahavad meie riigi valitsejad täielikku ja tingimusteta juurdepääsu kõigis arvutites olevaile registrifailidele ja kõigi arvutite kaudu elektrooniliselt vahetatud sõnumitele. Seda ei ole tehtud saamatusest. Nagu kogu Euroopas, on ka Bulgaarias piisavalt hea väljaõppega ja võimekaid spetsialiste, kes suudavad võidelda arvutikuritegevuse vastu. Seda on tehtud, kordan uuesti, eesmärgiga saavutada kodanike üle täielik kontroll.

Õigus vabadusele tagab ka meie õiguse inimväärikusele. Igati, kes püüab meilt võtta inimväärikust, peaks pälvima hukkamõistu ja teda peaks meedia paljastama, mitte laskma tal pääseda karistusest selliste kavatsuste eest.

Mõni aeg tagasi toimus Bulgaarias üsnagi loid arutelu kodanike õiguste üle elektroonilises keskkonnas. Ainuke tookord tehtud järeldus oli, et kodanike tahtmine ei loe midagi, nad peavad leppima sellega, mis neile peale surutakse. Luban kõigile Bulgaaria kodanikele kindlalt, et Ataka partei, mis alustab oma valitsusega järgmisel aastal, kaotab igasugused rikkumised seoses kirjavahetuse ja kontrolliga internetis.

Kokkuvõtteks soovin öelda, et juhul kui piiratakse meie õigust erakirjavahetusele üks kord, jääb see alatiseks nii. Seda isegi juhul, kui terroristid hakkavad kasutama kirjatuviseid. Need, kes loobuvad vabadusest julgeoleku nimel, ei vääri ei vabadust ega julgeolekut. Tänan teid.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik Reding, daamid ja härrad, lubage mul kõigepealt õnnitleda komisjoni. Telefonise rändlustasude vähendamisel oleme jõudnud teise etappi. Usun, et direktiiv on tegelikult tõhusaks osutunud. Siiski ootavad tarbijaid puhkusteperioodi lõpus ees hirmutavalt suured arved, sest tõtt-öelda on lühisõnumite turul ja eriti andmesidevahetusega seoses vähe edasiminekut olnud.

Sel põhjusel kutsun komisjoni üles selles küsimuses midagi ette võtma ja looma Euroopa tarbijaile ühtne Euroopa turg. Ei jää ju märkamata, et sellealane Euroopa turg ei toimi ja ühtse turu loomine on hädavajalik, eriti vajame ühtse, paindliku sageduste jagamise kava vastuvõtmist. Selle napi ressursi haldamine on äärmiselt oluline.

Digitaalne dividend on ajalooline võimalus ja televisiooniorganisatsioonidele on ülimalt tähtis, et nad saaksid saated kolmanda põlvkonna mobiilsidele üle kanda, nii et me saaksime Euroopa ühtse meediaruumi. Digitaalne dividend loob uued võimalused ka Euroopa sidevaldkonnas.

Sooviksin veel rõhutada, kui tähtis on sellise lähenemisviisi alusel ellu viia ülemaailmsel raadioside konverentsil vastu võetud otsused ja ma palun komisjonil – kuna BERT-i tegevuses ei ole sätestatud nende küsimustega tegelemist – luua oma asutus või töörühm, kes neid probleeme käsitleks ja võtaks vastu kindlad suunised koostööks.

Arvan ka, et BERT-i peaks rahastama Euroopa vahenditega, kuna me lihtsalt vajame asutust või institutsiooni, kes pühenduks Euroopa siseturule, ja kuna liikmesriigid peaksid andma riiklikele reguleerivatele asutustele suuremad õigused.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Kallid kolleegid, infoühiskonna areng sõltub suurel määral elektroonilistest sidevõrkudest ja -teenustest.

Analoogitelevisioonilt digitaalsele televisioonile üleminekuga 2012. aastal vabaneb märkimisväärne sageduste ulatus Euroopa tasandil, mis võimaldab uute tehnoloogiate ja uuenduslike lahenduste arengul tõsta selles sektoris Euroopa konkurentsivõimet. Selleks et Euroopas saaks digitaalset dividendi täielikult ära kasutada, toetab Euroopa Parlament ühist, paindlikku ja tasakaalustatud lähenemisviisi, mis ühelt poolt lubab ringhäälinguorganisatsioonidel ka edaspidi pakkuda ja laiendada oma teenuseid ja teiselt poolt võimaldab elektroonilise side operaatoritel kasutada ressursi olulise sotsiaalse ja majandusliku kasutusega seotud uute teenuste pakkumiseks; samuti rõhutab parlament asjaolu, et digitaalset dividendi tuleks jagada tehnoloogilise objektiivsuse põhimõttest lähtuvalt.

Digitaalse dividendi kasutamine võib kaasa aidata Lissaboni strateegia eesmärkide täitmisele, pakkudes selliseid paremaid koostalitlusvõimelisi sotsiaalseid teenuseid nagu e-valitsus, e-tervis, e-õpe eriti inimestele, kes elavad vähem eelistatud, isoleeritud või lihtsalt maapiirkondades.

Austades liikmesriikide õigust vastu võtta digitaalse dividendi kasutamist puudutavaid otsuseid, arvame, et komisjoni koordineeritud lähenemisviis tõstab tunduvalt digitaalse dividendi väärtust ja on tõhusaim viis ära hoida kahjulikke sekkumisi liikmesriikide vahel ja liikmesriikide ning kolmandate riikide vahel, ning tagada spektri kasutajatele siseturu eeliste täielik ärakasutamine.

Tarbijate usaldus infoühiskonna teenuste vastu sõltub elektrooniliste sideteenuste kvaliteedist, turvalisusest ja isikuandmete kaitsest. On oluline, et riiklikud reguleerivad asutused peaksid nõu kõigi elektrooniliste sideteenuste pakujatega enne, kui nad võtavad vastu elektrooniliste sideteenuste turvalisust ja usaldusväärsust puudutavad erimeetmed. Arvan ka, et liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et luua toodete ja teenuste turg, mis oleks ligipääsetav laiale kasutajate ringile ning mis hõlmaks ka puudega inimestele mõeldud võimalused.

Alexander Alvaro (ALDE). - (DE) Proua juhataja, mul avaneb ootamatu võimalus vastata Rebecca Harmsi öeldule, mida ma teen suurima heameelega, kuna arvan, et raportis võib tõepoolest märgata lahknevust ettepanekute ja faktide vahel. Oleme olulisel määral arvestanud liidu konstitutsioonikohtu otsust, millega loodi uus põhiõigus. Õigus infotehnoloogiliste süsteemide konfidentsiaalsusele ja usaldusväärsusele on esimene aspekt, mida kõnealune õigusakt kaitsma peaks. Oleme seega tegutsenud kiiremini kui ükski liikmesriik, eriti minu päritoluriik. Õigusaktis sisaldub ka üldsuse juurdepääs eravõrkudele, teenustele nagu näiteks Facebook, Bebo jne, mis siiani ei kuulunud määruse reguleerimisalasse. Kuid mis saab küpsistest, sarnastest tarkvarast või muudest rakendustest, mis kannavad kasutaja andmeid edasi ilma tarbija eelneva nõusolekuta – kas need kuuluvad juba minevikku? Tarbijad on juba põhimõtteliselt andnud eelneva nõusoleku oma arvutites, mobiiltelefonides ja muudes vahendites sisalduvatele andmetele, mis kuuluvad kolmandatele isikutele või millele kolmandatel isikutel on juurdepääs. Tulevikus saab asukohateavet kätte vaid anonüümselt või tarbija eelneval nõusolekul. Küsimata turustamine, ärritavad sõnumid, rumalad e-kirjad ja muud sarnased – määrusega välistatakse need kõik. Andmekaitse eest vastutavad asutused on tulevikus kohustatud teatama iga kord, kui nad esitavad ükskõik kelle isikuandmete päringu.

Viimane, kuid mitte vähem tähtis märkus puudutab selgemat raamistikku, mille oleme loonud teatamise nõude kohta turvalisuse rikkumise ja olemasolevate andmete kaotamise korral. Kuna me eelnevalt rääkisime ettepanekutest, ei taha ma märkimata jätta, et me arutame, kuidas käituda IP-aadressidega, kuna IP-aadressid – ja me ei tohiks neid kahte asja segamini ajada – ei ole andmed, mida võib vahetada, näiteks isikuandmed, krediitkaardi andmed jne, ja isegi kui neid vahetatakse – et vaid põgusalt seda selgitada – IP-aadress ei pruugi olla isiklik tunnus, vähemalt siis mitte, kui külmkapilt saadetakse edasi sõnum arvutisse.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Proua juhataja, ükskõik, kus keegi elab, kas väikeses või suures vallas, maal või linnas, igal pool on juurdepääs lairibateenustele ja kaasaegsele tehnoloogiale. Ettevõtted, mis asuvad mingis kindlas paigas, sõltuvad kiirest internetiteenusest. Kohtadesse, kus puudub lairibateenus, on raske investeringuid meelitada ning veenda inimesi seal ettevõtteid asutama.

On hädavajalik, et valitsused tegeleksid linna- ja maapiirkondade ebavõrdse digitaal- ja lairibateenustega kindlustatusega, et tagada konkurentsivõime ja investeringud neisse piirkondadesse. Eriti paistab see silma Iirimaa, kus valitseb suur ebavõrdsus linna- ja maapiirkondade vahel, mille põhjustab internetiteenust kontrolliv eraettevõtte Eircom. Palun volinikul olukorda uurida, sest ilmselt ei suuda seda teha ei riiklik reguleeriv asutus ega ka valitsus.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Ambitsioonikast projektist, mille Euroopa Komisjon esitas aasta tagasi, on selgelt järele jäänud vaid hale vari. Sellest on paljudel põhjustel kahju, kuna tarbijad vajavad sõltumatut Euroopa haldamist, mitte riiklike motivaatorite poolt tugevasti mõjutatud riiklike asutuste klubi.

Fraktsioon Verts/ALE on vastu sellele, et Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet muudetakse seda rahastavate reguleerivate asutuste klubiks, millel puudub läbipaistvus ja mille suhtes Euroopa Komisjonil puudub piisav kontroll või vetoõigus. Uue ameti sõltumatus on küsitav.

Kahju on ka sellest, et suurte telekommunikatsiooniettevõtete tõttu puudub uutel, innovatiivsetel ettevõtmistel juurdepääs telekommunikatsiooni infrastruktuurile ja seetõttu läheb vaja paralleelseid infrastruktuure.

Fraktsioon Verts/ALE pooldab tehnoloogia erapooletust ja operaatorite eraldamist, et vabaneda riiklike telekommunikatsioonihiidude valitsevast positsioonist. Euroopa Parlament on tegutsenud liiga arglikult, on mõjutanud lobitööst ja on jättnud kahe silma vahele suuremat osa traadita teenusest pakkuvate ja tarbijatele eeliseid loovate uute, innovatiivsemate ettevõtete huvid.

Mul on kahju öelda, et üldjoontes oleme lasknud käest võimaluse luua telekommunikatsioonituru jaoks suuremat Euroopa lisaväärtust. Meile teevad suurimat muret mõned Malcolm Harbouri raportis sisalduvad ohtlikud ettepanekud, mis selgelt rikuvad interneti kui suhtlusvahendi erapooletuse põhimõtet, rikuvad kasutajate eraelu puutumatust, ähvardavad internetivabadust ja eelkõige väljuvad telekommunikatsioonipaketi õiguslikust reguleerimisalast, arvestades loomingulist sisu, arvestades, mis on seaduslik või ebaseaduslik intellektuaalomandis, arvestades infofiltreid.

Kõnealune pakett peaks käsitlema turu infrastruktuuri ja tarbijaid, mitte seda, kuidas teha internetiteenuste pakkujatest digitaaltolitseinikud.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Proua juhataja, telekommunikatsioonipakett oma praegusel kujul sisaldab palju häid meetmeid. Tavatarbija saab kergemini juurdepääsu ja sellega kaasneb madalam hind ja läbipaistvam turg. Siiski on paketil mõned kahetsusväärsed aspektid, millel eelmine kõneleja juba peatus. Küsimus veebilehtede ebaseadusliku ja seadusliku sisu määratlemisest avab võimalused interneti kaudu suhtlemise ja seal sooritatud tehingute järelevalveks, registreerimiseks ja kontrollimiseks niisugusel määral, et võivad kujuneda riigid, mida me tavaliselt ei peakski demokraatlikuks.

Me ei tohi lubada registreerimist, samuti ei tohi me lubada, et teenusepakkujad saavad omal valikul sulgeda kanalid, mida keegi peab kahjulikuks. See sarnaneb olukorrale, kus me palkaksime Euroopa postkontoritesse inspektorite armee, kes kõrvaldavad kirjad, mida nad peavad lugejale kahjulikuks. Kellel oleks õigus lugeda minu armastuskirju? Peame tagama, et tulevikus kehtima hakkavad õigusaktid ei saaks elektrooniliseks hullusärgiks, vaid raamistikuks, milles kultuur, ühiskondlikud arutelud ja interaktiivne tulevikuelu end avada saaksid.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, lubage mul kõigepealt õnnitleda volinik Viviane Redingit. Mobiilside rändluse kohta käivate eeskirjade vastuvõtmisest aasta hiljem on meil uus pakett, mis on eriti

tarbijatele oluline. Õnnitlen ka raportööre. Neli raportit nõudsid koordineerimist ja paistab, et see on hästi õnnestunud.

Malcolm Harbouri raportis käsitletud eeskirjad, mis käsitlevad tarbijakaitset, on tihedalt seotud digitaalse dividendi õige jagamisega, mida tarbijad ootavad. Nagu tuleneb ka volinik Redingi ettepanekutest, on oluline optimeerida spektri kasutamist Euroopa tasandil koordineerimise kaudu. Ettepanekute kohaselt võivad digitaalsest dividendist kõige rohkem televisioon ja mobiiltelefoniside, kuid ma tahaksin rõhutada ka traadita interneti tähtsust. Paljudes Euroopa piirkondades on see miljonitele inimestele eriti maapiirkondades ja äärealadel ainuke võimalik internetile juurdepääsu viis. Seega, kui kõnealuse sektori majanduslik kasv on eriti suur, peaks olulise osa saadavast dividendist suunama traadita lairibainterneti arendamisse.

Dividendi optimeerimise ja jagamisega seonduvad uuringud on teine tähtis küsimus. Uuringuid võiks läbi viia Teadusuuringute Ühiskeskus ja ma küsiksin volinikult, kas seda on ka tööpoolest kaalutud. Kolm kõige olulisemat nõudmist oleksid seega: tarbijatel peab olema valikuvõimalus, eeskirjad peavad soodustama investeringuid ja konkurentsivõimet, siseturgu tuleb tugevdada. Minu arvates nõuab see lobitööd mitte vaid parlamendis, vaid ka nõukogus, st igas liikmesriigis.

Éric Besson, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Proua juhataja, tänan, et andsite mulle siinkohal sõna; vabandan, kuid pean varsti tagasi Pariisi sõitma.

Kolleg Luc Chatel vastab neile arvukatele küsimustele, mis arutelu käigus on tõstatatud. Lubage mul vaid lühidalt vastata Malcolm Harbouri märkustele, mis puudutasid universaalse teenuse ulatust käsitleva arutelu puudumise kohta. Kõigepealt ütlesin, et nõustun raportööri, et juurdepääs lairibateenusele on peamine väljakutse meie liikmesriikides, silmas pidades kas juurdepääsu teadmiste või olulistele teenustele. Nagu Malcolm Harbour ütles, praegune universaalse teenuse ulatus ei kata juurdepääsu lairibale. Eesistujariik Prantsusmaa soovib vaid alustada arutelu teemal, kuidas kindlustada kogu Euroopas juurdepääs lairibale.

Ära kuulanud erinevate liikmesriikide arvamused, selgub, et võib märgata mitmeid võimalikke stsenaariume. Esimene võimalus oleks laiendada universaalse teenuse direktiivi reguleerimisala nii, et see hõlmaks lairibateenuseid; teine võimalus seonduv valikuvabadusega ja võimaldaks arvata juurdepääsu lairibale universaalse teenuste hulka vaid neil liikmesriikidel, kes seda soovivad; viimane oleks vahepealne võimalus, mille puhul lairiba arvamine universaalse teenuse hulka oleks kohustuslik vaid neis liikmesriikides, kus lairiba on arenenud piisava tasemeni. Prantsusmaa eesistumisajal on seega meil kõigil avanenud võimalus alustada arutelu ja püüda ühtlustada meie seisukohti; sama loodab saavutada ka komisjon.

Sooviksin vaid mõne sõnaga vastata Rebecca Harmsile: meie kavatsus ei ole vastandada interneti arengut ja autoriõiguste kaitset. Lähenedamise ajastul peame me arendama mõlemat, nii kanaleid kui ka sisu, parandades võrgustikku ja samal ajal julgustades sisu loomingu ja pakkuks toetust autoritele. Nagu te esile tõtsite, Prantsusmaa peab autoriõigusi väga tähtsaks probleemiks; siiski ei püüa eesistujariik Prantsusmaa peale suruda mudelit, mida arendatakse Prantsusmaal ja mis põhineb ennetustegevusel ning jagatud vastutusel ja mida Prantsusmaal tuntakse loomingu- ja internetiseaduse nime all.

Teame väga hästi, nagu teiegi ütlesite, et nii eraelu puutumatust kui ka isikuandmeid tuleb kaitsta. Arvame, et see ei lähe mingil moel vastuollu muude muredega, mis esineda võivad.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Proua juhataja, ministrid, volinik, daamid ja härrad, pärast kuudepikkust arutelu, mis veel lõppenud ei ole, arvan, et võin öelda, et Malcolm Harbouri ja variraportööri töö tulemusel oleme jõudnud tarbijate huve esindava kompromissini. Sellest tulenevalt on oluline ohutada tihedamat konkurentsi, rakendades mitmeid meetmeid, mis nõuaksid telekommunikatsiooniettevõtelt vastuvõetava kestusega lepingute sõlmimist ja telefoninumbri ülekandmist ühe päeva jooksul tellijaile, kes soovivad vahetada teenusepakkuja.

Kaitsest kõneldes peaksid tarbijakaitse üldised normid kehtima ka telekommunikatsioonisektoris; ette on nähtud kulude kontrollimehhanismid, samuti kohtuväliste kokkulepete sõlmimise kord vaidluste puhul.

Veel üks ülimalt oluline küsimus on juurdepääs hädaabinumbri ja asukohajärgse teabe pakkumine, mis tuleb muuta püsivalt kättesaadavaks olenemata kasutatavast tehnoloogiast.

Ka eraelu puutumatuse kaitse on olnud üks meie prioriteete, nagu ka laste kaitse: juurdepääsu pakkujad peavad võimaldama tasuta kasutada lapsevanematele mõeldud järelevalvetarkvara.

Kõik need võimalused tuleb tagada nii paljudele inimestele kui võimalik. Paljud meetmed on seega kavandatud puudega ja väikese sissetulekuga inimestele võrdse juurdepääsu loomist silmas pidades; arvesse on võetud

väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadusi. Raportis rõhutatakse ka vajadust laiendada universaalteenuste ulatust, eriti lairibateenuse hõlmamist; asjaolu, et eesistujariik Prantsusmaa peab seda üheks oma prioriteediks, on positiivne.

Nüüd aga peatuksin sisu ja autoriõiguse küsimusel, mis on hakanud varjutama ülejäänud muudatusi tekstis. Meie eesmärk on alati olnud tarbijate teavitamine autoriõiguste rikkumisest, mis ühtib ka komisjoni esialgse ettepanekuga. Jätkame kuni lõpphääletuseni tööd kompromisside sõnastuse täiustamisel, jälgides, et sisule juurdepääsuga seoses oleks järgitud erapooletuse põhimõtet. Eraelu puutumatust käsitleva direktiivi kohta käivad mõned muudatusettepanekud tekitavad aga muret ja me jälgime, et need sealt välja jääksid.

Tahaksin veel kord tänada kõiki kolleege ja ootan veelgi üksikasjalikumaid muudatusettepanekuid eesistujariigilt, et veelgi parandada teksti enne järgmist osaistungjärku.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - Proua juhataja, telekommunikatsioonipakett on oluline edasimineku Euroopa telekommunikatsiooni kaasajastamisel ja ühtlustamisel. Töötasin kodanikeõigusi käsitleva direktiiviga ja koos Malcolm Harbouriga tegime ära suure töö ja jõudsimme paljudes küsimustes üksmeelele.

Direktiiv tagab elektroonilise side vallas parema tarbijakaitse. Numbri ülekandmine ja eraelu puutumatuse kaitse ning turvalisus telekommunikatsioonis on samuti näited direktiivis sisalduvaist täiustustest.

Arutasime ka võrgu erapooletust. Minu arvamus on, et mõnes muudatusettepanekus sisalduv äärmuslik erapooletus võrgus muudab võrgud ülekoormatumaks, aeglasemaks, vähem tõhusaks ja kallimaks. Võrgu haldamine on vajalik, et hoida töös tõhusat ja intelligentset võrku ning tõsta kasutamiselamust ja -väärtust. Olen äärmiselt rahul, et suutsime saavutada kokkuleppe hädaabinumbrit 112 käsitlevate muudatuste suhtes ja et pärast direktiivi vastuvõtmist jätkavad liikmesriigid numbri 112 kasutamist puudutatavat teavitustööd elanikkonna hulgas. 112 muudetakse kättesaadavaks kogu ELi territooriumil ja liikmesriigid on kohustatud rakendama asukohajärgset teenust.

Lisaks sellele võib tõkestada juurdepääsu hädaabinumbri 112 korduva vale kasutuse puhul ja puudega inimestele muudetakse number kättesaadavamaks.

Loodan, et kinnitatakse ka üleeuroopalise varajase hoiatamise süsteemi kohta käiv muudatusettepanek, mis ei nõua ameti loomist Brüsselis, vaid hoiatamise süsteemi ühiste standardite määratlemist liikmesriikide poolt ühiselt. Loomulikult viiakse hoiatamine sisse piirkondlikul tasandil, kuid lähtudes ühistest standarditest, mis tagab selle, et kõik potentsiaalselt ohus olevad Euroopa kodanikud saavad kätte neile arusaadava teate ning nad saavad oma elu päästmiseks tegutseda.

Olen täiesti kindel, et telekommunikatsioonipakett toetab ettevõtete püüdusi parandada oma äritulemusi ja suurendada investeeringuid uutesse tehnoloogiatesse ning samal ajal tugevdab Euroopa kodanike tarbijaõigusi.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

Asepresident

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Proua juhataja, Euroopa ühiskond ning maailm üldiselt on aina enam elektroonilisest sidest sõltuv. Tegemist on majanduse tuiksoonega. Seda kasutatakse hariduses, halduses, tervishoius, meedias ning elukestvas õppes. Koos tohutute hüvedega kaasnevad elektroonilise sidega kodanikele, institutsioonidele ja ettevõtetele mitmed otsesed ohud.

Kodanike, kes on süsteemi vähem intensiivsed kasutajad, ootused sisaldavad teenustele ulatuslikku juurdepääsu madalaimate võimalike hindadega, näiteks rändluskõned ELi liikmesriikide vahel ning Malcolm Harbouri raportis ja mujal viidatud elektroonilise side kasutajatele esinevate ohtude kaotamine. Peame vastama nendele ootustele, põhinedes kaasaja tehnoloogiale ja konkurentsivõimelisusele, ning koos Euroopa Liidu rahalise toetusega, eriti maa- ja mägipiirkondades. Pidades silmas nende nõudmiste ja regulatiivsete mehhanismide interaktsiooni ja vastastikuse sidumise, aga ka nähtavuse, eesmärki, peaksime kaaluma, kas oleks mõistlik koondada arutatavad normid ühte direktiivi. Lubage mul tänada kõiki raportööri tehtud töö eest.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Proua juhataja, sidekanalid on meie elus ülimalt tähtsad. Kindlustada tuleb lairibateenuste kättesaadavus eriti kõrvalistes piirkondades elavatele ja puudega, näiteks nägemispuudega inimestele. Interneti poolt pakutavat vabadust nautides peame samuti tunnistama, et vabadusega kaasnevad kohustused.

Toetan pühendunult erapooletust võrgus. Maailma globaliseerudes on ülioluline, et inimestel oleks võimalik vabalt suhelda. Kuid seda vabadust, millel on suur väärtus, tuleb kasutada austusega. Tuleb tunnistada, et ilma austuseta on internet võimalike kuritarvituste pelgupaigaks.

Oleme võtnud meetmeid mõningate halvimate kuritarvituste, nagu näiteks pedofiilia, vastu internetis. Vaatamata sellele tuleb tegeleda ka teiste kuritarvitustega. Internetiteenuse osutajad peavad etendama oma osa, et takistada neile kuuluvate platvormide kasutamist destruktivsete jõudude vallandamiseks, näiteks laimu, viha ja ärakasutamise otstarbel. Ütleksin volinikule, et on vaja teha kõik meie võimuses oleva, et kaitsta vabadust ning samal ajal edendada vastutustunnet internetis.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, minister, volinik, daamid ja härrad, see töö on olnud väljapaistev. Meie komisjonide poolt saavutatud tulemus on tasakaalustatud ning, lugupeetud ametis olev eesistuja, teie soov arvestada sellega on täielikult kohane. Sooviksin vaid õnnitleda oma kolleege Catherine Trautmanni, Pilar del Castillot ja Malcolm Harbourit nende töö puhul.

Sellegipoolest pole mul raske öelda Catherine Trautmannile, et ma ei nõustu tema seisukohaga, et me peaksime täielikult välistama igasuguse viitamise intellektuaalomandi õigustele. Lisaks platvormidele ja kanalitele, mida arutatakse eelkõige tema raportis, on meile kõigile oluline see, millele need platvormid ja kanalid juurdepääsu võimaldavad, teisisõnu infosisu. Härra Guardans, härra Medina ja härra Mavrommatis on seda tõesti hästi rõhutanud ning ma nõustun nendega.

Komisjoni tekstis on sellele küsimusele tehtud kaks viidet; oleks olnud parem need alles hoida. Arutelu keskendub nüüd 2001. ja 2004. aasta autoriõigusi käsitlevatele direktiividele tehtud viitele ning koostööd erinevate sidusrühmade vahel. Millise eesmärgiga? Et edendada õiguslikke pakkumisi – teiste sõnadega infosisu, mis võimaldab meie tööstusel ja kultuurilisel mitmekesisusel edeneda. Nende tekstide osas esitatud kriitika – millest osa kordamist kuulsin ma isegi sellel täiskogul – on näiteks tõstatanud spektri küsimuse Olivennes'i lepingus. Mudeliks, millest me siiski lähtuma peaksime, on Ühendkuningriigi valitsuse OFCOM ning erinevate sidusrühmade poolt 24. juulil vastu võetud vastastikuse mõistmise memorandum. Niipalju kui mina tean, ei toeta need bürokraatiat või diktatuuri internetis.

Eesmärgiks ei ole vältida seaduste jõustamist liikmesriikides, kooskõla kindlustamist põhiõigustega või vältida uusi tehnoloogiaid ja uue majanduse toimimist meie kultuurilise mitmekesisuse, esirinnas tööstuste ja Euroopa kodanike intelligentsuse ja annete hüvanguks, sest need on meie kõige olulisemad relvad ning suurimad varad globaalses konkurents.

Evelyn Gebhardt (PSE). – (DE) Proua juhataja, nagu proua Vergnaud, tervitan ma seda osa Harbouri raportist, mis käsitleb tarbijakaitset ning mis sisaldab mitmeid väga häid otsuseid. Universaalne juurdepääs nendele teenustele on väga oluliseks põhimõtteks ning seda ei ole võimalik üle tähtsustada. Võin teile, Malcolm Harbour, veel kord kinnitada, et sellel raportil osal on minu fraktsiooni täielik toetus.

Vaatamata sellele esinevad osad, mis vajavad läbivaatamist. Proua Reding, teil on täitsa õigus. Sissejuhatavates märkustes väljendasite üllatust selle suhtes, et Euroopa Parlament peab püüdlema isikuandmete kaitse vähendamise suunas. Lubage mul teile öelda, et see ei ole parlamendi arvamus, sest parlament ei hääleta selles küsimuses järgmise kahe nädala jooksul ning nendes küsimustes võetava seisukoha saame teada üksnes pärast hääletamist. Kuni selle ajani lahendame probleeme, mis on senini veidi segased. Luban teile, et minu fraktsioon ei toeta mitte mingisugust andmekaitse vähendamist. Kui parlamendis seoses andmekaitsega, juurdepääsuga võrgule ja võrgu erapooletusega rahuldavaid kokkuleppeid ei saavutata, ei saa minu fraktsioon paketi poolt hääletada, ning seejärel on vaja mõelda, kuidas edasi liikuda.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, volinik, sooviksin teid õnnitleda teie pühendumise puhul ning muidugi sooviksin ma õnnitleda raportööri ja eriti Catherine Trautmanni, kes on töötanud äärmiselt kõvasti selle konsensuse saavutamise nimel, mida ta soovis näha erapooletuna ning ilma sektoripõhise eristamiseta. Siiski tuleks seoses raadiospektri kasutamisega märkida, et erinevate sektorite investeeringute ja amortisatsioonitsüklid erinevad. Vaatamata sellele asetavad teksti sätted, mis käsitlevad sageduste ja litsentside jaotamist ning ühtlustamist, satelliidioperaatorid, pidades silmas selle sektori erilist iseloomu, õiguslikult ebakindlasse olukorda. Raportööri väljapakutud uus artikkel 8a annab kindlad tagatised, kuid selle sätte sõnastust on vaja kooskõlas subsidiaarsuse põhimõtte ning Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (ITU) eeskirjadega tugevdada. Samuti jäävad lahtiseks mitu küsimust seoses komisjoni läbirääkimiste mandaadi sisu ja ulatusega.

Seoses Malcolm Harbouri raportiga sooviksin tõstatada üldkasutatava telefoniteenuse määratluse küsimuse, nagu on sätestatud artikli 1 punktis 2b. Seda määratlust peaks kohaldatama üksnes kahesuunalistele teenuste

suhtes kooskõlas eraelu puutumatust käsitlevas direktiivis toodud määratlusega. IP-kõne (VoIP) ja mängukonsoolid ei ole mingil juhul võrreldavad traditsioonilise telefoniteenusega. Nende lisamine sellistena looks reguleeriva raamistiku, mis takistaks innovatsiooni ning annaks mitteinformeeritud kasutajatele töövahendid, mis ei ole loodud teatud viisil kasutamiseks, näiteks hädaabikõne tegemiseks mängukonsoolist, kus on võimalik luua ühesuunaline ühendus. Seetõttu on oluline piiritleda kahesuunaliste teenuste mõiste.

Seoses autoriõigustega sooviksin toetada kõigi oma kolleegide märkuseid, kes on selle küsimuse tõstatanud.

Francisca Pleguezuelos Aguilar (PSE). - (ES) Esiteks sooviksin õnnitleda raportööri tehtud hea töö eest. See reform saavutab seatud eesmärgid ning kohandub uue ajaga ning ettevõtetele ja tarbijatele esitatud uute väljakutsetega.

Lubage mul aga pikemalt peatuda ühel konkreetsel punktil Harbouri raportis. On tõsi, et raportöör on teinud suurepärase töö, kuid usun, et me ei peaks selle direktiivi raames tegelema lõplike muudatusettepanekute rühmaga, mis käsitlevad interneti infosisu, sest see, mille need muudatusettepanekud kaasa tooks, seisneks lühidalt loa andmises teabe edastamise teenuse osutajatele internetis avaldatud teabe filtreerimiseks ja blokeerimiseks, mistõttu lõpptulemusena kaotaksid tarbijad anonüümsuse.

Daamid ja härrad, vastav seisukoht on vastuolus direktiivi, mis käsitleb elektroonilist kaubandust, artikliga 12, mis juba sätestab, et teabe edastamise teenuse osutajad peavad käituma elektroonilist teavet edastades erapooletute vahendajatena.

Riigis, kus kehtivad õigusriigi põhimõtted, ei tohi seoses internetiga toimida viisil, mis on keelatud seoses teiste sidevahenditega. Seetõttu palun ma Malcolm Harbouril võtta tasakaalu taastamiseks autoriõiguste ning internetikasutajate õiguste vahel need muudatusettepanekud tagasi.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) Esiteks sooviksin tänada raportööri suurepärase raporti eest. Töö õigusloomepaketiiga pole kunagi kerge ning ma tervitan selle loogilisust.

Samuti sooviksin rõhutada, et selle paketi peamiseks eesmärgiks on luua tarbijate jaoks paremad sideteenused mobiiltelefonide ja lairibainterneti või kaabeltelevisiooniühenduste kasutamisel. Arvan, et tänu meie raportöörile, Malcolm Harbourile on tarbijatel paremad tingimused ja nad on paremini informeeritud.

Kui tarbijad otsustavad vahetada teenuseosutajat, ei ole võrreldavad pakkumised tihti kättesaadavad ning telefoninumbrite ülekandmise protsess võtab endiselt liiga kaua aega. Seetõttu tervitan Malcolm Harbouri raportit, mille alusel peavad teenuseosutajad esitama tarbijatele läbipaistvad ja eelkõige võrreldavad hinnad ning teenuseosutajate vahetamine koos olemasolevate telefoninumbrite säilitamisega on võimalik vaid ühe päevaga.

Vaatamata asjaolule, et ma soovin, et keegi ei peaks kunagi numbrit 112 hädaolukorras valima, tuleks rõhutada, et selle direktiivi põhjal saavad hädaabi teenuste osutajad juurdepääsu informatsioonile helistaja asukoha kohta, võimaldades neil osutada abi kiiremini ja tõhusamalt.

Ümberlülitamine digitaalsele sidele vabastab spektri, mis peaks tulevikus muutma võimalikuks osutada interneti lairibaühenduse teenust isegi kõige kõrvalisemates ELi osades. Volinik, ma usun, et komisjon kindlustab digitaalse dividendi kõige tõhusama kasutamise kõigi tarbijate huvides.

Stavros Lambrinidis (PSE). - (EL) Proua juhataja, daamid ja härrad, me elame maailmas, kus kõik – nii valitsused, ettevõtted kui ka kurjategijad – otsivad suurimat võimalikku juurdepääsu meie elektroonilistele andmetele kõige piiramatul võimalikul viisil.

Sel põhjusel peavad mis tahes muudatused elektroonilist sidet käsitlevas direktiivis tegema täpselt seda, millele selle pealkiri viitab: kindlustama meie isikuandmete ja eraelu suurima võimaliku kaitse.

Seetõttu olen ma vastu mis tahes katsele nõrgestada Euroopa kodanikega seotud isikuandmete määratlust, sest kuna see on isiklik, siis on see seadusega kaitstud. Otsitud erandid, eriti seoses IP aadressidega, on varjatult Euroopa õigusaktidega vastuolus.

Veelgi enam, arvan, et internetiteenuse osutajatele ei tohi anda luba hinnata, millised võrgu turvalisuse rikkumised kasutajaid kahjustavad ja millised mitte. Nemad ei peaks otsustama, millal kasutajaid ja ametiasutusi isegi silmnähtavast hooletusest informeerida.

Austan eraettevõtete rolli ja panust, kuid internetihiidude majanduslikud huvid ei tohi dikteerida õigusaktide sisu, mille Euroopa Liit kodanike põhiõiguste kaitseks vastu võtab.

Ruth Hieronymi (PPE-DE). - (DE) Proua juhataja, suured tänud kõigile raportööridele nende töö eest, mis on tõesti suurepärane. Lubage mul siiski käsitleda kahte konkreetset küsimust. Euroopa Liit pole üksnes majandusühendus, vaid see on loodud selleks, et tagada ühistest väärtustest kinnipidamine, ning sel põhjusel on isikuandmete kaitse ülioluline mure. Samal ajal ei tohi siiski tehnilist arengut ning kultuuri- ja loometeoste kaitset pidada konfliktseteks eesmärkideks. Mõlemad on meie konkurentsivõimelisuse võtmeteguriks tulevikus. Sel põhjusel esitan siiralt koos paljude teiste parlamendiliikmetega, kes on täna täiskogu poole pöördunud, taotluse tugevdada oluliselt õiguste omanike positsiooni ehk teiste sõnadega nende positsiooni, kes soovivad, et nende autoriõigusi kaitstakse. Mitte keegi teine seda kaitset ei vaja, mistõttu on ka vajalik koostööviiside kasutuselevõtmine koos internetiteenuse osutajatega. Samm selles suunas peegeldab tehnoloogilist lähenemist, aga ka lähenemist autoriõiguste tugevdamisel.

Katerina Batzeli (PSE). - (EL) Proua juhataja, volinik, peame kindlustama raadiospektri haldamisel ja jaotamisel kõigile kodanikele täieliku ja tõhusa juurdepääsu sellele avalikule varale.

Trautmanni ja Toia raportites esitatud ettepanekud raadiospektri ja digitaalse dividendi kohta asetavad küsimuse kohe alguses kindlale alusele. Nad osutavad esmajärgus sotsiaalsele, kultuurilisele ja demokraatlikule tähtsusele ning uutele võimalustele, mida digitaalne dividend pakub, mida omakorda meie peaksime Euroopa kodanikele pakkuma.

Arutelu digitaalse dividendi üle ei tohiks taanduda must-valgele valikule kaubanduslikuks muutumise ja sotsiaalse hüve vahel. Riiklikul tasandil olulise strateegia koostamine, mis võimaldab igal liikmesriigil seada avaliku huvi eesmärgid ning neid vastavalt täita ja koordineerida: tegemist on täielikult saavutatavate tegevustega, mida saame ühenduse tasandil ette võtta.

Komisjoni uus lähenemisviis ELi tasandil ühtlustamise suurendamiseks seoses raadiospektri jaotamisega ühise haldamise kriteeriumide alusel, nagu näiteks teenuse neutraalsuse põhimõtte ning üldlitsentsi põhimõtte laiendamise alusel, näib siiski ignoreerivat raadiospektri avalikku iseloomu ning eelistavat kaubanduslikku aspekti.

Sel põhjusel leian, et me ei tohi nõustuda ning me peame jääma raportööride esitatud ettepanekute juurde.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Tänu arutletavale raportile esineb võimalus stimuleerida digitaalset dividendi maksimaalselt ära kasutades lairibatehnoloogiate laiaulatuslikku kasutamist maa piirkondades, isoleeritud või ebasoodsates piirkondades, võttes arvesse, et on veel palju kohti, kus digitaalne tehnoloogia puudub täielikult või juurdepääs digitaalsetele teenustele ei ole infrastruktuuri puudumise tõttu võimalik.

Toetan riiklike strateegiate koostamise kiirendamist mahajäävates liikmesriikides, sealhulgas Rumeenias, mis on seotud digitaalse dividendiga ja milles rakendatakse meetmeid, mis on loodud kodanikele kiirema ja kergema juurdepääsu võimaldamiseks koostalitlusvõimelistele sotsiaalteenustele, eriti nendele, mis võimaldavad juurdepääsu haridusele, tööalasele koolitusele ning tervishoiusüsteemidele.

Juhime tähelepanu hoolikusele, mis on vajalik parima võimaliku läbipaistvuse kindlustamiseks seoses väljastatud sageduste uuesti määramisega ning investeeringutega uue põlvkonna infrastruktuuridesse, nii et kõigil Euroopa Liidu riikidel oleks neile juurdepääs.

Arlene McCarthy (PSE). - Proua juhataja, sooviksin kasutada siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni (IMCO) esimehena võimalust, et tänada Malcolm Harbourit ning variraportööre universaalteenuseid käsitleva ettepaneku koostamise eest, mida ma loodan, et parlament peab tasakaalukaks ja töökõlblikuks.

Tahan juhtida täiskogu tähelepanu ühele sättele – muudatusettepanekule, mille ma tegin ning mida komisjon toetas – muuta kadunud laste kiirliini telefoninumbri 116000 sisseviimine kõigile liikmesriikidele õiguslikult kohustuslikuks. Volinik on teadlik, et hiljutine raport näitas, et tervelt 18 kuud hiljem alates selle sisseviimisest 2007. aastal, on kadunud laste kiirliini loonud üksnes seitse liikmesriiki. Vabatahtlik lähenemisviis ei tööta selgelt. Üle Euroopa läheb igal aastal kaduma umbes 130 000 last.

Vastav statistika näitab, et tegemist on valdkonnaga, kus Euroopa saab aidata, peab tegutsema ning peab kadunud lapsed identifitseerima, leidma ja tagasi saama. Seetõttu soovitan ma Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel tungivalt toetada sätet kadunud laste kiirliini telefoninumbri rakendamise kiirendamiseks ning selliselt tugeva tõuke andmiseks Euroopa jõupingutustele ELi-ülese kadunud lastest kiire teatamise süsteemi loomiseks.

Pierre Pribetich (PSE). - (FR) Proua juhataja, sooviksin avaldada kiitust Catherine Trautmannile, Pilar del Castillole, Patrizia Toiale ja Malcolm Harbourile hästi tehtud töö eest.

Kuidas saada digitaalsest dividendist täielikku kasu? Selles on küsimus. On kindel, et digitaalne ringhääling vabastab praegu ja ka tulevikus sagedusi. Kasutan tegusõna „vabastama” nii oleviku- kui ka tulevikuvormi selleks, et rõhutada asjaolu, et see muutus ei saabu koheselt, sõrmenipsuga; näib, et paljud osalised on selle oma argumente esitades unustanud. Lisaks hirmutab tõenäoliselt nõutava investeeringu suurus paljud investorid eemale juba enne, kui nad jõuavad selle 250 miljardi euro suuruse taevast alla sadanud hüve tagasisaamisele isegi mõelda. Seetõttu peab nende piirangute jaotamine sisalduma meie poliitikates.

Sooviksin kasutada seda küllaltki lühikest sõnavõttu selleks, et rõhutada Euroopa sageduspoliitika loomise tungivat vajadust, milles parlament osaleks juhtiva osapoolena: selles rollis peab parlament olema teadlik piirangutest, mis tulenevad elektromagnetiliste lainete füüsilistest omadustest; arvestama sageduste spektri haldamise vajadusega ning arvestama kohaselt rolliga, mida mängivad standardimisorganid selle napi ressursi kasutamise optimeerimisel, pidades samal ajal alati meeles meie kaaseurooplaste üldiseid huve.

Samuti sooviksin tuletada volinikule meelde, et kiudoptiliste võrkude kasutuselevõtt, parafraseerides Jean Cocteau'd, vajab kindlasti suuri armuavaldusi, kuid samuti vajab see käegakatsutavaid armastust tõendavaid tegusid, millega kaasneks elluviimise eelarvepõhine rahastamine Euroopa tasandil, et ehitada lairibavõrke ning hoida ära Euroopa digitaalne jagunemine.

Luc Chatel, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Proua juhataja, selle arutelu lõpus sooviksin ma alustada teie tänamisega, daamid ja härrad – leian, et nii teie kaalutluste kvaliteet kui ka pühendumus sellele teemale toovad esile telekommunikatsiooni tähtsuse praegustes Euroopa aruteludes. Me otsime praegu Euroopas majanduslikult strateegilisi küsimusi, mis on meie kaaskodanikele olulised. Telekommunikatsioon illustreerib ehedalt olulist strateegilist väljakutset – olete märkinud selle potentsiaalset mõju Euroopa kasvule – kuid samal ajal puudutab see küsimusi, mis mõjutavad meie kodanike igapäevaelu; see on täpselt selline küsimus, mida Euroopa vajab. Lõpuks on telekommunikatsioon see, mis annab Euroopast inimliku ettekujutuse.

Sooviksin kiita heaks väga laialdase konsensuse parlamendi ja nõukogu vahel, mida ma selle arutelu vältel tajusin, eriti seoses spektri haldamise parandamisega, tarbijakaitse tõhustamisega ning funktsioonipõhise eraldamise kasutamise piiramisega, et hoida ära selle lai levik, mis on küsimus, mida on tõstatatud mitmel korral. Märgin siiski, et meie institutsioonidel on vaja jätkata kompromissi saavutamiseks tööd mitme küsimusega. Viitan muidugi komisjoni õiguse kehtestamisele kasutada parandusmeetmete osas vetoõigust ning samuti alternatiivse Euroopa reguleeriva asutuse õiguslikule vormile ja rahastamisele, kuna asutuse roll ja tegutsemisala näivad olevat jagatud parlamendi ja nõukoguga.

Sooviksin tulla lühidalt tagasi kolme küsimuse juurde: esimene puudutab konkreetselt seda küsimust, kuidas seda uut asutust, mida on maininud mitu sõnavõtjat, rahastatakse. Nagu te, daamid ja härrad, teate, ei ole liikmesriigid asunud selles küsimuses veel selgele seisukohale ning mõistagi on selge, et rahastamise meetod sõltub peamiselt selle asutuse õiguslikust vormist ja tegutsemisalast. Nagu te teate – mainisin seda varem – on enamikul liikmesriikidel endiselt mõningad kahtlused seoses lisanduva asutuse loomise ideega. Nõukogu peab seega looma tasakaalu erinevate valikuvõimaluste vahel, mida on sel pärastlõunal mainitud.

Usun, et seoses järgmise põlvkonna võrkudega (teine küsimus, mis tõstatati), nagu proua Trautmann täiesti õigesti esile tõi, on uute võrkude – järgmise põlvkonna võrkude – propageerimisel peamiseks mureks konkurentsi, konkreetsemalt infrastruktuuri konkurentsi edendamise jätkamine, mis stimuleeriks investoreid ning julgustaks riski jagamist erinevate ettevõtete vahel. Nagu teate, toimuvad praegu nõukogus arutelud. Siiski esineb kiireloomuline vajadus tegeleda nende küsimustega, mis nõuavad edasist tegutsemist ning lühiajalisemaid meetmeid. Nagu teate, on komisjon avaldanud selles küsimuses soovituse projekti, ehk on volinik nii hea ja täpsustab seda.

Kolmas küsimus, mida ma tahtsin käsitleda, mida samuti mitmed sõnavõtjad mainisid, on muidugi küsimus isikuandmete kaitse kohta ning üldisemalt küsimused, mis seonduvad pigem infosisuga kui kanaliga, mille kaudu seda infosisu edastatakse. Sel teemal ütles juba paar sõna Éric Besson; usun, et eesistujariik Prantsusmaa eesmärgiks pole vastandada ühte küsimust teisele või kehtestada konkreetset mudelit, kuid ma hindan sel pärastlõunal mitme sõnavõtja tehtud märkusi, kes ütlesid, et kuigi me ilmselgelt ehitame seda uut majandust, seda tuleviku kasvu allikat, Euroopa majanduse hüvanguks, peame me seda samuti tegema selleks, et võimaldada meie kultuuril ja kultuuri valdkonna ettevõtjatel suurendada oma kohalolekut maailma areenil. Seetõttu ma ei arva, et me saame neid kahte küsimust eraldada, kuigi ma tean, et teised huvitatud osapooled peavad sel teemal samuti olulisi arutelusid. Peame meeles pidama, et mis tahes püüded selle infrastruktuuri ajakohastamiseks peavad olema suunatud meie infosisu üldsusele levitamise edendamisele ning autoriõiguste kaitsele eesmärgiga säilitada Euroopa Liidu loomingu protsess.

Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, sellega lõpetan märkused, mille ma soovisin selle arutelu lõpetamiseks teha.

Viviane Reding, komisjoni liige. – (FR) Proua juhataja, mida me soovime saavutada? Tahame kindlustada, et kõik kodanikud, kus iganes nad elavad ja kuhu iganes nad reisivad, naudiksid kiiret juurdepääsu mitmetele turvalistele ja taskukohastele teenustele. Tahame, et kõigil kodanikel oleks juurdepääs infosisu rikkusele, mis peegeldab Euroopa kultuurilist mitmekesisust.

Tahame, et strateegiliselt olulised ettevõtted panustaksid majanduskasvu ja töökohtade loomisesse, arendades uut infrastruktuuri ning laia teenuste valikut. Tahame piirangutevaba ühtse turu loomist, mis võimaldaks Euroopa mandril omada juhtrolli ühenduvuse, side ja uute tehnoloogiate valdkonnas, kuid samuti loodame, et Euroopa mängib juhtrolli tarbijate õiguste ning kodanike eraelu puutumatuse kaitsmisel. See on see, mida me kõik siin saavutada soovime, ning arvan, et paljud ja erinevad vaated, mis on selles parlamendis avaldatud, on suunatud sellele ning kutsuvad üles tasakaalustatud otsuse vastuvõtmiseks, et teha konsensuse saavutamine võimalikuks.

Muidugi poleks kõik see võimalik ilma raportöride tööta. Sooviksin avaldada neile austust, sest neil on korduvalt õnnestunud saavutada võimatut. See on märkimisväärne tulemus, mille on läbi raskuste saavutanud meie raportöörid, aga ka parlamendikomisjonid ja koordinaatorid.

Lähinädalatel peame kõik – olgu see siis komisjon, nõukogu või parlament – püüdma viia selle projekti ellu – projekti, mis on võimeline viima meie mandrit edasi ning looma konsensuse nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel. Mis puutub minusse ja minu kolleegidesse komisjonis, siis me mängime ausate vahendajate rolli, et muuta see võimalikuks.

Catherine Trautmann, raportöör. – (FR) Proua juhataja, selle arutelu lõpus sooviksin ma tänada nõukogu ja volinikku meie niivõrd hoolika ärakuulamise eest; see on võimaldanud neil näha, et parlamendis esineb seoses telekommunikatsioonipaketiga üpris arvestatav konsensus, ulatuslik nõustumine.

Miski ei saaks olla meie igapäevaelus tavapärasem kui mobiiltelefon, televiisor või võime suhelda. Ühtne Euroopa akt sätestas isikute ja kaupade vaba liikumise põhiõigusena, põhivabadusena. Nagu härra Paasilinna varasemalt ütles, on ka side põhiõiguseks ning vahendiks, millega antakse Euroopale hing, säilitatakse selle eksistents ning ühendatakse selle kodanikud. Peame seetõttu omama vajalikku ambitsiooni, et muuta telekommunikatsioonipakett edukaks.

Seetõttu kutsun ma nõukogu tungivalt üles mitte minema edasi kompromissiga või valmisolekuga kompromissiks, mis viiks erinevad punktid, mille osas meil õnnestus nõusolek saavutada, tasakaalust välja. Meie vahel ning kolleegide Malcolm Harbouri, Pilar del Castillo, Alexander Alvaro ja teiste abiga tunneme, et oleme tuginedes tervele mõistusele ning ühisele otsusekindlusele juba palju saavutanud.

Vastuseks märkustele, mille härra Toubon mulle varasemalt esitas, sooviksin ma samuti öelda, et mulle ei või heita ette soovimatust arvestada vajadusega toetada loomingulist protsessi Euroopas. Usun, et see on võimas innovatsiooni liikumapanev jõud nii seoses mitmekesisusega kui ka intellektuaalse väärtusega, mida see loob ja mis on praegusel ajastul väga suure tähtsusega.

Vaatamata sellele peame samuti arvestama vabadusega, mis peab olema meie tekstides tagatud – oleme võtnud vastu äärmiselt olulised tekstid isikuandmete kaitse osas ning me oleme ainsad, kes on seda maailmas teinud. Peame need kaks aspekti kokku sobitama. Nende kahe vahel puudub konflikt: eesmärk on sama, eelkõige kaitsta loomingulist vabadust ning iga üksikisiku vabadust. Just selles vaimus jätkame tööd oma ettepanekute parandamiseks.

Pilar del Castillo Vera, raportöör. – (ES) Proua juhataja, selles lõpukõnes soovin ma tänada nõukogu mõistva lähenemisviisi eest, mis on täna taas tõestust leidnud. Samuti sooviksin väga tänada komisjoni, eriti volinikku, teadlikkuse eest, mida ta on alati demonstreerinud, mida ma tähistaksin tema kaljukindla toetusena enam konkureerivale elektroonilise side turule ja tarbijakaitsesele. Samuti soovin väljendada tänu eelkõige oma kolleegidele, kes siin täna, nagu mitmel korral varemgi, on näidanud, millisel määral nad on teadlikud selle sektori tähtsusest Euroopa majanduskasvule ning seega kõigi Euroopa kodanike tööhõive ja heaolu jaoks.

Sooviksin paluda nõukogul omistada telekommunikatsioonipaketile selles lõpustaadiumis ning kuni praeguse eesistumise lõpuni samasuguse tähtsuse kui energiale – tean, et energia on väga oluline, kuid see pakett ei ole vähem oluline – nii et me saaksime, nagu mu kolleeg Catherine Trautmann just viitas, liikuda tasakaalupunktist, kuhu me oleme jõudnud, edasi.

Parlament pakub välja mitmeid ettepanekuid, mis minu arvates on üldjoontes üpris hästi tasakaalustatud ning annavad läbirääkimistele nõukogu ja komisjoniga rahuldava tulemuse. Täna teid väga. Selles osas on meil eesistujariigile suured ootused.

Patrizia Toia, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ka mina sooviksin tänada kõiki variraportööre ning sooviksin lihtsalt juhtida tähelepanu kahele punktile. Keegi selles täiskogus ütles, et me oleme võtnud vastu positiivse lähenemisviisi, ning arvan, et see on tunnusjoon, mis iseloomustab kogu meie tööd, kokkuleppeid, mille me oleme saavutanud, ning kokkuleppeid, mis veel saavutatakse.

Positiivne lähenemisviis tähendab, et oleme võtnud realistliku vaate seoses kaalul olevate huvidega, seoses tööstuste väärtusega, seoses tööga, mida teevad selle sektori töötajad, ning seega seoses selle olulisusega Euroopa majandusele tervikuna, kuid samuti, seoses kodanike, tarbijate – alates vaeseimast tarbijast – rolliga, kes on määratud saama digitaalringhäälingule üleminekust kasu, kui neil aidatakse vastav üleminek teha. Tean, et mõningates riikides, sealhulgas Prantsusmaal, viiakse läbi teabe- ja toetuskampaaniaid, kuid edasiste meetmete mittevõtmisel võivad kodanikud sattuda raskustesse.

Seetõttu lähenesime asjale tarbija, kasutaja seisukohast; uurisime uute teenuste, isegi sideteenuste saamise võimalusi, mis vastaksid enam uutele nõuetele, vajadusele olla paremini informeeritud, mis oleksid enam integreeritud suurde informatsioonivõrgu kavasse. Arvan, et kui Euroopa ja ka turg, niivõrd kui võrd see puutub tarbijatesse, võtavad sellise lähenemisviisi, siis tuleb Euroopa kodanikele lähemale, ning arvan, et rändlustasusid käsitlev algatus andis Euroopale positiivse kuvandi paljude kodanike ja noorte inimeste silmis, kes ehk ei suutnud täielikult mõista, millist rolli võib Euroopa mängida konkreetsete otsuste tegemisel, mis mõjutavad nende elu, rahalisi vahendeid ning ka isiklikke kulusid.

Teine punkt puudutab tasakaalustatud lähenemisviisi. Arvan, et tegemist on lähenemisviisiga, mis tasakaalustab paljud kaalul olevad huvid, isegi Catherine Trautmanni tsiteeritud konfliktid huvid ning samuti paljud asjaomased sektorid: ja siinkohal pean ma silmas digitaalset dividendi. Olles öelnud, et ruumi jätkub erinevatele ettevõtetele telekommunikatsioonisektorist kuni audiovisuaalse sektorini, ja olles tunnistanud koostumisele kultuuri- ja hariduskomisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esindajate vahel, arvan ma, et me oleme püüdnud võtta tasakaalustatud lähenemisviisi ning oleme loodetavasti olnud edukad.

Viimasena sooviksin tugevat Euroopa lähenemisviisi. Oleks täiesti arusaamatu, kui kohased subsidiaarsed ametiasutused, liikmesriikide võõrandamatud ametiasutused hoiaksid ära selle lisandväärtuse kasutamise, mida Euroopa lihtsalt peab ära kasutama. Sooviksin kutsuda komisjoni ja nõukogu üles seda lisandväärtust koordineerima, ühtlustama ning käituma minu seisukohalt Euroopa poliitilise teejuhina.

Malcolm Harbour, raportöör. – Proua juhataja, omades sellel suurel arutelul viimast sõna, leian end ebatüüpilises olukorras, mistõttu teen lõpetuseks paar laiaulatuslikku märkust.

Kuid esmalt sooviksin ma seoses oma raportiga tänada paljusid kolleege, kes on aidanud sellele kaasa ning on tugevdanud meie parlamendikomisjoni otsustavust teha parandusi ning nendega jätkata. Sooviksin oma kolleegidele kinnitada, et järgneva paari nädala jooksul me töötame nende edasiste paranduste koostamise kallal, eriti seoses andmekaitse valdkonnaga, mille osas oli meil täna hommikul väga edukas nõupidamine: arvan, et me suudame saavutada kokkuleppe. Seoses küsimusega andmekaitse rikkumistest teavitamise kohta pole ehk üllatav, et meil on endiselt vaja tööd teha, sest see oli täiesti uus töövaldkond, millega me tegelesime. Kutsun komisjoni, kes on juba olnud seotud, kõigest hingest meid aitama selle õigusakti eelnõu koostamisel, sest lõppude lõpuks ei sisaldunud see komisjoni esialgses ettepanekus.

Teine märkus, mida ma soovin teha, on adresseeritud Rebecca Harmsile, kuna tema on siin ainus Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esindaja. Olin täiesti rabatud, kui ma kuulsin tema kolleegilt David Hammerstein Mintzilt – kellega ma saan väga hästi läbi –, et ta peab minu raportit ohtlikuks võrgu erapooletusele. Oleme kulutanud palju aega uue ettepaneku koostamisele, mis lubaks reguleerivatel asutustel sekkuda, kui nad näevad, et erapooletuse põhimõtet on rikutud. Ometi tuleb David Hammerstein Mintz sellesse istungisaali, ilma et oleks minuga eelnevalt rääkinud või mis tahes alternatiive esitanud, ning ütleb mulle, et mu raport on ohtlik. Kõik, mis ma Rebecca Harmsile ütlesin, on see, et kui Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon jätkab sellise hirmu külvamisega ning meie raporti needmisega, siis on see tarbijatele ohtlik, kuna see seab kõik muu ohtu. Kutsun neid siiralt üles tulema meie läbirääkimiste laua taha ning ütlema, miks meie raport ohtlik on. Vaadake, kas me suudame nende mured kõrvaldada. Paljud teist võivad isegi saada igapäevaseid e-kirju. Sain ühe, mis ütles, et see raport on võrgu erapooletusele ohtlik. Kõik, mida ma võin teile öelda, on see, et meie kavatsus on täiesti vastupidine.

Kokkuvõttes on meil kõigil nüüd tohutu suur kohustus aidata eesistujariik Prantsusmaal kokkulepe saavutada. Tahan seda punkti rõhutada. Tõelises maailmas on palju ebakindlust, inimeste hulgas, kes kaaluvad suurte investeeringute tegemist järgmise põlvkonna võrkudesse, kes soovivad selle paketi osas lahendust niipea kui võimalik. Saame selles osas aidata koos töötades, nagu me oleme seda edukalt teinud. See on tõeliselt suur kohustus. Ma töotan omalt poolt – ja ma tean, et mu kolleegid toetavad mind –, et töötades koos eesistujariik Prantsusmaaga ei säästa me ühtki jõupingutust. Soovin avaldada erilist austust härra Chatelile ja härra Bessonile nende pühendunud osalemise eest kogu selles protsessis ning nende tõeliste teadmiste eest nimetatud küsimustes. Olen kindel, et koos saame selle paketiga kõige kiiremini ühele poole.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub järgmise osaistungjärgu ajal.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Ivo Belet (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Uus telekommunikatsiooni valdkonna õigusakt, mida me täna arutame, omab meile kõigile, interneti ja side kasutajatele, kaugeleulatuvaid tagajärgi.

Meie eraelu puutumatust seoses internetiga on vaja paremini kaitsta. Isiklikku informatsiooni, mida säilitatakse arvutis või edastatakse internetis (sealhulgas teie otsinguprofiili!) ei tohi kasutada (väärkasutada), kui te pole selleks eelnevalt oma selgesõnalist nõusolekut andnud.

Julgustatakse koostööd infosisu tootva tööstuse (peamiselt muusika ja filmi valdkonnas) ning sideoperaatorite vahel, et tegeleda piraatluse (ebaseadusliku allalaadimise) probleemiga. Tarbijatele on oluline olla hästi informeeritud selle kohta, mida võib ja mida ei või internetis teha, kuid juurdepääsu internetile ei tohi mingil juhul keelata.

Inimeste jaoks on lihtsam, kui nad saavad operaatori vahetamisel oma telefoninumbrid säilitada. Numbri üleviimine ei tohiks võtta kauem kui ühe päeva, lähtudes kuritarvituste ärahoidmise meetmetest.

Tuleb loota, et me saavutame selles osas kokkuleppe kiiresti ning et abonemendiomanikud saavad nautida nendest parandustest tulenevaid hüvesid niipea kui võimalik.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), kirjalikult. – (GA) Tänases ülimalt ühendatud, globaliseerunud maailmas peaksid eraelu puutumatuse ja andmekaitse olema meie kõigi prioriteetideks. Eraelu puutumatuse osas ei tohiks teha kompromissi, nagu seda tehti Harbouri raportis. Riikliku või Euroopa asutuse ülesanne ei ole sekkuval viisil jälgida, kuidas inimesed interneti kasutavad.

Euroopa Parlament peab tegutsema, et kaotada direktiivi mõningad enam regressiivsed elemendid. Antud tingimustel võib direktiivi kaudu suureneda ettevõtete ja riigiasutuste seotus sellega, kuidas inimesed interneti eraviisiliselt kasutavad. Intellektuaalomandi õiguste kaitset ei saa kasutada õigustusena loa andmiseks vastutustundetutele asutustele juurdepääsu andmiseks isiklikele ja eraeluga seotud andmetele.

András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Päevakorras oleva õigusloomepaketi heakskiitmine on oluliseks sammuks edasi, et võimaldada lairiba sidetehnoloogiate levikut. Levik on ülioluline selleks, et kooskõlas meie kavatsustega saaks Euroopast tõesti üks konkurentsivõimelisemaid piirkondi. Peame nüüd tegema suuremaid jõupingutusi tõhusate telekommunikatsiooni valdkonna õigusaktide vastuvõtmiseks, sest selle sektori areng saab anda suure panuse tööhõive suurendamisele.

Telekommunikatsioonituru avamine on kogunud kiirust alates 1990. aastate teisest poolest, parandades teenuste taset märgatavalt. Siiski tunneme, et endiselt on teha märkimisväärne hulk tööd konkurentsi tugevdamise ning sellest tulenevalt tarbija hindade alandamise valdkonnas. Lisaks sellele muudab uute tehnoloogiate esilekerkimine päevakohaseks olemasolevate õigusaktide läbivaatamise.

Tunneme, et on väga hea arengusuund, et uue reguleeriva raamistiku tähtsaks sambaks on sageduste jagamise senise tava läbivaatamine. Meie arvates peab konkurentsivõimelisuse suurendamise huvides olema ülekaalukaks tehnoloogia neutraalsuse põhimõte. Samuti on oluline tulemus see, et luuakse uus riiklike reguleerivate asutuste koostööraamistik.

Peaksime tervitama asjaolu, et uus õigusakt omab samuti õigusloomega seotud mõju tarbijakaitsele, mis pole mingil juhul vähem tähtis. See loob läbipaistvamad tingimused hindade määramisele ning suurendab vabadust vahetada teenuseosutajat. Tunneme, et vastuvõtmisele kuuluva raamõigusakti tähtsus seisneb selles, et see suurendab turukonkurentsi, ilma et vaadataks mööda tarbijakaitse kohasest tasemest.

11. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0457/08).

Järgmised küsimused on esitatud nõukogule.

Küsimus nr 1, mille on esitanud **Manuel Medina Ortega** (H-0527/08)

Teema: Põllumajandustoodetega varustamise poliitika

Kas nõukogu, arvestades asjaoluga, et hirm toiduainete puuduse ees on põhjustanud rahvusvahelisel tasandil ärevust (mõjutades selliselt teatavaid riike piirama põllumajandustoodete eksporti või kohaldama nende suhtes eraldi makse), kaalub hetkel võimalust keskendada ühine välis- ja julgeolekupoliitika põllumajandustoodetega varustamise kindlustamisele ning sõlmida peamiste ELi põllumajandustoodetega varustavate riikidega konkreetseid kokkuleppeid?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Proua juhataja, härra Medina Ortega, selle aasta 19. ja 20. juuni nõupidamisel tunnistas Euroopa Ülemkogu, et hiljutine toiduainete hindade hüppeline tõus on mure allikaks nii Euroopa Liidus, kus kriis mõjutab peamiselt madala sissetulekuga majapidamisi, kui ka rahvusvaheliselt, eelkõige arengumaades. Selle nähtuse põhjused on keerulised. Esiteks globaalse nõudluse kasv, eriti peamistes esilekerkiva majandusega riikides. Teine põhjus on seotud kasvavate tootmis- ja transpordikuludega, mille põhjustab osaliselt naftahinna tõus. Kolmas põhjus on seotud viisiga, kuidas finantsturud töötavad, spekulatsiooniga rahvusvahelistel turgudel ja kohalikel toiduainete turgudel. Lisaks on mõnedes peamistes tootjariikides olnud kehvad saagid halbade kliimatingimuste tõttu. Järgmisel kuul kaalub üldasjade ja välissuhete nõukogu neid küsimusi uuesti, käsitledes esmalt vajadust parandada toiduga kindlustatust koostöös Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga ning teiseks koostöös rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega ja G8-ga. Rahvusvaheline valuutafond (IMF) ja Maailmapank on kavandanud kohtumised ning mul on väga hea meel, et Ban Ki-moon, ÜRO peasekretär, on loonud toiduainete kriisiga tegelemiseks kõrgetasemelise meeskonna. Euroopa Liit täidab täielikult oma osa deklaratsiooni rakendamisel, mis tehti selle aasta 5. juunil Roomas peetud kõrgetasemelisel FAO konverentsil. Ilmselgelt on meil samuti vaja kasutada lähenevaid ÜRO ja Maailmapanga kohtumisi, et arendada ja laiendada tegevusi, mille eesmärgiks on võimendada toiduainete tootmist mõjutatud arengumaades.

Nagu näete, on peamisteks toiduainete kriisiga seotud poliitikateks poliitikad, mis saavad aidata selle kriisi lahendamist: põllumajandus-, arengu- ja kaubanduspoliitika. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika, millele Medina Ortega viitas, saab siin anda panuse, kuid üksnes marginaalse – seda poliitilise dialoogi kontekstis, mida peetakse kolmandate riikidega ja mille eesmärgiks on julgustada neid ellu viima tõhusamat põllumajanduspoliitikat; mis parandaks toiduga kindlustatust arengumaades ja tugevdaks piirkondlikku integratsiooni kõige enam mõjutatud piirkondades.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Täna teid vastuse eest väga. Näen, et nõukogu on selle küsimuse pärast tõesti mures.

Sooviksin rõhutada, et nälg on olnud Euroopa ajaloo pidevaks ilminguks, näiteks kuulus kartulinälg Iirimaa, mis viis saare rahvastiku vähenemiseni; samuti vähendas nälg rahvastikku paljudes teistes Euroopa osades, näiteks Ukrainas.

Elame ajal, kus meile on tehtud meeldetuletus selle kohta, mis võib juhtuda; me arutame 500 miljoni inimesega kogukonna üle, kes tarbivad suures osas välismaalt imporditud toiduaineid.

Kas nõukogu ei arva, et on saabunud aeg üldise poliitika koostamiseks laialdase toiduga kindlustatuse tagamiseks ning et see toiduga kindlustatuse poliitika oleks üks üldistest Euroopa Liidu poliitikatest, et tagada, et sellist tüüpi massiline nälg tulevikus ei korduks?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Härra Medina Ortega, on täiesti õigus. Arvan, et meie ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise ajal, nõupidamistel, mida me peame seoses arengupoliitikaga, samuti seisukohtade vahetamise käigus ning tippkohtumistel, mida me arengumaadega korraldame, keskendub nõukogu tõesti pingsalt toiduga varustamise ja toiduga kindlustatuse küsimusele. Need on kaks eraldiseisvat küsimust, kuid neid on tõesti vaja koos vaadata. Igal juhul on Prantsusmaa eesistumise aja üheks ambitsiooniks, pidades eelkõige silmas Euroopa Ülemkogu kohtumist oktoobris, tõstatada need küsimused ning tegeleda nendega koos.

Jim Allister (NI). - Kas poleks mitte parem, kui küsimuses sisalduva kummalise arvamuse asemel, mille kohaselt tuleks toiduga kindlustatust käsitleda ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames, pöörduks toiduga kindlustatuse juurde tagasi ühise põllumajanduspoliitika all, mille raames on see vaadeldav algse eesmärgina, nagu lubas president Sarkozy oma märkimisväärses kõnes Pariisi põllumajandusnäitusel veebruaris? Ta seadis toiduga kindlustatuse ning ELi-poolse suurema panustamise toiduainete tootmisse maailmas oma peamisteks eesmärkideks ühise põllumajanduspoliitika tõhustamisel. Millisest edasiminekest saab Prantsusmaa minister nende eesmärkide saavutamisel teavitada?

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Proua juhataja, härra ametis olev eesistuja, meil on siin tegemist paradigma muutusega, mis seisneb Euroopas ületootmise hirmust üleminekus hirmule toiduga kindlustatuse pärast. Kas te usute, et WTO läbirääkimised, mida Prantsusmaa eesistumise all praegu läbi viiakse, omavad mingisugustki rahuldava lahenduse saavutamise väljavaadet detsembriks?

Kas usute, et maailmaturg võiks olla meie põllumajandussektori kuldseks võimaluseks? Oleme muidugi näinud, et hinnad on hüppeliselt tõusnud ning et need hinnad pakuvad loomulikult täiesti uusi sissetulekuvõimalusi meie endi põllumajandusettevõtjatele sellistes riikides nagu Prantsusmaa, Ühendkuningriik ning eelkõige uued liikmesriigid ning samuti looksid need väljavaate suureks sissetulekuks mujal, eriti vähim arenenud maades, vaeseimates riikides vaeste hulgas.

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja – (FR). Vastuseks härra Allisterile lubage mul öelda, et ma tõesti usun, et toiduga kindlustatus peab olema meie ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise peaeesmärk. See on üks eesmärkidest, mida me tahame rõhutada, kui me ühist põllumajanduspoliitikat läbi vaatame. Kui me võtame ette üldise läbivaatamise, peame seega püüdma vaadata mitte üksnes kvantitatiivseid ühise põllumajanduspoliitika eesmärke, vaid samuti kaaluma enam kvalitatiivseid aspekte, nii et kindlustada, et kõik meie kaaskodanikud, kus iganes nad elavad, omaksid kvaliteetsetele toiduainetele juurdepääsu.

Seoses härra Rübigeri küsimusega lubage mul juhtida tähelepanu sellele, et praegu saame tõesti kõrgetest maailmaturu hindadest kasu, mis on võimaluseks Euroopa ekspordile. Arvestades globaalse nõudlusega tervikuna, võime samuti osutada importijateks erinevatesse piirkondadesse või avastada, et me ei tooda piisavalt. Mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste ajal tegi Euroopa seda, mida tegema pidi, ning nagu te teate, tehti seoses reformidega ühise põllumajanduspoliitika lepingute raamistikus mitu mõõndust. Kahetsusväärsetel selgub, et teised riigid on vastutavad tõkete eest. On tõsi, et Doha arenguvoor peaks praegusest enam pöörama tähelepanu toiduga kindlustatuse aspektidele ning tasakaalustatud globaalsele toiduainete tootmisele.

Juhataja. – Küsimus nr 2, mille on esitanud **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0529/08)**

Teema: Euroopa noortepakt

Kõik poliitikavaldkonnad, eriti vahendid hariduse ja elukestva õppe, tööhõive ja liikuvuse jaoks, sotsiaalse integratsiooni, tervishoiu ja võimaluse jaoks olla iseseisev ning toetavad algatused, mis puudutavad ettevõtlust ja vabatahtlikku tööd, mõjutavad noori inimesi Euroopa Liidus. Kas nõukogu ütleks seega, kuidas kavatakse Euroopa noortepakti (7619/05) rakendada ning investeerida poliitikatesse, mis noori inimesi mõjutavad?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Proua Panayotopoulos-Cassiotou, märgite õigesti, et noored inimesed on seotud mitmete poliitikavaldkondadega. Täna teid selle eest. Noortepoliitika on oma iseloomult valdkondadevaheline. Just Euroopa noortepakti, mille Euroopa Ülemkogu 2005. aastal vastu võttis, eesmärgiks on süvalaiendada noorte mõõdet kooskõlas Lissaboni strateegiaga erinevatesse poliitikatesse.

Meie eesmärgid on lihtsad, nimelt parandada hariduslikku potentsiaali Euroopas, koolitust, noorte liikuvust ning noorte inimeste kutsealast integratsiooni ja sotsiaalset kaasatust, teame, et koos peame muutma selle pakti veelgi tõhusamaks ning et vajame konkreetseid tulemusi. Selleks et aidata meil seda saavutada, koostab komisjon alates 2009. aastast kolme aasta järel aruande noorte kohta. Kõnealune aruanne sisaldab sügavuti analüüsi noorte inimeste olukorra kohta Euroopas ning aitab meil selliselt nende muresid esile tuua.

ELil on siin kindlasti suured kohustused, kuid täna on asutamislepingu alusel veelgi olulisemaks liikmesriigi tegevus ning me peame kindlustama, et me keskendume ELis headele tavadele, olgu siis riiklikul, kohalikul või piirkondlikul tasandil. Peame edendama kõiki koostöövorme osapoolte vahel, nagu näiteks ettevõtete, koolide, assotsiatsioonide, tööhõiveasutuste, noorte töötajate, uurijate, perekondade ning ka sotsiaalpartnerite vahel. Selles kontekstis on nõukogu eesistujariik pühendunud eriti noorte inimeste piiriülese liikuvuse edendamisele. See küsimus tõstatatakse 20. ja 21. novembril toimival nõukogu kohtumisel, mis arutatakse liikuvust käsitlevat raportit, mille koostas kõrgetasemeline eksperdirühm, mida juhtis Maria João Rodrigues.

Soovime näha programmi Erasmus, mis on osutunud väga edukaks, laiendamist. Teame, et seda ei saa teha üleöö, kuid loodame, et programm Erasmus muutub demokraatlikumaks ning laiapõhjalisemaks.

Samuti tahame edendada programmi Leonardo sarnaseid väljaõppeprogramme Euroopa tasandil. Prantsusmaa eesistumise ajal soovime korraldada suurema ürituse, mis keskenduks praktikantide liikuvuse arendamisele. Sarnaselt tahame Prantsusmaa eesistumise ajal muuta noorte inimeste tervise üheks noortepoliitika prioriteediks, et saada parem ülevaade noortele inimestele omastest terviseprobleemidest, olgu need siis seotud hügieeniga või tubaka-, alkoholi- ja muidugi uimastisõltuvuse vastase võitlusega.

2009. aastal mängib nõukogu aktiivset rolli üldises Euroopa tasandil koostöö hindamise protsessis noorte valdkonnas. Arvestades, et tegemist on pikaajalise protsessiga, on oluline kindlustada tegevuse järjepidevus erinevate eesistumiste vahel, mis on põhjuseks, miks me oleme teinud koostööd tulevaste eesistujariikide Tšehhi ja Rootsi, et kindlustada selle poliitika järjepidevus, mis on eurooplaste järgmisele põlvkonnale niivõrd oluline.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, ma tänan ametis olevat eesistujat vastuse eest ning soovin eesistujariik Prantsusmaale kõike head nende eesmärkide saavutamisel.

Järgides pakti lõppjärelust, oli nõukogu kindlasti ka nõus sellega, et eesmärgid saavutatakse kvantitatiivselt: kohustuslikust kooliharidusest kõrvalejäämise 10%-line vähendamine ning teatud aja jooksul pärast kooli lõpetamist noorte töötuse selgelt määratletud kvantitatiivne vähendamine.

Millisel määral on need eesmärgid saavutatud, kui statistika ütleb meile, et noorte töötus on endiselt väga kõrge?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) On tõsi, et noorte töötus on väga kõrge, kuigi üldiselt on olukord Euroopa Liidus viimaste aastate jooksul paranenud.

Arvan, et peame keskenduma kolmele tegevusvaldkonnale. Esiteks peame kindlustama, et me tõesti kohandame koolituse enam turunõudlusele, eriti tööturu vajadustele, ning et koolitussüsteemid on enam kooskõlas konkurentsistrateegiaga Lissaboni eesmärkide raames.

Teiseks on vaja luua dialoog tööandjatega, sotsiaalpartneritega, et edendada ettevõtete suuremat sotsiaalset vastutust ning noorte inimeste sotsiaalset integratsiooni. Selles osas on kõigil Euroopas asuvatel ettevõtetel, eriti suurimatel, oluline vastutus.

Kolmandaks usun, et samuti hariduse valdkonnas peame seadma eesmärgiks tippkeskuste võrgustiku loomise ning edendama liikuvust riikide vahel, täpselt samamoodi nagu me peame edendama diplomite ja kvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist, et muuta Euroopa tööturg paindlikumaks.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Proua juhataja, minister, sooviksin viidata eriolukorrale, mida ma pean selle küsimuse kontekstis väga oluliseks. Kõigis läbiviidud kogu ELi hõlmavates uurimustes ilmneb järjepidevalt, et just noored inimesed on seoses Euroopa Liiduga kõige entusiastlikumad. Noored inimesed on samuti elanikkonnarühmaks, kes kõige sagedamini usuvad, et nad saavad liidust kasu, vastupidiselt selle karmimatele oponentidele, kes on peamiselt vanemaalised, kompromissitud, pettekujutlusest vabanenud mehed.

Mind huvitaks, kas selle pakti raamistikus ning ehk ka muudes raamistikutes on projekte, mis võiksid noorte inimeste hulgas seda huvi, seda pooldavat hoiakut Euroopa suhtes veelgi stimuleerida.

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Proua juhataja, härra Leichtfried, ehk suudan ma esitada oma seisukohad vähem polariseerunud viisil. Ma tõesti usun, et noored inimesed on seoses Euroopaga entusiastlikud, ning on tõsi, et me peame sellele toetuma, mis ei tähenda aga, et teise põlvkonna liikmed, need, kes ehitavad Euroopa üles, oleksid vähem entusiastlikud. Kahjuks on Euroopa tasandil pooldavad ja vastuolevad inimesed. Arvamusküsitlused näitavad samuti – nagu me hiljuti taas nägime –, et oponentid võivad mõnikord olla radikaalsemad ning me peame sellega seoses tegema rohkem täiendavat tööd.

Seoses kavandatava paktiga, et kaasata noori inimesi ning muuta Euroopa kontseptsioon konkreetsemaks, usun ma väga, et me peame edendama noorte inimeste piiriülest liikuvust ning et – tänu nendele programmidele, mis saavad rohkem rahalisi vahendeid, kuigi ma tean, et see võtab mitmeid aastaid ning on pikaajaline projekt – ühise poliitilise raamistiku läbi vaatamisel peame samuti läbi vaatama programmid, mille eesmärk on parandada veelgi meie noorte inimeste ja laste liikuvust, olgu nad siis õpilased, praktikandid või noored töötajad, seoses töökogemuse või kutsealase koolituse kavadega.

Usun, et see on viis, kuidas muuta Euroopa kontseptsioon tõesti konkreetsemaks; kindlustada, et noorte entusiasm on viljakas, ning kasvatada uus eurooplaste põlvkond, keda teie ja mina näha loodame.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille on esitanud **Robert Evans** (H-0532/08)

Teema: Euroopa Liidu ülemere territooriumidega seotud ebakõlad

Kas eesistujariik peab normaalseks, et riiki Lõuna-Ameerikas peetakse Euroopa Liidu osaks, samas kui me venitame ühinemisläbirääkimisi Horvaatia, Türgi ja teiste Euroopa riikidega, kellel on selgelt tugevam geograafiline argument?

Kuidas näeb nõukogu praeguses liri referendumi järgses poliitilises õhkkonnas selliste taotluste edasist käsitlemist? Kas seda on kunagi nõukogus arutatud?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Härra Evans, mul on hea meel, et te viibite siin, sest ma pole päris kindel, mida see küsimus tähendab. Ehk pole ma sellest korralikult aru saanud ning teil on võimalik seda selgitada.

Lõuna-Ameerikas on teatud ääre poolsed piirkonnad, mis moodustavad Euroopa Liidu lahutamatu osa ning on selliselt teatud poliitikate puhul abikõlblikud. Siiski pole olemas ühtegi Lõuna-Ameerika riiki kui sellist, mis oleks Euroopa Liidu liikmeks – olen siin väga ettevaatlik, sest võib-olla ei saanud ma kõigist küsimuse nüanssidest aru.

Mis puudutab Türgit ja Horvaatiat, siis on alates nende riikidega läbirääkimiste avamisest toimunud märgatav edasimineku. Türgi puhul näiteks on läbivaatusprotsess, mis on iga peatüki puhul esimeseks ametlikuks sammuks, lõpetatud 23 peatüki osas; kaheksa peatükki on avatud läbirääkimisteks ning ühe osas on läbirääkimisprotsess ajutiselt suletud. Eesistujariik usub, et võimalik on avada kaks järgmist peatükki.

Horvaatia puhul on läbivaatamine lõppenud. Kakskümmend üks peatükki avati, millest kolm on ajutiselt suletud. Käesoleva aasta 25. juulil toimus ühinemisalane konverents, kus avati esimene, küllaltki tundlik peatükk kaupade vaba liikumise kohta ning suleti 20. peatükk ettevõtlus- ja tööstuspoliitika kohta. Nagu teate, sõltub läbirääkimiste areng peamiselt kandidaatriikide tulemustest. Saavutatud edasimineku peatükkide avamise ja sulgemise kriteeriumidele vastamisel, aga ka nõuded, mis on määratud läbirääkimiste raames, sealhulgas parandatud ühinemispartnerlustes, on selles osas üliolulised ning me viitame muidugi komisjoni otsusele. Lubage mul korrata, härra Evans, et kui minu vastus on olnud veidi kõrvalekalduv, oleksin ma väga rõõmus, kui te ütleksite mulle täpselt, mida te oma küsimuse all silmas pidasite.

Robert Evans (PSE). - Ma selgitan veidi ja esitan oma küsimuse laiemalt. Ametis olev eesistuja on vastanud mõnede punktidele, mille ma tõstatasin, ning ma tänan selle eest. Tal on õigus. Minu seisukohaks on see, et ma pean seda ebanormaalseks, et me lubame sellistel riikidel nagu Prantsuse-Guinea olla Euroopa Liidu täielikuks osaks koos kõigi kaasnevate hüvede ja eelistega – ja mitte üksnes Prantsusmaa territooriumidel, vaid meelde tulevad ka Martinique ja Guadeloupe.

Samas Euroopas – ja ametis olev eesistuja on viidanud läbirääkimiste protsessile, mis toimub Horvaatiaga ja ehk ka Türgiga – näitame üles vastumeelsust; Euroopa Liidus on riike, kes ei ole sellega rahul.

Kuid esinevad ka teised ebakõlad, mis on lähemal – Kanalisaared, Jersey ja Guernsey, mis ei ole Euroopa Liidus, kui õigusaktid välja arvata. Need on maksuparadiisid, kus rikkastel inimestel lubatakse maksudest, mida kõik teised tasuma peavad, kõrvale hoiduda.

Kas kõnealust olukorda või neid ebakõlasid on nõukogus arutatud? Kas ametis olev eesistuja saab kaitsta olukorda, kus Prantsuse-Guinea on Euroopa Liidu osa ning kas ta arvab, et selline olukord jätkub mitte üksnes lühiajaliselt, vaid pikaajaliselt? Kas ta võiks heita pilgu kristallkuuli sisse ja selgitada mulle, kuhu Euroopa Liit globaalses plaanis suundub?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Täna, härra Evans. Tõesti, ma kartsin, et sain teie küsimusest õigesti aru ning et mul ei ole vaja selgitust, mille te andsite, kuulata. Kuid tõsisemalt, esmalt moodustavad ääre poolsed piirkonnad, kõik need, mida me võime nimetada ülemere territooriumideks, osa Euroopa Liidust, olulise osa, kus iganes need territooriumid ka ei asu ning olenemata sellest, kas neil on sidemed Prantsusmaa, Hispaania, Portugali, Ühendkuningriigi või kellega tahes.

Viitaste olemasolevatele ülemere territooriumidele. Need territooriumid on olnud Prantsusmaa omad alates 17. sajandist. Nende elanikud on Prantsuse kodanikud alates 1848. aastast – niisiis pole see midagi uut –

ning kõige sellega on algusest peale arvestatud, alates asutamislepingust, millega algne Euroopa Ühendus ning seejärel Euroopa Liit asutati.

Teine punkt, mida te rõhutate – kuid siinkohal ma arvan seisneb küsimus Euroopa mõjude laiendamises ülemereterritooriumidele – puudutab poliitikat, mida järgida. Usun, et meie jaoks on oluline teha seal jõupingutusi, kuid mitte seetõttu, et kõnealune territoorium on Prantsusmaa oma, vaid seetõttu, lubage mul korrata, et see on samuti mõju küsimus.

Järgmine punkt, mille te esile tõite, on miski, mis puudutab nõukogu – ja ma ei nimeta siin nimesid –, puudutab rasket teemat, nimelt seda, kuidas hoida ära maksuparadiisid, olgu need siis ülemereterritooriumil või meie mandril või selle läheduses. On tõsi, et see on probleem. Mõningat tööd on tehtud Ecofini nõukogus. Esitati mitu ettepanekut ning me püüame alati tõhusalt võidelda maksuparadiiside vastu nii ELi tasandil kui ka rahvusvaheliste lepingute alusel, mille osapooleks EL on.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Sooviksin esitada mitte liiga tõsise küsimuse: kas me ei peaks kaaluma oma nime muutmist Euroopa ja Lõuna-Ameerika Liiduks? Veelgi enam, kas pärast võimalikku Türgi ühinemist tuleks lisada ka Aasia? Tõsisemalt võttes aga omavad ELi kodanikud sellegipoolest väga väheseid teadmisi ülemereterritooriumide kohta. Kas ELi teavituskampaania oleks võimalik anda nende küsimuste kohta rohkem teavet, nii et need riigid tunduksid lähemal ja enam tuttavad, eriti ELi noortele kodanikele? See võimaldaks nendest territooriumidest paremini aru saada ning selliseid küsimusi ei esitataks.

Avril Doyle (PPE-DE). – Minu tänud nõukogule. Võisin seda mitte tähele panna, kuid ma ei kuulnud ministri vastust härra Evansi küsimuse teisele osale seoses liri referendumi järgse poliitilise õhkkonnaga nõukogus. Esiteks, kas ta võiks täpselt osundada, milline liri referendumi järgne õhkkond nõukogus on ning kas see mõjutab Horvaatia, Türgi ning teiste nimetatud Euroopa riikide taotluste menetlemist? Teiste sõnadega, milline on nõukogu seisukoht praegu, pärast liri referendumi seoses nende taotlustega?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Vastuseks esiteks härra Paleckisele ütlen, et ma usun, et tal on täiesti õigus. On tõsi, et tehakse jõupingutusi, et harida ja teavitada Euroopa kodanikke nendest kaugetest Euroopa piirkondadest rohkem. Näen, et need on kujutatud euro paberrahadel, mis on vähemalt mingigi edasiminekuks. Meil on vaja aga minna teavitamise ja teabevahetuse osas kaugemale. Ütleksin proua Doyle'ile, et küsimus, mille ta esitas on väga laiaulatuslik. Seetõttu peame keskenduma käimasolevatele läbirääkimistele. Niipalju kui see puudutab nõukogu, põhinevad need läbirääkimised komisjoni esitatud ettepanekutele, mis tuginevad sõelumisaruannetele, mis on täiesti tavaliseks aluseks.

Samuti peame tegema selgeks, et me valmistasime tihendama suhteid mitme teise riigiga, eriti Balkani riikidega, ning et arvestades tehtud jõupingutustega, sooviksime tihedamaid suhteid mitte ainult Horvaatiaga, vaid samuti Serbiaga ning teiste riikidega, nagu näiteks Bosnia ja Montenegroga.

Järgmiseks on partnerluste küsimus. 9. septembril toimub Euroopa Liidu ja Ukraina vahel oluline tippkohtumine. Praeguse konflikti kontekstis Venemaa ja Gruusia vahel püüame samuti arendada partnerlust Ukrainaga, ning nagu teate, märkisime eile vajadust tugevdada suhteid Gruusiaga. See on minupoolne täiendus seoses olemasolevate suhetega.

Järgnevalt esineb probleem seoses Lissaboni lepingu olukorraga. Mitmed liikmesriigid, sealhulgas minu enda kodumaa – austades Euroopa Liidu Nõukogu eesistujast –, on öelnud, et kui meil pole Lissaboni lepingut, tuleb praegust lepingut tegelikkuses näha 27 liikmesriigi vahelise lepinguna, ning selleks, et laieneda, vajasime me tõesti Lissaboni lepingut. Ütlen teile, proua Doyle, ausalt, et selline on nõukogu seisukoht praegu.

Juhataja. – Küsimus nr 4, mille on esitanud **Avril Doyle (H-0534/08)**

Teema: Piiridel rakendatavad kohandamismeetmed seoses suurema süsinikdioksiidiheite sisaldusega impordiga

Kas nõukogu võiks esitada oma seisukoha seoses kohandamismeetmetega piiridel, mida rakendatakse suurema süsinikdioksiidi heite sisaldusega kolmandatest riikidest pärit impordile 2012. aasta järgsel ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi kauplemisperioodil?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Euroopa Ülemkogu kaalus teie väga olulist küsimust oma käesoleva aasta märtsi kohtumisel, kus märgiti, et äärmiselt konkureerivas globaalses kontekstis esineb süsinikdioksiidi lekke risk teatavates sektorites, nagu näiteks väga energiamahukas tööstus, mis on eriti avatud rahvusvahelisele konkurentsile. Tegemist on tõelise probleemiga, mida on vaja analüüsida ning lahendada uues direktiivis, millega luuakse ühenduses saastekvootide vahetamise süsteem.

proua Doyle, parim viis, kuidas lahendada süsinikdioksiidi lekke küsimust ja kindlustada, et ühenduse saastekvootide vahetamise süsteem jääb tõhusaks, on endiselt rahvusvaheliste lepingute sõlmimine. Siiski on selge, et peame samuti olema valmis tegutsema, kui me ei saavuta rahvusvahelist kokkulepet, ning me arutame praegu kõige kohasemaid meetmeid, kuidas säilitada meie tööstuse konkurentsivõimelisus, kindlustades ka samal ajal, et EL mängiks eeskujulikku rolli kasvuhoonegaaside heite vastases võitluses.

Usume, et seda on oluline teha viisil, mis kindlustaks, et erinevate tööstuste jaoks on tagatud seoses investeringutega piisav nähtavus, eriti ajal, mil majanduskliima on halvenenud ning me oleme silmitsi rahvusvahelise majanduskasvu aeglustumisega, kus kõik märgid viitavad sellele, et olukord jääb järgmisel aastal samaks.

Direktiivi ettepanekus võtab komisjon rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemuse kontekstis kohustuse esitada analüütiline aruanne koos kohaste ettepanekutega probleemidega tegelemiseks, mis võivad tekkida süsinikdioksiidi lekkest põhjustatud riskidest.

On kaks võimalikku valikuvarianti: kohandada vabade kvootide osa ja/või integreerida energiamahukate tööstussektorite toodete importijad ühenduse süsteemi, samal ajal kindlustades, et süsteem on kooskõlas WTO eeskirjadega. Nõukogu eesistujariik loodab muidugi, et nõukogu ja parlament suudavad neid asju selgitada, kindlustamaks, et Euroopal on tööstuslik baas, mis on tema enda oma ning mis on konkurentsivõimeline, ning et me teame võimalikult vara enne 2011. aastat, milliseid mehhanisme kohaldama hakatakse.

Avril Doyle (PPE-DE). - Nõustun, et piiridel rakendatavad kohandamismeetmed peavad olema meie töövahendite osa, kuid seda vahendina, mida kasutatakse prääniku ja mitte piitsana, olles silmitsi mis tahes rahvusvaheliste läbirääkimistega, kus me oleme heas usus püüdnud jõuda rahvusvahelise kokkuleppeni, et võidelda kliimamuutuste vastu. Kas minister kommenteeriks palun WTO eeskirja artiklit 20, mis pakub sellist võimalust, see tähendab keeldu olukorras, kus taastumatute loodusvarade säilitamine on ohustatud? Kas süsinikdioksiidiheite alandamise eesmärgid langevad selle määratluse raamesse, nagu on olnud puhas õhk senini? Sooviksin, et minister selgitaks oma küsimusega seonduvaid mõtteid.

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. - (FR) Proua juhataja, proua Doyle, esiteks ma usun, et nagu te õigesti ütlesite, peame kasutama erinevaid võimalikke meetmeid pigem prääniku kui piitsana, et kindlustada, et puudusid vabastused kohustusest vähendada kasvuhoonegaaside heidet. Teiseks peame leidma õige tasakaalu seoses tööstuste nõudmistega, mis ei ole selles osas alati õiglased. Seoses WTO eeskirja artikliga 20 usume, et see meede vastab tõesti õiguspärasele eesmärgile säilitada taastumatud loodusvarad. Ekspertide aruande kohaselt, mille me saime, vastab see niisiis rahvusvahelise kaubandusõiguse eeskirjadele.

Syed Kamall (PPE-DE). - Sooviksin tervitada ministrit sellel osaistungjärgul siin Brüsselis ja mitte Strasbourgis ning öelda, kui väga ma ootan eesistujariik Prantsusmaa osalemist tulevastel osaistungjärgudel, mis toimuvad siin Brüsselis, mitte aga Strasbourgis.

Järgnevalt küsiksin, kas ta nõustub, et üks parimaid viise, kuidas käsitleda globaalset vaesust, on julgustada ettevõtjaid vaestes riikides alustama äritegevust ning looma rikkust kaubanduse abil? Arvestades tema ilmse huviga piiridel rakendatavate kohandamismeetmete vastu – mis kujutavad tegelikkuses impordimakse –, kuidas ta vastab kriitikale, et piiridel rakendatavad kohandamismeetmed on arenguvastased meetmed ning kujutavad tegelikult Euroopa imperialistlikku kaitsemeedet, et tõrjuda arengumaade ekspordi ning hoida vaesed inimesed vaesuses?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. - (FR) Proua juhataja, oma pädevuses ametis oleva eesistujana jään ma nende absoluutselt õigustamatute ja provotseeritud rünnakute ees rahulikuks, sest me pole kindlasti ükski, kui me vaestes riikides äritegevusega tegeleme!

Tõsisemalt võttes ma usun, et mehhanismid, mida me kaalume – ja siin vastan ma samuti sellele, mida proua Doyle hetk tagasi ütles – ei ole arengumaade vastu kasutatavaks tõkkeks. Vaadates seda siiski väga objektiivselt, tasakaalu leidmise kontekstis konkurentsivõimelisuse ja kasvuhoonegaaside heite vastu võitlemise vahel, peame tõesti looma seoses meie peamiste partneritega hea tasakaalu. Üks nendest suurtest partneritest on Ameerika Ühendriigid, kes, niipalju kui mina tean, ei oma selles valdkonnas samu kohustusi nagu meie. Teiseks on Jaapan, kellel on samuti vähem kohustusi ja kes teeb vähem jõupingutusi. Seejärel on Venemaa, kelle kohta mulle öeldakse, et seal puuduvad samad väärtused ning et me peame samuti teadma, kuidas Venemaaga suhelda realistlikel alustel ning et tegemist on esilekerkiva suurvõimuga. Seejärel on Brasiilia, on India ja muidugi on Hiina, mis on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks. Niisiis ma tõesti ei näe põhjust, miks me peaksime lõpetama realistlikud olemise ning muutuma naiivseteks. Peame pidama

eeskujulikkude sõda globaalse soojenemise vastu. Euroopa juhib selles valdkonnas ning me peame sellega jätkama ning säilitama oma edumaa sellistel rahvusvahelistel läbirääkimistel nagu Kopenhaagenis järgmisel aastal. Selles kontekstis puudub aga igasugune põhjus tunda häbi oma huvide kaitsmise pärast suurvõimude vastu, kes on vähemalt sama rikkad kui meie. Nagu märkisid teised sõnavõtjad varasemate küsimuste ajal, on ka meil Euroopas oma vaesed paigad.

Juhataja. – Küsimus nr 5, mille on esitanud **Colm Burke** (H-0536/08)

Teema: Kõrgetasemeline abi tulemuslikkust käsitlev foorum, Accra (Ghana), september 2008

Kõrgetasemeline abi tulemuslikkust käsitlev foorum Accras, mis toimub septembris, kujutab tõelist võimalust rahastajatele ja partnervalitsustele võtta edasised kohustused, millega seoses saaks leppida kokku ajakavas ning mille täitmist jälgida, et muuta töö abi osutamise valdkonnas vaestele paremaks.

Kuidas saavad nõukogu ja liikmesriigid pühenduda 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni eesmärkidele ambitsioonikamalt? Kas nõukogu ja liikmesriigid saavad tagada, et valitsused mitte ainult ei püüa parandada selle deklaratsiooni kaudu abi andmise tulemuslikkust, vaid et käsitletakse ka abi tulemuslikkust – selles mõttes, et kuidas see tooks kaasa vaeste elu tõelise parandamise? Kas nõukogu saaks anda ajakohastatud vastuse Euroopa Parlamendi resolutsioonile (P6_TA(2008)0237) abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelmeetmete kohta? Kuidas kavatseb nõukogu nüüd, mil me oleme poolel teel eesmärgi saavutamisel, muuta valitsused aastatuhande arengueesmärkide saavutamise eest vastutavaks, arvestades, et on toimunud langus ELi abi kajastavates arvudes 0,41%-lt rahvamajanduse kogutulust 2006. aastal 0,38%-ni 2007. aastal – vähenemine umbes 1,5 miljardi euro ulatuses?

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Härra Burke, teie küsimus puudutab kolme aspekti, mis on tihedalt seotud koostöö ja arenguga: abi tulemuslikkus, aastatuhande arengueesmärgid ning abi maht.

See on väga päevakajaline küsimus, arvestades, et alates tänasest kohtub Accras kolmas kõrgetasemeline abi tulemuslikkust käsitlev foorum ning vähem kui kuu aega on jäänud 25. septembril New Yorgis peetava kõrgetasemelise aastatuhande arengueesmärke käsitleva kohtumiseni. Teiseks suursündmuseks on järgmine rahvusvaheline arengu rahastamist käsitlev kohtumine, mis peetakse Dohas 29. novembrist kuni 2. detsembrini, kus vaadatakse läbi Monterrey konsensusse rakendamine.

Nõukogu töötab kõvasti seoses kõigi nende konverentsidega ning on võtnud alates selle aasta juunist vastu mitu järeldust. Seoses abi tulemuslikkusega tunnustab nõukogu, et hoolimata mõningast edasiminekust on vaja veel palju teha. Meil on vaja tuvastada sektorid või projektid, kus liit saaks tuua esile muudatuse ning luua lisandväärtust suhetes teiste rahastajatega. Pole kahtlust, et peame samuti kasutama riiklikke süsteeme ning tegema abi saajad nende kohustustest enam teadlikuks. See on eesmärk, mille oleme endile Accra konverentsiks seadnud, ning me loodame näha ambitsioonikat strateegilist deklaratsiooni Accra tegevuskava kontekstis, mis sätestaks selged, täpsed ja mõõdetavad eesmärgid koos nende rakendamise ajakavaga, et muuta meie partnerid abi tulemuslikkuse parandamise tähtsusest enam teadlikuks.

Teine punkt puudutab aastatuhande arengueesmärke. Kõik partnerid, nii doonorriigid kui ka abisaajariigid, omavad ühist vastutust säästva arengu alusel nende eesmärkide saavutamiseks ning peavad austama oma kohustusi. Nõukogu võttis selle aasta juunis vastu ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide kohta ning oleme seadnud mitu vahepealset sihti eesmärgiga need saavutada.

Viimaks, seoses abi mahuga on tõsi, et oleme mures ametliku arenguabi kogumahu vähenemise pärast, mis langes 47,7 miljardilt eurolt 2006. aastal 46 miljardi euron 2007. aastal. Ometi, vaatamata sellele langusele, jääb Euroopa suurimaks rahastajaks, eriti Aafrikas, ning me loodame, et langus on üksnes ajutine. Kui üksikute liikmesriikide antud statistika on õige, peaks meil 2008. aastal olema väga suur arenguabi maht ning me peaksime olema võimelised saavutama 2010. aastaks ja 2015. aastaks seatud aastatuhande arengueesmärgid. See on põhjuseks, miks nõukogu on palunud liikmesriikidel viia sisse jooksvad indikaatiivsed ajakavad, et näidata, kuidas ametliku arenguabi sihid saavutada kavatsetakse.

Colm Burke (PPE-DE). - Seoses koostööga arengumaadega puutusin ma juhuslikult kokku juhtumiga, kus EL andis projektile Etioopias 2,1 miljonit eurot ning tuvastas, et Etioopia valitsus oli kohaldanud selle suhtes 17%-list käibemaksu. Imestan seega, kas me oleme saavutanud mingitki edasiminekut arenguabi saavate arengumaadega suheldes.

Samuti murrin pead, kas me oleme saanud selles staadiumis liikmesriikidelt mis tahes viiteid selle kohta, milliseid eraldisi nad teevad oma 2009. aasta eelarvetes abi jaoks mõeldud osamaksudeks 2009. aastal. Kas

paljudes riikides aset leidva majanduslanguse tõttu viiakse läbi selle summa vähendamine ning kas eesistujariik on koos liikmesriikidega aktiivne, et kindlustada selle mittetoimumist?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Pean härra Burke'i küsimuse juurde tagasi tulema, et anda talle täielikumaid vastuseid, sest praegusel hetkel pole mul informatsiooni liikmesriikide ettepanekute kohta seoses 2009. aasta eelarvega. Mida ma ütlesin, oli see, et me küsisime hinnangulisi eelarveid. Oletan seetõttu, et ma naasen härra Burke'i küsimuste juurde hiljem ning nõukogu teenistused annavad talle täpse informatsiooni 2009. aasta eelarve kohta niipea, kui nad selle ise saavad – mulle on öeldud, et praegusel hetkel on meil vaid osaline teave. Kui härra Burke lubab, siis ma jätkan samal viisil seoses Etioopiaga, et kontrollida, kas abi käsitlevaid eeskirju on seoses käibemaksu kohaldamisega järgitud.

Juhataja. – Küsimus nr 6, mille on esitanud **Jim Higgins** (H-0538/08)

Teema: ELi missioon Tšaadis

Kas nõukogu saaks anda uut teavet Euroopa Liidu missiooni (EUFOR) paigutamise kohta Tšaadi? Kas kerkinud on mis tahes ettenägematuid probleeme, ning kui jah, siis millised on peamised sellest kogemusest saadud õppetunnid?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) Härra Higgins, kolm riikidevahelist pataljoni, mis moodustavad EUFORi väed Ida-Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis, on nüüdseks täielikult toimivad. Vägi, mis koosneb 3200 sõdurist, on võimeline viima läbi kõiki missioone, mis nõukogu sellele määrab. Lubage mul teile meenutada, et Albaania, Horvaatia ja Venemaa, mis viivad peagi alale neli helikopterit, moodustavad samuti osa väest. Ukraina on avanud läbirääkimised, kuid ei ole siiani edasisi tegevusi ette võtnud.

Nagu teate, on teie kaasmaalane kindral Patrick Nash operatsiooni ülem ning ametis olev eesistuja soovib avaldada tema professionaalsusele erilist austust.

Pärast ELi/ÜRO ühist hindamise missiooni, mis viidi Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis läbi 18–24. juunil, andis Javier Solana selle kohta infot ning tegi ettepanekud, et ÜRO jätkaks operatsiooni. Nõukogu kiitis härra Solana raporti heaks käesoleva aasta 25. juunil ning ÜRO peasekretär tugineb sellele oma raporti koostamisel, mida arutatakse julgeolekunõukogus lähitulevikus.

Soovin rõhutada, et alates vägede paigutamisest on EUFOR tegutsenud erapoolikul, sõltumatul ja erapooletul viisil. See on aidanud parandada julgeolekut Ida-Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas, vägi on paigutunud positsioonidele vaid mõne kuu jooksul, kaugel Euroopa baasidest ning väga vaenulikus keskkonnas – vägi, mis on märkimisväärne ja mõjus oma kohalolekuga, patrullides kogu alal, et aidata muuta see turvalisemaks, eskortides humanitaarabiorganisatsioone nende palvel, aidates avada varustusteid, kaitstes taotlusel sihtkohti või pakkudes alternatiivseid lahendusi, et aidata neil oma ülesandeid täita. Lisaks on samuti aidatud kindlustada, et kohalik politsei saaks olla aktiivsem, ning laiendada politsei tavapäraselt tegutsemisala.

EUFOR tegutseb selle mandaadi tingimuste kohaselt ning EUFORi tegevusi vaadeldi mässajate rünnakute vältel Goz Beidale ja Biltine'ile selle aasta juuni keskel, kui EUFOR evakueeris, andis varju ja kaitstes umbes 300 humanitaarabitöötajat, kes olid esitanud vastava palve, ning samuti hoiti ära turu rüüstamine Goz Beida alal. Iiri väed, mis kindlustasid ümberasustatud inimeste ala, reageerisid otsetulele väga tõhusalt.

Juulis, Dadjo ja Mouro kogukondade kokkupõrke ajal Kerfis, paigutas EUFOR sinna tugevdatud kompanii, et kindlustada ala ja evakueerida umbes 30 humanitaarabitöötajat.

Tahan rõhutada, et EUFOR koordineerib oma tegevust väga tihedalt ÜRO rakkerühmaga MINURCAT, mis tegutseb Kesk-Aafrika Vabariigis ja Tšaadis, ning nagu ma ütlesin, koordineeritakse oma tegevust samuti väga tihedalt koostöös humanitaarabiorganisatsioonidega.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Kas vihmahooaja lõppedes sõda valitsusvägede ja mässajate vägede vahel jätkub? Kas nõukogu saaks meile öelda, millised teised linnad on valmis missioonis vägede, varustuse ja ka rahaga osalema?

Jean-Pierre Jouyet, *ametis olev eesistuja*. – (FR) EUFOR ei osalenud kokkupõrgetes valitsuse ja mässajate vahel, niisiis viis see üksikasjalikult läbi oma missiooni täiesti erapooletul viisil ning hoidudes täielikult kokkupõrgetest, mis tekkisid probleemidest valitsuse ja mässajate vahel. Mandaati teostatakse erapooletul viisil, sekkumata Tšaadi ja Kesk-Aafrika Vabariigi siseasjadesse ning põhimõtteliselt püüeldes julgeoleku parandamise suunas Ida-Tšaadis ning Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas. Igal korral, kui toimus sekkumine

kokkupõrgetesse ja juhtumistesse, millele ma viitasin, tehti seda põhjusel, et humanitaarabimissioonid olid ohus. Sekkuti nende missioonide kaitsmiseks.

Colm Burke (PPE-DE). - Olin selle aasta märtsis kolm nädalat pärast mässajate rünnakut Tšaadis. Veetsin seal kuus päeva, kohtudes erinevate rühmitustega, ning üheks aspektiks, millega ma kokku puutusin, oli vajadus tuua mässuliste rühmituste esindajad läbirääkimiste laua taha. Tunnen lihtsalt huvi, kas selles osas on saavutatud mis tahes edasiminekut, kas siis ÜRO või Euroopa Liidu poolt, arvestades, et nagu ma aru saan, kannab hetkel relvi 7000–10 000 alla 18 aasta vanust inimest. Kui soovitakse saavutada mingitki edasiminekut, tuleb mässajate rühmitused kellegi poolt läbirääkimiste laua taha tuua. Tunnen lihtsalt huvi, kas selles osas on saavutatud mingi edasimineku.

Marian Harkin (ALDE). - Tahtsin ministrilt vaid lühidalt küsida tema vaadete kohta missiooni tuleviku osas. Usun, et see peaks lõppema järgmise aasta märtsis. Kas ta näeb võimalust, et missioon jätkub EUFORi lipu all ka järgneva kuue kuu vältel pärast seda või jätkub see ÜRO lipu all? Kas ta näeb mis tahes võimalust missiooni lõppemiseks järgmise aasta märtsis? Nagu ma ütlesin, sooviksin ma lihtsalt teada tema vaateid seoses missiooni tulevikuga.

Jean-Pierre Jouyet, ametis olev eesistuja. – (FR) Vastuseks härra Burke'ile ja proua Harkinile ütlen, et usun, et meil on igati põhjust olla selle missiooni üle uhked. Lubage mul meenutada, et tegemist on kõige laiaulatuslikuma missiooniga, mida on eales rakendatud.

Vastuseks proua Harkinile teatan, et me rõhutame vajadust kiireks üleandmiseks ÜRO-le, et kindlustada, et lõpptulemusena saaks MINUCRAT EUFORi missiooni üle võtta. Kohapeal olev ELi esindaja, suursaadik Torben Brylle on mässuliste rühmitustega kontaktis. Oleks vale öelda, et kõik on hästi.

Usun, et see missioon on absoluutselt hädavajalik, et see teeb ümberasustatud inimeste heaks tõesti kõik võimaliku, inimeste heaks, kes kannatavad. Oleme silmitsi tõelise humanitaartragöödiaga, kuid on samuti tõsi, et missioonil napib endiselt vahendeid – nagu me jätkuvalt märgime ja kurvastusega tõdeme – ning et nõukogu on väga aldis neid vahendeid suurendama enne, kui ÜRO selle üle võtab. Igal juhul on see pikaajaline ettevõtmine. Vastuseks proua Harkinile lubage mul öelda, et sel põhjusel eelistaksime üleandmist missiooni pikendamisele.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on infotund lõppenud.

(Istung peatati kell 19.05 ja sellega jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Asepresident

12. Puutumatus kaitsmise taotluse järelmeetmed (vt protokoll)

13. Euroopa Ombudsmani eriaruanne Euroopa Parlamendile seoses kaebuse 3453/2005/GG raames Euroopa Komisjonile esitatava soovitus projektiga (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on petitsioonikomisjoni nimel Proinsias De Rossa esitatud raport (A6-0289/2008), mis käsitleb Euroopa Parlamendile suunatud Euroopa Ombudsmani eriaruannet seoses kaebuse 3453/2005/GG raames Euroopa Komisjonile esitatava soovitus projektiga (2007/2264(INI)).

Proinsias De Rossa, raportöör. – Härra juhataja, mul on hea meel täna siin olla, kuigi oleksin soovinud olla siin veidi varem. Sellest hoolimata on tähtis, et seda raportit arutataks parlamendis.

See raport käsitleb komisjoni vastu esitatud kaebust haldusomavoli kohta. Asi on suunatud Euroopa Parlamendile Euroopa Ombudsmani eriaruandega. Eriaruande suunamine Euroopa Parlamendile on viimane sisuline samm, mida ombudsman saab kodaniku nimel astuda, et leida rahuldav lahendus. Seetõttu on tegu harvaesineva juhtumiga, mil sedalaadi raporteid siin arutatakse.

Minu raportis, mis on esitatud petitsioonikomisjoni nimel, kinnitatakse ombudsmani järeldust, et komisjonipoolne mitmeaastane põhjendamatu viivitus petitsiooni esitaja kaebuse läbivaatamisel kujutab endast haldusomavoli.

Rõhutaksin siinkohal, et see raport ei käsitle mitte Euroopa õiguse sisu, vaid viisi, kuidas komisjon jättis kaebuse läbi vaatamata, mistõttu tahan öelda, et ma ei nõustu selle raporti suhtes fraktsiooni GUE/NGL esitatud üheainsa muudatusettepanekuga, millega püütakse sisse viia õiguse endaga seotud tahke.

Komisjonile 2001. aastal esitatud algses kaebuses taotles kaebaja, Saksamaal töötav arst, et komisjon algataks Saksamaa vastu rikkumismenetlust, väites, et see riik rikub nõukogu direktiivi 93/104/EÜ, mida tuntakse laiemalt tööajadirektiivina. Asi on selles, et arstide ja haiglate tegevuse, eriti nende arstide valveaja osas võttis Saksamaa selle direktiivi üle viisil, mis oli vastuolus direktiivi sätetega. Kaebaja arvates oli tagajärjeks märkimisväärne oht nii töötajatele kui ka patsientidele.

Ombudsman leidis seoses selle kaebusega, et 15 kuud, mis komisjonil oli kulunud kaebuse menetlussevõtmiseks, kujutas endast haldusomavoli.

Vahepeal kehtestati uus Saksa õigusakt, millega püüti direktiiv õigesti üle võtta, ning komisjon teatas kaebajale, et ta vajab aega selle uue õigusakti uurimiseks, et hinnata selle kokkusobivust ühenduse õigusega ja seda, kas esitatud kaebus on selle õigusakti abil lahendatud.

Seejärel, 2004. aastal, teatas komisjon kaebajale, et ta on vastu võtnud uued ettepanekud algse direktiivi muutmiseks ja et ta vaatab kaebuse läbi lähtuvalt nendest ettepanekutest. Aasta hiljem, 2005. aastal, pidi kaebaja jällegi pöörduma ombudsmani poole, kuna komisjon eiras ombudsmani varasemaid järeldusi.

Kuna ettepanek koostati 2004. aastal, puuduvad tõendid, et komisjon on võtnud edasisi meetmeid arsti kaebuse läbivaatamiseks. Selle asemel, et teha üks kahest võimalikust otsusest – kas algatada ametlik rikkumismenetlus või asi lõpetada – hoidus komisjon igasugusest edasisest tegevusest oma teostatava uurimise osas. Tõepoolest, asjaolu, et direktiivi oli kavas muuta (mida muide ei ole ikka veel tehtud – ja praegu on aasta 2008), ei ole kaebusega mingil viisil seotud. Ühenduse õigus ei näe ette võimalust eirata kehtivaid õigusnorme ja kohtuotsuseid põhjusel, et kaalutakse ja võib-olla kehtestatakse uusi eeskirju.

Lisaks sellele palutakse minu raportis komisjonil esitada loend, kus on nimetatud liikmesriigid, kelle õigusnormid ei ole kooskõlas tööajadirektiivi kõikide sätetega, ja piiritletud meetmed, mida komisjon selles suhtes võtab. Selles kannustatakse komisjoni viivitamata tegutsema oma eesõiguste kohaselt kõikidel juhtudel ja kõikides liikmesriikides, kus kehtivate direktiivide rakendamise ülevõtmine või rakendamine ei ole kooskõlas seadusandliku võimu ja ka Euroopa Kohtu antud õigusnormidega. Ma soovitan parlamendil see raport vastu võtta.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Daamid ja härrad, tänan teid, et võimaldate mul esitada oma seisukohti parlamendiliikme kõne ja üldisemalt arutelusel oleva asja kohta. Tööajadirektiiviga seonduv kaebus on seotud SIMApi ja Jaegeri asjades Euroopa Kohtu tehtud otsustega, mis käsitlevad valves oldud tööaega, nagu juba öeldud. See on küsimus, mida direktiivis otseselt ei käsitleta. Lisaks sellele põhjustas kohtu tõlgendus paljude liikmesriikide sõnutsi suuri probleeme ja sellel oli laiaulatuslik mõju avalike tervishoiu- ja hädaabiteenuste rahastamisele ja korraldusele.

Püüdes lahendada nendest kohtuotsustest tingitud probleeme, teostas komisjon 2004. aastal ulatusliku nõupidamise. Komisjon jõudis järeldusele, et sobiv lahendus on pakkuda välja muudatus, mis selgitaks direktiivi kohaldamist valves oldud tööaja ja selle eest antava vaba aja vallas. See muudatusettepanek esitati komisjonile 2004. aastal. Pidades silmas nende küsimuste erakordset tähtsust avalikele tervishoiuteenustele, otsustas komisjon 2004. aastal, et ta ei algata õigusrikkumise menetlust juhtudel, mil väljapakutud muudatus muudaks õigusnorme. Komisjon mõnab, et sel juhul kulub ebaharilikult palju aega, kuid ma olen seda põhjendanud.

Pidades silmas asjaolu, et kehtiv *acquis* jääb jõusse seni, kuni väljapakutud muudatus jõustub, jättis komisjon lahtiseks nii selle kaebuse kui ka muude sellekohaste kaebuste käsitlemise. Pealegi algatas ta põhjendatud juhtudel õigusrikkumise menetluse seoses kaebustega, mis käsitlesid tööajadirektiivi, kuid mida see muudatusettepanek ei puudutanud.

Komisjon jälgib ja analüüsib kõikides liikmesriikides ka hoolikalt sellest tulenevaid muudatusi siseriiklikes eeskirjades ning seadusandjate, siseriiklike kohtute ja töötajate ja tööandjate esindajate reaktsioone Euroopa Kohtu otsustele. See on väga tähtis, sest kõnealuses kaebuses sisalduvad küsimused, millele raportis viidatakse, on tegelikult päevakajalised rohkem kui ühes liikmesriigis.

Komisjon esitab parlamendile peagi, umbes kahe kuu pärast, üksikasjaliku aruande tööajadirektiivi rakendamise kohta, esitades ajakohast koondteavet *acquis*, sealhulgas SIMApi ja Jaegeri kohtuotsuste täitmise kohta kõigis 27 liikmesriigis. Aruandes esitatakse ka reaktsioonid mitmele aruandes tehtud ettepanekule.

Mis puutub järeldustesse, mis käsitlevad õigusrikkumise menetluste teostamist üldiselt, siis on komisjon arvamusel, et pidades silmas kaebuse kindlat konteksti tööajadirektiivi tingimuste raames, mis on seotud muutustega valves veedetava tööajaga, siis ei ole asjakohane teha üldkehtivaid järeldusi komisjoni õigusrikkumise menetluste hariliku teostamise kohta. Üldjuhul on komisjonile laekunud kaebuste suhtes otsuste tegemiseks asjakohane üheaastane tähtaeg, kuid see ei ole selgesõnaliselt sätestatud üldpõhimõtte, mis ei pruugi kehtida kõikidel juhtudel.

Alejandro Cercas, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, volinik, ma räägin enda nimel, kuid samuti tööhõivekomisjoni 34 liikme nimel, kes hääletasid eelmise aasta mais omaalgatusliku raporti poolt, mille me koostasime selle arutelu kohta. Me kõik nõustume raportiga ning hindame kõrgelt härra De Rossa, keda me täielikult toetame, tehtut.

Soovime lühidalt öelda, et me ei muretse mitte ainult arstide valves veedetud aja ja tööajadirektiiviga seonduva pärast, vaid ka seepärast, et me oleme murettekitavas olukorras. Euroopa kodanikud ei saa vastust, kui nad paluvad komisjonilt teavet.

Teiseks, oleme mures, sest komisjon tundub olevat teadlik õigusloomelüngast direktiivide muutmise menetluste algatamisel.

Kuigi minu aeg on väga piiratud, pean volinikule ütlema, et olenemata sellest, mida meie või komisjon võib mõelda pretsedendiõigusest või kehtivast õigusest, on komisjonil kohustus rakendada asutamislepinguid ja liikuda edasi, ja et tal ei ole mingit õigust edasi lükata otsustamist ühegi sätte ega millegi muu üle, mis võib mõjutada ühenduse *acquis*'d.

Mairead McGuinness, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, tahaksin tänada härra De Rossat raporti eest.

Ma kuulasin väga hoolikalt komisjoni vastust ja sooviksin korrata, et see raport räägib sellest, kuidas komisjon käsitles kaebust. Kuigi teema oli ilmselgelt väga vastuoluline ja päevakajaline, siis tänaõhtusel arutelul on juttu sellest, kuidas komisjon käsitleb kaebusi. Me toetame ombudsmani järeldusi seoses ülemäärase viivitusega, nagu komisjon tunnistas täna õhtul siin saalis.

Lubage mul kaebuste kohta öelda vaid seda, et inimesed pöörduvad komisjoni poole, sest neil on probleem ja nad ootavad mingit vastust – ehk mitte küll kohest, kuid kindlasti mitte sellist, mille andmiseks kulub kuid ja aastaid.

Juhiks teie tähelepanu Equitable Life'iga seotud juhtumile, mille osas meil olid mõned lödvad eeskirjad ja mitte täit selgust, kuidas ühenduse õigust tegelikult rakendati – ja me oleme näinud selle kõnealuse juhtumi kohutavaid tagajärgi.

Samuti on hetkel lahendamata komisjonile esitatud kaebus liri planeerimisõiguse rakendamise kohta. Kuigi komisjon oli alguses väga aktiivne ja toetav, kardan ma, et nüüd on vaikus. Tahaksin näha mõningaid edusamme selles küsimuses.

Maria Matsouka, *fraktsiooni PSE nimel*. – (EL) Härra juhataja, kuigi sel raportil puudub normatiivne sisu, on see eriti tähtis Euroopa õiguse tõlgendamise ja väljatöötamise seisukohast. Seepärast täna ma ombudsmani selle eest, et ta algatas eriaruande koostamise, ning oma kolleegi härra De Rossa selle eest, et ta toetas seisukohta, et komisjoni kaalutusõigus kaebuste käsitlemisel ei anna õigust omavolilisteks tõlgendusteks, eriti kodanike vastu.

Me tahaksime, et Euroopa kodanike usaldus liidu vastu põhineks nende õiguste kaitseks seaduste andmisel ja ennekõike nende õigel rakendamisel.

Komisjon peaks täitma oma rolli asutamislepingute kaitsjana ja mitte lubama nõukogu otsuste takistamist Euroopa õiguse läbivaatamisel, tõkestades seeläbi kehtivate õigusnormide rakendamist. Pealegi peaks ELi õigusel olema vahetu mõju alati, kui menetlused seda võimaldavad.

Komisjoni kohuseks on näidata liikmesriikide soovimatust või võimetust kohaldada Euroopa õigust. Seega ühelt poolt õpivad kodanikud kontrollima, millises ulatuses riigiasutused peavad kinni Euroopa õigusega seotud kohustustest ning teiselt poolt peavad valitsused lõppude lõpuks kõnealuste kohustuste täitmise eest vastust andma.

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, tahaksin tänada raportööri Proinsias De Rossa suurepärase raporti eest. Petitsioonikomisjoni liikmena pean alati meeles asjaolu, et paljude ELi kodanike

jaoks oleme meie ELi pale. Pean „meie” all silmas nii petitsioonikomisjoni kui ka komisjoni, kes samuti kaebusi hindab. Kõnealuse juhtumi puhul eirati selgelt kaebajat ning ombudsmani otsuse alusel oli tegemist haldusomavoliga.

Mul on hea meel tõdeda, et raporttöör ja petitsioonikomisjon nõustuvad ombudsmani seisukohaga. Euroopa kodanikel on õigus eeldada, et aluslepingute täitmise järelevalve eest vastutajana tagab komisjon Euroopa õiguse õigeaegse ja tõhusa rakendamise. Neil on õigus eeldada õigeaegset ja tulemuslikku vastust, ning kuigi komisjon võib teatud olukorras oma kaalutusõiguse alusel toimida – näiteks otsustada, kas algatada rikkumismenetlus või mitte – puuduvad tal volitused, et jätta talle antud piisava aja jooksul otsus tegemata, mida aga kõnealuse juhtumi puhul tehti.

Võttes arvesse muudatusettepanekut 1, tuleb selle küsimusega tegeleda, kuid see peab toimuma kõnealusest raportist eraldi.

Lõpetuseks isiklik märkus petitsioonikomisjoni töö kohta: kaebuse esitamine on paljude kodanike jaoks ainus viis ELi asutustega suhtlemiseks. Seega on kõnealuse süsteemi tõhus ja läbipaistev toimimine väga oluline. Nii komisjon kui ka parlament on selle protsessi osa. Peame tagama, et komisjonil oleks tööülesannete tõhusaks ja õigeaegseks täitmiseks piisavalt vahendeid.

Kõnealuse küsimuse täielikuks mõistmiseks peame end panema kaebuse esitaja olukorda ning vaatlema seda tema seisukohast. Süsteemi käsitletakse üksikisiku või väikese rühma seisukohast. Kui süsteem ei anna tulemuslikku vastust, nähakse selles bürokraatia õudusunenägu, ning see võõrandab kaebuse esitaja ning arvatavasti ka kõik need, kellele probleemist räägitakse. Avalikkust ja ELi arvestades ei tohi me seda teha.

Marcin Libicki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, räägin täna kui fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest juhataja ning kui petitsioonikomisjoni esimees. Mul on hea meel, et kõik kõnealusel teemal eelpool kõnelenud isikud on petitsioonikomisjoni liikmed ning et seda on ka tänase istungi juhataja. Seega on kõnealused küsimused meile tuttavad.

Daamid ja härrad, tänase raporti, mille koostas Proinsias De Rossa ning keda ma soovin suurepärase töö puhul õnnitleda, põhjus on aruanne, mille on esitanud Euroopa ombudsman, kellega me kui Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon teeme alalist koostööd. Meie koostöö Euroopa ombudsmaniga on väga hea. Puutume ombudsmani tööga igapäevaselt kokku, kuna parlament on volitanud petitsioonikomisjoni temaga suhtlema.

Kõik, kes kõnealusel teemal sõna on võtnud, on teadlikud sellest, et menetluse pikkus on Euroopa asutuste ja seega loomulikult ka Euroopa kodanike jaoks õudusunenägu. Seetõttu peame Euroopa Komisjoni üles kutsuma tegemaks kõiki jõupingutusi selle nimel, et talle pandud kohustusi kiiremini täita.

Rõhutan Proinsias De Rossa raporti otsustavat küsimust, nimelt esimest lõiget, milles sätestatakse, et „Euroopa Parlament kinnitab Euroopa ombudsmani soovitus komisjonile.” Parlament kinnitab ombudsmani soovitus nagu tavaliselt, kuna enamasti peame tema nõudmisi ja väiteid põhjendatuks.

Elisabeth Schroedter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, lubage mul kõigepealt pöörduda voliniku poole. Täna hommikul, volinik, püüdsite meid veenda, et komisjonil on Euroopa rahva jaoks varuks hea programm, mis kindlustaks neile head töökohad ning näitaks ELi sotsiaalset palet. Kuid kui asi jõuab tegudeni, ei täida komisjon oma kohustusi.

Kõnealune juhtum käsitleb ühe Saksa arsti esitatud kaebust ning selle vastuseks võetud meetmeid. Selles sooviti lihtsalt Euroopa Liidus töötundide osas kehtivate miinimumnõuete läbivaatamist. Komisjon ei suutnud isegi seda teha. Teie reaktsioon on kaugel sellest, mida võiks oodata aluslepingute täitmise järelevalve eest vastutajalt. Vaikite aastaid ning seejärel isegi muudate nõudeid leebemaks. Selles näeb avalikkus oma õiguste rikkumist. Kõnealuse vaikimise ja tööaja direktiivi muudatusettepanekutega olete tekitanud Euroopa Liidu projektile suuri kahjustusi. See tuleb selgelt välja öelda.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Härra juhataja, kodanike esitatud kaebused on oluline teabeallikas ühenduse õiguse rikkumiste kohta. Kõnealune juhtum, mille lahendamine on veninud juba seitse aastat, on seotud Saksamaa valitsuse ebaõnnestumisega rakendada direktiivi tööaja korraldamise mõningate aspektide osas (pean silmas direktiivi 2003/88, millega kuulutati kehtetuks ja asendati direktiiv 93/104). Ombudsmani arvates on Euroopa Komisjoni tõhusa vastuse puudumise puhul tegemist haldusomavoliga.

Murettekitav on õigustamatu ja vahel aastatepikkune ajaperiood, mida komisjon vajab vastuse ettevalmistamiseks juhtumite puhul, mis on seotud liikmesriikide hooletuse ning Euroopa Kohtu otsuste

mittetäitmisega. Niisugune toimimine õhnestab usaldust ühenduse õiguse järjekindla täitmise suhtes, seab kahtluse alla Euroopa Liidu eesmärgid ning vähendab kodanike usaldust ELi asutuste suhtes. Kodanike kaebuste läbivaatamine peab toimuma hea valitsemistava põhimõtete järgi. Kaebused peab tulemuslikult läbi vaatama võimalikult lühikese aja jooksul.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Härra juhataja, tööaja korraldamisega seotud kaebused on kiireloomulised küsimused. Mõelge, mis saab siis, kui arstide tööaja eeskirju eiratakse: võib juhtuda, et kirurg peab 23-tunnise vahetuse järel veel keerulise operatsiooni tegema. Niisuguseid ameteid on palju, mille puhul ebaõige tööaja korraldamine võib elusid ohtu seada. Seetõttu on eriti tähtis, et kaebused vaadataks läbi mõistliku ajaperioodi jooksul.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Härra juhataja, mul on kaks tähelepanekut. Esiteks soovin kinnitada Marian Harkini väidet vahendite kohta. Võib-olla tekitavad vahendid komisjonile probleeme: sellisel juhul oleks sellest vaja teavitada.

Teiseks, peab olema väga tahtejõuline kodanik, kes jaksab tegeleda kõrvalejäetud kaebusega ning kardan, et paljudel pole lihtsalt aega, vahendeid ega võimalust süsteemi vastu võidelda. Kui palju kaebusi kõrvale lükatakse – ja kas selle kohta üldse arvet peetakse?

Vladimír Špidla, komisjoni liige. - (CS) Daamid ja härrad, soovin rõhutada vaid mõnda põhipunkti, millele tuleks veel tähelepanu pöörata.

Kõnealuse juhtumi puhul on tegemist ühe kaebusega. Kõnealune kaebus ei ole reegel, sest õigeaegne reageerimine kodanikualgatustele on põhiline ja üks kõige tähtsamaid kohustusi. Leian, et töökorra ulatuse lähemal uurimisel selgub, et komisjon tegutseb niisuguste juhtumite puhul täpselt.

Kõnealune juhtum oli erandlik, kuna selle tagajärjed oleksid võinud mõjutada mitmeid üksikuid liikmesriike tervikuna. Seetõttu kasutas komisjon 2004. aastal kaalutusõigust ning menetles oma äranägemise järgi. Käesolevaks hetkeks on aeg selgelt näidanud, et see ei olnud parim otsus, kuid see on otsus, mis jäi komisjoni kaalutusõiguse piiresse.

Soovin mainida, et tööaja direktiivi mittejärgimisest tulenevate küsimustega seotud õigusrikkumisi vaadatakse läbi sobivas tempos, kuna, nagu ma olen juba varem öelnud, mis iganes tõsised argumendid otsuse tegemisel ka ei olnud, on aeg näidanud, et see ei olnud parim otsus.

Proinsias De Rossa, raportöör. - Härra juhataja, soovin tänada kõiki, kes täna õhtul kohale jäid ja arutelul osalesid ning volinikku arutelule antud vastuse eest. Tervitav on tema kinnitus, et kõnealuse juhtumi puhul leidsid tõesti aset erakorralised viivitused ning arvatavasti pole viivitamine sobilik.

Sellele vaatamata on petitsioonikomisjon ja ombudsman eriarvamusel selle osas, kuidas komisjon tõlgendab õigust kaebusega mitte tegeleda, kui ta seda vajalikuks ei pea. Meie arvates ei saa kaalutusõiguse all mõista kaheksa-aastast viivitust, aga just sellest käib praegu jutt.

Mul on hea meel, et volinik on teatanud, et aruanne avaldatakse kahe kuu jooksul, ning selles antakse ülevaade kõigi liikmesriikide vastavuse kohta direktiiviga, sh ka täna õhtul kõneaineks olnud kaebusega seoses.

Usun, et komisjoni varasem tegutsemine oleks kaasa toonud varasemad muudatused tööaja direktiivis ning oleks varem ennetanud riske, millega patsiendid ning loomulikult ka haiglates tervishoiuteenust pakkuvad arstid ja õed on pidanud kokku puutuma nende aastate jooksul, kui nad on olnud tööl ja valves kuni 100 tundi nädalas.

Leian, et arutelu kõnealusel teemal rõhutab praeguste õigusrikkumiste menetlemise nõrkusi ning poliitiliste ja vahenditega seotud asjaolude rolli tundlike teemade puhul, millega tuleks tegeleda seadusega kooskõlas, mitte poliitilise tundlikkuse alusel.

Lõpetuseks tuleb öelda, et tavaliselt jääb niisuguste kaebustega tegelemine ombudsmani ja asutuse, voliniku või töepoolset nõukogu vahele, kelle vastu kaebus on esitatud. Väga harva tuleb sarnase küsimusega tegeleda täiskogul. Täiskogul palutakse harvadel juhtudel kinnitada ombudsmani otsust komisjoni vastu. On kahetsusväärne, et peame seda tegema, kuid nii see on.

Seetõttu soovin, et volinik mingil hetkel viitaks, möönaks ja tunnistaks, et ta on nõus sellega, et viivitus oli vastuvõetamatu; lisaks soovin kinnitust selle kohta, et teatud toiminguid tehakse edaspidi nagu kord ja kohus, et vältida kaebuste käsitlemisel sellises ulatuses venitamist.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub homme kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, lugesin ehmatusega Proinsias De Rossa raportit kaebuse kohta Saksamaa vastu seoses arstide tööaja korraldusega.

Euroopa Komisjoni näol on tegemist täiesti võimetu asutusega, kui esitatud kaebusega tegeletakse täiesti õigustamatu mitmeaastase viivitusega. Kõnealuse juhtumi puhul on tegemist komisjoni rahuliku kaalutlusvabaduse kuritarvitamisega, mida ta naudib kohustuste tõlgendamisel. Tundub, et kaalutlusvabaduse kohaldamise asemel on komisjon täiesti omavoliliselt tegutsenud.

On aeg, et komisjon astuks ette ning ütleks, kuidas ta kavatseb tulevikus kaebustega tegeleda, et see oleks võimalikult kiire ja tõhus.

Aitäh!

14. Sooline võrdõiguslikkus – 2008 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Iratxe García Pérezi poolt naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel esitatav raport (A6-0325/2008) – sooline võrdõiguslikkus – 2008 (2008/2047(INI)).

Iratxe García Pérez, raportöör. – (ES) Härra juhataja, volinik, soovin kõigepealt tänada komisjoni 2008. aasta soolise võrdõiguslikkuse aruande eest, milles on põhjalikult käsitletud poliitikaid, millega süvalaiendada nii soolist mõõdet kui ka konkreetseid positiivse diskrimineerimise meetmeid. Kuigi tuleb tunnistada, et komisjoni aruandes on peamiselt välja toodud tööalased küsimused, ei võeta selles arvesse paljusid teisi probleeme ning keerulisi olukordi, millega naised kokku puutuvad ning seetõttu püüdsime need parlamendi raportisse lisada.

Lisaks soovin tänada kolleege, kes tegid jõupingutusi algselt esitatud raporti täiustamise nimel. Ollakse ühisel seisukohal, et vaatamata edasiminekuks tuleb veel palju ära teha.

Sellega seoses on enesega rahulolu meie kõige kurjem vaenlane. Kui me ei teadvusta väljakutseid ning ees ootavat tööd, saab edasiliikumine soolise võrdõiguslikkusega seotud valdkondades keeruline olema.

Kõnealuses raportis võetakse aluseks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõte ning selles tõstatatakse erinevaid selle põhimõttega seotud küsimusi. Kõik kõnealused küsimused on väga olulised, mida ei saa eirata: naiste integreerimine tööturule, perevägivald, naised ja haridus, pereelu ühitamine tööga ning haavatavad rühmad, nt sisseerandajatest või puudega naised. Kõiki kõnealuseid aspekte tuleb meeles pidada ning need väärivad põhjalikku uuringut ja analüüsi, kuid soovin oma esinemisele võimaldatud aja jooksul pühenduda aspektidele, mida pean kõige tähtsamaks.

Perevägivald on meie aja üks suurimaid sotsiaalseid probleeme ja seda mitte ainult Euroopas, vaid kogu maailmas. See on sotsiaalne ebaõiglus, mille käigus naised saavad tunda meeste vägivalda ainult seetõttu, et nad on naised, kuna šovinistlik maailmavaade on ikka veel meie ühiskonda sügavalt juurdunud.

Sellest tulenevalt on vaja liikmesriikides vastu võtta seadusi, mis astuks välja kõnealuse sotsiaalse katku vastu. Hea näitena saame tuua Hispaania, kus mõned aastad tagasi liideti riiklikku õiguskorda perevägivallaseadus, milles tunnustatakse väärkoheldud naiste õigusi ning sätestatakse laiahaardeline poliitika, mis hõlmab kõike alates ennetustegevusest kuni perevägivalla all kannatanud naiste ravi ja taasintegratsioonini välja.

Naiste ja tööturu osas tuleks teadvustada, et Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamiseni on veel pikk tee käia. Naiste tööhõive on suurenenud, kuid naiste töötuse määrad on võrreldes meestega ikka veel palju suuremad ning seetõttu peame nii Euroopa Komisjonis kui ka liikmesriikides võtma poliitilisi meetmeid, mis julgustaksid naisi meestega võrdsel tingimustel tööturuga ühinema.

Teine eluline küsimus, mida ei saa kahe silma vahele jätta, on palgaerinevus, mis on alates 2003. aastast püsinud 15 % juures. Vaja läheb paremaid meetmeid, millel on ettevõtlike ja ametiühingute nõusolek.

Lisaks teeme raportis ettepaneku, et ühenduse institutsioonid ja liikmesriigid peaksid kuulutama 22. veebruari rahvusvaheliseks võrdse palga päevaks. Meestega võrdse palga saamiseks peaks naine töötama aastas 52 päeva rohkem.

Töö ja eraelu vahelise tasakaalu leidmiseks peame muutma asjaolu, et 85 % mitteametlikest töökohtadest kuulub naistele. Vajame rohkem avalikke teenuseid, mille ülesandeks on pakkuda lapse- ja ülalpeetavate hooldust.

Ka naiste avalikus elus osalemise puhul tuleks soodustada algatusi, mille eesmärgiks on suurendada naiste osalemist sotsiaalsete organisatsioonide, ametiühingute ja parteide kaudu. Valimiskvoodid olid otsustav samm, mis peab jätkuma demokraatliku võrdsuse poole pürgimisel.

Lisaks on teisi võtmeküsimusi, mida ei saa eirata, nt hariduse kättesaadavus, sotsiaalsete stereotüüpide kummutamine, maapiirkondade naiste probleemid ja raskused. Selles osas peame jõud ühendama. Peame organisatsioonidega tihedat koostööd tegema ning soolise võrdõiguslikkuse kui Euroopa Liidu põhialuse tegelikkuseks muutma, sest nii liigume Euroopa poole, kus on rohkem seadusi ja parem sotsiaalne õiglus.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, komisjon tervitab raportit ja Euroopa Liidu soolise võrdõiguslikkuse resolutsiooni ettepanekut. Raporti heakskiitmine rõhutab parlamendi võetud kohustust soolise võrdõiguslikkuse osas ning kinnitab parlamendi toetust komisjoni lähenemisele. Kõige enam sooviksin tänada raportööri Iratxe García Pérezit toetuse eest, mida ta väljendas Euroopa Komisjoni selles valdkonnas võetavatele sammudele.

Sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu põhiväärtustest. See esindab ka valdkonda, milles Euroopa on sageli sotsiaalsetest arengutest ette jõudnud. Samuti on viimastel aastatel soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud tähtsaid ja ambitsioonikaid algatusi. Soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks tehtud kava heakskiitmine rõhutab komisjoni valmisolekut kasutada kõiki vahendeid, et Euroopa jõuaks kõigis valdkondades lähemale tegelikule soolisele võrdõiguslikkusele.

Lisaks märgib komisjon, et parlamendi resolutsiooni ettepanekus rõhutatakse teatud teemasid, mis on kaasatud kava prioriteetidesse. Üksikasjalikumalt käsitleb see naiste positsiooni tööturul, töö ja eraelu tasakaalu, võrdsust juurdepääsu juhtivatele ametikohtadele ning võitlust naistevastase vägivalla vastu. Kõnealune lähenemine vastab komisjoni poliitikale selles valdkonnas ning hõlmab teemasid, mida rõhutati 2008. aasta raportis.

Kuigi soolise võrdõiguslikkuse vallas tehtud edusammud on ilmsed, seisame siiski silmitsi oluliste ülesannetega. Peame jätkama jõupingutusi ning tugevdama õiguslikku alust.

Komisjon jagab raportööri vaadet, et soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel mängib kesket rolli töö ja eraelu tasakaal. On hästi teada, et naised on peamised pere ja kodu eest vastutajad. Seetõttu peavad naised meestest sagedamini õpingud ja karjääri katkestama, sageli neid hiljem jätkamata. Seepärast tuleb naiste tööhõive suurendamise tagamiseks tähtsustada juurdepääsu kvaliteetsele ja taskukohasele lapsehooldusele. Komisjon esitab järgmiste nädalate jooksul kõnealuse valdkonna arenguid käsitleva aruande.

Lisaks arutas komisjon 2006. ja 2007. aastal töötajate esindajatega ja tööandjatega töö ja eraelu tasakaalu teemat. 2008. aasta juulis avaldasid nad soovi läbiraakimise pidamiseks lapsehoolduspuhkuse teemal. Käesoleval hetkel ei esita komisjon kõnealuse teema kohta ettepanekuid.

Komisjon soovib lähitulevikus esitada töö ja eraelu tasakaalu käsitlevate algatuste kogu, peaaesjalikult lapsehooldust käsitleva aruande, sünnituspuhkuse direktiivi muutmise eelnõu ning 1986. aasta „abikaasade abistamise“ direktiivi muutmise eelnõu. Hetkeolukord abikaasade abistamisel põllumajanduse ning teistes pereettevõtlusvaldkondades on vastuvõetamatu. On vastuvõetamatu, et alaliselt pereettevõtetes töötavatel inimestel pole mõnes riigis õigust sotsiaalkindlustusele ning lahutuse, toita kaotuse või rahaliste raskuste korral kannatavad nad puuduse all.

Soolise võrdõiguslikkuse poliitika on peamise tähtsusega vastassugupoole suhtes toime pandava vägivalla ennetamisel ja sellega võitlemisel, kuna see on tingitud asjaolust, et meeste ja naiste jõuvahekord ei ole tasakaalus. Soolise vägivalla vastased tõhusad meetmed aitavad teisalt kaasa naiste õiguste kaitsele ühiskonnas ning soolise võrdõiguslikkuse toetamisele.

Naistevastane vägivald on vastuvõetamatu. Vägistamine, tüdrukute seksuaalne ärasutamine, naistega kaubitsemine seksuaalse või tööalase ärasutamise eesmärgil, perevägivald, ahistamine töökohal ning traditsioonilised või väärastunud tavad – nt genitaalide ümberlõik – rüvetavad naiste tervist, vabadust, eneseväärikust ning füüsilist ja psüühilist puutumatust. Sekkumine peab olema põhjalik ja erakordselt tõhus, eriti juhtudel, kus naistevastast vägivalda paneb toime rahvusvaheline organiseeritud kuritegevusrühmitus, nt inimkaubanduse puhul.

Seetõttu leiab komisjon, et 2009. aasta tööprogrammi osana vaadatakse läbi õigusaktid, mis on seotud inimkaubanduse, laste ärakasutamise ja seksuaalse kuritarvitamisega kui peamiselt tütarlaste vastu sooritatava hirmsa kuriteoga.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et soolise võrdõiguslikkuse poliitika mängib mõtlemis- ja käitumisviiside muutmisel põhirolli. Kõnealune poliitika on seetõttu võtmesõnaks mitte ainult õigusliku, vaid tegeliku soolise võrdõiguslikkuse tagamisel. Seetõttu kiidab komisjon Euroopa Parlamendi toetuse kõnealuse resolutsiooni ettepaneku osas heaks.

Marian Harkin, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – Härra juhataja, esmalt soovin öelda, et kõnealune raport on väga laiahaardeline ning rõhutab paljusid küsimusi, millega tuleb soolise võrdõiguslikkuse tagamise nimel tegeleda.

Olen eriti rahul, et käsile on võetud naistevastase vägivalla teema, sest liiga paljude inimeste jaoks on naistevastane vägivald naiste probleem, kuigi tegelikult on see sotsiaalne probleem ning kuni sellega ei tegeleta kui sotsiaalse probleemiga, ei suudeta seda probleemi lahendada.

Lisaks nõustun raportööri väitega vaesuse feminiseerumise ja eriti haavatavate rühmade kohta ning pensionitele ja sotsiaalkindlustushüvitistele võrdse juurdepääsu tagamist käsitlevate kesksete küsimuste osas.

Selles kontekstis oleksin soovinud, et arvesse oleks võetud minu arvamuse lõiget 14, kus räägin eranditult hooldajatest. Arvestades, et 2030. aastaks on aktiivsete ja mitteaktiivsete inimeste suhtarv 2:1, muutub pereliikmest hooldaja roll palju olulisemaks ning arvestades, et ELis on juba 100 miljonit niisugust hooldajat – mehi ja naisi, kuid peamiselt naisi –, kellel puudub kohane juurdepääs sotsiaalkindlustushüvitistele või pensionile, peame tagama, et kõnealune hooldajate põlvkond ei muutuks järgmiseks vaesemate ja vanemate inimeste põlvkonnaks, mis omakorda suurendab vaesuse feminiseerumist.

Lõpetuseks isiklik märkus lõike 9 kohta, mis ei peegelda tööhõivekomisjoni vaateid: Leian, et tekst peaks olema nõuetele vastav, kui selles rõhutatakse vajadust austada riiklikke õigusloomega seotud menetlusi seoses abordiga. Maastrichti lepingu juurde kuuluva protokolliga tagatakse, et ELi õigus ei muuda kehtetuks Iirimaa konstitutsiooni artikli 40 lõike 3 punkti 3 sündimata laste kaitse kohta.

Iirimaa toimunud Lissaboni arutelu käigus ütlesid mulle paljud kodanikud, et EL on keskendunud Iirimaa abordi tegemise võimaldamisele. Kuigi ütlesin, et see ei ole nii, väitsid siiski paljud, et parlament avaldab päevakorraale survet ning seetõttu leian, et peame kavatsusi selgelt väljendama. Küsimus ei ole kellegi vaates abordile. Kahtlustan, et minu arvamus võib raportööri omast erineda, kuid see ei puutu asjasse. Küsimus on subsidiaarsuses ning kodanikud, ükskõik millised on nende seisukohad abordi osas, peaksid saama sellele toetuda. Leian, et kõik parlamendiliikmed peaksid seda samuti austama.

Maria Badia i Cutchet, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, kõigepealt soovin õnnitleda raportööri asjakohase lähenemise eest kõnealuse soolist võrdõiguslikkust käsitleva raporti koostamisel.

Kultuurikomisjoni arvamuse koostajana soovin rõhutada komisjoni peamisi kaastegevusi, mis on ilmselgelt seotud meie tegevuspiirkonda jäävate valdkondadega, nt haridus, kultuur, sport ja teabevahetus.

Esiteks tegime ettepaneku soodustada võrdõiguslikku käitumist koolides ning kaotada soolised stereotüübid, mis on ikka veel teatud meediakanalites laialdaselt levinud, võtta meetmeid, et muuta tööjõu lahknevust koolisüsteemi erinevatel astmetel, et igal astmel oleks kaasatud võrdne arv mõlemast soost õpetajaid, kaotada haridus-, kultuuri-, spordi- ja teabevahetuse valdkonnas sooline diskrimineerimine palga osas ning julgustada naiste suuremat osalust nende valdkondade juhtimisorganites, kus naised on vähemuses.

Raportööri varasemate ütluste kohaselt on veel pikk tee käia. Mulle meenuvad Machado sõnad: „Rändaja, oma tee tuleb igaljuhul enesel leida”, sest sõbrad, võrdõiguslikkuse saavutame selle eest võideldes.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (EL) Härra juhataja, õnnitlen parlamendikomisjoni oma fraktsiooni nimel raporti puhul. Õnnitlused tuleb edasi anda ka kaasparlamendiliikmele, kes väljendas raportis parlamendi vaateid, kuigi mõnes osas soovitasime selle täiustamiseks teha muudatusi ning näidata parlamendi raporti kaudu, et teadvustame võrdõiguslikkuse teekaardi ning soolise võrdõiguslikkuse lepingu alusel tekkinud olukorda.

Oleme saavutanud märkimisväärset edu. Samas tuleb meetmete rakendamist veel täiustada. Meetmete tõhusa rakendamise ning laiendatud õiguskaitse peame tagama igas liikmesriigis pädeva organi määramisega, kehtestades proportsionaalsuse põhimõttele tuginevad sanktsioonid.

Lisaks pooldame subsidiaarsus- ja vaba valiku põhimõtete säilitamist. Peres töötamise ja karjääri tegemise ühildamise osas soovime, et mitte ainult töötavad naised ei oleks sotsiaalselt kindlustatud. Kindlustus peaks hõlmama ka töötuid, neid kes soovivad end täielikult perele pühendada, vaba elukutse esindajaid ning pereettevõtluses töötavad füüsilisest isikust ettevõtjaid.

Soovime jõustada sünnitus- ja perepuhkuse. Loodame, et komisjoni teatistes, mida ootame, tehakse hetkeoludes selles osas hea ettepanek.

Kuna naised õpivad ja töötavad rohkem, on nad väärt saada tasustatud igat liiki teenuste osutamise eest.

Zita Gurmai, fraktsiooni PSE nimel. – (HU) Tänan. Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, komisjoni kindlate ajavahemike tagant tehtavate hindamiste kaudu saame selge ülevaate tegelikust olukorrast, mis on väga tähtis soolise võrdsuslikkuse loomise teel. Volinik Vladimír Špidla pühendumus kõnealusele teemale on hästi teada. Esimene aruanne soolise võrdsuslikkuse teemal koostati viis aastat tagasi ning nüüd on sobiv selle tulemusi oodata. Vastavalt 2008. aasta soolise võrdsuslikkuse aruandele on teatud määral edusamme tehtud, kuid kahjuks on selles mainitud ka mõningaid paigalseisvaid valdkondi, kus silmnähtav edasimineku puudub.

Meeste ja naiste vaheline palgalõhe on viimased viis aastat püsinud 15 % juures ning kolleegi sõnul teeb see kokku 54 päeva või aega 22. veebruarini. Naiste suhtarv on otsuste tegemisel võrreldes meestega ikka veel vähemuses ning naise kujutamisel meedias on ebasoodne varjund. Suurim probleem on see, et märkimisväärset edasiminekut pole toimunud tööhõive valdkonnas ja sellega seotud küsimustes, kuid samas on need otsustava tähtsusega ühelt poolt ELi demograafiaga seotud väljakutsete osas ning teisalt majandusliku kasvu ja kvaliteedi tagamise osas. Kõnealused peamised prioriteedid nõuavad resoluutselt naiste suuremat kaasamist tööturule.

Lissaboni strateegia kvantitatiivne edu seisneb loodud 12 miljonis uues töökohas, millest 7,5 miljonit on hõivanud naised, kuid see ei tähenda edusamme kvaliteedis. Kohustuslik osalise tööajaga töö, ettenähtud 65-tunnine töönädal, horisontaalsed ja vertikaalsed tööturud ning tööjõu lahknevus viivad kahjuks lõpuks välja selleni, et töö ja eraelu ühildamine jääb kontrolli alt väljunud probleemiks, mis lapsehooldusasutuste puudusel üha suureneb. Pean vajalikuks, et liikmesriigid valmistaksid ette rohkem koordineeritud strateegiaid ja meetodeid ning rakendaks neid tõhusalt praktikas ning et nad pakuksid lisaks tõelist poliitilist toetust. Soovin kolleegi töö puhul õnnitleda – ta esitas suurepärase raporti.

Raül Romeva i Rueda, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (ES) Härra juhataja, loomulikult soovin kõigepealt tänada sõpra ja kolleegi Iratxe García Pérez't raporti nimel tehtud töö eest, mis on minu arvates oluline ja põhjalik dokument. Lisaks soovin rõhutada vähemalt nelja raportis tõstatatud ja raportööri kõnes mainitud küsimust, mis on ka minu fraktsiooni jaoks olulised.

Esiteks vajadus, et Euroopa institutsioonid võtaksid edasisi samme seoses praeguse šovinistliku vägivallalainega, ning astuksid samme õiguse seisukohta arvestades ning selge õigusliku aluse kehtestamiseks, mille alusel saaks võidelda naistevastase vägivalla eri vormidega; see peaks sisaldama näiteks soolisest tagakiusamisest tingitud varjupaigaõiguse tunnistamist.

Teiseks, naiste osakaalu suurendamise tagamiseks otsuste langetamisel peavad kõik asutused ja parteid kõnealust teemat uurima ning selle osas vastavaid meetmeid võtma ning siinkohal ei välista me valimiskvoote.

Kolmandaks on oluline lõpuks teadvustada, et täielikuks emantsipeerumiseks peavad naised olema need, kes võtavad vastu otsuseid seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuga seonduvate õiguste osas.

Neljandaks, tundes kahetsust soolise palgaerinevusega ehk kurikuulsa „palgalõhega” seotud edusammude puudumise üle viimastel aastatel, on oluline, et komisjon ja liikmesriigid hindaks strateegiaid ja tegevusi, mis kooskõlas sotsiaalsete huvirühmadega peaksid aitama olukorda parandada.

Eva-Britt Svensson fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (SV) Härra juhataja, soovin samuti raportööri raporti puhul õnnitleda ning toetan seda täielikult. Lisaks toetan Ilda Figueiredo esitatud tööturu muudatusettepanekuid. Kuna sõnavõttuks on aega üks minut, ei ole aega tõstatada poliitika eriküsimusi. Pean vajalikuks rõhutada vaid üht asjaolu.

Raportöör loetleb erinevaid meetmeid, mida tuleb võtta soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks. Loetelu koosneb 45 punktist. Kordan: 45 punkti! Kõnealuses raportis tuuakse esile 45 erinevat muutmist vajavat valdkonda ELis ja liikmesriikides, kes on pikka aega väitnud, et peavad soolist võrdõiguslikkust tähtsaks. Seega pole lisada muud, kui jah raportile ning mis peamine, jah viivitamatult tegudele asumisele!

Urszula Krupa, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (PL) Härra juhataja, pean raportis oluliseks asjaoluks üleskutset lihtsustada töötajate töölenaasmist pärast pausi karjääris seoses sünnitus- või lapsehoolduspuhkusega ning kaotada ebavõrdsus palga ja hariduse osas.

Sellele vaatamata on raske nõustuda otsese põhjusliku seose loomisega paljusid inimesi mõjutavate igapäevaprobleemide ja naiseks olemise vahel. Ühiskondliku elu käsitlemisel sugupoolte võitlusena, luues uue vaenlase varasema klassivõitluse mudeli põhjal, annab selle pooldajatele õiguse inimolemuse igasse valdkonda, sh pere toimimisse piiramatult sekkuda.

Euroopas pole probleem sugupoolte vaheline võitlus. Probleem on hoopis austuse puudumine õiguste ja moraali põhimõtete vastu, mis avaldub eriti just ohjeldamatus ahnuses ja isekuses. Naisena eelistan, et võrdsete õiguste tulemus ei oleks võrdsus meestega igas aspektis, vaid et need viiks välja naisi kaitsvate ja nende kohustusi kergendavate korraldusteni. Naised saavad anda loomingulise panuse majanduse eri valdkondadesse siis, kui lõpetatakse nende kohtlemine tähelepanematu tööjõuna.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Kõnealune 2008. aasta raport soolise võrdõiguslikkuse kohta võtab kokku Euroopa Parlamendi raporti, mis on juba vastu võetud ning mis andis suure tõuke, mis tuleb nüüd praktikas ellu viia. Käsitlen seda naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni töö peegeldusena ning seega sooviksin kõigepealt tänada Iratxe García Pérez't selle koostamise eest.

Lissaboni eesmärkide saavutamiseks on esmatähtis naiste potentsiaali võimalikult suurel määral tööturul ära kasutada. Lisaks on tööturul konkurentsivõime säilitamiseks tähtis naistele parima võimaliku juurdepääsu võimaldamine aspirantuuriõpingutele, elukestvale õppele, uutele tehnoloogiatele ning infoühiskonnale.

Hindan väga suurettevõtete ja väikeste perefirmade naisjuhte, kes loovad uusi töövõimalusi. Lisaks igapäevakohustustele abikaasa ja emana võtab ärinaine kanda ka ettevõtte juhtimisega seotud kohustused, vastutades nii mitte ainult pere edukuse, vaid ka firma edukuse eest. Kõnealuse ülesande tähtsust ei tunnustata ühiskonnas piisavalt. Juhtivatel ametikohtadel töötavad naised peavad üle saama paljudest lisatähtsustest seoses vastutusega pere ees.

Pere- ja tööelu ühitamine on üks peamisi eeldusi naiste tööhõive suurendamisel. Seetõttu on esmatähtis esitada meetmeid, et motiveerida isasid lapsehoolduspuhkust võtma ning jagama vanemapuhkust mõlema vanema vahel.

Tänapäeval on paljud naised teadlikud, et nad ei pea tähtsale ametikohale kandideerimisel arvesse võtma sotsiaaltoetusprogrammide olemasolu, vaid ainult oma võimeid. Kantsler Angela Merkel on ehe näide sellest, et ka naistel on maailmapoliitikas kindel positsioon.

Ajalooramatutest loeme palju meeste vägitegudest. Naised on ainult taustal. Olen veendunud, et oleme vastutavad ühiskonnas kaasategevate anonüümsete naishordidele tähelepanu juhtimise eest, kellela maailma edasi liikuda ei saaks.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Austatud kolleegid, on teemasid, millest inimesed palju räägivad, kuid mille osas vähe ära tehakse. Sotsiaalpaketi arutelul rääkisime vajalike instrumentide puudusest, mille abil kohaldada võrdse väärtusega töö eest võrdse palga maksmise põhimõtet ning vähendada meeste ja naiste vahelist palgalõhet. Kõnealuste instrumentideta on meie kohustused ainult sõnad ning õigusaktid kasutud.

Lisaks on teemasid, mille osas väga vähe tehakse või pole midagi ette võetud ning millest me üldse ei räägigi. Nendest 100 000 naisest, kellega igal aastal kaubeldakse, ei räägita eriti kusagil mujal kui siin hilisel õhtutunnil, sest neid peetakse kodanike asemel kaupadeks. Enamikuga neist kaubeldakse prostitutsiooni eesmärgil. Nõuame kindlaid kõikehõlmavaid inimkaubandusega tegelevate võrgustike vastaseid meetmeid ning ühiseid meetmeid, mis tõrjuksid nõudlust prostitutsiooni järele. Nõudluseta ei saa inimkaubandus eksisteerida.

Ei räägita ka majapidamises koduabilistena töötavate naiste olukorrast, nad on nähtamatud. Sotsiaalseid õigusi või minimaalseid õigusi omamata ohustab neid väärkohtlemise ohvriks langemine, sh ka eksploateerimisoht, sama palju kui perevägivald all kannatavaid naisi. Välismaal töötavate naiste poliitiliste õiguste puudumine nõrgendab nende sotsiaalset ja majanduslikku olukorda veelgi. Kõnealuste naiste olukorra

õiglane reguleerimine ei ole ainult praegune õigluse küsimus, vaid selle abil oleks võimalik tulevikus vältida vanemate naiste hulgas kõrget vaesusemäära.

Järgmine teema, millest pole võimalik rääkida, on naised minu riigi valitsuses, kuna neid lihtsalt pole. Austatud volinik, austatud kolleegid, kätte on jõudnud aeg vajalikest tegevustest rääkimise asemel need ellu rakendada.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Härra juhataja, tõendid näitavad, et naiste diskrimineerimine püsib ning lõppkokkuvõttes mõjutab ka naistöötajaid, kelle töötasu on keskmiselt 15 % madalam kui meestel. Teatud riikides, sh Portugalis, on see näit üle 25 %, ning kõnealune probleem on viimaste aastatega järjest süvenenud.

Seetõttu nõuame tööhõive suurendamist, korralikke palku, vastavust sotsiaalsetele, tervishoiu- ja ohutusstandarditele ning tööpäevade arvu vähendamist töötasu alandamata. Nii oleks võimalik luua rohkem naiste õigusi arvestavaid töökohti ning tagada töö ja pereelu parem ühitamine.

Tuleb soodustada meetmete võtmist iseäranis naisi mõjutava tööalase ebakindlusega võitlemiseks ning mees- ja naistöötajaid kaitsvate kollektiivläräakimiste täiustamist. Tuleb soodustada ka avalike meetmete ja tegevuste kohaldamist parandamaks naiste juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuteenustele ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest ning neile kättesaadavatest avalikest teenustest, austades samas naiste eneseväärikust.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - Härra juhataja, Ühendkuningriigis diskrimineeritakse kahjuks naisi väga suurel määral. Tean, et minu komisjonil – naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonil – on süda õiges kohas. Samas on enamik diskrimineerimisjuhtudest tingitud sellest, et tööhõiveseadused on nii koormavad noori naisi värbavatele väikeettevõtetele, et nad diskrimineerivad lihtsalt varjatud kujul.

Leian, et tegemist on tüüpilise soovimatute tagajärgedega seadusega. Seadusi koostatakse siin ja seal ning tegelikult ei juhtu midagi, mis veelgi võimendab olemasolevaid seisukohti.

Ma ei taha näida ebaviisakas, aga kui komisjonis – naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonis – ringi vaatan, näen, et ollakse ikka veel kinni 1970ndates aastates – edasiliikumist pole märgata. Kardan, et elu ei ole enam selline nagu varem ning kui kuulen räägitavat naiste emantsipeerumisest, siis kahju küll, aga inglasena pean ütleva, et see juhtus väga ammu. Ma ei tea teiste riikide probleemidest, aga ärge süüdistage selles ainult Ühendkuningriiki, kus seda probleemi pole, sest kuigi kordan, et teie süda on õiges kohas (soovimatute tagajärgede seadus), teete sellest täieliku mõttetuse.

Mary Honeyball (PSE). - Härra juhataja, see võib olla sobilik juhus, et räägin pärast Godfrey Bloomi, kes tundub elavat kusagil sügaval 19. sajandis. Just tema on see mees, kes mitte väga palju aega tagasi ütles need kuulsad sõnad, et naised peaksid külmkapitaguseid puhastama ning see on üks naiste elu peamisi ülesandeid. Kui mina olen see, kes pole edasi liikunud, siis olen selle üle uhke, sest ma ei soovi, et mind kui inglannat seostatakse niisuguste ütlustega.

Soovin öelda seda, et kõnealuses suurepärasest raportis on tõstatatud palju olulisi küsimusi ning olen selle eest raportöörile tänulik. Täna ka volinikku tehtud märkuste eest. Soovin pikemalt peatuda inimkaubanduse küsimusel. Londonist pärit esindajana – ning tõepoolest Londonist pärit naisesindajana – olen kõnealuse teema vastu erilist huvi tundnud, kuna London on üks neist kohtadest, mida naistega kaubitsemine suurel määral mõjutab.

Liikmesriikidel palutakse alla kirjutada Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsioonile. Kuigi mõned liikmesriigid on sellele alla kirjutanud, on teisi – tegelikult 15 – kes pole veel alla kirjutanud ning tundub, et kaks neist ei paista olevat valmis seda tegema. Seetõttu palun kõigil ELi liikmesriikidel kõnealune inimkaubanduse vastane konventsioon ratifitseerida, ning et kõik kohalviibijad, sh kõik naiste õiguste komisjoni liikmed, võtaksid endale kohustuseks pöörduda oma valitsuste poole ning sundida neid tegema veel rohkem tööd, kui nad parajasti teevad seoses kõnealuse järgi ja pahalise naistekaubandusega.

Věra Flasarová (GUE/NGL). - (CS) Volinik, daamid ja härrad, kiidan heaks Iratxe García Pérez'i raporti ja Euroopa Komisjoni aruande. Statistika näitab, et naiste tööhõive on viimastel aastatel kasvanud 57,2 protsendile ning see kõlab hästi, kuid raporti andmetel püsib ikka veel hulk probleeme. Naistele kuulub ikka veel ainult üks kolmandik eraettevõtete juhtivatest ametikohtadest ning seda ka muudes valdkondades, sh poliitikas. Suure hulga uute töökohtade osas puuduvad pikaajalised töölepingud ning seetõttu on tulevikuväljavaated ebakindlad. Niisugust tööd teevad sageli naised. Naisi peetakse ikka veel inimesteks, kelle põhikohustus on pere eest hoolitsemine ning kelle töötasu on vaid lisa pere-eelarvesse. Seetõttu on naised sama töö eest ja samade oskuste puhul ikka veel meestest vähem tasustatud. Kõnealused stereotüübid on jätkuvalt üks võimalus naiste diskrimineerimiseks tööturul. Pean ebapiisavaks tööandjate valmisolekut

kompenseerida naistele lapsehoolduskulud ning sel viisil soodustada nende edasist professionaalset ja karjääriga seotud arengut.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Räägime vajadusest võidelda naistevastase vägivallaga, soodustada naiste osalust ühiskondlikes tegevustes ning kultuurikomisjoni valdkonda kuuluvast aspektist – lahkvusest naiste ja meeste haridustasemes.

Kuigi naiste haridustulemused on meeste omadest paremad, püsib tööturul palga osas sooline ebavõrdsus. Kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmena esitasin isiklikult muudatusettepaneku CULTi koostatud arvamuse kohta seoses kõnealuse raportiga. Arvestades massimeediakanalite mõju avalikule arvamusele ja hoiakutele pean esmatahtsaks massimeediast naisi alandavates olukordades näitavate kujutiste kõrvaldamist.

Soolise võrdsuslikkuse tagamine kõigis Euroopa Liidu poliitikavaldkondades on lääne ühiskonnas ikka veel päevakajaline teema.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Raport algab lõikega, milles sätestatakse, et sooline võrdsuslikkus on Euroopa Liidu oluline põhimõte, mis on eksisteerinud üle 50 aasta. Raporti teises osas jätkatakse samas 46 lõikega, mis sisaldavad soovitusi, üleskutseid või nõudeid kõnealuse põhimõtte järgimiseks. Lisaks on raportis toodud põhilisi soovitusi, nt võrdse juurdepääsu tagamiseks rahale, haridusele, tervishoiule või töötasule. Raportis nõutakse naistevastase vägivallaga võitlemist, naistekaubanduse vastast võitlust ning palju muud.

Niisugused raportid on loomulikult olulised ning õnnitlen raportööri selle puhul. Teisalt räägitakse raportis juba vastuvõetud dokumentide ebapiisavast rakendamisest. Viidatakse ebapiisavale kontrollile ja sanktsioonidele. Samas viitab see ka poliitikute silmakirjalikkusele, kes pealtnäha tunnustavad soolist võrdsuslikkust, kuid tegelikkuses ei järgi seda ning seetõttu on ootused loodetust erinevad.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, analüüsides soolist võrdsuslikkust käsitlevat resolutsiooni, on raske seda mitte toetada. Viitan eriti punktidele, mis käsitlevad naistevastast vägivalda ning vajadusele varakult anda haridust naiste diskrimineerimise osas. Teame hästi, et korralik kasvatus ja haridus on parim viis naistevastase vägivalda ja diskrimineerimise väljajuurimiseks.

ELi kodanikud on väheteavitatud naistekaubandusest ning suuremalt jaolt mitteteadlikud kõnealuse hirmsa ja julma kaubanduse olemasolust tänapäeval, mis on tsiviliseeritud maailmas lubamatu. Seetõttu tuleks teavituskampaaniale eraldada märkimisväärsed vahendid.

Samas tuleb märkida, et vaatamata kõigile arutluse all olevatele keerulistele probleemidele on viimastel aastatel soolise võrdsuslikkuse osas toimunud oluline areng, mis on eriti märgatav maapiirkondades.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Härra juhataja, sooline võrdsuslikkus peaks olema Euroopa ühiskonna aluspõhimõte.

Hiljutine Eurobaromeetri uuring näitab, et maapiirkondade naised ei ole seotud elukoha kogukonna otsuste tegemisega, neil puudub kindel töökoht ning enamik neist vastutab ainult majapidamise eest ning teatud piirkondades ulatub nende hulk 98 protsendini. Vaatamata sellele soovib üle 50 % naistest osaleda Euroopa tööturul ning saada kvalifikatsiooni, mis aitaks kaasa nende töölevõtmisele avaliku halduse, põllumajanduse, sotsiaalse või hariduse valdkonnas. Lisaks soovib olulisel määral naisi ettevõtte asutamise eesmärgil ära kasutada Euroopa tasandil pakutavaid asutustega kaasnevaid eeliseid.

Sellest tulenevalt arvan, et tuleks toetada maapiirkondade naiste algatusi seoses aktiivselt ühiskonnaelus osalemise ning nende elukohajärgse piirkonna majandusliku arengu pideva edendamise ja selles osalemisega. Diskrimineerimise kaotamiseks on vaja Euroopa ühiseid jõupingutusi. Programmid, nt Euroopa Sotsiaalfond ja PROGRESS koostöös kohalike valitsustega ja ametitega peaksid maapiirkondade naiste toetamiseks rohkem vahendeid eraldama.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Daamid ja härrad, tänan teid arutelu eest. Üldjoontes võib arengute puhul täheldada märkimisväärset edasiminekut, kuid daamid ja härrad, on selge, et pikk tee on veel käia. Seetõttu soovib komisjon läbi viia keerukaid läbirääkimisi, kasutades selleks kõiki meile kättesaadavaid vahendeid. Näiteks olen viidanud juba ette valmistatud õigusakti ettepanekutele ning soovile tugevdada inimkaubanduse vastaseid sanktsioone.

Lisaks soovin öelda, et pingutused võrdsuslikkuse saavutamiseks põhinevad sügaval eetilisel alusel ning isegi kui sotsiaalse tasakaalu, sotsiaalsete süsteemide või majandusliku stabiilsuse tõttu poleks selleks põhjust, oleks ikkagi õige ja vajalik pingutusi järjepidevalt jätkata. Samas sooviksin öelda, et tõeliselt võrdsed

võimalused on Euroopa Liidu peamine prioriteet ning ühelgi ühiskonnal, kes ei saavuta võrdseid võimalusi, ei ole globaalses konkurentsivõimelises tulevikku. See pole mitte ainult õiglane ja eetilisel vaieldamatu vaid ka kasulik. Leian, et ka sellest tulenevalt on vaja edasi minna ning mitte rahulduda arengutega, mis teatud osas võivad tunduda edasiminekuks, kuid mille puhul paljusid asjaolusid võidakse ikka veel tõlgendada tagasihoidlike tulemustena.

Iratxe García Pérez, raportöör. – (ES) Härra juhataja, tervitan kõikide kolleegide sõnavõtte, sest usutavasti tõestab see seda, et vaatamata erinevale rõhuasetusele ning mõningatele eriarvamustele toetame kõik ühist eesmärki.

Lisaks soovin volinikule öelda, et olen tema kõne ning arutellusele antud panusega väga rahul. Me kõik siin parlamendis nõustume tema kõnega täiel määral. Seetõttu olen väga rahul, kuid lisaksin, et nüüd on vaja siirast poliitilist tahet kõigi käesoleval hetkel esitatud algatuste elluviimiseks. Volinikul on parlamendi toetus, kui ta jätkab kõnealuse teema olulisuse rõhutamist ning teeb visalt jõupingutusi kõigi kõnealuste algatuste ellurakendamise nimel.

Soovin märkida vaid üht aspekti: mehe rolli olulisus soolise võrdsuslikkuse eest võitlemisel.

Meeste kaasamine kõnealusesse ülesandesse on esmatähtis. Asjaolu, et meeskolleegid täna arutelul osalesid, peegeldab minu arvates asjaolu, et ka mehed peavad võrdsuslikkuse eest võitlemisel naiste kõrval seisma.

Lõpetuseks soovin mainida üht sellel arutelul kolleegi tõstatatud teemat, kes ütles, et naised on sama juttu rääkinud alates 19. sajandist. Soovin talle öelda, et 19. sajandil nõudsid naised minu riigis hääleõigust: Nad ei saanud isegi valida. Seetõttu on siin selge erinevus.

Edasiminek toimumist ei saa eitada. Tuleb tänada kõiki naisi ning organisatsioone, kes on teinud tööd võrdsuslikkuse eest võitlemise nimel. Samas ei tähenda see ilmse eitamist: minna on veel pikk tee ning ees on palju tööd. Kui me kõik, nii mehed kui naised, endale kindlaks jääme, peaksime saavutama tõelise soolise võrdsuslikkuse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub homme kell 11.30.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Sylwester Chruszcz (NI), kirjalikult. – (PL) Daamid ja härrad, sellel arutelul on käsitletud mitmeid teemasid. Rõhutan sünnitus- ja lapsehoolduspuhkuse teemat. Euroopa seisab vastamisi demograafilise probleemiga, mis ei tulene mitte ainult meie kontinenti mõjutavatest majanduslikest probleemidest vaid ka noortele emadele kohase toetuse tagamise puudulikkusest. Erakordselt oluline on tagada sünnitanud naisele toetus, mis annab naisele ja lapsele vajaliku kindlustunde ning võimaldab naisel tagasi pöörduda tööalase või sotsiaalse elu juurde.

Emasid tuleb kaitsta sellisel viisil, mis võimaldaks neil õigeaegselt tööle tagasi minna ning korralikult pere eest hoolitseda ning tuleb kindlasti tagada, et kõnealust korda järgitaks võrdselt kogu Euroopas.

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Kuigi Rumeenia on üks Euroopa Liidu headest õpilastest, arvestades soolist ebavõrdsust vähendavaid õigusraamistikke ning mitmeid valitsuse algatusi ja programme, on riigis puudusi oluliste aspektide osas, mis võimendavad ning lasevad soolisel ebavõrdsusel jätkuvalt püsida.

Naiste juurdepääsu osas juhtivatele ametikohtadele on Rumeenia üks viimaseid Euroopa riike. 331 parlamendiliikmest on naisi ainult 37, vaid veidi üle 11 %. Sellele vaatamata on naiste arv Rumeenia kohalikes ametiasutustes veelgi väiksem. Rootsis on parlamendiliikmete seas naisi ja mehi peaaegu võrdselt. Lisaks töötab Rumeenias ligi kolmandik naisi osalise tööajaga võrreldes 7,7 % meestega, saades meestest keskmiselt 15 % madalamat palka.

Kõnealune olukord on tihedalt seotud sooliste stereotüüpide püsimisega, mille alusel kuulub enamik majapidamisega seotud kohustusi naiste vastutusalasse. Kahjuks ei ilmne sooline ebavõrdsus ning sellega seotud eelarvamused ainult perekeskonnas, vaid ka Rumeenia haridusvaldkonnas. Uuringud näitavad, et Rumeenia koolitegevus ning pedagoogilise personali korraldatavad sotsiaalmajandusliku suunitlusega tegevused kalduvad kujundama soolise erinevuse mõtteviise.

Seetõttu rõhutan soolise ebavõrdsuse vähendamise eesmärgil hariduse tähtsust käsitlevate teemade raportisse lisamise vajalikkust.

Véronique Mathieu (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Sooline võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu oluline põhimõte. Samas näitavad 2008. aasta aruandes toodud arvud, et võrdõiguslikkus ikka veel puudub. Palgalõhe on tõepoolest alates 2003. aastast püsinud 15 % juures.

Kõnealuse olukorra valguses tuleb tugevdada Euroopa õigust, nt sundida tööandjaid palgalõhe vähendamise eesmärgil läbi viima palgakontrolle.

Lisaks on oluline vaadelda maapiirkondades elavate naiste, keda pole kunagi peetud ametlikul tööturul „töötavateks” isikuteks, erilist olukorda. Kuna kõnealustel naistel puudub kindel ametialane staatus, kuid kes tõepoolest töötavad, aidates abikaasat peretalupidamises, puutuvad nad kokku paljude rahaliste ja õiguslaste probleemidega seoses juurdepääsuga vanaduspensionile või sotsiaalkindlustusele. Ma toetan kõiki meetmeid, mis parandavad kõnealuste naiste olukorda.

Lõpetuseks kiidan heaks kavandatavad meetmed parandamaks naiste juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuteenustele. Kõnealune juurdepääs on tõepoolest naiste vabaduse kasutamise oluline tingimus.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Leian, et sooline diskrimineerimine püsib peamiselt vanade mõtteviiside tõttu, mis ikka veel kaasaegsetes ühiskondades eksisteerivad: mees toetab peret rahaliselt ning naisel on ühiskondlik vastutus. Kõnealuseid mõtteviise võib näha kõigis riikides, kuid eriti just ebasoodsates tingimustes asuvates piirkondades. Kõnealuse nähtuse saaks kaotada korraliku hariduse abil.

Kõnealuses kontekstis peaksime lisaks arvesse võtma asjaolu, et praeguse ühiskonna üldine areng on välja viinud naiste aktiivsemale osalusele ühiskonnas ning nende staatus ühiskonnas on märgatavalt paranenud. Sellele vaatamata võivad probleemid tekkida pere tasandil, eriti seoses vanemate hoolitsemisega laste eest ning osalemisega laste kasvatamisel ja harimisel. Ajapuudus, tihe töögraafik ning illusioon välismaast on viinud vanemate kontrolli vähenemiseni laste üle nii puhkepäevadel kui ka koolipäevadel ajavahemikus 14.00–18.00.

Seetõttu tuleb leida lahendusi kaotamiseks muret seoses sellega, mida laps teeb vanema tööajal, luues võimalusi koolis toimuvateks ja koolivälisteks tegevusteks, mis kompenseeriks vanemate järelevalve puudumise.

Koolipäevajärgse tegevuse meetodit tuleks tegelikult laiendada ning sellest peaks saama perele, kogukonnale, riigile ja Euroopale kasulik projekt.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Soovin õnnitleda raportööri ja rõhutada kõnealuse raporti sisu tähtsust seoses majandusliku kasvu eesmärkide saavutamise ja Lissaboni strateegia kontekstis.

Nii Euroopa Liit kui ka liikmesriigid peaksid ühiskonnale paremat eeskuju andma. Vaatamata saavutatud edusammudele püsib sooline ebavõrdsus ning seetõttu tuleb vastavaid samme astuda.

Soovin juhtida tähelepanu probleemile, millega paljud naised igapäevaselt kokku puutuvad ning millega seoses ainult üksikud saavad positiivse kohtuotsuse, nimelt seksuaalsele ahistamisele.

Vastavalt Rumeenias läbiviidud riiklikule uuringule olid 90 % juhtudest seksuaalse ahistamise ohvriteks naised ning üks üheksast linnas elavast inimesest oli kogenud seksuaalset ahistamist. 55 % juhtudest oli ahistajaks ohvri ülemus.

Pean vajalikuks kõnealuse valdkonna strateegiate ja meetmete läbivaatamist, et tõsta naiste elukvaliteeti ja kutsestandardeid ning liikmesriigid peaksid kiirendama nende ühenduse õigusaktide jõustumist, mis käsitlevad soolist võrdõiguslikkust tööturul, sh seksuaalset ahistamist.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kätte on jõudnud aeg heita kõrvale stereotüübid ning asuda kindlat tegutsema nii naistele kui ka meestele tõeliste võrdsete võimaluste tagamise nimel. Viimase kümne aasta jooksul on märgata edusamme naiste esindatuses Euroopa tipp-poliitikas, kuid see on ikka veel ebapiisav. Erinevalt sellest on palgaerinevused viimaste aastate jooksul püsinud suhteliselt samal tasemel. Euroopa ettevõtted kasutavad ikka veel kõnealuseid eristavaid võtteid ning seetõttu on sellel eesmärgil vaja konkreetseid ja julgemaid otsuseid koos palju tõhusama meediakampaaniaga.

Samuti on Rumeenias naiste üldine osalemine otsuste tegemise protsessis selgelt moonutatud ning tegemist on ühtlasi ainsa riigiga, kus ükski ministritest ei ole naine ning parlamendis on naiste osakaal ainult 9 %. Rumeenia ühiskonna ülesandeks on võidelda mõtteviisidega ning soolise diskrimineerimisega kõigis eluvaldkondades.

Usun naiste esindamiseks kasutatavate valimiskvootide positiivsetesse mõjudesse. Parimaid praktilisi näiteid võime tuua Põhjamaadest ning mitte ainult sealt. Leian, et ei ole vahet, kas võtame kasutusele valimissüsteemi, mis põhineb võrdelisel esindatusel, tagades kandidaatide soolise võrdõiguslikkuse ning võrdse nähtavuse meedias (Belgia) või seaduse alusel jaotatud kvoodid (Soome, Rootsi, Hispaania, Prantsusmaa), ka Rumeenias saab parandada nende naiste olukorda, kes soovivad kõnealusel viisil poliitilises, majandus-, ja ühiskondlikus elus kaasa lüüa.

15. Euroopa Võrgu- ja Teabeturbeamet (ENISA) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel Giles Chichesteri ja Angelika Niebleri poolt komisjonile esitatud suuliselt vastatava küsimuse üle Euroopa Võrgu- ja Teabeturbeameti (ENISA) kohta (O-0060/2008 – B6-0159/2008).

Angelika Niebler, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, 2004. aastal asutati Euroopa Võrgu- ja Teabeturbeamet, mis on tuntud lühendi ENISA järgi. Ameti peamine ülesanne on parandada Euroopa Liidus võrgu- ja teabeturvet ning edendada liikmesriikide vahelist tihedamat koostööd.

ENISA volitus on kahtlemata keerukas. Arvutiviirused, rämpspost, õngevõtmine ja trooja hobused on virtuaalandmete maailmas tõelised ohud. Häkkimine ohustab era- ja avalikke arvutivõrke. Kaasaegsele kommunikatsioonihiskonnale tehtud kahju on tohutu. Turve on arvutisüsteemide Achilleuse kand. Selle osas oleme haavatavad ja ohustatud – olukorda nii kirjeldades mõistate kõnealuse ameti olulisust.

Teisalt puudub kõnealusel ametil arvukas personal, kuid ta peab täitma hiiglaslikku ülesannet. Arvestades ENISA praegust tegutsemisviisi, tõstatab see õiguspärase küsimuse, kas amet on võimeline täitma oma ülesandeid. Oleme nii selles istungisaalis kui teistes siinsetes organites sageli arutanud, kuidas võiks ENISA edasi arendada. Hiljutise komisjoni ettepanekuga nähti ette ENISA ühendamise kavandatava Euroopa telekommunikatsioonituru ametiga. Parlament ja nõukogu ei kiitnud kõnealust ettepanekut heaks. Selle asemel otsustasid parlament ja nõukogu enne suvevaheaga, et ENISA volitust tuleb kolme aasta võrra pikendada.

Meie poolt komisjonile esitatava küsimuse põhieesmärk on tagada, et kõnealune arutelu jaotataks kolmele aastale. Küsimust esitades soovime komisjoni veidi tagant torkida ja esitada väljakutse, eesmärgiga panna komisjoni meile olulistest küsimustest seisukohta võtma. Kas ENISA on võimeline praegusel kujul ettenähtud ülesandeid täitma? Kas komisjon kaalub ENISA asendamist mõne teise organisatsiooniga? Kas on hädavajalik, et kõnealuseid ülesandeid peab täitma ELi asutus? Milliseid üldisi muudatusi tuleks ENISA struktuuri puhul komisjoni arvates arvesse võtta?

Jään ootama voliniku vastust. Soovin teada, kui kaugele arutelud komisjoni koridorides on jõudnud. Pärast seda kutsutakse meid siin parlamendis loomulikult üles ENISA tulevikustruktuuri kohta oma arvamust avaldama.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed teavad, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele Euroopa Võrgu- ja Teabeturbeameti asutamise kohta lõpevad ENISA volitused automaatselt 13. märtsil 2009.

Samas peab komisjon vajalikuks tagada võrgu- ja teabeturbega seotud tegevuste jätkamine. Parlament ja nõukogu jagasid kõnealust seisukohta aruteludel, milles käsitleti määruse muudatuse ettepanekut ENISA volituste pikendamise osas. Seetõttu on meede ENISA volituste pikendamiseks veel kolmeks aastaks õigustatud.

On tõsi, et komisjoni poolt 2006. aastal läbi viidud ENISA hindamine tõi välja mitmeid probleeme, kuid samuti leiti ameti saavutustes positiivseid aspekte, arvestades ametile kättesaadavaid piiratud vahendeid. Komisjon vastas tuvastatud murettekitavatele asjaoludele määruse ettepanekuga asutada telekommunikatsiooniasutus.

Käesoleval hetkel on nõukogu ja parlament nõus, et ENISA tuleb telekommunikatsiooniasutuse alternatiivina uuest organist eraldi hoida ning komisjon peab ikkagi vajalikuks luua tõhus organ, mis haldaks turbe- ja ühtsuse küsimusi. Seetõttu on vaja ENISA tegevust jätkata.

Samas olen veendunud, et võrguturbega seotud väljakutsed nõuavad Euroopalt kindlat ja kooskõlastatud vastust. Hiljutised küberrünnakud Eestis ja Gruusias – viimases suvel toimunud tõsine küberrünnak tundub olevat märkamatuks jäänud – näitavad, et riik võib üksinda väga haavatav olla.

Seetõttu palun Euroopa Parlamendil ja nõukogul 2009. aasta algul läbi viia intensiivne arutelu seoses Euroopa vaadetega võrguturbele ning seoses sellega, et mida ette võtta küberrünnakutega ning siduda ENISA tulevikuteema kõnealusesse arutellusse.

ENISA määruse pikendamise arutelul kutsuti nii parlamenti kui ka nõukogu üles arutlema võimaliku kaasajastatud võrgu- ja teabepoliitika eesmärkide ning nende saavutamiseks pädevate meetmete üle. Märgiti selgesõnaliselt, et ENISA tegevusaja pikendamine ei tohiks kõnealuse arutelu tulemusi kahtluse alla seada. Kõnealuse arutelu läbiviimiseks koostavad komisjoni talitused 2008. aasta teisel poolel küsimustiku, mis on mõeldud avalikuks veebipõhiseks aruteluks kaasajastatud võrgu- ja teabeturbe poliitika võimalike eesmärkide osas Euroopa tasandil ning kõnealuste eesmärkide saavutamise vahendite osas. See toimub loomulikult kooskõlas ENISA ja selle juhatusega.

Nikolaos Vakalis, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (EL) Härra juhataja, volinik, Euroopa Parlament ja nõukogu on heaks kiitnud ENISA tegevusaja pikendamise kuni 2012. aasta lõpuni. Kõnealune kolmeaastane pikendus võimaldab edasisi arutelusid ENISA tuleviku osas ning laialdasemalt tõstatada küsimuse kasvanud võrgu- ja teabeturbe kohta Euroopas.

Leian, et läbivaatamismenetlus peaks viivitamatult algama. Selle käigus tuleks organ muuta ajutise sihtasutuse asemel püsivaks organiks ning mis peamine, samaaegselt tuleks suurendada personali ning uuendada organi kodukorra väga olulisi artikleid 2 ja 3. Niisugune lahendus võimaldaks organil võimalikult kiiresti tööle asuda, omades selleks uuendatud ja täiendatud volitusi.

Lubage siinkohal meenutada – see on ka komisjoni seisukoht – et ainult Euroopa asutus saab tagada võrgu- ja teabeturbe. Lisaksin ühtlasi, et täna päeval on valdav enamus partnereid arvamusel, et ENISA on kõige võimekam ja kompetentsem organ arendamiseks uut ja dünaamilist võrgu- ja teabeturbe Euroopa poliitikat.

Varem sai ENISale osaks karm kriitika. Samas pean teile meenutama, et 2007. aasta hindamisaruandes anti hinnang vaid ENISA esimesele tegevusaastale, mille tulemusena ei ole hinnang praegusel hetkel enam usaldusväärne. Hiljutised erapooletute asutuste poolt läbiviidud hindamisuuringud on tõe jälle jalule seadnud. Organi tõhusamaks talitlemiseks on oluline võimaldada juurdepääs sobivatele vahenditele.

Lõpetuseks lubage öelda, et Kreeka valitsus soovib toetada elujõulist lahendust: ta on kohustuseks võtnud ENISA Ateena kontori hoolduskulude katmise, et toetada organi tööd ja tegevusi.

Anni Podimata, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, tänase Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel ENISA kohta esitatud suuliselt vastatavat küsimuse aruteluga seotud faktid on tõepoolest palju muutunud võrreldes ajaga, kui küsimus esitati. Alustuseks on nõukogu ja Euroopa Parlament jõudnud kokkuleppele organi tegevust käsitleva määruse pikendamise osas 2012. aastani.

Samal ajal on nõukogu ja Euroopa Parlament suhtunud ettevaatlikkusega Euroopa Komisjoni ettepanekusse luua Euroopa asutus elektrooniliste sidevõrkude ostmiseks. Selle asemel on nõukogu ja Euroopa Parlament välja pakkunud BERTi soovitusi, mis oleks põhiliselt vastutav telekommunikatsiooniteenuste õigusliku raamistiku parema rakendamise eest, ilma et oleks seotud võrgu- ja teabeturbe või terviklikkusega.

Samas on kõnealused teemad väga tähtsad, nagu te, volinik, veidi aega tagasi ja varasemalt ettekandes igati õigesti välja tõite. Rõhutasite hiljutisi kallaletunges Eesti küberruumile ning sarnased näited teiste riikide varal näitavad, et Euroopa peab viivitamatult andma usutava ja kooskõlastatud vastuse.

See on just see roll, mida ENISA saab ja peab täitma, asudes tööle uuendatud ja täiustatud volituste alusel, millega on selgelt määratletud kohustused ja eesmärgid ning kui ta saab selleks vajalikud vahendid ning inimressursid.

Loodan, et seekord teeb komisjon märkimisväärselt ja siiralt koostööd, et aidata ENISAt võrguturbe ja terviklikkuse tugevdamisel. See on oluline Euroopa võrke kasutavate ettevõtete ja loomulikult Euroopa kodanike usalduse tõstmisel.

ISTUNGI JUHATAJA: LUIGI COCILOVO

Asepresident

Jorgo Chatzimarkakis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Härra juhataja, volinik, võrguturbe – see kõlab kui spetsiifiline valdkond, kuid võrguturbe mõjutab üha enam meie igapäevaelu aspekte: mobiilsidet, internetti,

mis imbub üha enamatesse igapäevaelu valdkondadesse, kõikehõlmavat intelligentsi – meid ümbritsevasse keskkonda sisse ehitatud arvutil põhinevat intelligentsi, olgu see siis vanurite aitamiseks või keerukate tööprotsesside kontrollimiseks. See kõik annab tunnistust sellest, et sõltume üha rohkem niisugustest tehnoloogiavormidest. Tehnoloogia juhib meie elu ning majanduskasvu.

Meie sõltuvust tehnoloogiast tõestasid hiljuti Eestis aset leidnud sündmused. Volinik, mainisite, et see mõjutas ka Gruusiat. Inimesed on sellest vähem teadlikud, kuid kui oleksime vajanud Eestist tähelepanuväärsemat näidet, oleks see Gruusia näol olemas olnud. Nägime, kuidas kaasaegne võrgu kaudu juhitud majandus muutus äkki kõnealusest tehnoloogiast sõltuvaks, kuidas seda rünnati ning kuidas selle turve sattus tõesti suurde ohtu. See on lisapõhjus, miks komisjon, kelle portfell oli sel ajal volinik Erkki Liikaneni käes, märkas õigustatult vajadust võrguturbeameti järele. Seetõttu tabab meid üllatus, kui ENISA hinnati vaid aastase tegevusaja järel enne selle täielikku vahenditega varustamist ning ameti olemasolu vajadus seati kahtluse alla. Loomulikult ehmatas see meid siis ning olen rõõmus, et kõnealune arutelu siin toimub.

Miks kahtlesime kõnealuses ametis vaid selle üheaastase tegevusaja möödudes? Kuidas te kavatsete, kuidas me kavatseme kujundada ENISA volitusi, et see võiks toimida ametina, mis tegeleb võrdsetel tingimustel Ameerika Ühendriikides, Jaapanis ja Hiinas tegutsevate agentuuridega?

Sooviksin teid tänada teise hindamise järgse tunnustuse eest ENISA saavutustele. Sellele vaatamata arutleme meie, parlamendiliikmed, kultuurinihke üle, majandusi mõjutavate kliimamuutuste üle, mis sunnib meid loobuma majanduslikust sõltuvusest fossiilsete kütuste osas ning kasutusele võtma muid energiaallikaid. Iga päev pühendume siin kõnealustele jõupingutustele. Teame, et süsteemide muutmine on ainus võimalus. Seetõttu vajame intelligentseid lahendusi ning võrguturvet, kuna turve on esmajärgulise tähtsusega. Seepärast olen tänulik kõnealuse arutelu toimumise eest, mille abil saame üles ehitada jõulisemate vahenditega ENISA ning tõhusama võrguturbe.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, kokkuvõtteks soovin öelda, et ENISA tegevuse pikendamiseks kolme aasta võrra on olemas nõukogu ühehäälneline toetus ja Euroopa Parlamendi laialdane toetus. Mõlemad õigusloojad nõustusid viivitamatult esimesel lugemisel kokkuleppele jõudmisega, et see toimiks enne olemasoleva määruse automaatset aegumist.

Minu arusaama kohaselt kavatseb nõukogu tulevasel nõukogu istungil määruse muudatuse esmajärjekorras vastu võtta. Nii saaks probleem lahendatud ning pärast komisjoni poolt küberrünnakutega seotud peamisi probleeme käsitleva raamatu esitamist saab parlament seda arvesse võtta ning alustada tõelist arutelu meie tulevaste vastuargumentide osas kõnealuses valdkonnas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

16. Turunduse ja reklaami mõju soolisele võrdõiguslikkusele (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel Eva-Britt Svenssoni esitatud raport (2008/2038 (INI)) turunduse ja reklaami mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele.

Eva-Britt Svensson, raportöör. – (SV) Härra juhataja, soovin tänada kolleege naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonist ning eriti variraportööri suurepärase ja viljaka panuse eest kõnealusesse raportisse.

Ametis olev eesistuja on rõhutanud sooliste stereotüüpidega võitlemise vajalikkust. See on üks kuuest eesistuja prioriteedist. Seetõttu pean tähtsaks, et ka meie siin parlamendis esitaksime seisukohad sooliste stereotüüpide probleemi osas ning selle mõjude osas soolisele võrdõiguslikkusele.

Arusaamatuste vältimiseks sooviksin eriti rõhutada ning selgelt välja tuua, et ma ei ole raportis kõnealuses valdkonnas soovitanud uusi õigusakte ei ELi ega riiklikul tasandil. Tehtud ettepanekud meetmete kohta viitavad juba olemasolevatele riiklikele isereguleerivatele asutustele, mis esindavad tootjaid, reklaamitegijaid ja tarbijaid. Kõnealused asutused peaksid töötama selle nimel, et suurendada teadlikkust soolistel stereotüüpidel põhineva reklaami tähtsusest. Liikmesriigid peaksid samuti tagama organid, kuhu kodanikud saavad kaebustega pöörduda. Lisaks leian, et parajasti asutamisel olev Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut peaks läbi viima uuringu selle kohta, kuidas kõnealune reklaamitüüp mõjutab võrdõiguslikkust. Me vajame rohkem teavet.

Seega miks see tähtis on? See on tähtis, kuna reklaam on kõikjal, meie kodudes, avalikes kohtades, ajalehtedes, meedias jne. Loomulikult mõjutab see meid, oleme siis sellest teadlikud või mitte. Ettevõtted ei investeeriks reklaamidesse miljardeid, kui sellel poleks mingit mõju.

Tänapäeva reklaam ja turundus ei püüa mitte ainult kaupu või tooteid müüa, vaid müüakse elustiili tervikuna kui kultuurivormi. Erinevatele normidele vastamiseks peame käituma teatud viisil ja tegutsema teatud viisil. Kõnealuse fenomeniga võitlemine on eriti oluline selles osas, mis mõjutab noori inimesi, kes otsivad täiskasvanu identiteeti, tuleviku haridusvõimalusi jne. Soovin, et inimesed saaksid valida, ilma et nad oleksid teadlikult või alateadlikult mõjutatud erinevatest soolise stereotüübi normidest.

Tänapäeval pole reklaamitegijal võimalik reklaamida toodet, mis suurendab keskkonnaprobleeme või kiirendab kliimamuutusi. Minu nägemuse kohaselt on tulevikus sama võimatu müüa soolisel diskrimineerimisel või soolistel stereotüüpidel põhinevat sõnumit kandvaid tooteid.

Olen samuti veendunud, et teadlikkuse suurenemisega reklaami tähtsusest keelduvad nii mees- kui naissoost tarbijad ostmast kõnealusel viisil reklaamitavaid tooteid. Sama veendunud olen ka selles, et tarbijad eelistavad ettevõtteid ja tootjaid, kellel on teadlik reklaampoliitika ning kes ei luba kasutada soolistel stereotüüpidel põhinevat reklaami. Vastutusvõimelisuse näitamine suuremale võrdõiguslikkusele kaasaaitamise ja selle mõjutamise näol saab olema ettevõtetele ja reklaamitegijatele oluline tegur edukuse tagamiseks. Lõppude lõpuks on see meie ühine eesmärk. See on üks, kuid samas oluline asjaolu paljude seas.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, soovin tänada Euroopa Parlamenti ja raportöör Eva-Britt Svenssonit, kes käsitles turunduse ja reklaami mõjusid soolisele võrdõiguslikkusele, mis on väga delikaatne küsimus.

Reklaam mängib meedia rahastamisel väga olulist osa. Reklaam alandab ajakirjade ja ajalehtede kaanehinda ning tagab tarbijatele suure osa audiovisuaalse sisu tasuta kättesaadavuse. See on oluline väljendusvabaduse ja vaheldusrikkuse seisukohast, mille näol on tegemist küsimusega, mille üle on täiskogul sageli arutletud.

Aastate jooksul oleme näinud reklaami kohta käivate keeldude ja kontrollide kuhjumist – sigarettide, alkoholi ja rasvaste toitude osas – ning peagi on uued eeskirjad selle kohta, kuidas autotootjad peavad käsitlema reklaamides CO₂ heitkoguseid. Reklaam on kerge sihtmärk, kuna selle reguleerimine on palju lihtsam kui tegelike probleemide lahendamine, mis on sageli palju keerukamad – kuigi täna õhtul arutletavas raportis eelistatakse suuremat järelevalvet reklaami üle, tehes seda seekord soopolitika subjektiivse valdkonna vaatenurgast.

Meediavolinikuna teadvustan teemaga seotud poliitilisi muresid, kuid samas mõtlen, millist mõju avaldab nende murede ülekandmine kogu tööstusele ja avalikkusele. Kuna reklaamimine on muutunud rahaliste vahendite vähesuse ja erinevate keeldude tõttu keerukamaks, on reklaamitegijad vähendanud reklaami osa turunduskulutustes. Toodete reklaamimiseks on meedia asemel võimalik kasutada ka teisi viise: nt tootesitlust. See on meedia pluralismi seisukohast halb, kuna enamus kirjutavast ajakirjandusest – ajalehed ja ajakirjad – ei saa ilmunise jätkamiseks piisavat tulu.

Raportis ei arvestata positiivseid aspekte, mis toetavad kodanike kaitsmiseks raporti eesmärke. Lubage tuua mõned näited. Audiovisuaalseid meediateenuseid käsitleva direktiivi artikkel 3 sisaldab mõjuvat sõnastust inimväärkuse ja mittediskrimineerimise kohta audiovisuaalses meedias. Võin kinnitada, et komisjon tagab, et kõnealuse direktiivi ülevõtmine liikmesriikide poolt peegeldab õigusandja tahet.

Raportis ei rõhutada ka isereguleerimise väärtuslikku rolli. Lubage ka siinkohal näide tuua. Peaksite olema teadlikud, et isereguleerimine on saanud positiivset tagasisidet nn „objektistava stereotüüpiseerimise” juhtudel, mille kohta toon konkreetse näite. Moetööstus on lõpetanud „pornošikid” kampaaniad, mis kujutasid naisi häbiväärstavalts vaid seksobjektidena. Seega on probleemide lahendamiseks õiguslikke meetmeid.

Meil peaks selles suhtes olema väga tõepärane lähenemine. Reklaam on lühivormiline teabevahend, mis välgatab leheküljel või 30sekundilise videoklipina. Raportis mõeldakse „stereotüüpiseerimise” all võib-olla kõigest kiiret viisi toote seostamiseks konkreetse tarbijarühmaga. See võib peegeldada ka kõigest viletsat loometööd. Teisalt on olemas nii hea kui halb reklaam ning meediavolinikuna pean nõustuma, et väljendusvabadus sisaldab endas ka õigust ebaõnnestuda – isegi väga ebaõnnestuda – isegi kui see meile ei meeldi. Usun, et kui paluksin siinsel täiskogul selle kohta otsus langetada, ei takistaks see õigust ebaõnnestuda.

Raportis teadvustatakse, et puudub veenev uuring, mis seostaks stereotüüpiseerimise soolise ebavõrdsusega. Poliitika kujundamine nõuab kindlat tõenduslikku alust, mitte ainult tugevalt juurdunud vaateid, ning sellel põhinevad meie poliitika ettepanekud ning seetõttu toetab komisjon Euroopa Parlamendi raportis tehtud

positiivsed soovitusi. Näiteks julgustame pidevalt reguleerivate asutuste vahelist parima praktika vahendamist. Haridustegevus, uuringud ning tulevased arutelud peavad kindlalt jätkuma.

Soovin rõhutada asjaolu, et juba üheksa aastat olen meediavolinikuna palunud meediaõpetuse kursuste läbiviimist koolides. Usun, et kõige tähtsam oleks see, kui suudaksime noortes reklaamide lugemisel äratada kriitilise hindamiskuse, oskuse kõrvale heita need halvad reklaamid, mis ei ole ühiskonnale olulise tähtsusega. Soovin keskenduda parimale praktikale, nt meeldib mulle Hispaania näide, kus antakse auhindu reklaamide eest, mis sooliseid aspekte õnnestunult käsitlevad. See on õige viis edasi minna ning seetõttu peaksime rõhutama positiivset ning proovima edusamme jätkata, kuna asi on võitlemist väärt.

Esther Herranz García, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (ES) Härra juhataja, tõeline vabadus lõpeb seal, kus teiste vabadus algab, ning mida vabam on meedia, seda vabam on ühiskond; vabaduse kaotus algab täpselt reklaami tsenseerimisega ning lõpeb toimetatud sisuga.

Seetõttu on Euroopa Rahvapartei esitanud raporti kohta muudatusettepanekud, et kõrvaldada mitmed totalitaarsed hälbed, mis vastanduvad vaba ühiskonna põhimõttele.

Euroopa turundusele ja reklaamile on isereguleerimine juba omane ning liikmesriikides on olemas piisavad õigusaktid. Turundus ja reklaam ei ole seotud ainult meediavaldkonnaga, vaid need kuuluvad meie igapäevaelu ning õnneks töötab kõnealuses valdkonnas suurepäraseid professionaale, kes on enamasti teadlikud, et neil on mõjuvõim sotsiaalse tasakaalu üle. Seetõttu hääletab Euroopa Rahvapartei kommunistide esitatud eksitavate muudatusettepanekute ja lõigete vastu, kuna need levitavad kõnealuse valdkonna töötajate kohta laialdast šovinistlikku ja seksistlikku laimu. Euroopa Rahvapartei usub soolisesse võrdõiguslikkusesse, kuid seda tuleb propageerida teisi halvustamata. Usume, et lapsi ja noori tuleb kaitsta, ning perekonnal ja ühiskonnal tervikuna tuleb nad üles kasvatada. Üles kasvatada väärtushinnangutega, mis aitavad neil olla paremad inimesed.

Usun, et võrdõiguslikkuse sektantlik kasutamine, mis on kõnealuse raporti eesmärk, on tõsine viga ning Euroopa Rahvapartei ei luba seda. Loodame väga, et meie muudatusettepanekud võetakse vastu, et saaksime raportit toetada. Vastasel juhul keeldun lõplikust hääletusest, tehes seda austusest liikmesriikide subsidiaarsuse ning turundus- ja reklaamiäri professionaalide vastu.

Kahtlen, kas riiklike õigusaktide kritiseerimine ning parlamendi volitustest üleastumine teeb meile head, kuna see vähendab tulevikus meie usaldusväärsust.

Bernadette Vergnaud, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kõnealune raport ei ole nii mittemidagiütlev kui seda võiks eeldada õhtutunnist, mil selle arutelu toimub, ning soovin tänada Eva-Britt Svenssonit tehtud töö ja koostöö eest.

Turundus ja reklaam on ühiskonnas laialdaselt levinud, aidates kaasa sotsiaalsete konstruktsioonide loomisele, mis jätavad diskrimineerimise või lihtsustatud sooliste stereotüüpide kasutamise näol sageli vastaka mulje. Reklaam on vaieldamatult ka loovuse allikas ning kõnealust kujutust kasutatakse vahel tahtlikult humoristlikul eesmärgil. Kuid reklaamitegijad ei tohi unustada, et neil on oluline hariv roll, et noortes tuleb arendada kriitilist mõtlemist, et kaotada diskrimineerimise kõik vormid, mis tulenevad kohati alandavatest sool põhinevatest kujutuspiltidest, mis võivad üksikisiku eneseväärikust kahjustada.

Kõnealuse raporti eesmärk ei ole kahtluse alla seada toimetamis- ega loovusvabadust, vaid julgustada kõnealuses valdkonnas tegutsejaid täiustama olemasolevaid isereguleerimissüsteeme, teha koostööd pädevate asutustega hea praktika eeskirjade täiustamiseks ning teadvustada vastutust mitte ainult soolise võrdõiguslikkuse, vaid füüsilise ja vaimse tervise ees, mis võidakse vahel ohtu seada ilukriteeriumide surve all, mida käsitletakse kui ihaldusväärsset standardit.

Seetõttu palun parlamendiliikmetel tagasi lükata need muudatusettepanekud, millega soovitakse osa teksti kustutada, kuna nii kaotaks see oma mõtte.

Sophia in 't Veld, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Härra juhataja, nõustun raportööri kirjeldatud probleemiga. Kujutan ette Marsilt saabuvat luuresalka. Nad jõuavad Maale ning enda ettevalmistamiseks ja üldmulje saamiseks siinsetest inimestest vaatavad nad reklaame. Seejärel tulevad nad siia ja leiavad üllatuseks, et naised ei olegi huvitatud vaid puhastusvahenditest ega istu päev läbi ja oota abikaasasid töölt koju, vaid nad on sõltumatud ja intelligentsed ning teenivad ise raha ning on sellest tulenevalt samuti tarbijad ning et Maal on ka teistsuguseid peremudeleid, mida reklaamides ei kohta, nt ühe vanemaga pere ning lastega geipaarid ning siserändajate perekonnad ning nt ratastoolis või kõnehäiretega inimesed. Reklaamides ei kohta neid kunagi. Selles osas nõustun täielikult raportööri.

Seda öeldes nõustun samas volinik Viviane Redingi märkustega ning samuti fraktsiooni EPP kolleegidega. Väljendusvabadus on ikkagi olemas. Seetõttu leian, et reklaamide sisusse sekkuda ei tohiks. Parema lahendus on parim praktika. Muidugi ei saa siinkohal kaubamärke nimetada, kuid meelde tuleb Itaalia moebränd, mis on nüüdseks juba 20 aastat tabusid purustanud ning ka teised tooted.

Erinevalt sellest on raport liiga laiahaardeline, sest kuigi pealkiri ütleb „turundus ja reklaam“, käsitletakse selles veel õpikuid, televisiooni, interneti, videomänge jpm. Ausalt öeldes võiks EL sellest kõrvale jääda.

Raportis on ka käsitletud seksiteenuste reklaame. See on täiesti kõrvaline teema. Maitse ja moraaltase on erinev ja ei usu, et saame sellevastaseid eeskirju ühtlaselt kogu ELis kehtestada.

Lõpetuseks, kui vaatate viimase 50 aasta jooksul reklaaminduses naistest loodud pilti, märkan rahuloluga, et naised on palju targemad, kui oskame arvata. Nad lihtsalt ei lase reklaamidelt sõltumatuks saamisel takistuseks saada.

Lõpuks, kui tõesti soovime midagi ette võtta, on selleks kaks konkreetset ettepanekut. Esiteks, kui reklaam ei meeldi, teeme tarbijatena streigi ning teiseks, vähemalt üks naine tuleks määrata ühele Euroopa Liidu neljast kõrgemast ametikohast.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, soovin tähelepanu juhtida reklaamidele nii televisioonis, sh riigitelevisioonis, kui reklaamitahvlitel, mille sisu või vorm alandab seal näidatud inimesi. Tavaliselt, kuid mitte alati, on viimaste puhul tegemist naistega. Kõnealuste isikute enesevääriskuse rüvetamine, nende objektiseerimine, kujutades neid madalama intellektuaalse tasemega või võimelisena teistes vaid seksuaalse alatooniga huvi äratama vähendab endast lugupidamist mitteteadlikes inimestes, kes kõnealuse materjaliga kokku puutuvad. See vähendab nende pingutusi elueesmärkide saavutamiseks ning piirab nende ambitsioone. Kõnealune reklaam mõjutab kõige rohkem noori inimesi, mistõttu võivad selle tagajärjed olla isegi karmimad. Tegemist on ühega paljudest kõikjal oleva tarbimishuvi stimuleerimise tulemustest. Paljudele inimestele on kasum – isegi kui see on teenitud sündsusetul viisil – palju olulisem, kui inimeste kui sisemiste väärtustega isiksuste hindamine, mida tuleb kaitsta. Seetõttu tuleb kõnealuse reklaami puhul rakendada kitsendavaid õigusakte.

Hiltrud Breyer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu väärtustest ja eesmärkidest. ELi eesmärk on saavutada võrdõiguslikkus kõigis tegevusvaldkondades. On mõeldamatu, et meediavaldkond tuleks välja jätta. Seetõttu kiidan heaks Eva-Britt Svenssoni esitatud tasakaalustatud raporti kõnealusel tähtsal teemal. Lubage teid siiralt tänada.

Reklaam mõjutab meid alateadlikult. Üks peamisi mõjusid on sooliste stereotüüpide tekitamine. Diskrimineerimine reklaamis on võrdõiguslikkusele vasturääkiv. EL ei tee piisavalt meediat seksismi ja diskrimineerimise kõrvaldamiseks. Seetõttu peame selgusele jõudma, et Euroopa tähendab väärtustega Euroopat. Reklaamis pole vaja näidata üles naistevihkamist, nende alandamist objekti tasandile ning kasutada naistega seotud tooreid klišeesid. Sama kehtib loomulikult ka meestega seotud reklaamide kohta.

Oleksin rõõmus, kui reklaam aitaks vastupidiselt hoopis ärakulunud rollikontseptsioone, kujutluspilte meestest ja naistest kõigutada. Kahjuks on reklaamitööstus asunud lahingusse millegi vastu, mis peaks olema iseenesestmõistetav, nimelt austus ja iseäranis austus naiste vastu. On mõistetamatu, miks reklaamitööstus veeklaasis tormi näeb. Nimetan seda tormiks seetõttu, et see on kahjuks paljudele naissoost parlamendiliikmetele täiskogul kõrvu jäänud.

Sellest hoolimata võime kindlalt nõustuda järgmiste põhimõtetega: peame diskrimineerimist meedias rohkem teadvustama ning vaja on riiklikke järelevalveasutusi, kuhu saab kaebusi esitada. Midagi sarnast on juba muuseas paljudes liikmesriikides olemas. Seetõttu jääb kogu asja ümber toimuv sekeldus arusaamatuks. Ma isegi lootsin, et jõuame kõnealuse raportiga kaugemale. Seetõttu loodan, et oleme tõepoolest nõus esitatud raportit toetama, kuna vajame seda aluspõhjaks, selle asemel et seda veelgi leebemaks muuta.

Urszula Krupa, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (PL) Härra juhataja, vaatamata raporti paljudele positiivsetele aspektidele seoses tähelepanu juhtimisega meedia kahjulikele mõjudele, inimesi pilkavale ja objektiseerivale turundusele ja reklaamile, mis diskrimineerivad ja röövivad inimestelt nende enesevääriskuse, pean siiski vastu astuma osadele raportis toodud väidetele, mis on manipuleerivad ning mille eesmärk on luua kaasaegne egalitaarne ühiskond, kus puuduvad eetilised mudelid. On tõsi, et erinevad hormoon- ja psüühikateraapiad võimaldavad inimeste peal katseid teha, kuid kõnealune eksperimenteerimine põhjustab tõsiseid traumasid ning tuleks sarnaselt piiratud loomsete katsetega keelustada.

Nii mehelikkus kui naiselikkus, inimese närvisüsteemi duaalsus on isiksuse kujundamise osad. Võimatu on rolle muuta, kuna need on inimloomusesse kodeeritud. Reklaami mõjudele tähelepanu juhtimine on kõik väga hea, kuid parem oleks eeldada, et eetilisi-õiguslik kontroll, mis põhineb kõikehõlmavate väärtushinnangute eelneval aktsepteerimisel, rajaneb universaalsetel normidel.

Edit Bauer (PPE-DE). – (SK) Vahel isegi ei teadvustata, et reklaamipoliitika tagajärgedel on kaugeleulatav mõju stereotüüpide säilimisel, mis on peaaegu ületamatu takistus eesmärkide, sh Lissaboni eesmärkide saavutamiseks vajalike muudatuste tegemiseks.

Vaatamata sellele võib märkida, et reklaamil on ka suurepäraseid positiivsed küljed. Peaksime teadvustama, et reklaamipoliitika, iseäranis meeste ja naiste osas, pidurdab töö- ja pereelu ühitamisprotsessi, kuna sageli kujutletakse naist sellisena, kes saab rõõmsalt ja naeratavalt hakkama erinevatest sotsiaalsetest rollidest tulenevate ja sageli vastuoluliste ülesannete täitmisega, mida tuleb sageli teostada piiratud aja jooksul.

Probleem ei seisne mitte meeste ja naiste rollide aegunud stereotüüpide püsimises vaid ka nende edasises võimendamises, kuna ekspertide sõnul reklaam mitte ainult ei võimenda, vaid ka tekitab ootusi. Üks kõige hämmastavamaid tundemärke on anoreksia all kannatavate tütarlaste arv.

Kuna turundus ja reklaam kasutavad või kuritarvitavad olemasolevaid stereotüüpe, on Euroopa Ülemkogul ebaotstarbekas vastu võtta resolutsioone stereotüüpidega võitlemise osas, kuna need on täiesti ebaefektiivsed.

Samas ei ole kindlasti lahendus mõni konkreetne Euroopa tegevusjuhend. Turunduse ja reklaami probleemi ei saa panna meedia kui sellise arvele. Kahju, et probleemi lahendamise eesmärgil valitakse raportis niisugune suund, mis on teostamatu või millega pole võimalik eesmärki saavutada.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Juhataja, volinik, kolleegid, pean raportit väga tähtsaks ja vajalikuks. Meid pidevalt ümbritsev keskkond on erilise tähtsusega suhtumiste, käitumise ja probleemide, sh võrdõiguslikkuse käsitlemise kujundamisel. Turundus, reklaam, meedia, internet ja televisioon võivad soolise võrdõiguslikkuse suhtes esile kutsuda nii positiivset kui negatiivset suhtumist.

Meedia ning turunduse ja reklaamiga tegelevate organisatsioonide ning asutuste tegevusvabaduse piiramiseta ning tsensuuri kohaldamiseta peaksime mõtlema negatiivsete tagajärgede peale, hukka mõistma naiste kujutamist ebasoodsas valguses isikutena, kes kutsuvad esile vägivalda ning soolist diskrimineerimist või nende näitamist „kuumade“ naiste võrdkujudena koos veel tulisemate ja ahvatlevamate alkohoolsete jookidega. Kas pole alandav?

Kuna peame võrdõiguslikkust partnerluseks, leiame, et turunduse ja reklaami salliv suhtumine kõnealusesse probleemi kehtib samamoodi ka meeste puhul. Reklaam ja turundus peaksid leidma võrdõiguslikkuse mõistmiseks viisi, peegeldama soolise võrdõiguslikkuse eetilisi meetodeid ning mitte moonutama võrdõiguslikkuse filosoofiat kasumi teenimise eesmärgil. Seega peaksid turundus ja reklaam sotsiaalseks mõistmiseks ning sotsiaalseteks väljavaadeteks vastava keskkonna looma.

Raportis rõhutatakse meedias soolise võrdõiguslikkuse printsiipide levitamise vajadust erinevatele vanuserühmadele mõeldud programmide ja materjalide kaudu, austuse heade tavade populariseerimist, sooliste erinevuste hindamist ning mittediskrimineerimist. Nii luuakse võrdõiguslik kultuur ja saavutatakse võrdõiguslikkus.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Reklaam on elu lahutamatu osa ning sellel on vaieldamatu mõju avalikkuse käitumisele ning avaliku arvamuse loomisele.

Nõustun raportöör Eva-Britt Svenssoni raportis väljatoodud punktidega. Peamiselt on tegemist punktidega, milles viidatakse vajadusele kaitsta lapsi ja noorsugu negatiivse mõjuga reklaami eest. Seksteenuste müügi ja prostitutsiooni reklaam on õrnas eas lastele hukutava mõjuga.

Minu arvamus erineb raportööri omast selles osas, kuidas määratletud eesmärgid saavutada. Euroopa tasandil on keerukas sekkuda meediavabadusse ning mitte kinni pidada subsidiaarsuse põhimõttest. Arvan, et meil ei õnnestu turunduse ja reklaami valdkonnas vastu võtta Euroopa eetikakoodeksit.

Noore põlvkonnaga seotud muret peavad põhiliselt lahendama vanemad ja õpetajad. Olen veendunud, et peamine vastutus lasub vanematel ja õpetajatel, kes saavad lapsi õpetada televisiooni ja uut tehnoloogiat arukalt kasutama.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Resolutsioonis rõhutatakse liialt soolise ebavõrdsuse ja soolise stereotüüpiseerimise küsimust. Tuleb mainida negatiivset stereotüüpiseerimist ning soolist ebavõrdsust, mis on halva reklaami peamine, kuid mitte ainus osa.

Kõigepealt näitavad paljud psühholoogilised katsed, kuidas lapsed – eriti lapsed, kuid ka täiskasvanud – õpivad televisiooni või muu meedia vahendusel agressiivsust, negatiivset suhtumist ja käitumist. Volinik Viviane Redingi sõnade järjeks koolihariduse kohta pean psühholoogina oluliseks uuringute tulemusi, millest selgub, et inimesed on veendunud, et televisioon ja eriti reklaam ei mõjuta neid nii palju, kui need seda tegelikult teevad. Turundus ja reklaam manööverdavad meedias teabe, propageerimise ja manipuleerimise vahel. Probleem seisneb nende äratundmises. Kui vaba reklaam ei vasta moraali-, sotsiaalsetele ja psühholoogilistele põhimõtetele, on see kahjulik. See on tõenäoliselt kõige tähtsam asjaolu.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Soovin välja pakkuda praktilisi meetmeid, mille abil käsitleda reklaami negatiivset mõju soolisele võrdõiguslikkusele Euroopas.

Kohaldatavate Euroopa õigusaktide kohaselt on võtmeküsimus päritolumaa põhimõte. See on kohaldatav ka reklaami suhtes, mille alusel tuleb liikmesriigi ringhäälinguameti heakskiidetud reklaam heaks kiita teistes liikmesriikides levitamiseks.

Hiljuti tegelesime soolise diskrimineerimise selgete näidetega, mida edendati reklaamitoodete läbi, mille levitamist ei saanud Euroopa liidu riikides peatada. Seetõttu soovitan võtta meetmed päritolumaa põhimõtte eiramiseks juhul, kui selgub, et soolise võrdõiguslikkuse Euroopa pakti on solvavate meediareklaamidega rikutud. Kuna arutame ühenduse pädevuses olevat audiovisuaalteenuste äritegevuse valdkonda, tuleks kasutusele võtta Euroopa Komisjoni kehtestatud trahvid tootjatele, kes edendavad reklaamis diskrimineerivaid kujutisi.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, pooldame nii turumajandust kui konkurentsivõimet. Ausa konkurentsi alusel soovime, et tõde välja öeldaks; tooted peaksid konkureerima tõeste faktide alusel.

Vabadus ei tähenda vastutusvõimetust ning reklaam ei ole kaval viis kaubaga kiitlemiseks. Täna hommikul arutasime diskrimineerimise probleemi üle ning imelik on see, et diskrimineerimise kaotamise pooldajad ei soovi kaitsta inimväärikust reklaami suhtes isereguleerimise kohaldamise kaudu.

Õnnitlen volinikku selle eest, et ta on sageli näidanud ettepanekute kaudu, et ta võtab meetmeid alaealiste ja väärtuste kaitsmiseks meedia ning kaasaegse tehnoloogia abil.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, toetan seisukohta, et vanematel ja eestkostjatel lasub lastekasvatamisel suur vastutus. Tänapäeval näeb ja kohtleb ärimaailm lapsi oluliste tarbijatena. Seetõttu peame neid maast madalast teavitama reklaami jõust ja võimalikest vastuolulistest mõjudest. Samas ei ole ma nõus väitega, et reklaami tuleb kogu Euroopas ühtlustatult kujul reguleerida.

Nagu ka volinik ütles, peaksime haridussüsteemi kaudu lastele juba maast madalast teed näitama, teavitades neid reklaamis peituvatest võimalustest ning ohtudest.

Eva-Britt Svensson, raportöör. – (SV) Täna arutelu eest. Soovin selgitada üht asjaolu – raport ei sisalda midagi muud kui vasakpoolsete fraktsiooni vaateid. Muudatusettepanekute osas soovin meelde tuletada, et komisjon võttis vastu erinevate poliitiliste fraktsioonide tehtud 53 muudatusettepanekut, sh neli Esther Herranz García esitatud muudatusettepanekut.

Viidatud oli väljendusvabadusele. On ütlema selge, et väljendusvabadus on püha. Raportis ei käsitleta uusi õigusakte ei ELi ega liikmesriikide tasandil. See jäägu iga riigi enda arutada. Raportis juhitakse tähelepanu juba olemasolevatele isereguleerivatele ja ühistele organitele, mille abil tootjad, reklaamijad ja tarbijad leiavad koos parimad meetmed.

Komisjoni arvates on vaja veenvamat uuringut mõjude kohta võrdõiguslikkusele. Olen sellega nõus ning seetõttu on uuringu küsimust raportis rõhutatud. Vajame rohkem uuringuid. Peame esile kutsuma kriitilist mõtlemist! Just see on raporti mõte! Suurendada teadlikkust ning kriitilist mõtlemist!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 3. septembril kell 11.30.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Gurmai (PSE), kirjalikult. – (HU) Stereotüüpide vastane võitlus on üks kuuest võrdõiguslikkuse teekaardi 2006–2010 prioriteetide valdkonnast.

See on põhimõtte küsimus, mille praktiline mõju on väga laiaulatuslik ja igakülgne, kuna stereotüübid tekitavad naiste jaoks skandaalse olukorra ning takistavad oluliselt nende edukust – kas siis tööotsinguil, töökohas, karjääriredelil, otsuste langetamisel osalemisel või töö- ja eraelu tasakaalustamisel. Stereotüübid tekitavad ja säilitavad ebavõrdsust igas eluvaldkonnas, põhjustades nii ületamatut kahju kogu ühiskonnale ning vähendades oluliselt võrdõiguslikkuse loomise nimel tehtavate jõupingutuste tõhusust.

Leian, et vaja on hästikavandatud ning kooskõlastatud stereotüüpide vastast tegevust ning kampaaniaid, mille kujundamisel on tähtsateks asjaoludeks lapsepõlvest alguse saav sotsiaalne teadlikkus, haridus ning õigete praktikate kohaldamine.

Turundusel ja meedias ilmutatel reklaamidel on oluline roll kujutluspildi loomisel naiste kohta – niisugune ebasoodne varjundiga kujutluspilt aitab märkimisväärselt kaasa skandaalse olukorra püsimisele ning samas saab kõnealust suundumust muuta, näidates tegelikust, võimalusi ja oskusi tõepärasel kujul. Seetõttu tuleb meil töötada kõnealuste võimalike vahendite ja meetmete nimel, mille abil saame edendada positiivseid muutusi. Sama oluline on olemasolevate õigusaktide nõuetekohane kohaldamine.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, Eva-Britt Svenssoni raport turunduse ja reklaami mõjust soolisele võrdõiguslikkusele on üks neist dokumentidest, mille eesmärk on sekkuda küsimustesse, mis ei ole kõige suurema tähtsusega, arvestades probleeme, millega Euroopa Liit peab hetkel silmitsi seisma. Teatud osas ei ole raport lihtsalt tõsiseltvõetav.

Raportööri jaoks on sooliste stereotüüpide tekitamine suurem probleem kui meediasisu jõhkruks, ning seda eriti laste seisukohalt. Arvestades meedias olemasolevat kehtivat reklaamikodeksit, on liialdava väita, et reklaamid tekitavad soolist sallimatust. Raportis ei mainita üha suurenevat probleemi seoses soolise diskrimineerimisega ELi islamiusuliste kodanike seas. Kardan, et islami ajakirjandust soolise võrdõiguslikkuse vaatevinklist ei uurita.

See on ELi liikmesriikide jaoks tõsine lahendamist vajav probleem. Nõuetekohaste suhete saavutamine meeste ja naiste võrdse kohtlemise osas Euroopa ühiskonna traditsioonilises ja ajaloolises mõistes ei vaja käesoleval hetkel sekkumist. Kõnealuses valdkonnas ebaõige käitumise üksikjuhtumite vastu võitlemiseks saab kasutada olemasolevaid õigusakte.

17. Loomade toiduks kloonimine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel Neil Parish poolt komisjonile esitatud suuliselt vastatava küsimuse (O-0069/2008 – B6-0545/2008) üle loomade toiduks kloonimise kohta.

Neil Parish, autor. – Härra juhataja, sooviksin väga siin täna õhtul tervitada volinik Androula Vassilioud, kes on hilisel õhtutunnil tulnud suuliselt vastatavat küsimust kuulama.

Kloonimise puhul ei ole vaja rääkida mitte ainult toiduohutusest, vaid lisaks usume Euroopas, et ühise põllumajanduspoliitika alusel toodame väga kvaliteetset ning kõrgele heaolustandardile vastavat toitu. Kloonimisega seotud probleemid ei ole seotud mitte ainult loomade heaoluga, vaid lisaks tarbija usaldusega toidu suhtes, mis võib olla pärit kloonitud loomadelt.

Tasub vaid pilt heita Atlandi ookeani taha Ameerika Ühendriikidesse, et teada saada, kuidas peatada kloonitud loomade sisenemine toiduahelasse. Näiteks kui kloonitud härg maksab elu lõpul toiduahela osaks saades 1000 eurot, peavad härja kasvatanud inimesed looma panti panema, mis võib olla väärtuses kuni 3000 eurot ning looma hävitamisel ja selle toiduahelasse mittesattumise tagamisel saavad nad pandi tagasi. See on päris lihtne viis kloonitud loomade toiduahelasse sattumise vältimiseks.

Peame probleemi tõsiselt võtma ning palun volinikul kõnealune teema uuesti läbi vaadata.

Käsitlen mõningaid kloonimisega seotud probleeme, eriti loomade heaolu seisukohast. Kloonimine toob kloonidele ja surrogaatmadele kaasa tõsiseid tervise- ja heaoluprobleeme; looma terviseprobleemid tulenevad kloni saamiseks kasutatavatest invasiivsetest tehnikatest; esineb kloonitud looteid kandvate surrogaatmade kannatusi ning kloonitud loomade sagedast viletsat tervist ning varajast suremust.

OIE Scientific and Technical Review tuvastas, et kloonitud embrüotest saadi terved ja pikaelised kloonid ainult 6 protsendil juhtudest.

Lisaks rõhutatakse EFSA aruandes kloonitud embrüote surrogaatemade tiinuse katkemise ja patoloogiate suuremat esinemissagedust. Tiinuse probleemid ja kloonide suur kasv põhjustavad kloone kandvatel veistel keisrilõikeid sagedamini kui loomuliku tiinuse puhul. Suremus ja haigestumus on kloonide puhul sagedasem kui loomuliku paaritamise teel saadud loomade puhul; see võib mõjutada nii surrogaatema kui klooni heaolu.

Eetika seisukohast kahtleb teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööriühm, kas loomade toiduks kloonimine on eetilisele õigustatud. Tööriühma arvates puuduvad ka veenvad argumendid, mis õigustaks kloonide ja nende järelkasvu kasutamist toiduainete tootmisel.

Vaadates loomade kloonimisega seotud numbreid, selgub, et sageli on vasikad 25 % tavalisest suuremad, mis põhjustab valulikku poegimist, 25 % kloone kandvatest lehmadest tekib tiinuse 120. päeval hüdroallantois. 2003. aasta aruannetest selgub, et ainult 13 % surrogaatemade emakasse istutatud embrüotest sündis tiinuse lõpuni kandmise järel; ellu on jäänud ainult 5 % kõigist lehmadele siirdatud kloonitud embrüotest. EFSA arvamuses viidatakse uuringule, kus 2170 veise puhul, kellele embrüo siirdati, oli tulemuseks vaid 106 elussündi – 4,9 % ja ainult 82 elas üle kahe päeva.

Lisaks peame arvestama probleeme, mis ei ole seotud ainult loomade heaoluga vaid ka loomade genofondiga – see on ka talupidamisega seotud asjaolu. Võtame näiteks holstein-friisi tõu – arvatakse, et maailmas on ainult ligikaudu 50 holstein-friisi tõu liini. Kui hakkame härgi kloonima ning kloonitud härja mullikat kasutatakse järelkasvu saamiseks ning kasutatakse sama isaslooma, aheneb genofond veelgi. Lisaks tekitavad probleemid järglastele ülekanduvad haigused ning geenid. Seega tuleb veenduda, et tegu on hübriidjõuga.

Tegevusharu ei oska ise põhjendada, miks kloonitud loomal on vanem-rakk – vanuse poolest vanem rakk. Seetõttu on jällegi oht saada mitte eriti tugev ja terve loom.

Seetõttu kutsun komisjoni üles esitama ettepanekuid, mis keelaks loomade toiduks kloonimise ning kloonitud loomade turustamise liha-ja piimatoodete kaudu.

Androula Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, soovin tänada Neil Parishit küsimuse tõstatamise eest, kuna tegemist on küsimusega, mida komisjon on palju kaalunud ning peab oluliseks ning kõnealune teema on tõesti murettekitav. Euroopa Komisjon – nagu Neil Parish ütles – on palunud EFSALT arvamust toiduohutuse, loomatervishoiu, loomade heaolu ning keskkonna kaasmõjude osas seoses kloonitud elusloomade kasutamisega.

Lõplik arvamus võeti vastu käesoleva aasta 15. juulil ning komisjon hindab praegu vajalikke tehtavaid samme. Kõnealuses arvamuses viidatakse kahtlustele riskianalüüsi osas, mis on tingitud olemasolevate uuringute piiratud arvust. Arvamuses viidatakse ka asjaolule, et märkimisväärse hulga kloonide tervise ja heaolu osas on täheldatud kahjulikke tervisemõjusid, mis on sageli rasked või surmavate tagajärgedega.

Komisjon on teadlik, et kuigi loomade kloonimise tõhusus on viimaste aastate jooksul paranenud, ilmnevad veel tänapäeval kahjulikud tervisemõjud loomade tervisele ja heaolule. Võrreldes loomulikul teel saadud loomadega on kloonide puhul täheldatud suuremat sünnijärgset haigestumuse ja suremuse määra. Samas on psühholoogiliste mõõtmiste ning käitumis- ja kliiniliste uuringute abil kindlaks tehtud, et enamik ellujäänud kloonidest on normaalsed ja terved.

Komisjon jälgib üksikasjalikult kõnealuse valdkonna teaduslikke arenguid. 2004. aastal rahastas komisjon üleeuroopalist uuringuprojekti „Cloning in Public”, mis käsitles põllumajandusloomade kloonimise eetilisi, õiguslikke ja muid sotsiaalseid aspekte. Projekti koordineeris Taani bioeetika ja riskianalüüsi keskus ja selle eesmärgiks oli soodustada avalikku arutelu biotehnoloogia küsimuses.

Avalikkuse kaasamise osas käivitas komisjon 2007. aasta sügisel avaliku arutelu loomade toiduks kloonimise eetilise osas ning 2007. aasta septembris korraldas komisjon avaliku ümarlause samal teemal, kuhu olid kaasatud akadeemikud ja tööstuse, valitsusväliste organisatsioonide, tsiviilühiskonna ning rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad. Avalikkuse osaluse suurendamiseks kanti ümarlauda üle ka interneti vahendusel ning läbirääkimised on trüki ilmunud.

Lõpetuseks käivitas komisjon hiljuti Eurobaromeetri uuringu tarbijaarvamuse kohta toiduks kloonimise osas. Uuringu eesmärk on küsida avalikkuse arvamust ning uurida avalikkuse teadlikkust seoses kloonimisega ning kloonitud loomade järglaste kasutamisega toiduainetes. Uuringu tulemused avalikustatakse õige peaa.

Niisuguste tundlike teemade puhul nagu kloonimine, võtab komisjon eetilisi kaalutlusi täiel määral arvesse. Komisjon on loomade kloonimise eetilisele tähelepanu pööranud alates 1997. aastast, kui Euroopa Komisjoni biotehnoloogia eetika nõustajate töörühm avaldas arvamuse kloonimise eetilise kohta. Tolle aja tehnika taseme tõttu ei käsitletud arvamuses toiduks kloonimist. Seetõttu palus komisjon teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühmal kui komisjoni sõltumatul nõuandval organil kõnealuses valdkonnas avaldada arvamust loomade toiduks kloonimise eetiliste aspektide kohta. Töörühma arvamus avaldati käesoleva aasta jaanuaris. Arvestades surrogaatemade ja kloonitud loomade piinade ja terviseprobleemide praegust määra, avaldas teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühm kahtlusi selles osas, kas loomade toiduks kloonimine on eetiliselt õigustatud. Töörühma arvates puuduvad hetkel veenvad argumendid, mis õigustaksid kloonitud loomade ja nende järelkasvu kasutamist toiduainete tootmiseks. Komisjon vaatab parajasti eetikagrupi esitatud murettekitavaid küsimusi läbi.

Rahvusvaheliste eeskirjade järgi peavad toodete impordi piirangud põhinema õiguslikul seisukohal, ei tohi olla diskrimineerivad ning peavad olema taotletava eesmärgiga proportsionaalsed. Vastavalt ülemaailmsetele kaubanduseeskirjadele võib kolmandatest riikidest pärit toidukaupade impordi peatada, kui need avaldavad tõsist ohtu loomade või inimeste tervisele. Korraldatud uuringute ja EFSA arvamuse põhjal arutab komisjon piirangute kehtestamise vajadust. Olen kindel, et seda tehakse viivitamatult.

Agnes Schierhuber, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, tänane arutelu on väga oluline, juhtides tähelepanu kloonimisega seotud ohtudele. Olen väga tänulik Neil Parishile komisjonile suuliselt vastatava küsimuse esitamise eest. On päris selge, et loomatervis on võrdne toiduohutusega.

Teadaolevalt on olemas mitmeid kloonimisprotsesse: terapeutiline, reprodutiivne ja DNA kloonimine. Täna arutame reprodutiivset kloonimist. Reprodutiivne kloonimine tähendab millegi – taime, inimese ja võib-olla ühel päeval – kui peame vajalikuks kõiki piire ületada – isegi inimese geneetiliselt identse koopia loomist.

Probleemid ilmnevad kloonimise kasutamisel loomakasvatuses toiduainete tootmisel. Esimene neist, millel soovin viidata, on kõrge suremuse määra. Ameeriklaste näitel teame, et ainult üksikud kloonid jäävad ellu. Seetõttu pole toiduks kloonimine majanduslikult kasulik. Esiteks on kloonil sama geneetiline vanus kui algupärasel loomal. Seega, kui algupärane loom on kuueaastane lehm, on kloonitud vasikal kuueaastased geenid. Kloonimisprotsessis on kloonitav genoom paratamatult kahjustatud. See teeb kloonid haigustele ja parasiitidele vastuvõtlikuks.

Volinik, kui kloonimine leiab aset mitmete põlvkondade vältel, tekib geneetilise mitmekesisuse kumulatiivne kahanemine, geneetilisest mitmekesisusest sõltub aga liikide püsimine, kuna see võimaldab neil kohaneda elukeskkonna muutustega.

Lõpetuseks tekib küsimus, kas inimkond võib endale lubada sekkumist kõige loomulikematesse bioloogilistesse protsessidesse, isegi kui seda tehakse kõige paremate kavatsustega. Tundub, et pole vaja muuta seda, mis on toimunud juba miljonite aastaid. Inimeste eluiga on igal juhul selleks liiga lühike, et kogeda oma pikaajalise tegevuse tagajärgi. Loodan, et meil ei teki sellist dilemmat, nagu Goethe nõia õpipoisil, kes ei suutnud vabaneda oma loitsitud vaimudest.

Csaba Sándor Tabajdi, *fraktsiooni PSE nimel*. – (HU) Härra juhataja, nõustun täielikult Neil Parishiga ettepanekuga: vaja on kaht tüüpi nulltolerantsi. Esiteks, kloonitud loomad ei tohiks mingil moel sattuda toiduahelasse, sellega olime kõik nõus. Lisaks nõustume täielikult, ning palume komisjonil tagada, et Argentiinast, Brasiiliast või mujalt väljastpoolt liitu pärit kloonitud loomi ei imporditaks ega toodaks Euroopa Liitu mingil muul viisil. See on topeltnulltolerants, mis on arvatavasti Neil Parishiga ettepaneku põhiolemus. Agnes Schierhuber ja Neil Parish on öelnud, et ikkagi on olemas suur oht, kuna puuduvad tegelikud asjakohased kontrollid ja järelevalve ning katsenäidised ja katsed on ebapiisavad, ning kõik katsed on tehtud ainult sigade ja kariloomadega, mis kujutab suurt ohtu. Kokkuvõtteks võib seega öelda, et kloonid ei tohiks sattuda toiduahelasse, aga loomulikult oleks absurdne ja rumal takistada geenitehnoloogia ja biotehnoloogia uuringuid. Uuringud on üks asi ja toiduahel teine asi ning kolmandaks oleks kõnealuses valdkonnas vaja ulatuslikke ja usaldusväärseid organisatsioonide sõltumatuid kontrole ning sõltumatut järelevalvet pikema aja jooksul. Täna teid tähelepanu eest.

Mojca Drčar Murko, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, arvestades kogemusi seoses toiduohutuse teiste probleemidega ning adekvaatsete küsimuste tõstatamist inimeste kui domineeriva liigi ja loomade vaheliste suhete kohta teame, et avalik arvamus sõltub väga palju teemaga seotud spetsiifilisest teadmistest. Tarbijad on järjest tundlikumad põllumajandusloomade kannatuste ja vigastuste suhtes. Seetõttu tuleb neid

loomade kloonimisega seotud ohtudest nõuetekohaselt teavitada. Vaja on harivat kampaaniat, mille kaudu inimestele selgitada, kui laastav on kloonimisprotsess siiani olnud.

Loodeti, et EFSA ei leia selgeid ohumärke, mis on seotud kloonitud põllumajandusloomadest toiduainete tootmisega võrreldes tavapärase aretuse teel saadud loomadega. Samas rõhutas EFSA hiljutises aruandes, et kloonimisel on suured tagasilöögid loomade tervisele ja heaolule.

Teema tõstatab sotsiaalseid probleeme, siit ka tungiv vajadus keelustada loomade toiduks kloonimine ning kloonitud loomade ja nende järelkasvu importimine.

Janusz Wojciechowski, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Härra juhataja, meie tsivilisatsioon elatub loomade tarvitamisest ning teeb seda jätkuvalt ka edaspidi. Tapame loomi erinevate vajaduste rahuldamiseks, kuid kehtestame endale ka teatud normid. Meie kui eurooplased seame vähemalt piirid loomade kannatustele ning toetame nende heaolu. Meie õigusaktides sätestatakse, et loom ei ole ese.

Loomade kloonimine on vastuoluline teaduslik saavutus. Loomade kloonimine majanduslikul eesmärgil on teisalt eetiline kuritarvitamine. See ei ole loomapidamine, vaid loomade tootmine. Kloonimisel ei kasutata isegi mitte tootmisliini vaid koopiamasina põhimõtet. Peaksime kloonimisest loobuma moraalsel alustel austusest loomade vastu ning ka meie enda humaansusest lähtudes. Loomade esemetena kohtlemisest on ainult üks samm inimeste esemetena kohtlemiseni. Juba praegu oleme sammu kaugusel loomade kloonimisest inimeste kloonimiseni. Toetan resolutsiooni fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel.

David Hammerstein, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (ES) Härra juhataja, mida loodame saavutada loomade toiduks kloonimise moratoriumiga? Mida loodame saavutada ettevaatuspõhimõtte rakendamise ning kloonitud loomade impordi välistamisega? Mida loodame saavutada loomade esemetena kohtlemise ning mittevajalike kannatuste põhjustamise lõpetamisega?

Lammas Dolly suri haige ja väärarenenuna. Lammas Dolly katse näol oli tegemist ebaõnnestumisega. Samas tundub, et sellest pole õppust võetud.

Kloonimine võib vähendada geneetilist mitmekesisust, soodustada vastuvõtlikkust loomahaigustele, tekitada olukorra, kus aistimisvõimelised olendid, meie loomadest sugulased, kes on võimelised valu tundma, peavad palju kannatusi taluma.

Kartika Tamara Liotard, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (NL) Härra juhataja, soovin südamest tänada Neil Parishit ning toetan tema märkusi täiel määral. On tõestatud, et kloonimine põhjustab loomadele kannatusi ning EFSA jõudis samale järeldusele. Kui lubame loomi toiduks kloonida, seisame lisaks loomade kannatustele ja eetilistele tõrgetele silmitsi järgmiste probleemidega: on küsitav, kas tarbijad üldse soovivad kloonitud loomade liha süüa, selle ohutus pole tõestatud ning lisaks pole avalik arutelu kloonitud toiduainete osas tõeliselt üldse veel alanud.

Seetõttu protestin selle vastu, et komisjon isegi julgeb välja pakkuda kloonimise hõlmamist määratlusega uues toiduainete määruses. Seda tehes annab komisjon kaudselt mõista, et võib loomade toiduks kloonimist toetada. Seetõttu kannustan ka kõnealuses raportis komisjoni oma seisukohta uuesti läbi vaatama. Kõiki vastuväiteid arvestades palun komisjonil teha ettepanekud viivitamatuks loomade kloonimise keelustamiseks.

Jim Allister (NI). - Härra juhataja, tõu täiustamise eesmärgil on õige ja loomulik kasutada paaritamisel parimaid loomi. Seda võimaldavad kunstlik seemendamine ja embrüo siirdamine. Kloonimine on samas hoopis teine: Ühendkuningriigi toidustandardiameti sõnul on tegemist palju rohkemaga, kui emakese looduse aitamisega.

Erinevalt eetilistest küsimustest ja asja kopeerimise ohust inimeste peal on loomade heaolu tõeline mureküsimus. Ajalehtede esikaantele jõudnud kuulsate kloonimisjuhtumite, nt lammas Dolly juhtumi puhul ilmnunud enneaegne vananemine ja tervisehäired panevad mõtlema kõnealuste heaoluküsimuste üle. Loomahaigustega võitlemiseks suuremal määral raha eraldamine tooks meile suuremat kasu kui loodusega eksperimenteerimine.

Tarbija seisukohalt seisame silmitsi ka toidu kvaliteedi küsimusega, kuna kloonitud karjad on vastuvõtlikud samadele haigustüvedele, samas kui geneetiline mitmekesisus on parim kaitse ohjeldamatute haiguspuhangute vastu. Tõele au andes ei suuda miski, ükskõik millise nurga alt ma teemat ka ei vaatleks, mind veenda selles, et loomade kloonimine on õige, vajalik või seotud üldsuse huvidega.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, kui bioloogilise mitmekesisuse kaitse on Euroopa Komisjoni prioriteet, ei peaks kloonimise teemat üldse arutama. Sooviksin kuulda loomade toiduks kloonimist pooldavaid argumente. Kas peame juhinduma vaid majanduslikest kaalutlustest? Mis saab aga eetilistest, sotsiaalsetest ja terviseküsimustest?

Enne, kui lubame kõnealust toitu ELi turul müüa, peab meil olema kodanike luba sellist sammu võtta. Ma pole kindel, kas suudaksin süüa kloonitud seast valmistatud karbonaadi või juua kloonitud lehma piima.

Kloonitud loomadelt saadud geneetiliselt muundatud toidu asemel peaksime rohkem mõtlema tegevusele, mis pooldab tagasipöördumist ökoloogilise, tervisliku ja kemikaalivaba naturaalse toidu juurde. Jäägu kloonimine uuringute pärusmaaks. Minu arvates on tee laborist Euroopa tarbijate noa ja kahvli alla veel pikk, kuna teema kohta on ikka veel liiga palju küsimärke. Ning kuna paljud küsimused on ikka veel vastuseta, olen veendunud, et kõnealuses küsimuses kiirustada ei saa.

Samuti ei tohiks komisjon tegutseda vastupidiselt Euroopa kodanike arvamusele. Isegi kui kloonitud loomadelt saadud toiduained oleksid ELi turul lubatud, olen veendunud, et kui need oleks selgelt tähistatud ning inimesed peaksid teadlikult nende ostmise osas otsuse langetama, ei leiaks kõnealused tooted ELi tarbijate seas väga palju ostjaid.

Kui laseme ringlusse kloonitud lammastest, kodulindudest, kitsedest või veistest valmistatud tooted, hävitame kujutluspildi Euroopa põllumajandusmudelid, mis peab tähtsaks keskkonna- ja loomade heaolu kaitset.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). - (PL) Härra juhataja, ka mina toetan täielikult Neil Parishi esitatud loomade toiduks kloonimise keelustamise ettepanekut. Samas olen juba mõnda aega jälginud komisjoni püüdlusi kohaldada liikmesriikide suhtes õiguslikku korda, mille alusel hakataks geneetiliselt muundatud toiduaineid ning tulevikus võib-olla ka kloonitud loomade liha massiliselt turustama.

Paljudes riikides, sh Poolas, on kohalikud omavalitsused vastu võtnud resolutsioonid, millega keelatakse paljudes piirkondades ja isegi kogu riigis GMO-de kasutamine. Tööstuse lobistide surve all eirab komisjon kõnealuseid resolutsioone ning surub peale geneetiliselt muundatud toiduainete turuletoomist. ELi liikmesriigid võlgnevad avalikkusele selgesõnalise vastuse: kas nad pooldavad tervislikku, naturaalselt toitu või geneetiliselt muundatud ja kloonitud toiduaineid? Me ei tohi olla selles suhtes silmakirjalikult käituda.

Lubage volinikult küsida, kuidas ta mõtleb avalikkust kaitsta teadmatult toidu ostmise eest, mis võib tulevikus pärineda kloonitud loomadelt? Kõnealust toitu ei hakata eriliselt märgistama, kuna eksportijad proovivad seda salakaubana Euroopa turule sokutada.

John Purvis (PPE-DE). - Härra juhataja, olen kõnealuses vaidluses erineval seisukohal, kuna läbi aegade on inimene loomakasvatust manipuleerinud ning suurendanud loomade viljakust, et oma vajadusi rahuldada. On olemas selge kontiinum: loomulikust kunstliku viljastamiseni, embrüo siirdamiseni, embrüo jagamiseni, *in vitro* viljastamiseni, blastomeeride tuuma siirdamiseni, loote tuuma siirdamiseni ning nüüd somaatiliste rakkude tuuma siirdamiseni.

Iga uut arenguetappi on vaadeldud liiga kaugeleminevana ning iga kord on tehnoloogiat täiustatud, kasulikkust on mõistetud ning eeldatavad probleemid on haihtunud.

Nüüd hakkavad talupidajate liidud märkama kloonimise kasulikkust loomatervisele ja heaolule. Euroopa Toiduohutuse Ameti sõnul puuduvad viited selle kohta, et tervete veiste ja sigade kloonidest ja nende järeltulijatest valmistatud toiduained erineksid toiduohutuse seisukohast vaadatuna tervete tavapärase aretuse teel saadud loomadest valmistatud toiduainetest. EFSA ei näe kloonimises ka keskkonnoahtu – ning toob esile selle kasutegurid: väärtuslike loomade ja nende geenide kaitsmine, ohustatud liikide säilitamine ja isegi uuesti loodusesse laskmine, ohtlike patogeenide ning nende ülemaailmse levimise kõrvaldamine, tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamine ning uurimis- ja arendustegevuse julgustamine Euroopas muu maailma asemel.

Miks me, eurooplased, siis korduvalt laseme end usaldamatusest uute arengute vastu lõksu püüda ning tõttame uusi asju keelustama? Vaadake, mis juhtus GMO-dega. Seega arutlegem ja vaielgem ning võtkem argumentide aluseks teadus ja faktid. Palun tungivalt komisjonil hoolsalt arenguid jälgida, julgustada uurimistegevust, selgitada teadust, kaitsta fakte, kuid mitte keelustada. Loobugem sellest ebatäpsest, ebaloogilisest ja eksitavast resolutsioonist.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Härra juhataja, et John Purvis ei tunneks end üksikuna, lubage mul proovida keskteed käia. Tegemist on väga olulise aruteluga ning kahjuks toimub see nii hilisel tunnil. Kuulasin

arutelu esimest osa kabinetis ning see oli haarav – mis võib Euroopa Parlamendi arutelude puhul harv juhust olla – kuna see on praktilise sisuga.

Sooviksin mainida mõningaid asjaolusid. Praegu pean arutelu puhul murettekitavaks geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomade kloonimise vahelisi seoseid. Ma ei poolda GMO-de keelustamist, kuna lirimaa kasutame suurel määral geneetiliselt muundatud loomasööda komponente ning peame seda jätkama. Põllumajanduskomisjoni esimehe John Parish'i hästi sõnastatud mured seoses kloonimisega käsitlevad heaolu küsimust ning loomulikult tekitavad loomade kannatused muret. Kõnealust teemat tuleb lähemalt käsitleda.

Loomade toiduks kloonimise keelustamine ei pruugi kõnealust probleemi lahendada, kui tegemist on tootmisviisi uuringustaadiumiga. Seetõttu, kuigi minu esmareaktsioon põllumajanduskomisjoni liikmena oli kõnealuse resolutsiooni toetamine – olen tänulik, et kõnealune küsimus tõstatati ning kiidan komisjoni ja esimeest selle eest – ütleb minu sisetunne nüüd, et John Purvis on võib-olla õigel teel ning et range keeld võib olla liiga äärmuslik samm. Jään ootama komisjoni läbimõeldud arvamust.

James Nicholson (PPE-DE). - Härra juhataja, lubage mul tervitada võimalust kõnealust arutelu pidada. Leian, et see on olnud väga õigeaegne.

Kõnealune teema on väga murettekitav. Mulle ei meeldi, et Euroopas puudub piisav kontroll tagamaks kloonitud loomade mittesattumist toiduahelasse. Mõistan vajadust võimaldada loomakasvatust ja arendustegevust ning John Purvis'e arvamust – ning mu soov ei ole lõpetada teaduse arendamise võimaldamine ükskõik millises suunas, kujul, suuruses ja vormis – kuid olen veendunud, et kohaldada tuleb selgeid kriteeriume ja kontrolli. Jagan John Parish'i muret loomade heaolu üle. Mind paneb loomade heaolu väga muretsema, kuna väga suur protsent kloonitud loomi kannatab väga varajases eas.

Lubage korrata: ma ei ole vastu ega soovi takistada tulevikuarenguid. Varasemalt oleme teinud palju vigu. Ärgem jätkakem vigade tegemist kõnealuse teema osas. Kaitskem toiduahelat kloonitud loomade eest. Ma ei kiida heaks kloonide olemasolu toiduahelas.

Androula Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, Euroopa Parlamendi aramus kõnealuse uue tehnoloogia ning selle tagajärgede kohta on minu jaoks loomulikult väga tähtis ning tunnen heameelt auväärsete parlamendiliikmete vaadete üle. Eriti soovin mainida, et EFSA aramus annab meile uut mõtlemisainet ning arvesse tuleb võtta paljusid asjaolusid. Nõustun, et uuendtoit ei ole sobiv vahend kloonitud loomadest saadud toidu küsimuse käsitlemiseks ning seda saab käsitleda arutelul uuendtoidu ettepaneku kohta.

Samas sooviksin järgmist küsimust selgitada, kuna kuulsin mitmeid kõnelejaid rääkimas kloonimisest ja geneetilisest muundamisest kui ühest ja samast asjast. Ei: geneetiline muundamine ja kloonimine on kaks eri meetodit. Ekspertarvamuse kohaselt ei muuda kloonimine geneetilist materjali ning kloonid on vaid loomade geneetilised koopiad.

Märkuste lõpetamiseks soovin kinnitada, et enne edasise tegevusi kaalub komisjon hoolikalt kõiki asjaolusid.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Mulle on esitatud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni resolutsiooni ettepanek⁽¹⁾ B6-0373/2008.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 3. septembril kell 11.30.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – Isegi kui rangeid tingimusi järgitakse ja EFSA jõuab järeldusele, et kloonitud liha on tavalise lihaga samaväärne, on loomade toiduks kloonimine paljude inimeste jaoks riskantne ja moraalselt vastuvõetamatu praktika. Praegune kloonitud loomade kannatuste ja tervisprobleemide määr tugevdab kõnealust väidet. Milleks julgustada meetodit, mis põhjustab nii paljudele loomadele kannatusi ning surma, kui tavameetodid toimivad? See ei paranda tõuaretust, toiduohutust ega toiduga kindlustatust. Selge on see, et ka tarbija ei saa sellest silmnähtavat kasu.

Veelgi enam, Euroopa tarbijad on mitmetel juhtudel väljendanud soovi mitte näha toidulaual kloonidest või nende järelkasvust valmistatud toiduaineid. Tegemist on õigusliku nõudega, mis on selge märk, kuid miks

⁽¹⁾ vt protokoll.

me siis isegi üldse kaalume loomade toiduks kloonimist? Inimesed tahavad omada kontrolli selle üle, mida nad söövad ning nad on mures, et lõpuks surutakse kloonimine neile vägisi peale. Kui me ei soovi avalikkust Euroopa projektist rohkem võõrandada, peame nende tahet kuulda võtma ja selle täide viima. Seetõttu nõuan loomade toiduks kloonimise keelustamist.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Üllatusin kõnealust resolutsiooni lugedes. Sooviksin kõigepealt öelda, et hääletan selle poolt, kuid teen mõned märkused:

Põhjendus B: „arvestades, et kloonimisprotsessis jäävad ellu vähesed siirdatud embrüod ja kloonitud loomad, sest paljud kloonitud loomad surevad varasel eluetapil ...”

Milline saab olema inimkonna tulevik, kui inimene vajaks samal märkimisväärsel määral hoolt ning kui lõpetaksime inimembrüote külmutamise?

Põhjendus C: „... kloonide suremus ja haigestumus on suurem kui loomulikul teel sündinud loomadel ning tiinuse katkemine hilises staadiumis ja terviserikked mõjutavad tõenäoliselt asendusemade heaolu”.

Milline oleks inimkonna tulevik, kui kogu ühiskond toetaks emasid ja perekondi nii, nagu seda tehakse asendusemade kaitsmisel loomade puhul?

Põhjendus D: ‘... „arvestades asendusemasloomade ja kloonitud loomade kannatuste ja tervisehäirete praegust taset, mistõttu ... eetika Euroopa töörihm peab küsitavaks, kas loomade toiduks kloonimine on eetilisel põhjendatud ...”

Milline oleks inimkonna tulevik, kui kõnealune töörihm oleks arvesse võtnud naiste kannatusi, kes hakkavad asendusemadeks majandusliku olukorra parandamiseks või stressi, mille all kannatavad naised, kes on läbi teinud mitu ebaõnnestunud kunstliku viljastamise protseduuri või oleks järjekindlat keelanud inimembrüote kasutamist uuringuteks, kuna see on moraalselt lubamatu.

Õnnelikud loomad, kuna kõnealusest resolutsioonist ilmneb, et mõningatel juhtudel on nad inimestest paremini kaitstud.

18. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

19. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.50)